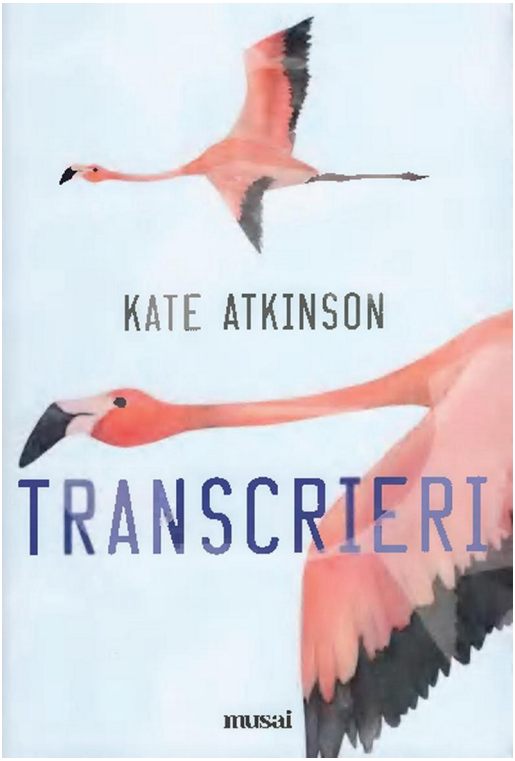

Kate Atkinson

TRANSCRIERI

Traducere din limba engleză şi note
de
Irina Negrea
EDITURA ART
2021

Kate Atkinson
Transcription
Copyright © 2018

© Editura ART, 2021, pentru prezenta ediţie

Redactor: Beatrice Feleagă
Corector: Theodor Zamfir
Tehnoredactor: Florin Paraschiv
Copertă: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
ATKINSON, KATE
Transcrieri / Kate Atkinson;
trad. Din lb. Engleză şi note de Irina Negrea.
Bucureşti: Art, 2021
ISBN 978-606-710-775-3
I. Negrea, Irina (trad.) (note)
821.111

Kate Atkinson (n. 1951) este una dintre cele mai îndrăgite scriitoare britanice contemporane. După studiile de specialitate în literatură britanică şi doctoratul în literatură americană, Atkinson a început să scrie proză scurtă şi să colaboreze cu diverse reviste dedicate femeilor. În 1995, primul său roman, *În culisele muzeului,* i-a adus Premiul

Whitbread, sau Premiul Costa, cum a fost redenumit începând cu 2006.

După romanele *Human Croquet* şi *Emoţionally Weird,* colecţia de povestiri *Not the End of the World* şi piesa *Abandonment,* scriitoarea a început odată cu *Case Histories* o serie de romane care-l au ca personaj central pe detectivul particular Jackson Brodie. Acestea au fost adaptate pentru televiziune într-un serial produs de BBC.

Viaţă *după viaţă şi un zeu năruit,* două dintre cele mai recente şi izbutite cărţi ale lui Atkinson, au fost câştigătoare ale Premiului Costa în 2013, respectiv 2015. Scris în aceeaşi notă, romanul *Transcrieri* (2018) păstrează ca temă centrală viaţa ca angrenaj al minciunilor şi-al înşelăciunii în contextul celui de-al Doilea Război Mondial.

„Stilul lui KateAtkinson e unic şi încântător."

THE BOSTON GLOBE

" *Transcrieri e* ficţiune istorică la cel mai înalt nivel. Lui Atkinson îi face plăcere să se documenteze şi se foloseşte de descoperirile ei în cel mai creativ mod cu putinţă pentru a-şi cuceri şi a-şi informa cititorii. Nu e scriitoare pedantă, ci o povestitoare desăvârşită, care întrebuinţează istoria pentru a-şi crea contextul potrivit."

Pentru Marianne Velmans

„în timp de război, adevărul este atât de preţios, încât ar trebui întotdeauna să aibă drept pavăză o gardă de minciuni.“

Winston Churchill

Acest Templu al Artelor şi al Muzelor este închinat Dumnezeului Atotputernic de către primii Guvernatori ai Radiodifuziunii în anul 1931, Sir John Reith fiind Director General. Fie ca prin ruga lor sămânţa bună să dea o recoltă bună, toate lucrurile ostile păcii sau purităţii să se vadă izgonite din această casă, iar oamenii, plecându-şi urechea la tot ceea ce este frumos, onest şi prestigios, să păşească mereu pe calea înţelepciunii şi a probităţii.

Traducerea inscripţiei latineşti din holul intrării în British Broadcasting House

Z, ce de la „Zero“ vine, ceasul încă neînceput
Când o nouă Anglie se ridică şi cea veche a dispărut.
Din „Alfabetul războiului“ de la Clubul Dreptei

1981

ORA COPIILOR

— Domnişoară Armstrong? Domnişoară Armstrong, mă auziţi?

Auzea, dar nu părea în stare să reacţioneze. Era grav vătămată. Zdrobită. Fusese lovită de o maşină. Se putea să fi fost din vina ei, fusese prea distrată – trăise atât de

mult timp în străinătate, încât probabil că privise în partea greşită când traversase pe Wigmore Street în amurgul acestui miez de vară. *Între întuneric şi lumina zilei.*

— Domnişoară Armstrong?

Un poliţist? Sau un paramedic. Cineva oficial, cineva care îi căutase pesemne în geantă şi găsise ceva pe care scria numele ei. Fusese la un concert – Sostakovici. Cvartetele de coarde, toate cincisprezece servite în câte trei porţii pe zi la Wigmore Hali. Era miercuri – al Şaptelea, al Optulea şi al Nouălea Cvartet. Pesemne că acum avea să le rateze pe celelalte.

— Domnişoară Armstrong?

În iunie 1942, fusese la Royal Albert Hali la premiera concertului cu Simfonia nr. 7, „Leningrad“. Un cunoscut al ei îi făcuse rost de un bilet. Sala fusese ticsită de spectatori, iar atmosfera se dovedise electrizantă, magnifică – sentimentul tuturor fiind de identificare cu populaţia oraşului asediat. Şi cu Şostakovici, de asemenea. O ardoare colectivă le umpluse inimile. Ce mult era de-atunci. Şi cât de absurd părea acum.

Ruşii fuseseră duşmanii lor, apoi fuseseră aliaţii lor şi pe urmă le deveniseră din nou duşmani. Germanii la fel – cel mai mare inamic, cel mai rău dintre toţi, iar acum erau prietenii noştri, unul dintre stâlpii Europei. Ce zadarnic era totul. Război şi pace. Pace şi război. Şi aşa avea să continue pentru totdeauna la nesfârşit.

— Domnişoară Armstrong, o să vă pun acum acest guler cervical.

Se gândea dintr-odată la fiul ei. Matteo. Avea douăzeci şi şase de ani, rezultatul unei scurte relaţii cu un» > J

muzician italian – locuise în Italia mulţi ani. Dragostea lui Juliet pentru Matteo fusese una dintre minunile covârşitoare ale vieţii ei. Era îngrijorată pentru el – trăia la Milano cu o fată care îl făcea nefericit, iar ea se frământa

din cauza asta atunci când a lovit-o maşina.

Zăcând pe trotuar, pe Wigmore Street, înconjurată de martori compătimitori, a ştiut că pentru ea nu mai exista nicio scăpare. Avea doar şaizeci de ani, deşi trăise probabil o viaţă destul de lungă. Totuşi, subit, i s-a părut totul ca o iluzie, un vis care i se întâmplase altcuiva. Ce lucru ciudat era existenţa omenească.

*

Urma să aibă loc o nuntă regală. Chiar acum, în timp ce ea zăcea pe acest trotuar din Londra cu aceşti străini binevoitori în jurul ei, undeva mai încolo în oraş o fecioară jertfelnică era gătită pentru a satisface nevoia de fast şi somptuozitate. Drapelele britanice erau etalate pretutindeni. Nu încăpea nicio îndoială, se afla acasă, în sfârşit.

— Anglia aceasta, a murmurat ea.

1950

DOMNULE TOBY! DOMNULE TOBY!

Juliet a ieşit de la metrou şi a pornit mai departe pe Great Portland Street. Uitându-se la ceasul de la mână, a văzut că întârziase la serviciu surprinzător de mult. Nu se trezise la timp în acea dimineaţă, ca o consecinţă a serii petrecute până târziu la Belle Meunière pe Charlotte Street, cu un bărbat care se dovedise din ce în ce mai neinteresant pe măsură ce timpul se târâse searbăd în noapte. Din inerţie – sau plictis, poate – rămăsese la masă, deşi specialităţile casei *Viande de boeuf Diane* şi *Crêpes Suzette* fuseseră şi ele un atu.

Individul cam anost cu care ieşise la cină era un arhitect care spunea că „reconstruia Londra postbelică“. „Complet de unul singur?“ întrebase ea, destul de grosolan. La îngăduit un – scurt – sărut când a suit-o într-un taxi la sfârşitul serii. Mai mult din politeţe decât din dorinţă. În definitiv, achitase nota de plată la restaurant, aşa că n-ar fi trebuit să fie răutăcioasă, deşi pe el nu păruse să-l deranjeze. Întreaga seară îi lăsase un gust cam amar. Sunt dezamăgită de mine însămi, se gândea ea, în timp ce Broadcasting House se profila la orizont.

Juliet era producător la Schools[1] şi, apropiindu-se acum de Portland Place, se simţea tot mai descurajată de perspectiva zilei plictisitoare care o aştepta – o şedinţă de departament cu Prendergast, urmată de înregistrarea unui episod din *Vieţi din trecut,* emisiune de care se ocupa în locul lui Joan Timpson, care trebuia să se opereze. („E doar o mică intervenţie, dragă.“)

De curând departamentul Schools trebuise să se mute din subsolul clădirii Film House de pe Wardour Street, iar Juliet regreta nonconformismul boem din Soho. BBC nu avea loc pentru ei în Broadcasting House, aşa că fuseseră parcaţi vizavi pe aceeaşi stradă la numărul 1, de unde contemplau, nu fără invidie, celebra lor navă-amiral, grandiosul pachebot cu multe punţi care era Broadcasting House, sclipind de curăţenie acum, după camuflajul îmbâcsit din timpul războiului, şi avântându-se cu prora înainte într-un nou deceniu şi un viitor necunoscut.

Spre deosebire de necontenitul du-te-vino de vizavi, în clădirea Schools era linişte când Juliet a ajuns acolo. După carafa de vin roşu pe care o băuse cu arhitectul, îşi simţea capul greu şi tulbure, aşa că a fost o uşurare pentru ea să

[1] „Şcoli“ (în engl.). Aici, în anii 1950, *BBC School Radio,* un departament al BBC care difuza programe de învăţământ şi educaţie pentru şcolile din Regatul Unit al Marii Britanii.

nu trebuiască să participe la uzualul schimb de saluturi matinale. Tânăra de la recepţie s-a uitat dinadins la ceas când a văzut-o pe Juliet intrând pe uşă. Fata avea o aventură cu un producător de la World Service, ceea ce se vede că în mintea ei îi dădea dreptul să fie obraznică. În Schools, fetele de la recepţie veneau şi plecau cu o rapiditate uimitoare. Lui Juliet îi plăcea să-şi imagineze că erau devorate de ceva monstruos – un Minotaur, eventual, în măruntaiele labirintice ale clădirii –, deşi în realitate erau transferate, pur şi simplu, la diverse departamente mai sclipitoare, vizavi, în Broadcasting House.

— Metroul de pe linia circulară a avut întârziere, a spus Juliet, deşi nu se simţea nicidecum obligată să îi dea tinerei vreo explicaţie, fie aceasta adevărată sau nu.

— Iarăşi?

— Da, trenurile merg foarte prost pe traseul acela.

— Aşa s-ar zice. (Cât tupeu la fata asta!) Şedinţa cu domnul Prendergast este la etajul unu, a zis tânăra. Cred că a început deja.

— Aşa cred şi eu.

»

*

— O zi la locul de muncă, le spunea cu patos Prendergast membrilor colectivului împuţinat din jurul mesei.

Câteva persoane, a remarcat Juliet, absentau. Şedinţele lui Prendergast necesitau un anumit tip de tenacitate.

— Ah, domnişoara Armstrong, ai ajuns, a spus Prendergast când a zărit-o. Începeam să cred că te-ai pierdut.

— Dar acum m-aţi găsit, a zis Juliet.

— Adun noi idei de emisiuni. O vizită la un meşter faurar în fierăria lui, bunăoară. Genul de subiect care îi

interesează pe copii.

Juliet nu-şi amintea să o fi interesat vreodată, când era copil, cum arată o fierărie. Iar acum nici atât.

— Prin munţi şi prin văi cu un cioban, persevera Prendergast. În sezonul mieilor, eventual. Tuturor copiilor le plac mieii.

— Dar nu avem şi-aşa destule subiecte agricole în *Pentru şcolile rurale?* a întrebat Charles Lofthouse.

Charles „păşise sub luminile rampei“ până când a rămas fără un picior în timpul bombardamentului de la Café de Paris1 din 1941 şi n-a mai putut păşi deloc. Acum avea un picior artificial, pe care nu l-ai fi putut confunda niciodată cu un picior adevărat. De aceea oamenii erau binevoitori cu el, deşi nu exista vreun motiv real pentru care să fi fost aşa, ştiut fiind că de felul lui era un tip arţăgos, or părea puţin probabil ca pierderea unui picior să-l fi schimbat în bine. Era producătorul care răspundea de emisiunile *Clubul exploratorilor.* Juliet nu-şi putea imagina un om mai puţin potrivit decât el pentru acea funcţie.

— Dar mieii sunt atrăgători pentru oricine, nu doar pentru copiii de la ţară, a obiectat Prendergast.

Era Director de Programe şi ca atare ei toţi constituiau turma lui, într-un fel sau altul, presupunea Juliet. În timp ce vorbea, se uita vag spre tunsoarea îngrijită de pe creştetul lui Daisy Gibbs. Avea o problemă de vedere – fusese gazat în timpul Primului Război Mondial – şi arareori izbutea să privească în ochi pe cineva. Metodist neclintit, se considera un predicator laic şi avea o „chemare“ pastorală, după cum îi mărturisise lui Juliet la un ceai jalnic de slab la cantină, în urmă cu şase luni, când ea se întorsese la Londra de la *Ora copiilor* din Manchester şi începuse să lucreze la Schools.

— Dumneata, sper, înţelegi conceptul de vocaţie, domnişoară, remarcase el.

— Da, domnule Prendergast, spusese Juliet, fiindcă i se păruse un răspuns mult mai simplu decât un „nu“.

Învăţase din experienţă.

Încerca să-şi dea seama ce rasă de câine îi amintea de el. Boxerul, poate. Sau buldogul englezesc. Boţit şi cam abătut. Oare câţi ani avea Prendergast? se întreba Juliet. Lucra la BBC din vremuri imemoriale, se angajase în Corporaţie în primii ani de pionierat ai radiodifuziunii sub conducerea lui Reith, când aveau sediul la Savoy Hill.

Departamentul Schools era sacrosanct pentru Prendergast – copii, miei şi aşa mai departe.

— Bineînţeles, problema cu Reith, spunea el, era că nu dorea de fapt ca oamenii să se *bucure* ascultând radioul. Era teribil de puritan. Or, oamenii trebuie să se bucure, nu crezi? Toţi trebuie să avem parte de bucurie în viaţă.

Prendergast părea pierdut în gânduri – se gândea la bucurie, sau mai probabil la lipsa ei, presupunea Juliet –, dar după câteva secunde s-a dezmeticit parcă, scuturându-se un pic. Buldog, nu boxer, a conchis ea. Oare locuia singur? se întreba Juliet. Statutul matrimonial al lui Prendergast era neclar, deşi nimeni nu părea suficient de interesat de acest subiect, încât să-l fi întrebat direct.

— Bucuria este un scop admirabil, a spus Juliet. Absolut imposibil de atins, bineînţeles.

— Oh, dragă. Atâta cinism la o persoană aşa de. A w w tanara.

Juliet ţinea la el, dar ea era probabil singura. Bărbaţii mai în vârstă de un anumit tip erau atraşi de ea. Păreau să dorească să o schimbe în bine cumva. Juliet avea aproape treizeci de ani şi nu considera că mai avea nevoie de prea multe ameliorări ca persoană. Războiul avusese grijă de asta.

— Pe mare cu pescarii, a sugerat careva – Lester Pelling.

Lui Juliet i se părea că acesta semăna cu una dintre tinerele stridii ghinioniste descrise de Lewis Carroll[2], *toate dornice să facă pe plac.* Era tehnician la emisiunile Junior, avea doar şaptesprezece ani, cu vocea încă în schimbare parcă. Ce căuta el la această şedinţă?

— Perfect, a încuviinţat Prendergast afabil.

— Tatăl meu era... a început Lester Pelling, însă s-a văzut întrerupt de un nou „perfect“ cordial din partea lui Prendergast, care a ridicat mâna cu un gest mai degrabă papal decât wesleyan[3].

Juliet se întreba dacă aveau să afle vreodată ce era tatăl lui Lester Pelling. Pescar pe mare, erou de război, nebun? Om bogat, om sărac, cerşetor, hoţ?

— Poveşti cotidiene despre oamenii de la ţară, genul acesta de lucruri, a spus Prendergast.

Ştia el oare că Beasley de la BBC Midiands lucra la un concept pentru o serie de emisiuni, care se defineau exact aşa? Un fel de program de informaţii din agricultură deghizat ca ficţiune, un „Dick Barton[4] agricultor“, cum auzise ea că era descris. (Cine naiba ar vrea să asculte aşa ceva?) Juliet simţea o vagă curiozitate. Oare Prendergast fura ideile altora?

— Munca într-o filatură de bumbac, a propus Daisy Gibbs, uitându-se la Juliet şi zâmbind.

Ea era noul adjunct pentru programele Junior, proaspăt absolventă la Cambridge şi mai capabilă decât era strict

---

[2] Aluzie la fabula „Morsa şi Tâmplarul“, pe care gemenii graşi Tweedledum şi Tweedledee i-o recită lui Alice în *Alice în Ţara din Oglindă* (1871) de Lewis Carroll.

[3] Aluzie lajohn Wesley (1703-1791), pastor anglican, fondator al Bisericii metodiste.

[4] *Dick Barton – agent special,* serial radiofonic poliţist, difuzat de BBC între 1946-1951.

necesar. Intuiai ceva criptic la ea, dar Juliet nu reuşise încă să se dumirească despre ce era vorba. La fel ca Juliet, Daisy nu avea niciun fel de calificare pedagogică. („Nu e un inconvenient“, spusese Prendergast, „nicidecum. Posibil chiar dimpotrivă.“)

— Oh, nu, domnişoară Gibbs, a spus Prendergast. Nordul s-ar arăta deranjat de confiscarea industriei, nu-i aşa, domnişoară Armstrong?

Juliet era considerată experta lor în toate chestiunile nordice, întrucât se transferase la ei de la Manchester.

Când s-a terminat războiul, iar tara ei, sub forma aceluiaşi Security Service, i-a spus că nu mai avea nevoie de ea, Juliet se mutase la celălalt mare monolit naţional şi începuse o carieră în radiodifuziune, cu toate că şi acum chiar, după cinci ani de atunci, nu vedea în asta o carieră, ci pur şi simplu ceva ce se întâmpla să facă, deocamdată.

Studiourile BBC din Manchester se aflau deasupra unei bănci în Piccadilly. Juliet lucrase acolo ca Prezentatoare. Cuvântul era scris cu majusculă. („O femeie!“ se mirau toţi, de parcă n-ar mai fi auzit niciodată vreo femeie vorbind.) Juliet încă mai avea coşmaruri din cauza continuităţii pe care trebuia să o asigure între emisiuni – teama de o amuţire inoportună sau frica de a vorbi peste bipuri, ori pur şi simplu spaima de a nu-şi mai găsi cuvintele. Nu era o slujbă pentru cei slabi de inimă. Într-o seară, Juliet era ofiţer de serviciu la radio, când au primit o informare SOS de la poliţie – din când în când, cineva se îmbolnăvea grav şi era necesar să fie găsită urgent o rudă apropiată. De data asta, poliţiştii căutau pe fiul cuiva despre care „se credea că se afla în zona Windermere“, când o pisică a apărut subit în studioul pentru anunţurile de continuitate (anterior, o debara pentru mături). Pisica, roşcată toată – în opinia lui Juliet, pisicile roşcate erau soiul cel mai rău cu putinţă –, sărise pe birou şi o muşcase,

destul de tare, încât nu se putuse abţine să scoată un ţipăt de durere. Pe urmă, pisica se apucase să se tăvălească pe birou, înainte de a se freca de microfon cu botul şi de a toarce atât de sonor, încât toţi ascultătorii se gândiseră probabil că în studio scăpase vreo panteră, care jubila de plăcerea de a fi omorât o femeie.

În cele din urmă, careva a înşfăcat de grumaz păcătoasa de felină şi a smuls-o de-acolo. Juliet a continuat anunţul, strănutând tot timpul, apoi a montat greşit banda cu „Păstrăvul“ de Schubert.

„Perseverenţă“ era deviza Corporaţiei. Când prezentase odată Hallé Orchestra – Barbirolli dirijând „Patetica“ de Ceaikovski –, Juliet avusese o cumplită hemoragie nazală exact când începea cu „Aici BBC Home Service, Manchester“. Se îmbărbătase însă imediat, amintindu-şi cum în 1940, când asculta *Nine o'Clock News,* auzise o bombă explodând în direct. (Oh, pentru numele lui Dumnezeu, se gândise ea atunci, nu BBC.) Crainicul, Bruce Beifrage, amuţise – se auzea vacarmul teribil pe care îl provoacă îndeobşte o bombă –, după care un glas şoptise stins, aproape imperceptibil, „e-n regulă“, iar Beifrage îşi continuase treaba ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Cum a făcut şi Juliet, chiar dacă biroul ei era împroşcat cu sânge (sângele ei – ceea ce în general pare mai alarmant decât sângele altcuiva). Cineva îi lipise de spinare o legătură de chei reci, un leac despre care nu se ştia să fi funcţionat vreodată.

Nu fusese „în regulă“ la BBC atunci, bineînţeles, din moment ce şapte angajaţi erau morţi la etajele de deasupra, însă Beifrage nu avea de unde să ştie asta şi, chiar dacă ar fi ştiut, el tot ar fi continuat prezentarea ştirilor.

În vremea aceea, Juliet avea urechea atât de formată să asculte conversaţiile nedesluşite ale lui Godfrey Toby în

Dolphin Square, încât se întreba dacă nu cumva doar ea auzise acea şoaptă de alinare. Poate de aceea a fost tentată să lucreze la BBC după război. *E-n regulă.*

*

Era aproape vremea prânzului, când şedinţa lui Prendergast a ajuns poticnit la un final neconcludent.

— Poate luăm prânzul în cantina noastră, domnişoară Armstrong? a întrebat-o el înainte ca ea să fi reuşit s-o şteargă de-acolo.

Aveau propria lor cantină la numărul 1, o replică deplorabilă a cantinei de la subsolul navei lor amiral de peste drum, iar Juliet căuta să evite atmosfera cam fetidă şi îmbâcsită de fum dinăuntru.

— Îmi pare rău, domnule Prendergast, dar am nişte sandviciuri, a spus ea, cu o expresie de regret. (Nu strica să te prefaci un pic când voiai să-l convingi pe Prendergast.) De ce nu o invitaţi pe Fräulein Rosenfeld? i-a sugerat ea.

Fräulein Rosenfeld, o austriacă, deşi toţi insistau să o trateze drept nemţoaică („Tot una e“, spunea Charles Lofthouse), era consiliera lor de limbă germană. La vreo şaizeci şi ceva de ani, „Fräuleina“, cum i se spunea adesea, era planturoasă, foarte prost îmbrăcată şi dezolant de zeloasă până şi în cele mai neînsemnate fleacuri. Venise în ţară în 1937 pentru a participa la o conferinţă despre etică şi făcuse înţeleaptă alegere de a nu se mai duce înapoi. Îi arătase lui Juliet o fotografie: cinci fete drăguţe distrându-se la un picnic demult de tot. Rochii albe, funde albe mari în pletele lor castanii. „Surorile mele“, spusese Fräulein Rosenfeld. „Eu sunt în mijloc – acolo.“ Şi arătase sfioasă spre cea mai puţin drăguţă fată dintre toate cinci. „Eu eram cea mai mare.“

Lui Juliet îi plăcea de Fräulein Rosenfeld, care era atât de intens europeană, în timp ce toţi cei din jurul lui Juliet

erau atât de intens englezi. Înainte de război, Fräulein Rosenfeld fusese complet diferită ca persoană – conferenţiar în filosofie la Universitatea din Viena –, iar Juliet presupunea că oricare dintre acele lucruri – războiul, filosofia, Viena – avea capacitatea să facă din tine un om dezolant şi zelos deopotrivă, ba eventual şi prost îmbrăcat, de asemenea. Avea să fie o provocare pentru Prendergast să aducă bucurie la dejunul lor.

*

Întâmplarea făcea să fie adevărat, Juliet avea într-adevăr nişte sandviciuri – maioneză şi un ou fiert la repezeală, în timp ce umbla căscând prin bucătărie în dimineaţa acelei zile. Era încă doar începutul lui martie, însă o iluzie primăvăratică plutise în aer, iar ea se gândise că ar fi o schimbare plăcută să mănânce la prânz sub cerul liber.

A fost uşor să găsească o bancă liberă în Cavendish Square Garden, întrucât în mod limpede nimeni altcineva nu era atât de naiv, încât să considere că era suficient de cald ca să poată mânca afară din pachetul adus de-acasă. Brânduşele se vedeau prin iarbă ca o spuzeală, iar câteva narcise răzbăteau curajos din pământ, dar nu exista niciun pic de căldură în soarele anemic, aşa că în scurt timp Juliet a început să înţepenească de frig.

Sandviciul nu era nicio plăcere, o chestie spălăcită şi moale, care nu avea nimic în comun cu acel *déjeuner sur l'herbe*[5] din imaginaţia ei în acea dimineaţă; oricum, l-a mâncat cu conştiinciozitate. Recent, îşi cumpărase o carte de Elizabeth David – *Carte de bucate mediteraneene.* O achiziţie optimistă. Singurul ulei de măsline pe care îl putea găsi se vindea la farmacia din cartier într-o sticluţă. „Pentru a înmuia ceara din urechi?" a întrebat-o farmacistul, când ea i-a dat banii. Exista o viaţă mai bună

[5] *Dejun la iarbă verde* (în fr. În original).

altundeva, presupunea Juliet, cu condiţia să se fi sinchisit să o descopere.

Când şi-a terminat sandviciul, s-a ridicat în picioare ca să-şi scuture firimiturile de pe mantou, stârnind panică în alaiul de vrăbii vigilente, care s-au ridicat la unison fâlfâind din aripile prăfuite prin văzduhul Londrei, dar gata să se întoarcă la resturile lor de mâncare de îndată ce ea avea să plece de-acolo.

Juliet a pornit spre Charlotte Street din nou, nu la restaurantul de-aseară, ci la Moretti's, un local de lângă Scala Theatre, unde obişnuia să meargă uneori.

Exact când trecea prin dreptul intrării pe Berners Street, l-a văzut.

*

— Domnule Toby! Domnule Toby!

Iuţind pasul, Juliet l-a prins din urmă când se pregătea să cotească pe Cleveland Street. L-a tras de mâneca hainei. Părea un gest îndrăzneţ. Îl speriase odată făcând acelaşi lucru, când îi dăduse o mănuşă pe care el o scăpase pe jos. Îi trecuse prin minte atunci că aceasta era modalitatea prin care o femeie îi semnalează unui bărbat intenţiile ei, lăsând cu cochetărie să-i cadă o batistă sau o mănuşă cu putere de seducţie! „Vai, îţi mulţumesc, domnişoară Armstrong", spusese el la vremea respectivă. „M-aş fi frământat mult neştiind ce am făcut cu ea." Ideea de a flirta nu fusese în mintea niciunuia dintre ei.

Reuşise acum să-l facă să stea pe loc. S-a întors spre ea, aparent nesurprins, aşa că era sigură că o auzise probabil când îl strigase pe nume. O privea neclintit, aşteptând mai mult.

— Domnule Toby? Sunt Juliet, mă mai ţineţi minte? (Ba bine că nu!)

Trecătorii se perindau ocolindu-i stânjeniţi. Suntem ca o mică insulă, se gândea ea. Noi doi.

— Juliet Armstrong, a insistat ea.

El a dus mâna la pălărie – un fetru gri, pe care parcă îl ţinea minte şi ea. Zâmbindu-i vag, a spus:

— Îmi pare rău, domnişoară... Armstrong? Cred că m-aţi confundat cu altcineva. Bună ziua.

J

S-a răsucit pe călcâie şi a plecat mai departe.

Era el, ştia perfect că era el. Aceeaşi siluetă (oarecum corpolentă), faţa searbădă, ca de bufniţă, ochelarii de baga, vechea pălărie de fetru. Şi, în sfârşit, dovada incontestabilă – şi destul de tulburătoare – a bastonului cu măciulie de argint.

I-a rostit numele adevărat.

— John Hazeldine.

Niciodată nu-l strigase aşa. Suna ca o acuzaţie în urechile ei.

El s-a oprit din mers, cu spatele la ea. Avea urme de mătreaţă, ca un praf de talc pe umerii slinoşi ai trendului din gabardină. Arăta identic cu trendul pe care îl purtase pe toată durata războiului. Oare nu-şi cumpăra niciodată haine noi? Se aştepta să se răsucească spre ea şi să tăgăduiască din nou, dar după câteva momente a plecat pur şi simplu mai departe, păcănind ritmic cu bastonul pe trotuarul cenuşiu al Londrei, *tac-a-tac.* Se descotorosise de ea. Ca de o mănuşă, se gândea Juliet.

*

Cred că m-aţi confundat cu altcineva. Ce ciudat era să audă din nou vocea lui. *Era* el, ce-l apucase să pretindă contrariul? s-a întrebat Juliet nedumerită, aşezându-se la o masă în Moretti’s şi comandând o cafea de la un chelner morocănos.

Obişnuia să vină la această cafenea înainte de război. Numele se păstrase, deşi proprietarul era altul. Cafeneaua propriu-zisă era mică şi cam sordidă, iar fetele de masă în

carouri rosu-cu-alb nu arătau niciodată prea curate. Personalul părea să se schimbe tot timpul, aşa că nimeni nu o recunoştea vreodată pe Juliet sau nu dădea semne s-o recunoască, ceea ce în sine nu era un lucru neplăcut. Localul era oribil de fapt, însă ea avea o predispoziţie spre el. Era ca firul dintr-un labirint, pe care dacă l-ar fi urmat, ar fi putut să se întoarcă în lumea dinainte de război, la şinele ei dinainte de război. Inocenţa şi experienţa se înfruntau în îmbâcseala lipicioasă din Moretti's. Atunci când s-a întors la Londra, avusese cumva un sentiment de uşurare constatând că localul exista încă. Atât de multe alte lucruri dispăruseră. Şi-a aprins o ţigară şi a aşteptat să vină cafeaua.

Clientela cafenelei consta în mare parte din străini de un soi sau altul, iar lui Juliet îi plăcea să stea acolo şi să le asculte vocile, încercând să descifreze, după accent, de unde provenea fiecare. Când a început să vină aici, de cafenea se ocupa personal domnul Moretti. Era întotdeauna atent cu ea, spunându-i *signorina* şi interesându-se de mama ei. („Ce mai face *mamma* dumitale?") Şi asta nu fiindcă domnul Moretti ar fi întâlnit-o vreodată pe mama ei, ci fiindcă probabil aşa erau italienii, presupunea Juliet. Mai sentimentali cu mamele decât britanicii.

Ea îi răspundea întotdeauna: „Foarte bine, mulţumesc, domnule Moretti", neîncumetându-se niciodată să îi spună *signor,* în loc de „domnule" – părea o obrăznicie să fi procedat aşa pe teritoriul lingvistic al altcuiva. Bărbatul necunoscut care se afla acum în spatele tejghelei domnului Moretti susţinea că era armean şi nu o întreba pe Juliet despre nimic, cu atât mai puţin despre mama ei.

Fusese o minciună, desigur. Mama ei nu se simţea bine nicidecum, de fapt era pe moarte la spitalul Middlesex, imediat mai încolo de cafeneaua lui Moretti, însă Juliet

preferase subterfugiul cu sănătatea.

Înainte să se fi îmbolnăvit prea rău pentru a mai putea munci, mama ei fusese croitoreasă, iar Juliet se obişnuise să le audă pe „cucoanele“ care îi erau cliente văitându-se pe scară în sus trei etaje până la micul lor apartament din Kentish Town, ca să stea ţepene în poziţie de drepţi, doar în corset şi sutien, în timp ce noua îmbrăcăminte le era prinsă în bolduri peste formele lor ample. Uneori, Juliet le ţinea de mână ajutându-le să nu-şi piardă echilibrul, oricum precar, pe un taburet cu trei picioare, în timp ce mama ei se ţâra în genunchi pe podea în jurul lor, prinzându-le tivul în ace cu gămălie. Pe urmă, din cauza bolii, mama ei ajunsese să nu mai poată face nici cea mai simplă cusătură măcar, iar cucoanele au încetat să mai vină. Juliet le simţise lipsa – obişnuiau să o mângâie pe mână, să-i dea dropsuri şi să o întrebe dacă învăţa bine la şcoală. *{Cefiică deşteaptă aveţi, doamnă Armstrong?)*

Mama ei economisise, agonisise şi trudise la nesfârşit ca să o cizeleze pe Juliet, pregătind-o la perfecţie pentru un viitor strălucit, plătindu-i cursuri de balet şi lecţii de pian, ba chiar şi ore de dicţie cu o doamnă din Kensington. Juliet fusese elevă cu bursă la o şcoală cu taxe, o şcoală populată cu fete ambiţioase şi cu profesoare şi mai ambiţioase chiar. Directoarea îi sugerase să studieze limbile moderne sau dreptul la universitate. Sau eventual să dea examen de admitere la Oxbridge. „Se caută acolo fete ca tine“, i-a spus directoarea, fără să explice însă ce fel de fete ar fi putut fi acelea.

Juliet renunţase să mai meargă la şcoala respectivă, renunţase să se mai pregătească pentru viitorul acela strălucit, ca să poată în schimb să aibă grijă de mama ei – fuseseră întotdeauna doar ele două –, şi nu se mai întorsese acolo după moartea mamei. I se părea cumva imposibil. Acea fată dornică să fie pe placul tuturor, elevă

în ultimul an la un liceu teoretic, fata care juca pe aripa stângă la hochei, care era o stea a clubului de teatru şi exersa la pian aproape în fiecare zi la şcoală (fiindcă nu aveau loc pentru un pian acasă), fata aceea care era o cercetaşă înfocată şi care iubea teatrul, muzica şi arta, fata aceea, metamorfozată prin greaua pierdere suferită, dispăruse. Şi, din câte îşi dădea seama Juliet, nu se mai întorsese de fapt niciodată.

Juliet îşi luase obiceiul să vină la Moretti's ori de câte ori mama ei era la tratament în spital, or, tot aici se afla şi atunci când mama ei a murit. Era doar „o chestiune de zile", potrivit doctorului care o internase pe mama ei într-un salon la Middlesex în acea dimineaţă. „Se apropie momentul", i-a spus el lui Juliet. Înţelegea ea ce însemna asta? Da, înţelegea, i-a răspuns Juliet. Însemna că era pe punctul de a rămâne iară singura persoană care o iubea. Juliet avea şaptesprezece ani şi amărăciunea pe care o simţea pentru ea însăşi era aproape la fel de mare ca amărăciunea pe care o simţea pentru mama ei.

Întrucât nu-l cunoscuse niciodată, pentru tatăl ei Juliet nu simţea nimic. Mama ei fusese oarecum ambiguă în privinţa lui, iar Juliet părea să fie singura dovadă că el existase vreodată. Fusese marinar în Marina Comercială, murise într-un accident şi fusese înmormântat în mare, înainte ca Juliet să se nască, şi chiar dacă uneori i se mai întâmpla să-şi imagineze chipul lui cu ochi de mărgăritar şi oase de mărgean, el ca om o lăsa indiferentă.

Moartea mamei, pe de altă parte, cerea poeticitate. Când primul bulgăre de ţărână a lovit sicriul mamei, Juliet a simţit că i se taie respiraţia. Mama ei avea să se sufoce sub atâta pământ, se gândea ea, dar şi Juliet se sufoca. O imagine i-a venit în minte – martirii murind striviţi sub pietrele îngrămădite peste ei. La fel ca mine, zdrobită acum de greaua mea pierdere, se gândea ea. „Nu umbla

după metafore elaborate“, spusese profesoara de engleză despre compunerile ei din şcoală, însă moartea mamei arătase că nicio metaforă nu e prea ostentativă pentru a reda amărăciunea: fiind un lucru cumplit, necesita înfrumuseţări.

*

Fusese vreme urâtă, cu ploaie şi vânt, în ziua când mama ei a murit. Juliet zăbovise cât mai mult timp cu putinţă în cafeneaua Moretti, care era ca un sanctuar primitor pentru ea. Mâncase la prânz brânză pe pâine prăjită – brânza pe pâine prăjită pe care o servea domnul Moretti era incomparabil mai gustoasă decât ce făceau ele acasă („Brânză italienească“, explica el, „şi pâine italienească“), apoi s-a luptat să răzbească prin ploaie cu umbrela deschisă tot drumul pe Charlotte Street până înapoi la spitalul Middlesex. Când a ajuns în salon, a descoperit că e periculos să crezi orice ţi se spune. S-a dovedit că pentru mama ei nu fusese „o chestiune de zile“, ci doar de câteva ceasuri, fiindcă se prăpădise în timp ce Juliet îşi savura dejunul. Fruntea mamei era caldă încă atunci când a sărutat-o, iar aroma vagă a parfumului ei – lăcrămioare – se simţea totuşi dincolo de mirosurile

oribile din spital.

— N-ai mai prins-o, i-a spus sora medicală, de parcă moartea mamei sale era un autobuz sau începutul unei piese, când de fapt era deznodământul dramei ei.

Şi asta a fost tot. *Finito.*

A fost sfârşitul, de asemenea, pentru personalul de la cafeneaua Moretti, deoarece atunci când s-a declarat războiul, toţi au fost internaţi în lagăre şi niciunul dintre ei nu s-a mai întors vreodată. Juliet a auzit că domnul Moretti a murit în naufragiul vasului *Ar andora Star* în vara anului 1940, împreună cu sute de compatrioţi de-ai săi aflaţi

prizonieri la bord. Mulţi dintre ei, la fel ca domnul Moretti, se ocupaseră de cafenele sau restaurante.

— Ce porcăria naibii! a spus Hartley. Nu te mai serveşte nimeni ca lumea la Dorchester.

J

Dar, de fapt, la ce altceva să te fi aşteptat de la unul ca Hartley!

*

Pe Juliet o cuprindea melancolia venind din nou la Moretti's, şi cu toate astea continua să vină. Demoralizarea pe care o simţea aici amintindu-şi de mama ei constituia un fel de balast, o contrapondere la ceea ce (în opinia lui Juliet) era firea ei superficială şi cumva nepăsătoare. Mama ei reprezentase o formă de adevăr pentru ea, un lucru de care Juliet ştia că se îndepărtase în deceniul scurs de la moartea ei.

Pipăia cu vârful degetelor şiragul de perle de la gât. În interiorul fiecărei perle exista un fir de nisip. Aceasta era adevărata esenţă a perlei, nu? Frumuseţea perlei nu era decât efortul bietei stridii de a se proteja. De firul de nisip. De adevăr.

Stridiile au dus-o cu gândul la Lester Pelling, tehnicianul de la emisiunile pentru juniori, iar Lester a dus-o cu gândul la Cyril, cu care Juliet lucrase în timpul războiului. Cyril şi Lester aveau multe în comun. De la acest fir de gândire, prin asociere de idei, a ajuns în cele din urmă înapoi la Godfrey Toby. Totul era interconectat, ca un imens păienjeniş care se întindea peste timp şi istorie. Forster spusese într-adevăr: *Doar conectează*[6]*,* însă Juliet considera că nu era de neglijat nici varianta de a tăia toate acele fire şi de a te deconecta.

Perlele de la gâtul ei nu erau ale lui Juliet, le luase de pe

[6] Citat celebru din romanul *Howards End* (1910) de E.M. Forster.

cadavrul unei moarte. Desigur, moartea era un adevăr, de asemenea, din cauză că era un lucru absolut. *E mult mai grea decât pare, din păcate. Ridicăm toţi când spun eu* trei – *unu-doi-treil* Juliet s-a înfiorat amintindu-şi. Mai bine să nu se gândească la asta. Mai bine să nu se mai gândească deloc, probabil. Gândurile de tot felul îi aduseseră mereu numai necazuri. Juliet a sorbit cafeaua până la fundul ceştii şi şi-a mai aprins o ţigară.

Domnul Moretti obişnuia să-i facă o cafea minunată – „venieză“ – cu frişcă şi scorţişoară. Războiul distrusese şi asta, bineînţeles, iar cafeaua care se găsea la Moretti’s în prezent era turcească şi, mai mult sau mai puţin, nebăubilă. Ţi se servea într-o cană cât un degetar gros, era amară şi cu urme de zaţ, gustul fiind acceptabil doar graţie celor câteva linguri de zahăr turnate în ea. Europa şi Imperiul Otoman în istoria unei căni. Juliet se ocupa de o serie de emisiuni pentru juniori intitulate *Privind la lucruri.* Ştia multe despre căni. *Le privise bine.*

A comandat încă o cafea oribilă şi, de teamă să nu-l încurajeze în vreun fel, a încercat să nu privească înspre individul acela caraghios care şedea la o masă din colţ. De când o văzuse intrând şi asezându-se, omul se tot holbase la ea într-o manieră extrem de stânjenitoare. Asemenea multora de la Moretti’s, avea şi el alura ponosită a diasporei europene postbelice. Exista şi ceva pocit parcă în înfăţişarea lui, ca şi cum ar fi fost asamblat din rămăşiţe. Putea foarte bine să fi fost trimis de la Impresariatul artistic, ca să joace într-un rol de năpăstuit al sorţii. Umeri gheboşi, ochi sticloşi – un pic nealiniaţi, de parcă unul dintre ei ar fi alunecat şui – şi pielea ciupită de vărsat, ca şi cum ar fi fost împroşcată cu alice. (Poate chiar fusese.) Răni de război, s-a gândit Juliet, destul de încântată de cum sunau cuvintele în mintea ei. Puteau constitui un titlu de roman. Poate n-ar fi stricat să scrie un roman. Dar nu

erau oare străduniile artistice exact refugiul final al celor neimplicaţi?

Juliet jongla cu ideea de a-l înfrunta direct pe individul acesta ciudat, uzând de politeţea proverbială a unei englezoaice – *Scuzaţi-mă, vă cunosc de undeva?* deşi era absolut convinsă că şi-ar fi adus aminte de o persoană atât de ciudată ca el, însă până să ajungă să i se adreseze, omul s-a ridicat brusc în picioare.

Era sigură că venea să vorbească cu ea, aşa că se pregătea pentru un posibil conflict, numai că în schimb individul a pornit spre uşă târşâindu-şi picioarele – şchiopăta, a remarcat ea –, iar în loc de baston se sprijinea într-o umbrelă mare cu pânza înfăşurată strâns. S-a făcut nevăzut pe stradă. Nu plătise, însă armeanul din spatele tejghelei n-a făcut decât să ridice privirea spre el când a ieşit, rămânând în mod atipic imperturbabil.

*

Când a venit cafeaua, Juliet a înghiţit-o toată ca pe o doctorie, sperând că avea să o mai învioreze pentru măcelul de după-amiază, apoi s-a uitat ca o clarvăzătoare la zaţul de cafea care rămăsese pe fundul ceşcuţei. De ce să fi refuzat Godfrey Toby să o recunoască?

Îl văzuse ieşind dintr-o bancă. Asta şi fusese acoperirea lui – funcţionar de bancă. Era o soluţie ingenioasă efectiv, cine să vrea să poarte o conversaţie cu un funcţionar de bancă despre serviciul lui? Juliet credea într-o vreme că un ins care părea atât de comun ca Godfrey Toby ascundea precis un secret – un trecut palpitant, o tragedie îngrozitoare –, dar pe măsură ce trecuse timpul îşi dăduse seama că a fi un om obişnuit *era* de fapt secretul lui. Constituia într-adevăr cea mai bună deghizare dintre toate, nu?

Juliet nu l-a asociat niciodată cu „John Hazeldine“, din moment ce se pricepea să umple atât de desăvârşit, atât

de strălucit domeniul cumva anost în aparenţă al lui Godfrey Toby.

În faţă i se spunea „domnul Toby“, însă „Godfrey“ era numele cu care obişnuiau toţi să se refere la el. Nu indica familiaritate, şi nici intimitate, ci era pur şi simplu o deprindere care se formase. Cu toţii numiseră operaţiunea lor „cazul Godfrey“ şi existau câteva dosare la Arhive care fuseseră intitulate pur şi simplu „Godfrey“, dar nu toate erau coroborate corespunzător. Desigur, exact situaţiile de acest fel obişnuiau să stârnească panica în rândul matroanelor de la Arhive.

Se vorbise despre eventualitatea de a-l muta în străinătate după încheierea războiului. În Noua Zeelandă. Undeva departe oricum. Africa de Sud, poate. Pentru a-l proteja, în caz de represalii. Dar în fond, riscul unor răzbunări – într-un fel sau altul – nu îi viza pe ei toţi?

Şi informatorii lui, cei din coloana a cincea – cu ei cum rămânea? Existase un plan de a-i monitoriza pe timp de pace, însă Juliet nu era sigură că fusese implementat vreodată. Ştia în schimb că se luase decizia de

a-i lăsa în ignoranţă după război. Nimeni nu le spusese despre duplicitatea serviciului MI5. Nu au ştiut niciodată că fuseseră înregistraţi cu microfoane montate în tencuiala pereţilor apartamentului din Dolphin Square, unde ardeau de nerăbdare să vină în fiecare săptămână. Şi nici nu aveau habar că Godfrey Toby lucra pentru MI5, nefiind nicidecum un agent Gestapo căruia credeau ei că îi aduceau informaţii de înaltă trădare. Şi ar fi fost foarte»»

surprinşi să afle că a doua zi o tânără şedea la o maşină de scris Imperial în apartamentul de alături şi transcria acele conversaţii trădătoare în trei exemplare, un original şi două copii la indigo. Şi că acea tânără, spre neşansa ei, fusese Juliet.

Când operaţiunea s-a terminat la sfârşitul anului 1944, li

s-a spus că Godfrey fusese retras şi „evacuat“ în Portugalia, deşi în realitate fusese trimis la Paris pentru a interoga ofiţeri germani luaţi prizonieri.

Unde fusese el de când se terminase războiul? De ce se întorsese? Şi, lucrul cel mai contrariant, de ce să pretindă că nu o recunoştea?

Eu îl *cunosc,* se gândea Juliet. Lucraseră împreună pe toată durata războiului. Fusese la el acasă, ce Dumnezeului – în Finchley, unde locuia într-o casă cu o uşă de stejar masiv la intrare şi un ciocănel de alamă robust în formă de cap de leu. O casă cu geamuri plumbuite la ferestre şi parchet pe jos. Juliet stătuse pe canapeaua solidă tapiţată cu stofa groasă de lână. *{Vreţi să vă aduc o cană de ceai, domnişoară Armstrong? V-ar prinde bine? Afost pentru noi un şoc cam mareî)* Se spălase pe mâini cu săpunul mirosind a frezii din baia lui, văzuse hainele şi pantofii din dulapul lui de pe hol. Ba zărise chiar şi plapuma de satin roz, sub care el şi doamna Toby (dacă într-adevăr existase vreodată o asemenea persoană) dormeau.

Şi împreună săvârşiseră o faptă hidoasă, de genul celor care te leagă de cineva pentru totdeauna, indiferent că îţi convine sau nu. Oare de aceea se dezicea de ea

acum? *(Două cuburi de zahăr, am nimerit, aşa-i, domnişoară Armstrongi)* Ori tocmai de aceea venise înapoi?

Trebuia să-l fi urmărit, se gândea Juliet. Dar s-ar fi descotorosit de ea pe drum. Se pricepea destul de bine la eschivări.

1940

UNUL DE-AI NOŞTRI

— Godfrey Toby e numele lui, a spus Peregrine Gibbons. Trece drept agent al guvernului german, bineînţeles că e unul de-ai noştri.

Era prima oară când Juliet auzea numele Godfrey Toby şi reacţia ei a fost:

— Înseamnă că nu e neamţ, de fapt?

— Ferească Dumnezeu, nu. Nu există vreun englez mai tipic decât Godfrey. (Dar indubitabil, se gândea Juliet, Peregrine Gibbons – numele în sine – era apoteoza unui englez.) Şi nici vreunul mai demn de încredere decât el. Godfrey a funcţionat ca „agent dublu“ multă vreme, participând la mitinguri fasciste şi aşa mai departe în perioada anilor 1930. A avut contacte cu muncitori de la Siemens înainte de război – fabricile lor din Anglia au fost întotdeauna un fel de pepiniere pentru spionajul german. Cei din coloana a cincea îl cunosc bine, se simt în perfectă siguranţă cu el. Presupun că eşti familiarizată cu toate chichiţele şi dedesubturile J >

coloanei a cincea, domnişoară Armstrong?

— Simpatizanţi ai fascismului, susţinători ai inamicului, domnule?

— Exact. Subversivi. Liga Nordică, Legătura, Clubul Dreptei, Liga Imperială Fascistă şi o puzderie de alte facţiuni mai mici. Majoritatea indivizilor care se întâlnesc cu Godfrey sunt foşti membri ai Uniunii Britanice a Fasciştilor – grupul lui Mosley. Neghină de-a noastră crescută pe solul de-acasă, regret că trebuie s-o spun. Şi în loc să o smulgem din rădăcini, planul este să o lăsăm să înflorească – dar împrejmuită de ziduri, de unde să nu mai poată să scape ca să-şi răspândească sămânţa cea rea.

O fată ar putea muri de bătrâneţe ascultând asemenea metafore, se gândea Juliet.

— Foarte sugestiv spus, domnule, a zis ea.

*

Juliet lucra la Arhive de două luni lungi şi anoste, când Peregrine Gibbons venise ieri lângă ea la cantină şi-i spusese:

— Am nevoie de o fată.

Şi, ce mai tura-vura, azi era aici. Fata lui.

— Înscenez o operaţiune specială, i-a spus el. Un fel de joc al aparenţelor înşelătoare în care dumneata vei avea un rol important.

Urma să fie agent secret? (Spioană!) Nu, se părea că avea să rămână priponită de o maşină de scris.

— Nu ne putem alege armele în timp de război, domnişoară Armstrong, a spus el.

Nu văd de ce nu, se gândea Juliet. De fapt, ea ce-ar alege? O sabie ascuţită? Un arc de aur arzător? Poate nişte săgeţi de dorinţă[7].

Oricum, ştia că fusese selecţionată – aleasă.

— Munca pe care o facem noi necesită un anumit tip de persoană, domnişoară Armstrong, i-a explicat el.

Peregrine Gibbons („Spune-mi Perry, te rog“) avea un fel de a vorbi cu tine care te făcea să simţi că eşti

» negreşit cu mult deasupra celorlalţi – elita turmei. Era un bărbat atrăgător, poate nu neapărat genul de erou principal, ci mai degrabă un actor de compoziţie, se gândea ea. Era înalt şi destul de elegant, cu papion la gât şi tweed în zigzag din cap până-n picioare – un costum cu vestă şi sacou la două rânduri, pe sub un pardesiu larg (da, din tweed), toate purtate cu stil şi dezinvoltură. Printre alte lucruri, a aflat ea mai târziu, Gibbons studiase mesmerismul când era mai tânăr, iar Juliet se întreba dacă se folosea de asta în relaţiile cu oamenii, fără ca ei să ştie.

[7] Ambele sintagme provin din prefaţa poemului epic „Mil- ton“, scris şi ilustrat de William Blake între 1804 şi 1810.

Urma ea să fie o Trilby pentru un Svengaly ca el?[8] (Şi ea care se gândea întotdeauna la pălărie. Părea absurd.)

Şi acum veniseră aici în Pimlico, în complexul Dolphin Square, ca să-i arate şi ei „înscenarea“. Închinase două apartamente lipite unul de celălalt.

— Izolarea este cea mai bună formă de disimulare, a spus el. Mosley are un apartament aici. Şi va fi unul dintre vecinii noştri. (Ceea ce părea să-l amuze.) Umăr la umăr cu duşmanul.

Dolphin Square fusese construit cu câţiva ani în urmă, în apropiere de Tamisa, dar până acum Juliet nu văzuse construcţia decât din exterior. Intrând prin arcada amplă dinspre fluviu, ansamblul arhitectural oferea o privelişte colosală – zece blocuri de apartamente, fiecare înalt de zece etaje, clădite în jurul unei grădini dreptunghiulare cu copaci, straturi de flori şi o fântână secată pe timpul iernii.

— E de-a dreptul sovietic în concepţie şi execuţie, nu crezi? a remarcat Perry.

— Ba da, aşa presupun, a spus Juliet, deşi în opinia ei ruşii nu şi-ar fi numit nişte blocuri-turn în memoria unor amirali şi căpitani de vas britanici iluştri – Beatty, Collingwood, Drake şi aşa mai departe.

Ei aveau să stea în Nelson House, a spus Perry. El urma să locuiască şi să lucreze în unul dintre apartamente – Juliet urma să lucreze tot acolo –, în timp ce în apartamentul de alături un ofiţer MI5 – Godfrey Toby –, dându-se drept agent nazist, urma să îndemne diverşi indivizi cu simpatii profasciste să îi furnizeze informaţii.

— Dacă îi spun lui Godfrey secretele lor, a subliniat Perry, înseamnă că nu le mai divulgă nimic nemţilor.

[8] Personaje din romanul *Trilby* (1894) de George du Mau- rier. Pălăria purtată de Trilby în una dintre adaptările pentru scenă ale romanului a preluat numele eroinei, devenind substantiv comun: *trilby* (engl.), pălărie de fetru.

Godfrey va fi ca o conductă menită să devieze trădarea lor în rezervorul nostru.

Categoric, metaforele nu erau punctul lui forte.

— Şi unul ne va conduce la altul, şi aşa mai departe, a continuat el. Partea frumoasă e că ei singuri strigă adunarea.

Perry era deja instalat în apartament – Juliet a zărit trusa lui de bărbierit deasupra chiuvetei în baia minusculă, iar prin uşa întredeschisă de la dormitor a văzut o cămaşă albă pe un umeraş atârnat de uşa dulapului – material bun, din dril greu, a observat ea. Mama ei ar fi apreciat calitatea. În rest, camera părea atât de austeră, încât semăna cu o chilie de călugăr.

— Am un apartament altundeva, bineînţeles, a spus el. În Petty France. Dar aranjamentul acesta este convenabil pentru operaţiunea lui Godfrey. Şi găsim aici tot ce ne trebuie – restaurant, galerie comercială, piscină, chiar şi propriul nostru serviciu de taximetrie.

Livingul apartamentului din Dolphin Square fusese transformat în cameră de lucru, deşi, Juliet a avut plăcerea să remarce, se păstrase totuşi confortul unei mici canapele. Biroul lui Peregrine Gibbons era un cogeamite secreter cu rulou, o mobilă compozită alcătuită din diverse răfturleţe glisante, dulăpioare şi nenumărate sertare conţinând clipsuri mari, benzi elastice, piuneze şi aşa mai departe, toate aranjate meticulos (şi rearanjate) de Perry însuşi. Era genul de om ordonat, a remarcat ea. Iar eu sunt o dezordonată de felul meu, s-a gândit cu regret. Era inevitabil să nu deranjeze până la urmă.

Singurul element decorativ de pe biroul lui era un mic bust masiv al lui Beethoven, care se uita furios la Juliet când aceasta stătea la biroul ei – o piesă de mobilier care, în comparaţie cu secreterul lui Perry, nu părea decât o masă prăpădită.

— Vă place Beethoven, domnule? a întrebat ea.

— Nu în mod deosebit, a spus el, cumva nedumerit de întrebare. Dar e bun ca prespapier.

— Sunt sigură că i-ar plăcea să ştie asta, domnule.

Văzând că se încruntase un pic, s-a gândit: va trebui să mă abţin de la glume. Neseriozitatea părea să-l deruteze.

— Şi – a continuat Perry, făcând întâi o scurtă pauză, ca şi cum ar fi aşteptat să vadă dacă Juliet mai avea de adăugat vreo remarcă nerelevantă – desigur, pe lângă mica noastră operaţiune specială *(A noastră,* s-a gândit ea, încântată de pluralul formulării), vei îndeplini şi sarcini de secretariat general pentru mine, şi aşa mai departe. Eu mă ocup şi de alte operaţiuni în afară de aceasta, dar nu-ţi fa griji, nu te voi încărca excesiv. (Nu era adevărat!) îmi place să-mi dactilografiez singur rapoartele. (Nu făcea el una ca asta!) Cu cât sunt mai puţini oamenii care să vadă anumite lucruri, cu atât mai bine. Izolarea este cea mai bună formă de disimulare.

Ai spus asta deja, s-a gândit ea. Pesemne că ţinea mult la idee.

Păruse o perspectivă atrăgătoare. Juliet lucrase într-o închisoare în ultimele două luni – sediul MI5 se mutase la Wormwood Scrubs, pentru a putea găzdui cât mai bine personalul tot mai numeros necesar în timpul războiului. Era un loc de muncă dezagreabil. Toată ziua, scările metalice neacoperite zdrăngăneau sub paşii angajaţilor care urcau şi coborau necontenit. Salariatele primiseră chiar dispensa specială de a purta pantaloni, pentru ca bărbaţii să nu se mai poată uita sub fustele femeilor atunci când acestea urcau scările. Iar toaleta pentru doamne consta, de fapt, în nişte cabine oribile destinate puşcăriaşilor, cu uşi ca la grajd, din spatele cărora ţi se vedea tot corpul de la bust în sus şi de la genunchi în jos. Celulele funcţionau pe post de birouri, iar oamenii se

încuiau mereu înăuntru, din greşeală.

Prin comparaţie, Pimlico păruse o propunere atractivă. Şi totuşi. Toată această discuţie despre izolare şi disimulare – însemna oare că urma să stea claustrată şi aici?

I se părea bizar să trebuiască să îşi petreacă ziua de muncă în imediata vecinătate a spaţiului de locuit ocupat de Perry Gibbons – la doi paşi de camera unde dormea el, fără a mai pomeni de activităţile şi mai intime ale vieţii cotidiene. Dacă i s-ar întâmpla să dea peste „chiloţeii“ lui puşi la uscat în baie sau să simtă mirosul batogului afumat pe care îl mâncase în seara precedentă? Ori – mai rău chiar – dacă s-ar fi întâmplat să-l audă folosind baia (sau – ce oroare – viceversa!)? Ar fi prea greu de suportat. Dar, desigur, lenjeria lui era trimisă la spălat în altă parte, iar de gătit el nu-şi gătea niciodată. Cât despre baie, părea să nu dea atenţie funcţiilor fiziologice, ale lui şi ale ei deopotrivă.

Se întreba dacă nu ar fi fost poate mai bine pentru ea să fi rămas la Arhive, până la urmă. Dar nici nu prea avusese de ales, de fapt. Posibilitatea de a alege, se părea, fusese una dintre primele victime ale războiului.

*

Juliet nu depusese cerere de angajare la Security Service; intenţionase să intre în rândul forţelor armate pentru femei, nu neapărat din patriotism, ci fiindcă de la moartea mamei ei se simţea sleită de puteri după lunile în care trebuise să-şi câştige singură existenţa. Dar, pe urmă, după declararea războiului, fusese chemată la un interviu, iar invitaţia era scrisă pe o hârtie de la guvern, ceea ce a determinat-o să creadă că trebuia să îi dea curs.

Ajunsese acolo cu sufletul la gură, din cauză că autobuzul cu care venea se stricase exact la Piccadilly Circus, aşa că fusese nevoită să alerge tot drumul până la

un birou obscur dintr-o clădire şi mai obscură pe Pali Mall. Trebuia să treci prin clădirea din faţă pentru a găsi intrarea. Se întreba dacă nu era poate un fel de test. „Biroul paşapoarte“, scria pe o plăcuţă de alamă de pe uşă, dar nu exista niciun indiciu că acolo ar fi dorit

*cineva un paşaport sau că ar fi emis careva vreunul.

Juliet nu prinsese prea bine numele bărbatului (Morton?) care o intervieva. Stătea rezemat de spateaza scaunului cu un aer cam nonşalant, de parcă aştepta de la ea să îl distreze. De obicei, nu el se ocupa de interviuri, i-a spus tipul, însă domnişoara Dicker nu se simţea bine. Juliet habar nu avea cine era domnişoara Dicker.

— Juliet? a rostit bărbatul pe un ton contemplativ. Ca în *Romeo andJuliet?.* Foarte romantic.

Şi a râs, de parcă ar fi fost o glumă doar de ei ştiută.

— Cred că era de fapt o tragedie, domnule.

— Există vreo diferenţă?

Nu era bătrân, dar nici tânăr nu arăta şi, poate, nici nu arătase vreodată. Avea o alură de estet şi era subţire, aproape alungit – un cocostârc sau o barză. Părea să-l amuze tot ce spunea ea – tot ce spunea el, de asemenea. Şi-a luat o pipă de pe birou şi s-a apucat să o aprindă pe îndelete, ba pufăind, ba tasând tutunul, ba pâcâind insistent şi îndeplinind toate celelalte ritualuri stranii prin care fumătorii de pipă se consideră obligaţi să treacă, după care a spus:

— Povesteşte-mi despre tatăl dumitale.

— Despre tatăl meu?

— Da, despre tatăl dumitale.

— E mort. (Presupunând că era de datoria ei să umple tăcerea care a urmat, a mai adăugat:) A fost înmormântat în mare.

— Zău? Marina Regală?

— Nu, Comercială, a spus ea.

— Ah, a făcut el, arcuind uşor o sprânceană.

I-a displăcut trufia din expresia lui, aşa că enigmaticul ei tată a primit din partea ei o avansare în grad:

— Era ofiţer.

J

— Desigur, a spus el. Şi mama dumitale? Ea ce face?

— E foarte bine, mulţumesc, a răspuns automat Juliet. Începea să o doară capul. Mama ei obişnuia să spună despre ea că întotdeauna gândea prea mult. Juliet credea însă că poate nu gândea suficient. Menţionarea mamei ei i-a mai aşezat parcă o piatră pe inimă. Mama ei era încă mai degrabă o prezenţă decât o absenţă în viaţa ei. Juliet presupunea că într-o bună zi în viitor situaţia avea să se inverseze, însă se îndoia că atunci avea să fie mai bine pentru ea.

— Văd că ai învăţat la o scoală foarte bună, a zis tipul. (Marsden?) Destul de costisitoare de asemenea, bănuiesc – pentru mama dumitale. Coase la domiciliu, aşa-i? E lenjereasă.

— Croitoreasă. Cu totul altceva.

— Da? Nu mă pricep la chestiile astea. (Ba precis se pricepea foarte bine.) Te-ai întrebat probabil cum de reuşea să se descurce cu taxele de şcolarizare.

»

— Am avut bursă de studii.

— Şi cum te simţeai ştiind acest lucru?

) i

— Cum să mă simt?

— În inferioritate?

— În inferioritate? Bineînţeles că nu.

— Îţi place arta? a întrebat el brusc, luând-o pe nepregătite.

— Arta?

Ce voia să spună prin asta? Intrase sub aripa unei

entuziaste profesoare de arte la şcoală, domnişoara Gillies („Ai un ochi artistic“, i-a spus domnişoara Gillies. Am doi, s-a gândit ea.) Obişnuia să viziteze Naţional Gallery înainte să moară mama ei. Îi displăceau Fragonard, Watteau şi toate tablourile franţuzeşti drăguţe, care l-ar face pe orice sanculot vrednic de renumele lui să vrea să reteze capul cuiva. Tot la fel, Gainsborough şi aristocraţii lui opulenţi, pozând îngâmfaţi în peisajele lor grandioase. Şi Rembrandt, pentru care ea nutrea un dispreţ notoriu. Ce era aşa de minunat la un bătrân urât, care se ambiţiona să se picteze pe sine însuşi tot timpul?

Poate că nici nu-i plăcea arta, de fapt avea destule idei preconcepute în privinţa asta.

— Bineînţeles că îmi place arta, a spus ea. Nu e aşa pentru toată lumea?

— Ai putea avea surprize. Cineva în mod special?

— Rembrandt, a spus ea, punând mâna pe inimă cu un gest de devoţiune.

Ei îi plăcea Vermeer, dar nu avea de gând să-i împărtăşească acest lucru unui străin. „11 venerez pe Vermeer“, îi spusese ea cândva domnişoarei Gillies. I se părea că se întâmplase parcă în altă viaţă.

— Dar limbile străine? a întrebat el.

— Dacă îmi *plac*.*

— Dacă^Zzz limbi străine? a insistat el, încleştându-şi dinţii pe tija pipei, de parcă ar fi fost un inel gingival pentru bebeluşi.

Oh, pentru numele lui Dumnezeu, se gândea ea. Era surprinsă de intensitatea aversiunii pe care o simţea faţă de acest om. Mai târziu, a aflat că acesta era punctul lui forte. Tipul era unul dintre specialiştii lor în interogatorii, deşi se părea că, din pură întâmplare, se oferise să îi ţină locul domnişoarei Dicker în această după-amiază.

— Nu prea, a spus ea.

— Zău? Nicio limbă străină? Nici franceză, sau poate o brumă de germană?

— Prea puţin.

— Dar cum e cu instrumentele muzicale? Ştii să» cânţi la ceva?

— Nu.

— Nici măcar un pic la pian?

Până ca Juliet să apuce să nege în continuare, s-a auzit un ciocănit la uşă, iar o femeie şi-a vârât capul înăuntru şi a spus:

— Domnule Merton, (Merton, vasăzică!) colonelul Lightwater ar vrea să discute ceva cu dumneavoastră, când vă eliberaţi.

— Spune-i că voi veni în zece minute.

La naiba, încă zece minute de contrainterogatoriu acerb, s-a gândit Juliet.

— Aşa... a zis el – un simplu cuvânt care părea încărcat de semnificaţie.

Manevrarea pipei în continuare nu făcea decât să sporească ponderea semantică. Cumva Ministerul de Război începuse să raţionalizeze cuvintele? se întreba ea.

— Ai optsprezece ani? a întrebat el pe un ton care suna ca o acuzaţie.

— Da.

— Destul de avansată pentru vârsta dumitale, nu crezi?

O insulta cumva?

— Nu, deloc, a răspuns ea cu fermitate. Sunt complet normală pentru vârsta mea.

El a râs, un fel de lătrat vesel, şi s-a uitat la nişte hârtii de pe birou, apoi s-a holbat la ea şi a spus:

— St. James’s Secretarial College?

La St. James studiau fetele de familie bună. De când murise mama ei, Juliet urmase nişte cursuri la seral într-un

colegiu dărăpănat din Paddington, iar pe timpul zilei lucrase ca femeie de serviciu într-un hotel la fel de dărăpănat în Fitzrovia. Trecuse pragul de la St. James ca să se intereseze de taxe, aşa că se simţea îndrituită acum să spună:

— Da, am început acolo, dar m-am perfecţionat şi am terminat în altă parte.

— Şi eşti?

— Ce să fiu?

— Perfecţionată?

— Sigur. Mulţumesc.

— Ai prins viteză?

— Poftim?

Juliet era nedumerită, de parcă ar fi întrebat-o dacă era bună la alergare. Fiindcă el nu credea că era perfecţionată. Şi nu era. Era extrem de neperfecţionată, în opinia ei.

— Viteză – la dactilografiat şi aşa mai departe, a zis el, fluturând cu pipa prin aer.

Omul ăsta e complet pe dinafară, se gândea Juliet.

— Oh, *viteză,* a repetat ea. Da. Viteza e bună. Am certificate.

N-a explicat mai mult – o făcea să se încăpăţâneze parcă să nu fie cooperantă. Nicidecum cea mai bună atitudine la un candidat într-un interviu pentru o slujbă, presupunea ea. Dar ea nu îşi dorea un post de funcţionară.

— Mai vrei să îmi spui ceva despre dumneata?

— Nu. Nu, nimic, domnule.

Părea dezamăgit.

Şi apoi, aparent fără nicio legătură – fiindcă ar fi putut la fel de bine să o întrebe dacă prefera pâinea sau cartofii, ori ce culoare îi plăcea mai mult: roşu sau verde –, a zis:

— Dacă ar trebui să alegi, tu ce ai vrea să fii –

comunistă sau fascistă?

— Nu prea aş avea din ce să aleg, nu credeţi, domnule?

— Eşti obligată să alegi, cu pistolul la tâmplă.

— Aş putea alege să fiu împuşcată. (Oare cine ţinea pistolul? s-a întrebat ea)

— Nu, nu ai putea. Eşti nevoită să alegi ori una, ori alta.

Comunismul, i se părea lui Juliet, era o doctrină mai blândă.

— Fascismul, a blufat ea.

Şi el a râs.

Simţea că tipul încerca să scoată ceva de la ea, dar nu-şi dădea seama ce. Se gândea că nu strica să se oprească la un Lyons pentru masa de prânz. Merita şi ea atâta răsfăţ. Oricum nimeni altcineva n-ar fi invitat-o.

J

Merton a luat-o prin surprindere, ridicându-se brusc în picioare şi ocolind biroul spre ea. Juliet s-a ridicat şi ea, cumva defensiv. El a venit mai aproape şi Juliet a simţit în mod ciudat că nu era sigură de intenţiile lui. Timp de o secundă, a crezut nebuneşte că voia să o sărute. Cum ar fi reacţionat dacă ar fi sărutat-o? I se făcuseră nenumărate avansuri nedorite în hotelul din Fitzrovia, unde mulţi dintre clienţi erau comis-voiajori cu neveste acasă şi de obicei putea să scape de ei trăgându-le un şut zdravăn în fluierul piciorului. Numai că Merton lucra pentru guvern. Puteau apărea sancţiuni dacă îl lovea cu piciorul. Ba era chiar posibil ca gestul să fie considerat un act de trădare.

Când a întins braţul spre ea, Juliet şi-a dat seama că aştepta să dea mâna cu el.

— Sunt sigur că domnişoara Decker va parcurge rapid referinţele dumitale şi va aranja să semnezi imediat angajamentul pentru păstrarea secretelor de stat.

Însemna că primise postul? Asta era?

— Sigur că da, a spus el. Postul îţi aparţinea dinainte ca

dumneata să fi intrat pe uşă, domnişoară Armstrong. Eu a trebuit doar să pun întrebările potrivite. Ca să mă conving că eşti o persoană respectabilă şi onestă. Şi aşa mai departe.

Dar eu nu vreau slujba asta, s-a gândit ea.

— Intenţionam să intru în ATS[9], a spus ea cu îndrăzneală.

El a râs, aşa cum ai râde de ambiţiile unui copil, şi a zis: – Contribuţia dumitale pentru război va fi mai bună lucrând la noi, domnişoară Armstrong.

Mai târziu, a aflat că Miles Merton (fiindcă acesta era numele lui întreg) ştia totul despre ea – mai mult decât ştia ea însăşi inclusiv fiecare minciună şi adevăr parţial pe care le spusese ea la interviu. Nu părea să fi contat. De fapt, avea senzaţia că lucrul acesta fusese cumva în favoarea ei.

*

După aceea, se dusese la Lyons Corner House pe Lower Regent Street, unde a comandat o salată cu şuncă şi cartofi fierţi. Încă mai găseai şuncă bună la ei, ceea ce nu putea să dureze însă, presupunea ea. Salata părea prea nehrănitoare, dacă te gândeai că în curând cu toţii aveau să facă foametea în război, aşa că a mai adăugat la comanda ei un ceai şi două brioşe glazurate. Orchestra din Corner House, a remarcat ea, era deja împuţinată de pe urma războiului.

După masă, s-a dus pe jos până la Naţional Gallery. Întrucât avusese prilejul să-şi amintească de Vermeer, venise încoace cu gândul de a se uita la cele două opere ale lui care erau expuse acolo, însă a descoperit că toate tablourile fuseseră evacuate din muzeu.

---

[9] Acronim în engleză, pentru Auxiliary Territorial Service, departamentul de femei al Armatei Britanice în al Doilea Război Mondial.

În dimineaţa următoare a primit o telegramă cu confirmarea „postului“ – o formulare încă misterios de vagă – şi instrucţiunile de a aştepta în staţia de autobuz vizavi de Natural History Museum la ora 9.00 a.m. A doua zi. Telegrama era semnată „Camera 055“.

*

După douăzeci de minute de aşteptare conform instrucţiunilor – pe un vânt năprasnic un autobuz Bedford a oprit în faţa lui Juliet. Era un vehicul fără etaj şi pe partea laterală stătea scris „Highland Tours“, iar Juliet s-a gândit atunci – ce naiba, dacă mergeau cumva în Scoţia, n-ar fi trebuit să-i spună careva şi ei, ca să-şi fi luat măcar nişte lucruri într-o valiză?

J

Şoferul a deschis uşa şi i-a strigat:

— MI5, scumpete? Hopa sus.

Halal discreţie, nimic de zis, s-a gândit ea.

Autobuzul a mai oprit de câteva ori ca să ia şi alte persoane – doi tinerei cu melon pe creştet, dar în rest majoritatea fete, tinere care arătau de parcă tocmai ar fi ieşit dintr-o scoală de bune maniere sau chiar de la St.

J

James’s Secretarial College.

— Nişte debutante, pline de ifose toate, a spus destul de tare fata de pe locul de lângă ea. (Semeaţă ca o lebădă, era palidă şi elegantă.) Tragi o pipă? a între – bat-o apoi.

Vorbea tărăgănat dinadins, ca o debutantă şi ea – cu un glas gutural, voalat de fum, într-adevăr, dar care nu putea ascunde totuşi inconfundabilul timbru al celor din eşaloanele superioare. A întins un pachet de ţigări spre Juliet, care a scuturat din cap şi a spus:

— Nu, mulţumesc, nu fumez.

— O să ajungi să fumezi până la urmă, i-a zis fata. Aşa că mai bine să începi de pe-acum, ca să ştii o treabă.

Exista un blazon auriu pe pachetul de ţigări şi, mai extraordinar chiar, un mic blazon auriu imprimat direct pe ţigară.

— Sunt *Morland,* a spus tânăra, aprinzându-şi o ţigară şi trăgând cu nesaţ din ea. Papa e duce. Ţigările astea se fabrică special pentru el.

— Mamă, Doamne, a spus Juliet. Nu ştiam că se poate aşa ceva.

— Ştiu. O dementă, nu-i aşa? Apropo, pe mine mă cheamă Clarissa.

— Juliet.

— Oh, ghinionul tău. Pun pariu că toată lumea te întreabă mereu unde ţi-e Romeo. Şi mie mi-au dat numele după titlul unui roman oribil, fir-ar să fie.

— Ai şi o soră pe care o cheamă Pamela? a întrebat curioasă Juliet.

— Exact! a exclamat Clarissa[10], râzând în hohote. (Avea un râset vulgar, cu tot sângele ei albastru.) Cum naiba ţi-ai dat seama? Pesemne că eşti una dintre min-

ţile alea deştepte. Cărţile sunt o mare pierdere de timp, a mai adăugat ea. Nu pot să înţeleg de ce lumea face atâta caz de ele.

Înclinând capul pe spate, a suflat pe gură un fir de fum lung şi subţire, o performanţă admirabilă care făcea ca fumatul să pară subit îmbietor.

— Sunt aşa din naştere toate, a adăugat ea, arătând spre o fată cu părul roşu, care înainta pe culoarul dintre scaune, legănându-se periculos – şoferul se credea probabil pe circuitul de la Brooklands.

Fata roşcată purta un compleu drăguţ într-o nuanţă verde pal, care provenea în mod evident de la un magazin

[10] Aluzie la romanele epistolare *Pamela* (1740) şi *Clarissa* (1748) ale scriitorul britanic Samuel Richardson.

scump, nepărând să fi fost lucrat de mână acasă. Sveterul lui Juliet – împletit în bob de orez dintr-un fir roşu vişiniu – fusese tricotat de mama ei, ceea ce acum o făcea să se simtă aproape jenant de modestă, în comparaţie cu celelalte fete. Fata îmbrăcată în compleu verde pal purta şi perle la gât. Bineînţeles. Un inventar rapid al pasagerelor din maşină a condus-o pe Juliet la concluzia că ea era probabil singura fată fără perle.

— Mama ei e doamnă de onoare în suita Reginei, a murmurat Clarissa, arătând cu ţigara spre fata cu compleu de lână verde pal. (Mutându-se mai aproape de Juliet, i-a şoptit la ureche:) Se zvoneşte că... dar în acel moment vehiculul s-a hurducăit subit la un viraj şi toate fetele s-au piţigăiat de frică, încântate.

— Asta da autobuz! a exclamat careva. Ce grozav e!

Fata îmbrăcată în compleul verde pal fusese azvârlită în poalele cuiva, în momentul când autobuzul cotise brusc, şi acum ţipa şi ea veselă împreună cu toţi cei din jurul ei.

— Blestemate să fie toate neamurile lor, a mormăit Clarissa.

— Dar faci şi tu parte dintre ele, s-a încumetat să remarce Juliet.

Clarissa a ridicat din umeri.

— A patra fiică a unui duce – aproape că nici nu contează. (Sesizând privirea lui Juliet, a pufnit în râs.) Da, ştiu, vorbesc ca o odraslă răzgâiată.

— Şi chiar eşti?

— Oh, întru totul. Haide, ia şi tu o pipă. Simt că vom fi prietene bune.

Juliet a luat o ţigaretă din pachetul heraldic şi Clarissa i-a aprins-o cu bricheta ei – de aur, bineînţeles.

— Bravo, a râs ea. Te dai pe brazdă.

*

— Doamnelor şi domnilor, atâta a fost! a răcnit şoferul

autobuzului. Plimbarea cu sarabana s-a terminat, sentinţa voastră începe aici – toată lumea jos!

Omnibuzul s-a golit de pasageri, plantându-i destul de nedumeriţi la poarta principală a unei închisori.

— Wormwood Scrubs? a exclamat consternată Juliet uitându-se la Clarissa. Aici urmează să *lucrăm* noi?

Nu prea avea de ce să se teamă că subiectul Artelor ar fi putut să-şi arate colţii tocmai aici, se gândea ea.

Clarissa şi-a stins ţigara strivind-o sub pantofii scumpi, după cum arătau („Ferragamo – îţi plac? Ţi-i dau ţie“) şi a spus:

— Hm, papa mi-a zis mereu că până la urmă o să ajung în spatele gratiilor.

Şi aşa a început cariera lui Juliet în spionaj.

*

În Scrubs, cum i se spunea, domnea haosul, locul fiind ticsit de persoane complet nepotrivite pentru activitatea avută în vedere. MI5 recruta enorm de multe persoane noi, majoritatea fete, în Divizia „A“, care era administrativă. Debutantele în mod special nu se pricepeau la nimic. Unele dintre ele îşi aduceau coşuri de picnic şi mâncau prânzul pe iarbă, de parcă ar fi fost la Henley Regatta[11]. În unele corpuri de clădire existau încă deţinuţi, aşteptând să fie mutaţi altundeva. Dacă aveau nesansa de a zări cumva lotul de nou-venite, se gândea Juliet, oare ce-ar fi putut ei să creadă despre toate aceste fete frumoase ciugulind din copane de pui? Juliet se aştepta la o triere cât de curând. Servitorii urmau să câştige acest război, estima ea, nu fetele cu perle la gât.

Ea a fost repartizată la Arhive – un loc care mustea de resentimente unde munca ei zilnică consta în principal din a muta diverse dosare de carton dintr-un sertar de fişet în

[11] Competiţie de canotaj, inaugurată în 1839, care se desfăşoară anual pe Tamisa, timp de cinci zile, în oraşul Hen- ley-on-Thames.

altul, sau din a amesteca şi a permuta nesfârşitele colecţii de fişe, conform unui sistem ocult impenetrabil.

Şi, totuşi, distracţii găseau din belşug după ce scăpau din închisoare în fiecare după-amiază. Clarissa era o prietenă adevărată (poate prima ei prietenă), indiferent de blazoanele aurite. Ieşeau împreună în oraş aproape în fiecare seară, orbecăind pe străzi în bezna camuflajului – Juliet era plină de vânătăi de la întâlnirile nocturne cu diverse cutii poştale şi stâlpi de felinare. Four Hundred, Embassy, Berkeley, Milroy, sala de bal de la Astoria – existau infinite locuri unde să te distrezi în timpul unui război. Într-un vârtej continuu pe ringurile de dans supraaglomerate, se lăsau conduse de parteneri diverşi, bărbaţi în diferite uniforme, curtezani efemeri ca nişte musculiţe, cu figuri ce nici nu meritau să le fi păstrat în memorie.

Când era trecut mult de miezul nopţii, obişnuiau să se oprească în drum spre casă la un chioşc cu cafea pe Park Lane, unde ţineau deschis până târziu, sau uneori nu se mai duceau la culcare deloc, ci mergeau la micul dejun într-un Lyons – porridge, bacon şi frigănele, pâine prăjită, dulceaţă de portocale şi un ceainic plin cu ceai, totul costând 1 şiling şi 6 penny – şi pe urmă veneau direct la Scrubs, unde o luau din nou de la capăt.

Cu toate acestea, fusese cumva o uşurare când Perry Gibbons apăruse lângă ea ieri, în timp ce mânca prânzul la cantină cu Clarissa. Era aceeaşi cantină care hrănise anterior populaţia închisorii, iar Juliet avea bănuiala că nici mâncarea veşnic fadă nu se schimbase de atunci. Gustau dintr-un fel de tocătură de vânat, când dintr-odată l-a văzut zâmbind în jos spre ea.

— Domnişoară Armstrong, nu te ridica. Numele meu este Perry Gibbons. Se pare că am nevoie de o fată.

— Păi, presupun că eu sunt *o fată,* a replicat Juliet,

luându-şi un ton precaut.

— Bun! Atunci, poţi veni te rog în biroul meu după prânz? Ştii unde este?

Juliet habar nu avea, însă vocea lui era fermă, într-un registru profund şi agreabil care sugera bunătate şi o autoritate inatacabilă, ceea ce părea o combinaţie perfectă la un bărbat – în romanele de dragoste care îi plăcuseră mamei ei, în orice caz –, aşa că a spus prompt:

— Da, domnule.

— Excelent. Ne vedem în scurt timp. Nu te grăbi, savurează-ţi prânzul, a adăugat el, înclinând din cap în direcţia Clarissei.

)

— Cine *a fost* ăsta? a întrebat Juliet.

— Faimosul Peregrine Gibbons. E şefia B5b – sau să fie Bel poate? E greu să le ţii evidenţa – „contra-subversiune“, a râs Clarissa. Cred că ai fost culeasă.

— Sună urât.

— Ca un trandafir, a alinat-o Clarissa. Ca un trandafir frumos şi inocent.

Juliet nu considera că un trandafir putea fi inocent. Dar nici culpabil, de fapt.

*

— Şi aici se află magia ascunsă, spunea Perry Gibbons acum, deschizând o uşă în apartamentul din Dolphin Square şi dezvăluind privirilor nu o vrajă, ci un alt dormitor mai mic, conţinând un întreg sortiment de aparate de înregistrare şi doi bărbaţi care se căţărau în acel moment unul peste celălalt în spaţiul îngust ca să le instaleze. Mai exact, un bărbat şi un băiat. Bărbatul – Reginald Applethwaite („Ţi se cam împleticeşte limba în gură, aşa că spune-mi simplu Reg, drăguţă“) – era de la GPO Research Station în Dollis Hill[12]. Băiatul, Cyril Forbes, era

[12] Centrul de experimente şi invenţii pentru îmbunătăţirea

un tehnician stagiar, care lucra tot acolo. Cyril (rima cu *squirrel*[13]*,* se gândea Juliet) era cel care urma să pună în funcţiune echipamentul de înregistrare ori de câte ori avea loc vreo întrunire a coloanei a cincea în apartamentul de alături.

— REA Victor, model MI-12700, a spus Reg plin de mândrie, etalându-şi echipamentul de înregistrare, ca un amfitrion entuziast.

— E un set american, a adăugat Cyril, cu timiditate.

— Se foloseşte şi laTrent Park, a mai adăugat şi Perry Gibbons. Centrul de interogatorii, a precizat el, sesizând după expresia lui Juliet că habar n-avea la ce se referea. Merton lucrează acolo uneori, am impresia. El te-a recrutat, nu-i aşa?

— Domnul Merton? Da, el, într-adevăr.

Nu se mai văzuse cu Miles Merton de când o intervievase atunci. *(Eu a trebuit doar săpun întrebările potrivitei)*

Atât Reginald, cât şi Cyril erau dornici să facă paradă de cunoştinţele lor tehnice şi o bombardau deja cu informaţii despre aparatura de înregistrare – *stabilizatorflotant... diafragmă stirolen... bobină mobilă... acţionat prin presiune... ace din safir şi oţel pentru înregistrare –,* până când Perry a început să râdă cam crispat (râsul nu părea să fie ceva firesc la el) şi a spus:

— Ajunge acum, domnilor. Nu trebuie să o obosim pe domnişoara Armstrong cu asemenea detalii. Ea va fi dactilografă, nu inginer.

Pereţii erau izolaţi fonic, i-a explicat el conducând-o spre apartamentul învecinat, cu Reginald şi Cyril venind pe urmele lor şi sporovăind în continuare veseli despre *discuri*

---

comunicaţiilor telefonice şi telegrafice, patronat de General Post Office (GPO) din Londra.

[13]Veveriţă, în engl.

de înregistrare instantanee şi *microfoane 88A.*

Era identic cu apartamentul din care tocmai ieşiseră, de parcă ar fi păşit printr-o oglindă. Covorul cu motiv de frunze de toamnă, tapetul Harlequin banal – Juliet a recunoscut imediat acelaşi model cu trandafiraşi-şi-frunzuliţe, pe care mama ei îl alesese pentru pereţii livingului lor din Kentish Town. A avut o strângere de inimă văzându-l acum din nou.

— Aparatură de interceptare! a spus Cyril.

— Sunt montate microfoane în pereţi, a explicat Reg.

— În pereţi? s-a mirat Juliet. Zău?

— Nici nu ţi-ai fi dat seama că e ceva înăuntru, aşa-i? a spus Reg, ciocănind în perete.

— Doamne, nu, deloc, a recunoscut Juliet, sincer impresionată.

— E treabă bună, eh, ce zici, domnişoară? a întrebat Cyril, cu un zâmbet până la urechi.

Părea incredibil de tânăr, de parcă locul lui ar fi fost la grădiniţă. Juliet îl şi vedea parcă în curtea şcolii, murdar în genunchi, cu şosetele gri cocoloşite peste glezne, pregătindu-se pentru o partidă de castane[14].

— Spiriduşul ăsta fură inimile oricui, aşa-i? a râs Reg.

Cyril, care se înroşise până în vârful urechilor, a zis:

— Nu-l asculta, domnişoară.

— Să vă încuiaţi fiicele în casă, da, domnule Gibbons? a glumit Reg.

— N-am nicio fiică, din păcate, a râs Perry Gibbons, din nou cam crispat.

(Oare le-ar încuia în casă dacă ar avea? s-a întrebat Juliet.) I-a zâmbit lui Juliet, ca şi cum s-ar fi scuzat pentru ceva – pentru stângăcia lui, poate. Avea un zâmbet

[14] Un joc în care fiecare dintre cei doi jucători are o castană înşirată la capătul unei sfori şi încearcă pe rând, legănând-o prin aer, să lovească şi să spargă castana celuilalt.

frumos. Mai bine ar zâmbi mai des, s-a gândit Juliet.

— E considerat cumva un rebel în cadrul Serviciului, i-a spus Clarissa în seara aceea, la un pahar de băutură în Four Hundred Club. Am studiat un pic cum stau lucrurile cu Perry Gibbons, ca să te pun la curent.

Nenumăratele lui talente includeau, printre altele, priceperea de a face nişte trucuri foarte ingenioase cu cărţile de joc – era membru al Clubului de Magie; abilitatea de a vorbi limba swahili (Ce rost mai avea şi asta? s-a mirat Juliet. Doar dacă nu te născuseşi printre vorbitorii de swahili, desigur) şi, de asemenea, obişnuia să joace badminton „aproape“ ca un profesionist.

— Totodată, este un naturalist pasionat şi a studiat filologia clasică la Cambridge.

— Mare realizare, ce să spun! a mârâit Hartley.

— Taci din gură, Hartley, a spus Clarissa.

Hartley – prenumele lui era Rupert, însă Juliet nu auzise niciodată pe nimeni să-l strige aşa – se vârâse nepoftit în sufletul lor. „Of, nu Hartley“, se lamentase Clarissa când îl zărise dând buzna prin mulţime spre masa lor. „E-atât de*plicticooos“* Se aşezase şi imediat comandase două rânduri de cocteiluri pentru ele, cerând să fie servite succesiv la un interval de zece minute. Hartley era cunoscut ca beţiv – asta îl şi definea de fapt. Totodată, era remarcabil de neatrăgător, cu părul stufos roşcat-închis şi pistrui împroşcaţi pe faţă şi mâini (şi probabil pe restul corpului, deşi mai bine nici să nu te gândeşti la asta), creând cumva iluzia că undeva pe linie strămoşească intervenise poate o girafa.

— Îi place să facă pe bufonul, spusese Clarissa, dar chiar îi merge mintea. Are uşile deschise în societate, desigur – tatăl lui e în guvern.

Oh, *acel* Hartley, s-a gândit Juliet. Venise la MI5 via Eton, Cambridge şi BBC – o cale bine bătută îndeobşte.

— Păi, hai noroc, a spus Hartley, golindu-şi paharul dintr-o sorbitură. Gibbons e un personaj excentric. Toată lumea spune despre el că e un tip foarte cult, dar se poate întâmpla uneori să *ştii prea* multe. Chestia asta îl face să fie foarte sec. Nu m-ar surprinde deloc să descopăr o cămaşă ascetică din păr de cal sub tot acel tweed moale.

— Mda, multă baftă cu el, oricum, i-a spus Clarissa lui Juliet. Fetele din Scrubs consideră că are SA.

— SA?

— Sex-appeal! a pufnit ţâfnos Hartley. (O trăsătură care lui îi fusese refuzată la naştere de către ursitoarea

»

cea rea.)

Sexul era un subiect care continua să fie încă în mare parte un mister pentru Juliet. Aşa-zisa ei *éducation sexuelle* (era mai simplu să se gândească la asta ca fiind ceva franţuzesc) era jalnic de tarată de lacune. La şcoală, la orele de gospodărie, desenaseră diagrame cu sistemul de instalaţii sanitare din casă. Era un subiect neimportant – conta în schimb să ştii cum să aranjezi o tavă de ceai, cum să hrăneşti un bolnav, la ce să te uiţi când cumperi carne („marmorată cu grăsime“, aşa trebuia să fie carnea de vită). Ar fi fost cu mult mai util dacă li s-ar fi predat nişte lecţii despre sex.

Iar romanele de dragoste ale mamei ei nu erau nici ele de vreun folos, conţinând de fapt o paradă nesfârşită de şeici şi magnaţi ai petrolului, în braţele cărora femeile leşinau automat. Şi aceleaşi femei aveau, de asemenea, tendinţa să se topească în momentele cruciale, dar asta n-o făcea pe Juliet decât să se gândească la vrăjitoarea din *Vrăjitorul din Oz,* ceea ce nu putea să fi fost intenţia dorită.

— Şi Gibbons nu se pricepe deloc să stea la şuete, a spus Hartley. Din cauza asta, oamenii sunt suspicioşi în privinţa lui. Security Service funcţionează prin taifasuri şi

şuete. Nu-i de mirare că s-a izolat aşa în Dolphin Square.

*

— Agentul dumneavoastră urmează să locuiască aici? a întrebat Juliet, trasând cu degetul conturul motivului cu trandafiri-şi-frunzuliţe de pe tapet.

— Cine, Godfrey? Doamne Sfinte, nu, a spus Perry. Godfrey locuieşte în Finchley. Până acum, „spionii“ noştri au avut întâlniri ad-hoc – cârciumi, restaurante şi aşa mai departe. Convingerea lor este că acest apartament a fost plătit în secret de către guvernul german, special pentru a servi drept loc de întâlnire pentru ei şi „agentul lor Gestapo“. Un loc sigur.

Existau acolo un birou, un telefon şi patru fotolii confortabile aranjate în jurul unei măsuţe pentru cafea în faţa şemineului. Scrumiere erau din belşug. Un portret al Regelui atârna pe perete.

— Informatorilor nu li se va părea ciudat să vadă asta? a întrebat Juliet.

— Există o anumită ironie, nu-i aşa? Dar vor crede că face parte din deghizare.

S-a uitat la ceasul de la mână şi a spus:

— Godfrey va ajunge aici într-un minut, vine să inspecteze decorul înscenării. Întreaga operaţiune depinde de el, să ştii.

S-au întors în apartamentul „lor“ de alături şi Perry a spus:

— Ce-ar fi să faci un ceai pentru noi toţi, domnişoară Armstrong?

Juliet a oftat. Măcar la Scrubs nu făcuse pe servitoarea pentru nimeni.

S-a auzit un ciocănit discret la uşă, iar Perry Gibbons a spus:

— Ah, el e – exact la tanc. Poţi să-ţi potriveşti ceasul după Godfrey.

Juliet se aşteptase să vadă un bărbat zdravăn, un fel de Bulldog Drummond[15], aşa că a fost cam dezamăgită să constate că individul în carne şi oase părea modest şi şters. Cu melonul lui cam turtit şi un trenci vechi, Godfrey Toby afişa un aer destul de ponosit. Avea baston – din lemn de nuc, cu măciulie de argint –, un obiect complementar care în mâna altui bărbat ar fi putut să pară dovadă de snobism, însă la el părea ceva absolut firesc. Îi conferea o alură cumva veselă, aproape în genul lui Chaplin – ceea ce poate nici nu-l caracteriza de fapt. („Dar i-ar prinde mai bine o umbrelă, probabil“, i-a spus mai târziu Cyril, cu veşnicul lui simţ practic. „Nu are nevoie de un băţ de plimbare, nu pare să aibă niciun defect la picioare, aşa-i? Iar un baston nu prea foloseşte la nimic dacă plouă, n-am dreptate, domnişoară?“)

Godfrey le-a fost prezentat lui Reg şi lui Cyril, iar la sfârşit a făcut cunoştinţă şi cu Juliet, care până atunci se luptase în bucătărie cu tava de ceai (carafa cu lapte în dreapta sus, zaharniţa jos în stânga, conform cursurilor de gospodărie din şcoală).

Decorul pentru înscenare a fost prezentat din nou, iar de data asta lui Cyril i s-a spus să se ducă în apartamentul de alături, astfel încât Reg să poată face o demonstraţie cu procesul de înregistrare. Cyril – nu chiar atât de sfios pe cât arăta, totuşi – s-a lansat într-o interpretare a melodiei „Beer Barrel Polka“ cu destul patos şi fără vreo intenţie de a tăcea, până când Juliet a fost trimisă să-i spună să se oprească.

— Am putea să-l trimitem pe front în loc de tancuri, a

[15] Hugh „Bulldog“ Drummond, personajul principal în numeroase romane (inclusiv ecranizări şi dramatizări radio- TV) scrise între 1920 şi 1969 de H. C. McNeile, Gerard Fair- lie şi Henry Reymond, era un fost veteran din Primul Război Mondial, care optează pentru o viaţă de gentleman aventurier.

spus Reg. Cu chestia asta l-ar băga în sperieţi pe Hitler.

Pe urmă, a fost explorat rolul lui Juliet în operaţiune. Godfrey Toby a ascultat la căşti redarea înregistrării cântecului lui Cyril („Toată gaşca e prezentă!“ a conchis el într-un *fortissimo* optimist).

— Şi apoi domnişoara Armstrong dactilografiază ceea ce aude, a spus Peregrine Gibbons – Juliet i-a făcut hatârul şi a apăsat câteva clape pe maşina de scris Imperial, de dragul demonstraţiei – şi astfel avem o transcriere a tot ceea ce s-a spus în apartamentul învecinat.

— Da, da, am înţeles, a zis Godfrey. (Stătea în picioare lângă Juliet şi citea cuvintele dactilografiate de ea.) „Toată gaşca e prezentă“, a repetat el. Foarte corect, sunt sigur.

— Şi acum nu trebuie decât să ne aşteptăm oaspeţii, a spus Peregrine Gibbons. Iar atunci va începe munca adevărată.

Perry, Godfrey, Cyril, Juliet. *Toată gaşca e prezentă,* se gândea ea.

*

— Vasăzică, lucrezi cu bătrânul Toby Jug[16], da? a întrebat Hartley.

Îl întâlniseră din nou în Cafe de Paris. Se dovedea că era imposibil să scapi de el.

— Cine? a întrebat Clarissa.

— Godfrey Toby, a răspuns Juliet. Îl cunoşti? a întrebat-o ea pe Clarissa, care părea să cunoască pe toată lumea.

— Nu, nu cred. Mama mi-a spus mereu să nu am încredere într-un bărbat care poartă două nume de botez.

Părea o prejudecată nefondată, cu toate că şi mama lui Juliet avusese o părere proastă despre bărbaţii cu ochi albaştri, uitând pesemne că tot ea îi spusese la un

[16] în Anglia, prototip al unor halbe de ceramică din anii 1760, iniţial sub forma unui bărbat voinic şi jovial, cu o halbă de bere într-o mână şi cu o pipă în cealaltă.

moment dat lui Juliet că tatăl ei, marinarul înecat, avea ochi „albaştri ca marea“, în adâncurile căreia dispăruse până la urmă.

— Şi cu ce se ocupă mai exact bătrânul Toby Jug? a întrebat Hartley.

— Nu am voie să vorbesc despre operaţiune, a spus Juliet pe un ton înţepat.

— Eh, doar suntem între prieteni aici, nu-i aşa?

— Oare? a murmurat Clarissa.

— E un mister, Toby Jug ăsta al tău, a spus Hartley. Nimeni nu ştie cu ce s-a îndeletnicit el în toţi aceşti ani. „Marea Enigmă“. Aşa e poreclit pe la spate.

— Marea Enigmă? a repetat Juliet, căzând pe gânduri.

Suna de parcă Godfrey ar fi descins dintr-o piesă de teatru.

— Godfrey Toby este un maestru al nebulozităţii, a spus Hartley. E uşor să te rătăceşti prin negurile lui. Mai comandăm un rând? Voi ce beţi acolo, gin cu lămâie?

A VENIT DOLLY

— 1 —

J.A.

22.03.40 Discul 1.

18.00 Sosirea. Prezenţi: GODFREY, TRUDE şi BETTY.

Conversaţie amiabilă şi remarci despre vreme.

GODFREY observă că BETTY are guturai (ceea ce din păcate i-a afectat coardele vocale).

S-a discutat un pic despre o prietenă a lui BETTY, pe nume PATRICIA (sau LETITIA?), care locuieşte lângă docuri în Portsmouth, şi în ce mod acest lucru ar putea fi de folos.

TRUDE. O prietenă a noastră?

BETTY. Foarte apropiată de felul nostru de a gândi. Am spus că ar trebui să se angajeze la o cârciumă. A lucrat la

un moment dat la un local, a căpătat experienţă când era în Guildford.

TRUDE. Cârciumile din Portsmouth sunt pline de mateloţi.

GODFREY. Da, da.

TRUDE. Şi docheri. Două pahare de băutură şi probabil sunt în stare să-ţi spună tot.

BETTY. Mişcarea flotei (?) şi aşa mai departe.

Sună soneria. GODFREY iese din cameră ca să deschidă uşa. Agitaţie în vestibul.

BETTY. (în şoaptă, aproape imperceptibil) Tu cât crezi că plăteşte Gestapoul pe apartamentul ăsta?

TRUDE. Cel puţin trei guinee pe săptămână, îmi imaginez. Am văzut reclame la aşa ceva, (patru sau cinci cuvinte nedesluşite din cauza tusei lui BETTY)

GODFREY se întoarce cu DOLLY.

GODFREY. A venit DOLLY.

Se discută un pic despre vreme. Remarci injurioase apropo de portretul Regelui de pe perete.

GODFREY. Ce mai face NORMA? (NORMAN?)

DOLLY. La fel. Nu prea ne e de ajutor, nu cred. Se mărită de Paşti. Cu CĂPITANUL BARKER.

GODFREY. Şi el e împotrivă...?

DOLLY. Da. La Virginia Water. Eşti palidă (?)

BETTY. E de la tuşea (??) asta şi de la surescitare (??)

Sau poate Betty se referea la strânsoare. Ori la o stare de iritare. Of, vorbiţi şi voi mai clar, s-a gândit Juliet furioasă. Mormăiau toţi cuvintele, iar din cauză că Betty avea un afurisit de guturai se înţelegea şi mai greu ce spuneau. De multe ori, nici nu prea avea sens ce ziceau şi mereu vorbeau unii peste alţii (enervant!). Juliet răsuflase uşurată constatând că, spre deosebire de trupa lui insipidă din coloana a cincea, Godfrey rostea totul clar. Vorbea frumos, cu un timbru mai degrabă de tenor decât de

bariton, plus un accent de încă altceva – scoţian, poate, chiar canadian te-ai fi putut hazarda să presupui, deşi în realitate el era din Bexhill. Avea o voce blândă, destul de melodioasă, iar dacă nu l-ar fi întâlnit niciodată, Juliet şi-ar fi putut imagina că semăna destul de mult cu Robert Donat[17].

Juliet a apăsat pe maneta care ridica acul de pe placă, apoi şi-a scos căştile de pe urechi, a căscat şi a întins braţele deasupra capului. Din cauza efortului de a se concentra, i se făcuse un pic greaţă. Mai avea încă un ceas până la ora prânzului, dacă nu murea de foame între timp. Îi rămăsese un biscuit sărat Ryvita undeva prin poşetă. Să-l mănânce sau mai bine să-l păstreze? Îl păstrez, a decis ea, cu un sentiment de superioritate faţă de temperamentul ei uzual, care în mod ruşinos aluneca spre necumpătare.

A oftat, şi-a pus căştile la loc peste urechi şi a apăsat pe maneta aparatului de redare a înregistrării. Acul a coborât cu un scrâşnet pe placă şi Dolly a început să spună ceva, însă pe Betty a apucat-o strănutul exact în acel moment (de o manieră teatrală inutilă, în opinia lui Juliet). Of, Doamne, s-a gândit Juliet, cu degetele pregătite deasupra clapelor solide ale maşinii Imperial. Iar începem.

S-a hotărât să mănânce până la urmă biscuitul Ryvita.

*

„Vecinii noştri“, aşa le spunea Cyril informatorilor, iar în scurt timp porecla a prins; până şi Perry fusese auzit folosind expresia. Era o perifrază utilă pentru a reda cavalcada de persoane care se tot perindau de aproape o lună deja prin apartamentul din Dolphin Square, povestind despre posibili simpatizanţi, despre construirea unor baze RAF, despre amplasarea unor centre de recrutare ale Armatei – fără a mai pomeni de nesfârşitele relatări privind

[17] Robert Donat (1905-1958), actor britanic de teatru şi film.

demoralizarea şi aversiunea populaţiei de a se implica în război. Un izvor de amărăciune captat de Godfrey Toby.

Palavre şi cleveteli, în cea mai mare parte, şi totuşi mai alarmante cumva tocmai de aceea. Râvna cu care nişte oameni aparent obişnuiţi veneau să aducă orice crâmpei de informaţie, care li se părea lor că ar putea susţine cauza inamicului. Principalele personaje în această distribuţie a perfidiei erau Dolly, Betty, Victor, Walter, Trude şi Edith. Fiecare raporta despre nenumărate alte cazuri, toate fire ale unui zelos păienjeniş de trădare, care se întindea în toată tara.

Exista un orar, întocmit chiar de Godfrey, indicând graficul estimat al circulaţiei vecinilor. Era în special spre folosul lui Cyril, ca să ştie când să apară în Dolphin Square, însă le era de ajutor tuturor pentru a dispărea din peisaj la orele desemnate.

— Nu e de dorit ca vreunul dintre ei să ne vadă la faţă, a spus Perry. Noi trebuie să rămânem anonimi. *Noi* suntem vecinii, în ceea ce îi priveşte pe ei.

Informatorilor lui Godfrey li se decontau cheltuieli de transport şi convorbiri telefonice, iar el personal îi trata cu mâncare şi băutură. Trude, totuşi, era plătită. Era o norvegiană cam arţăgoasă şi autoritară, naturalizată aici de mulţi ani deja, şi se îndeletnicea în special cu recrutarea şi descoperirea simpatizanţilor nazişti. Părea să aibă contacte pretutindeni în Anglia şi, la nevoie, nu pregeta să meargă la Dover sau Manchester ori Liverpool ca să depisteze posibili aliaţi la cauza lor. Mama ei era pe jumătate nemţoaică şi Trude îşi petrecuse multe vacanţe în Bavaria. Lucrase la Siemens, unde Godfrey o şi întâlnise prima oară de fapt („Un fel de club monden“, a spus Perry), şi în multe privinţe ea era la originea întregii operaţiuni a lui Godfrey. La fel ca prima persoană care căzuse răpusă de Ciuma Neagră, se gândea Juliet. „Sau ca

Eva şi păcatul originar“, a spus Perry.

— Un pic cam nedrept faţă de Eva, domnule.

— Vina în general trebuie să se abată asupra cuiva, domnişoară Armstrong. Îndeobşte, femeile şi evreii pică drept în faţă, din păcate.

Edith avea cincizeci şi ceva de ani; lucra într-un magazin de îmbrăcăminte de damă în Brighton şi patrula pe lângă Marea Mânecii în plimbările ei zilnice pe faleza stâncoasă. Walter, un german naturalizat, era funcţionar la Great Western Railways şi ştia o sumedenie de lucruri despre căile ferate, trenuri şi orare. Victor era mecanic într-o fabrică de avioane. Perry era îngrijorat cel mai mult din cauza ultimilor doi, întrucât aveau acces la planuri „şi aşa mai departe“ – „Sabotajul constituie una dintre temerile noastre majore“, spunea el.

Betty şi Dolly, vechi tovarăşe din Uniunea Britanică a Fasciştilor, se comportau ca nişte cloşti mămoase în jurul lui Godfrey, cotcodăcind despre starea sănătăţii lui şi încordarea cauzată de necontenitele solicitări pe care al Treilea Reich le exercita asupra lui. Betty avea vreo treizeci de ani şi era măritată cu un bărbat numit Grieve, pe care părea să-l deteste pătimaş. Dolly, la patruzeci şi cinci de ani, fără de voie fată bătrână, lucra într-o mare spălătorie din Peckham, unde se ocupa de uniformele militare. Avea credinţa că, în funcţie de venirea şi plecarea acestor uniforme, putea să deducă desfăşurarea trupelor în partea de sud-est a Angliei. („Femeia e tâmpită“, a spus Perry.)

Dolly venea adesea la aceste întâlniri cu câinele, care se apuca să latre ascuţit exact în momentele esenţiale, conversaţiile informatorilor devenind din această cauză şi mai greu de desluşit. Pe câine îl chema Dib. Betty, Dolly şi Dib, ca într-un număr de musical, se gândea Juliet. Un spectacol deosebit de jalnic.

Juliet îi cunoştea după glas, nu după figură. Trude cu vocea ei cântată de scandinavă, Victor cu accentul lui tipic celor din Tyneside, Betty cu tonul ei plângăcios de gospodină din Essex. Godfrey avea grijă întotdeauna să prezinte fiecare persoană atunci când aceasta îşi făcea intrarea în apartament, ca un maestru de ceremonii anunţându-şi invitaţii pe scenă. „Bună, Dolly – cum te simţi în seara aceasta?“ sau „Ah, a venit Victor“. Dar nu era nevoie să facă asta de fapt, întrucât în scurt timp Juliet a învăţat să-i recunoască singură.

— Ai ureche, a complimentat-o Perry.

— Am două, domnule.

Sunt prea frivolă pentru el, se gândea Juliet. Sub acest aspect, responsabilitatea era mai mare pentru ea, decât pentru el. Era mai dificil să fii ireverenţios, decât serios din fire. Poate că Perry începea să se dumirească în privinţa personalităţii ei reale, care i se părea că lăsa de dorit.

Fusese cam nervos în ultima vreme, într-un du-te-vino continuu între Dolphin Square, Whitehall, St. James, Scrubs. Uneori, o lua şi pe Juliet cu el, prezentând-o în calitate de „mâna (lui) dreaptă“ (deşi el era stângaci, a remarcat ea). Juliet era de asemenea un fel de „Vineri“ pentru un Robinson ca el şi, câteodată, „adjutantul (lui) indispensabil, domnişoara Armstrong“. S-ar fi zis că o considera ca pe un copil destul de precoce (sau ca pe un câine excepţional de inteligent), deşi de cele mai multe ori Juliet era doar o fată, o fată invizibilă mai ales.

O invitase să vină cu el la un cocteil organizat la Amiralitate. „Colegi“, a spus el, „dar vor fi acolo şi femei, neveste majoritatea.“ S-a dovedit a fi o reuniune foarte calmă, unde Juliet a avut impresia că era expusă ca un accesoriu, sau poate ca o curiozitate.

— Mare şmecher eşti tu, bătrâne, l-a auzit ea pe un bărbat şoptindu-i la ureche lui Perry. Îţi faci şi tu de cap un

pic până la urmă, Gibbons. Cine ar fi crezut?

Perry ţinea parcă neapărat ca ea să afle cine era fiecare.

— Acela e Alleyne, acolo, la fereastră.

— Alleyne? a repetat ea, vrând să se convingă.

Auzise de numele lui. Avea aerul unui bărbat care ştie că este atrăgător.

— Da, Oliver Alleyne, a spus Perry. E unul de-ai noştri. Cam ambiţios, a mai adăugat el, cu regret parcă. (Perry nu era genul de om care să laude ambiţia la cineva. Sau care să admire o înfăţişare plăcută.) Nevasta lui joacă pe scenă.

Observaţia a sunat denigrator pe buzele lui. E de modă veche, se gândea Juliet. Teribil de pedant. Nu avea cum să se ridice vreodată la standardele lui.

— Şi acela e Liddell, bineînţeles, a continuat el. La şuetă cu prietenul tău Merton.

— Nu-i deloc prietenul *meu,* a obiectat Juliet. Mai degrabă Inchizitorul meu. *{Eşti obligată să alegi, cu pistolul la tâmplăl)*

O intimida felul în care Miles Merton se uita fix la ea, fără să o salute însă, aşa că a preferat să îl ignore.

— Un personaj destul de machiavelic, a murmurat Perry. În locul dumitale, eu n-aş avea încredere în el.

— Sunt prea măruntă pentru el ca să mă bage în seamă.

— Cu cât eşti mai mărunt, cu atât mai bine pentru Merton.

Când s-a uitat din nou, Merton dispăruse.

— Uite-l pe Hore-Belisha, acolo, a continuat Perry. Vorbeşte cu Hankey – ministrul fără portofoliu. („Hanky-Panky“[18], cum îl poreclise Hartley. Bineînţeles, Hartley avea o abordare iremediabil juvenilă.)

Ce titulatură penibilă, se gândea Juliet, de parcă omul şi-ar fi uitat portofoliul în metrou undeva. Probabil că aceşti

[18] Individ cu un comportament necuviincios, mai ales pe plan sexual.

indivizi nu mergeau cu metroul, aveau maşini cu şoferi, totul fiind organizat de secretara surmenată a lui Hartley, biata de ea – Hartley răspundea de Transporturi, bazându-se mai degrabă pe pasiunea lui pentru maşini decât pe vreo experienţă în acea funcţie.

— Şi acela e Halifax, desigur, Secretarul de Stat pentru Afaceri Externe, a continuat Perry (cam insistent), şi mai încolo lângă uşă... e...

Se comporta ca un dascăl, se gândea Juliet (iar ea era momentan eleva lui). Aşa îi stătea lui în fire. Păcat, fiindcă altminteri era un bărbat atrăgător.

Sau ca un agricultor, poate, iar ea era câmpul lui, aşteptând să fie arat şi semănat. O imagine cam indecentă, care a făcut-o să roşească. Era un bărbat foarte matur (treizeci şi opt de ani) şi incontestabil mai sofisticat decât aviatorii şi soldaţii novice care erau curtezanii ei uzuali. Juliet aştepta să fie sedusă de el. De oricine de fapt, dar preferabil să fie el. Aşteptarea se prelungea deja cam prea mult.

— Te simţi bine, domnişoară Armstrong? Eşti cam îmbujorată.

— E foarte cald aici înăuntru, domnule.

— Mulţi dintre bărbaţii aceia nu au niciun fel de simt

> > moral, îi spunea el în timp ce îşi recuperau mantourile, la sfârşitul seratei. Sunt împreună cu soţiile lor şi totuşi jumătate din ei precis au vreo amantă pitită pe undeva.

Oare asta era funcţia pe care o îndeplinea şi ea pentru el? se întreba Juliet. „Pitită“ în Dolphin Square, cum era mereu. Dar ea ce era – soţia sau amanta?

J

Negreşit, multe persoane trăseseră concluzia că, dată fiind izolarea amândurora în Nelson House, precis „exista ceva“ între ei, deşi în realitate el manifesta o reticenţă

derutantă faţă de ea. Se comporta ca un gentleman desăvârşit şi, spre deosebire de comis-voiajorii din hotelul Fitzrovia, nici vorbă de vreo tentativă de a o pipăi – de fapt, adesea executau un fel de dans jenant în jurul micului lor birou, pentru a evita orice posibilă atingere unul de celălalt, de parcă Juliet ar fi fost o masă sau un scaun, şi nu o fată în floarea vârstei. S-ar fi zis că dobândise toate inconvenientele de a fi o amantă, dar niciunul dintre avantaje – cum ar fi sexul. (Devenea tot mai îndrăzneaţă măcar cu vorba, dacă în practică tot nu putea.) Pentru Perry, lucrurile păreau să stea exact invers – beneficia de toate avantajele de a avea o amantă, fără însă vreun posibil inconvenient. Cum ar fi sexul.

*

Pe lângă transcrierea conversaţiilor lui cu „vecinii“, Juliet dactilografía şi însemnările lui Godfrey de la întâlniri, care erau de o precizie extraordinară. Uneori, el apela la transcrierile ei pentru „a-şi stimula memoria“, deşi Godfrey părea să aibă o memorie remarcabil de bună, păstrând o evidenţă infailibilă despre venirile şi plecările informatorilor lui. („Şi ce mai face mecanicul acela de navă pe care l-ai cunoscut, Betty – Hodges, parcă, nu?“ sau „Ce mai face mama soţiei tale, Walter, doamna Popper?“)

Şi, fireşte, Juliet era la dispoziţia lui Perry pentru un melanj de dictări şi notiţe de-ale lui. Totodată, se chinuia de multe ori să bată la maşină rapoarte născute din „febra spionilor“, trimise de agenţi de pe tot cuprinsul ţării, care intervievaseră persoane dornice să informeze guvernul că văzuseră, se părea, un contingent din Tineretul Hitlerist trecând cu bicicletele prin South Downs, sau că vecina din casa de alături – o „femeie cu alură germanică“ – îşi întindea scutecele pe sârmă într-un mod ce „sugera un semafor“, precum şi reclamaţiile uzuale referitoare la posesorii de ciobăneşti germani.

Juliet dactilografía de asemenea jurnalul lui Perry – nimic personal, doar o consemnare a diverselor întâlniri şi evenimente. Ţinea oare şi un jurnal personal? Şi dacă da, ce scria oare în el? *{Domnişoara Armstrongmi separe tot mai atrăgătoare pe zi ce trece, însă eu trebuie să rezist ispitei!}*

Fusese recent la o serie de întâlniri în Whitehall (fără ea), iară ca vreuna să-i fi fost pe plac însă, iar acum, pe lângă transcrierile lui Godfrey, pierdea mult timp dactilografiind nenumărate note, scrisori şi însemnări din jurnal consfinţind frustrarea lui – *De ce AC nu vrea să priceapă că TOŢI locuitorii străini TREBUIE săfie internaţi în lagăre? Trebuie să lucrăm în baza principiului vinovăţiei până se dovedeşte contrariul.* (Cam sever, se gândea Juliet, amintindu-şi de personalul de la Moretti.) *Există un liberalism desuet care pare să prolifereze în cadrul Cabinetului – ceea ce va deveni letal!... DG tine*

neapărat săfie impusă o cenzură TOTALĂ în Irlanda... întâlnire cu Rothschild la Athenaeum... se crede că GD ar fi fost recrutat de Abweh[19] *în 1938, dar cu toate acestea este încă pe poziţie!... scurgeri de informaţii pretutindeni – inepţie birocratică... se ştie că prostituata LK are o aventură cu Wilson de la Ministerul de Externe şi totuşi... indolenţă... neghiobie...* Şi aşa mai departe. Şi tot aşa.

Şi tot aşa.

Şi tot aşa.

Conversaţiile lui Godfrey de alături – în cea mai mare parte de o banalitate aiuritoare – erau efectiv o uşurare.

— 20 —

GODFREY. Şi omul acela... BENSON (HENSON?)

BETTY. A zis că lui nu-i place MOSLEY prea mult, am

[19] În Germania, serviciu de informaţii şi contrainformaţii, care a funcţionat pe lângă Statul-Major German din 1919 până în 1944.

impresia că vorbea în special dintr-un punct de vedere B.U. (patru cuvinte inaudibile) GODFREY. Da, înţeleg.

(Pauză de biscuit.)

GODFREY iese din cameră. Nişte şoapte inaudibile între BETTY şi TRUDE. GODFREY revine.

Discul 13

BETTY. Se pare că Chelmsford a devenit o pepinieră de comunism. D-NA HENDRY (HENRY?)...

GODFREY. Scoţiană?

BETTY. Da, lucrează într-o cârciumă aici, Red Lion, sau Three Lions, şi zice că proprietarul localului – BROWN, parcă – spune că a fost escrocat la whisky cu £2,15s.6d sticla de către Premier Guaranteed Trust – o companie evreiască.

Conversaţie auzită doar parţial, din cauză că vorbeau în şoaptă. Ceva despre nişte oameni care erau foarte evrei, despre British Israel Foundation.

BETTY. Şi este dificil să ripostezi când lumea spune că germanii sunt cei care au început totul, fiindcă atunci nu vei face decât să atragi atenţia asupra ta.

TRUDE. Eu le spun – foarte natural – „Mi-aş fi dorit ca nu noi să fi fost cei care am pornit războiul”. Chestia asta le închide gura la toţi.

GODFREY. A fost modificată vreuna dintre poziţiile tunurilor pe linia frontului la Broadstairs? (Se pare că TRUDE a fost recent pe coastă.)

TRUDE. Nu. Fiecare armă grea are o echipă formată din trei sau cinci oameni poate. (Patru sau cinci cuvinte inaudibile.) Militari din Staffords, cred.

GODFREY. Da, da, am înţeles.

Informatorii îşi turuiau în continuare neobosiţi gândurile şi ideile lor fragmentare, iar Godfrey absorbea totul ca un burete răbdător. Se incriminau singuri la fiecare pas, în timp ce el nu spunea aproape nimic. Avea o metodă

extraordinară de a scoate totul de la ei cu reacţiile lui placide *{Hm?* şi *Da, da* şi *înţeleg),* nu neapărat ca un agent provocator, ci mai degrabă ca un *agentpassif,* dacă s-ar putea spune că există aşa ceva. („Uneori“, zicea Perry, „a nu spune nimic poate fi arma ta cea mai puternică.“) Juliet, şi poate doar ea, începuse să sesizeze impacienţa lui Godfrey. Învăţase să citească printre rânduri. Dar, în fond, nu acolo se spuneau cele mai importante lucuri?

— 21 —

BETTY. Nu ştiu când voi putea veni. Marţi sau vineri. GODFREY. Poţi să telefonezi aici.

TRUDE. Poţi să aduci cerneala invizibilă? Te rog? BETTY. Da, am vrut să aduc înapoi cealaltă sticlă. GODFREY a spus că se găsea destul de greu şi apoi i-a dat lui DOLLY câteva instrucţiuni despre cum să folosească cerneala.

Nişte replici de neînţeles din cauza foşnetului de hârtii.

(Ţigări)

GODFREY. Ne vedem săptămâna viitoare?

TRUDE. Nu, peste două săptămâni. Plec la Bristol.

O să trec pe la fermierul acela (trei cuvinte inaudibile). Are multe de spus despre Kitzbuhl (??)

(Râd toţi împreună)

S-a discutat un pic despre diferitele trasee spre casă pe care urmau să meargă. Godfrey a spus că era recomandabil să schimbe rutele.

GODFREY. Vă mulţumesc pentru această seară fructuoasă.

Pleacă toţi împreună.

Sfârşitul DISCULUI 21.1Q.4S

Cerneală invizibilă, a pufnit Juliet pe înfundate. Perry şi Godfrey, împreună cu departamentul de operaţiuni sub acoperire din MI5, născoceau mereu mici cadouri şi trucuri ca să-i prostească pe vecini. Cerneala invizibilă („Se

găseşte greu, folosiţi-o cu economie“, îi sfatuia Godfrey), sau hârtie de orez care putea fi mâncată („La nevoie“, spunea el solemn). Timbre şi plicuri, de asemenea, pentru nesfârşitele lor comunicări cu alte persoane. Bani pentru convorbiri telefonice. În apartamentul lui Godfrey, exista un telefon – VICtoria 3011 –, pentru ca ei să-l poată contacta când era acolo. Din câte se părea, tehnicienii de la GPO se căzniseră o vreme să inventeze un robot telefonic acţionat de la distanţă, însă până la urmă se lăsaseră păgubaşi în faţa unei sarcini atât de ingrate.

Informatorii lui Godfrey erau impresionaţi corespunzător de faptul că al Treilea Reich îi preţuia atât de mult. Erau teribil de naivi. „Noi oamenii credem ceea ce vrem să credem“, spunea Perry.

Câteodată, se întâmpla ca pe Juliet să o sune cineva de la MI5 şi să o roage să preia un mesaj pentru Godfrey. Juliet nota totul pe o hârtie şi apoi dădea fuga în apartamentul de alături, unde lăsa mesajul pentru el pe o măsuţă din hol.

J

— Dacă tot intri acolo, domnişoară Armstrong, i-a spus Perry, poate n-ar strica să ştergi un pic praful, să goleşti scrumierele şi aşa mai departe. Mai bine să faci dumneata asta decât vreo femeie de serviciu care să-şi

bage nasul peste tot.

Până ca ea să formuleze un răspuns la cererea lui *{Domnule, doar nu credeţi că am fost recrutată de MI5 ca să şterg praful prin casă?},* el ieşise deja pe uşă. Peste câteva clipe, a apărut iar şi, încurajând-o cu zâmbetul lui de-a dreptul şarmant, i-a spus:

— Există parcă pe undeva şi o mătură mecanică pentru covoare.

*

A venit Cyril, impetuos ca de obicei.

— Bună seara, domnişoară.

— Bună seara, Cyril.

— Beţi un ceai, domnişoară?

— Nu, mulţumesc, aproape am terminat.

— Bun, atunci eu mă apuc de treabă, aparatura asta are nevoie de nişte reglaje.

Aparatura era sfântă pentru Cyril, care veşnic găsea ceva de meşterit la ea. Cyril îndeplinea şi rolul de ascultător: fiind un radioamator entuziast, fusese cooptat ca „voluntar“ de către MI 18 pentru a se ocupa în timpul lui liber de interceptarea unor radioemisii germane, ceea ce presupunea scanarea benzilor de unde scurte şi transcrierea semnalelor Morse. Juliet se întreba dacă omul acesta mai apuca să şi doarmă vreodată.

Juliet a continuat să bată la maşină până a terminat de descifrat şi ultimul disc. S-a frecat la tâmple – în ultima vreme o duruse capul mai mult decât de obicei, din cauză că trebuia să se concentreze atât de intens pentru a înţelege ce spuneau informatorii. Lucra însă şi pe ghicite de multe ori. Se întreba câteodată dacă nu ajunsese de fapt să pună cuvinte de la ea, umplând golurile, pentru ca totul să capete un sens. Oricum n-ar fi remarcat nimeni. Iar dacă nu proceda aşa, exista riscul să pară proastă, ceea ce l-ar fi putut determina pe Perry să caute altă fată – deşi persoana pe care ar fi ales-o trebuia să aibă auzul fin ca un liliac.

Două zile, cât timp Juliet lipsise de la serviciu din cauză că era răcită, fusese adusă acolo o altă fată – Stella Chalmers – ca să-i ţină locul.

— 1 —

— Nu ştiu de ce domnişoara Chalmers s-a mai obosit să vină, a spus Perry, arătându-i lui Juliet transcrierile pline de găuri ca o plasă de pescuit. Nici nu merită efortul să mai îndosariezi tâmpeniile astea. Se pare că Cyril a găsit-o

plângând peste maşina de scris.

— E o muncă destul de descurajantă, domnule, a spus Juliet, jubilând în sinea ei că biata Stella se dovedise atât de nepricepută.

Era limpede că nu apucase să înveţe cum să umple golurile.

— Pentru munca asta, e nevoie să ai ureche, a spus Perry. Sau două urechi, s-a corectat el şi a râs jenat – încercând să o măgulească, presupunea ea. Sper că ţi-a mai trecut răceala. Ţi s-a simţit lipsa. (Oh, fii cuminte, inimă nepotolită, se gândea Juliet.) Nimeni nu se pricepe să prepare un ceai aşa de bun ca dumneata, domnişoară Armstrong.

Sucind ruloul, a tras din Imperial ultima foaie de hârtie şi copiile la indigo. Ca de obicei, avea degetele mânjite în violet de la hârtiile indigo. A pus husa peste maşina de scris şi i-a lăsat lui Perry pe birou exemplarul original, ca să-l citească mai târziu. O copie la indigo a fost îndosariată, iar o alta a fost pusă într-o tavă pentru documentele de expediat, urmând să fie preluată la un moment dat de un curier şi dusă altundeva. Juliet îşi imagina că hârtia aceea avea să zacă necitită în vreun alt fişet, în vreun minister pe undeva, sau de ce nu, chiar la Scrubs. Avea să rămână, probabil, îngrozitor de multă hârtie la sfârşitul războiului.

Juliet a constatat cu surprindere că îi era dor de atmosfera din Scrubs, chiar şi de cele mai urâte aspecte de-acolo – debutantele, scările de metal oribile, până şi toaletele sinistre îi trezeau un fel de nostalgie.

Încă se mai vedea cu Clarissa tot timpul, intra pe orbita ei socială frenetică de trei sau patru ori pe săptămână – de fapt se întâlnea cu ea chiar astă-seară.

— Domnul Gibbons e aici? a întrebat Cyril.

— Nu, nu l-am mai văzut de azi-dimineaţă, a spus ea, îmbrăcându-şi mantoul.

N-avea idee pe unde putea fi Perry. De fapt, se vedea cu el mult mai puţin decât se aşteptase iniţial. Uneori, când venea la muncă dimineaţa, avea senzaţia că nu stătuse nimeni în apartament în acea noapte, ceea ce o făcea să presupună că el rămăsese probabil în „cealaltă locuinţă“ a lui din Petty France. Deşi nu era uşor să îţi dai seama cu exactitate, întrucât Perry era o prezenţă discretă în casă, frugal cumva ca un ascet, ceea ce contrasta în mod straniu atât cu gustul lui exemplar în materie de restaurante (l’Escargot, l’Etoile, Café Royal), cât şi cu stilul lui destul de excentric. Pantalonii largi, melonul şic, papionul – toate păreau să indice un Perry diferit.

După părerea ei, era un om destul de labil. Avea mult şarm – fiindcă într-adevăr putea să fie extraordinar de şarmant –, însă exista şi o latură mai întunecată a firii

J ’, lui, când părea morocănos, aproape feroce. Un bărbat plin de contradicţii. Sau teză şi antiteză. Învăţase despre Hegel pentru examenul de admitere la Oxbridge, la care nu ajusese să se mai prezinte vreodată. Poate exista posibilitatea de a realiza o sinteză, un Perry care să fie zilnic într-un fel de echilibru constant, ajutat fiind de fata aceasta devotată, care era partenera lui potrivită. *{Nu aş maifi nimic fără dumneata, domnişoară Armstrong^)*

*

La plecare, când a ieşit din apartament, Juliet a dat peste Godfrey Toby, care rămăsese nehotărât pe coridor. Avea în mână cheia de la apartamentul „lui“, însă privea cu un aer absent spre uşa de la intrare, cufundat parcă în gânduri.

— Bună seara, domnule Toby.

— Ah, domnişoara Armstrong. Bună seara, a spus el cu un zâmbet vag, salutând-o cu mâna la pălărie. Am ajuns

mai devreme. Noi doi părem hărăziţi să fim ca nişte corăbii care trec prin noapte.

— Sau ca un cuplu din căsuţa meteorologică.

— Căsuţa meteorologică? a repetat el nedumerit, dar amuzat.

— Ştiţi, femeia iese din căsuţă când afară e soare, bărbatul – când plouă. Germani, de obicei, a adăugat ea, simţindu-se dintr-odată şi în mod cam ridicol cumva lipsită de patriotism pentru remarca ei.

— Da.

— Am vrut să spun – noi doi nu suntem aproape niciodată în acelaşi loc şi în acelaşi timp, ca şi cum... ca şi cum...

Se frământa teribil încercând să explice ceva ce nici ea nu înţelegea de fapt.

— Ca şi cum ar fi imposibil să existăm simultan.

— O încălcare a legilor naturii.

— Da. Exact!

— Şi, totuşi, în mod flagrant, putem să existăm amândoi în acelaşi timp, din moment ce stăm amândoi aici împreună, domnişoară Armstrong, a spus el, iar după o pauză destul de stânjenitoare a continuat: Este interesant cum bărbatul reprezintă ploaia, în timp ce femeia întruchipează razele soarelui, nu crezi? Plecai? Vrei să te însoţesc până la lift?

— Nu-i nevoie, domnule Toby.

Prea târziu – o conducea deja în lungul coridorului.

Exista oare o doamnă Toby acasă în Finchley? se întreba Juliet. Sau o doamnă Hazeldine, presupunea ea, fiindcă părea neverosimil ca o soţie englezoaică să facă parte dintr-o înscenare pusă la cale de MI5. Se considera că ea nu ar fi avut de unde să cunoască numele lui adevărat, însă Clarissa făcuse săpături în străfundurile cele mai tainice ale Arhivei şi o pusese la curent.

Părea genul de om care cultiva cartofi şi trandafiri, întreţinând totodată cu meticulozitate o peluză frumos tunsă. Genul de om care şedea seara lângă aparatul de radio, citindu-şi ziarul, şi care mergea la biserică duminica. Ceea ce Juliet n-ar fi crezut însă niciodată despre el, nici în cele mai exagerate fabulaţii ale ei, era faptul că de ani de zile Godfrey Toby lucra ca spion.

El a apăsat pe buton ca să cheme liftul.

— Ai un program în seara asta, domnişoară Armstrong?

— Mă duc la Royal Opera House. Mergem întotdeauna joia acolo.

— Ah, un pic de cultură pentru a lumina calea în aceste zile sumbre. Şi mie îmi place Verdi, bunăoară.

— Din păcate, nu e vorba de ceva atât de elevat cum ar fi Verdi, domnule Toby. Royal Opera House este o sală de bal în momentul de faţă. Mă duc cu o prietenă să dansez.

Godfrey şi-a luat de pe nas ochelarii cu ramă de baga şi a început să-i şteargă cu o batistă, pe care a scos-o din buzunarul hainei, cu un gest teatral, ca un magician.

— Eşti tânără, a spus el, zâmbindu-i trist. Nu vei simţi asta atât de mult. Pe măsură ce înaintezi în vârstă – eu am cincizeci de ani – începe să te aducă la disperare toată această nesăbuinţă păcătoasă a lumii. Mi-e teamă că e ca un hău fără fund.

Juliet nu prea înţelegea ce legătură avea chestia asta cu dansul sau cu Verdi – nici unul, nici altul nepărându-i-se ceva prea păcătos. Probabil, însă, că pentru Godfrey era extrem de apăsător să stea ore în şir cu „vecinii“, jucând un rol în care nu se regăsea.

— Dar aveam impresia că vă înţelegeţi destul de bine cu ei, se încumetă ea. Cu informatorii, adică.

— Ah, da. Bineînţeles, a spus el cu un râset gutural. Uit uneori că dumneata auzi totul.

— Mda, nu chiar totul, din nefericire, a spus Juliet,

gândindu-se la nesfârşitele goluri „inaudibile“ cu care erau presărate transcrierile ei.

— Dacă i-ai întâlni fără să ştii, a spus Godfrey, ai crede că sunt nişte oameni absolut obişnuiti. Şi chiar *sunt* oameni obişnuiti, numai că foarte închistaţi în ideile lor greşite, din păcate.

Juliet se simţea destul de jenată, întrucât pe ea o preocupau hainele cu care urma să se îmbrace astă-seară, şi nicidecum abisurile fără fund ale răului din lume. Războiul încă părea mai degrabă un deranj decât o ameninţare. Finlandezii tocmai capitulaseră în faţa sovieticilor, iar Hitler şi Mussolini se întâlniseră recent la pasul Brenner pentru a discuta despre „prietenia“ lor, însă adevăratul război, acela în care puteai să fii ucis, încă părea foarte îndepărtat. Pe Juliet o frământa în prezent introducerea raţiilor la carne.

— Da, mie şi soţiei mele ne va lipsi friptura de duminică, a spus Godfrey.

Vasăzică *exista* o doamnă Toby. (Sau asta spunea el, ceea ce era altceva. *Niciodată să nu judeci lucrurile după aparenţe,* îi spusese Perry.)

— Unde-o fi liftul *ăsta?* (Da, unde e? se întreba şi ea. Se temea să nu întârzie.)

Godfrey a bătut în podea cu bastonul lui cu măciulie de argint, ca şi cum în felul acesta putea aduce liftul mai repede. Juliet văzuse odată un magician pe scenă, procedând la fel pentru a face să apară ceva din spatele unei perdele. (Sau fusese un iepure într-o pălărie? Şi poate făcuse să dispară, nu să apară ceva.)

— Vor ajunge aici curând, a spus Godfrey, din nou cu un râset gutural. Vecinii, cum îi numiţi voi.

Micul ascensor şi-a anunţat sosirea iminentă cu un *ding* voios.

— Ah, vine *deus ex machina* pentru dumneavoastră, domnişoară Armstrong.

Uşile de la lift s-au deschis, dezvăluind privirilor o femeie cu un câine. Femeia a părut alarmată văzând-o pe Juliet, iar câinele şi-a dezgolit colţii cam fără convingere. Îngrijorată, femeia s-a uitat de la Juliet la Godfrey, ca şi cum ar fi încercat să înţeleagă ce căutau acolo amândoi împreună. Câinele a început să latre, un sunet pe care Juliet îl cunoştea prea bine. E Dib, şi-a zis ea. Dib şi Dolly. Era prima oară când Juliet asocia o figură cu vreunul dintre ei, inclusiv Dib, care s-a dovedit că era un pudel cam ros de molii.

Dolly se zgâia suspicioasă la Juliet. Emana o aură de ostilitate şi nemulţumire, însă Godfrey a spus:

— Dolly! de parcă ar fi văzut un oaspete mult aşteptat la o petrecere. Ai venit mai devreme, haide. Tocmai îi spuneam acestei tinere doamne că liftul acesta pare să-şi cam facă de cap.

(Juca bine teatru, s-a gândit Juliet.) Dolly a ieşit din lift, aruncând o privire scârbită spre Juliet, care i-a luat locul în lift.

— Domnişoară...? a spus Godfrey, ducând din nou mâna la pălărie.

— Armstrong, a completat Juliet binevoitoare.

— Domnişoară Armstrong. Vă doresc o seară plăcută.

Înainte ca uşile liftului să se închidă, a auzit-o pe Dolly spunându-i bănuitoare lui Godfrey:

— Asta cine era?

Şi răspunsul dezinvolt al lui Godfrey:

— Oh, una dintre vecinele noastre. N-ai de ce să-ţi faci griji în privinţa ei.

CONTEMPLÂND vidrele

— 1 —

J.A,

07.04.40

Discul 1

17.20

GODFREY, EDITH şi DOLLY. Discută un pic despre vreme şi despre sănătatea lui EDITH.

DOLLY. Da, era cu o tânără, (râde)

EDITH. O tânără? Asta e (nu se înţelege, din cauza lui Dib)

GODFREY. Da, da.

DOLLY. Foarte prietenos! (râd toţi) Am crezut – o nouă prietenă.

EDITH. Îi plac tinerele.

GODFREY. O vecină a noastră.

EDITH. Cunoşti toţi vecinii?

GODFREY: Corăbii care trec prin noapte.

DOLLY. Şi ei n-au nicio idee?

GODFREY. Nicio idee?

DOLLY. Despre ce facem noi!

Chicoteli.

Se discută un pic despre cum să găsească „nişte blonzi SS drăguţi" pentru DOLLY şi EDITH „după invazie".

GODFREY. Mai vrei o ţigară? DOLLY. Nu m-ar deranja.

GODFREY. Trebuie să mă văd cu cineva la şase şi un sfert. Mă întreb cum e mai bine să aranjez lucrurile. Poate...

În spatele ei, Peregrine Gibbons şi-a dres glasul de parcă s-ar fi pregătit să facă un anunţ, însă în realitate încerca doar să nu o sperie, fiindcă intrase în cameră fără niciun zgomot. Avea un fel de a se mişca tiptil, aproape pe nesimţite. Juliet presupunea că era o deprindere din vremea studiilor lui în mijlocul naturii. Parcă-l şi vedea strecurându-se pe furiş în spatele vreunui biet arici, care

nu bănuia ce-l pândea şi se speria îngrozitor.

Citea peste umărul ei; stătea foarte aproape, îi auzea răsuflarea.

— Cine este această „tânără“ despre care vorbesc ei, dumneata ce crezi? a întrebat el.

— Eu, domnule! M-am întâlnit cu Dolly când ieşea din lift aseară. Godfrey – domnul Toby – s-a prefăcut că nu mă cunoaşte. Şi-a jucat foarte bine rolul.

— Excelent, a zis el, dregându-şi glasul din nou. Scuză-mă că te-am întrerupt, domnişoară Armstrong.

— Nu-i nimic, domnule. Voiati ceva?

— Azi e vineri, domnişoară Armstrong.

— Vineri toată ziua, da, domnule.

— Şi mâine e sâmbătă.

»

— Aşa e, a confirmat ea.

» *

Doar n-avea de gând să înşire acum toate zilele săptămânii? s-a întrebat apoi.

— Mă gândeam...

— Da, domnule?

— Ţi-ar plăcea să vii cu mine într-o mică expediţie?

— O expediţie, domnule?

Cuvântul o ducea cu gândul la Scott şi Shackleton, însă părea puţin probabil ca în mintea lui să fie planul de a o duce la Polul Sud.

— Da. M-am tot gândit la dumneata.

— La mine?

Simţea că o lua cu călduri.

— Despre faptul că îndatoririle dumitale aici ar putea impune o limitare a talentelor pe care le ai.

Ce însemna chestia asta? Uneori se exprima atât de alambicat, încât intenţiile lui se pierdeau printre cuvinte.

— Mă gândeam că poate ar trebui să ne cunoaştem mai

bine.

Pentru a evalua dacă era aptă să practice artele sumbre ale contraspionajului? O inducţie? Sau – asta-i bună! — o seducţie?

*

O maşină cu şofer fusese rechiziţionată (de la Hartley, probabil) pentru „expediţie“, pentru care Juliet a trebuit să se dea jos din pat cu câteva ore mai devreme decât plănuise. A căscat continuu în prima oră a călătoriei, iar pe urmă în a doua oră nu s-a putut gândi decât la micul dejun pe care nu-l mâncase.

Ceaţa tocmai începuse să se ridice când au trecut cu automobilul prin dreptul castelului Windsor, care îşi înălţa un turn alb şi fantomatic prin negura din jur.

— Anglia aceasta, a spus Perry.

Juliet a crezut că urma să citeze din Shakespeare *(această insulă sub sceptru),* dar în schimb a spus:

— Anglia *aceasta* (ca şi cum ar fi existat vreo alta pe undeva.) Sau poate ar trebui să spun – Anglia *aceea.* (A arătat din cap înspre Windsor, în depărtare.) Merită să luptăm pentru ea, ce crezi?

Nu era sigură dacă întrebarea i se adresa ei sau era pentru el însuşi, însă a spus: „Da“. Ce alt răspuns să existe la aşa ceva, de fapt?

*

Au mers cu maşina până la Hambledon Valley, unde au părăsit interiorul cald şi confortabil al automobilului, mutându-se pe malul friguros al râului. Este încă numai aprilie, ce Dumnezeului, se gândea ea, însă Perry părea insensibil la vremea de afară, deşi lui straturile de tweed gros de pe el îi ţineau mai cald decât în cazul ei vestimentaţia cu care venise: un mantou nu prea gros, un sveter subţirel şi fusta ei cea mai bună. Fără a mai pomeni de perechea ei bună de ciorapi de mătase şi de pantofii

eleganţi cu care se încălţase, fiindcă se aşteptase să contemple peisajul de la geamul maşinii, nu să se trezească postată chiar în mijlocul lui. „Ţinuturile rurale“ erau pentru Juhec mai mult un concept decât o realitate.

— Vidre, a şoptit el, aşternând o foaie de cort pe malul râului.

— Poftim?

Oare chiar spusese *vidrei* Nicio seducţie, aşadar.

*

Timpul se scurgea foarte încet. Foarte umed. Foarte rece. Juliet se întreba dacă a sta la pândă să vadă vidrele făcea parte poate din pregătirea ei în vreun fel – pentru supraveghere, eventual. Sau pentru răbdare. Avea nevoie să deprindă răbdarea, ştia şi ea asta. Şi i se părea straniu, ca o misiune sub acoperire, felul cum stăteau acolo, neclintiţi, abia respirând, pe malul râului, aşteptând ca o mică familie de vidre să se arate la fată.

S-a uitat la ea când s-a ivit prima vidră şi i-a zâmbit încântat. Avea într-adevăr un zâmbet frumos, toată fata i se lumina parcă şi arăta atunci ca un bărbat capabil să fie fericit – ceea ce în mod normal nu ai fi zis nicidecum despre el. Vidrele, şi-a dat ea seama, erau ca un dar oferit ei cumva.

— Nici carne, nici peşte, a murmurat ea, dar apoi s-a ruşinat, fiindcă şi-a amintit că exista ceva obscen în felul în care Falstaff descria o vidră, deşi nu mai ştia exact ce anume.

Citatul, vulgar sau cum o fi fost el, oricum nu a avut niciun efect asupra lui Perry, care a zis:

— Mda, în niciun caz nu e un peşte. Vidra europeană – *Lutra lutra* – face parte din familia *Mustelidae,* alături de bursuci şi nevăstuici.

— Bineînţeles, a spus ea.

Juliet nu mai văzuse niciodată vidre până atunci; puii

(kits – „pisoiaşi“, cum i-a spus el că se numeau) erau într-adevăr adorabili – catifelaţi şi jucăuşi. Dar până la urmă erau doar *vidre,* aşa că dacă intenţia lui fusese să-i ofere ceva, ea ar fi preferat să fie picnicul pe care sperase să-l fi adus el în expediţia lor. A trebuit să-şi ascundă dezamăgirea atunci când a zărit portbagajul gol al maşinii. Poate aveau să ia prânzul la o tavernă mai târziu – îşi imagina un pahar de shandy[20] şi o plăcintă cu carne şi bere, iar ideea i-a mai ridicat moralul.

Vidrele, totuşi, care se lăsaseră atât de mult aşteptate până să-şi facă apariţia, păreau acum decise să ofere un spectacol de lungă durată, aşa că Juliet a putut răsufla uşurată când, din cauza accesului ei de tuse, vidrele s-au cufundat în apă şi au dispărut. Perry s-a încruntat, însă Juliet nu-şi dădea seama dacă era decepţionat de ea sau de vidre.

— Îmi pare rău, domnule, a spus ea. Sufăr de guturai.

Nu era adevărat; din păcate, era sănătoasă tun. Probabil că era deja ora prânzului, şi-a făcut ea socoteala. Degeaba, însă; s-au întors la maşină, unde Perry i-a spus şoferului:

— Mergi înainte spre Christmas Common.

Însă în loc să se oprească la hanul din imaginaţia ei, au parcat pe un drum lângă un câmp.

Juliet a simţit că i se înmoaie picioarele când l-a auzit spunându-i şoferului:

— Noi o să facem o plimbare, va dura mai mult.

— S-a-nţeles, a spus şoferul, scoţând din buzunar un pachet cu sandviciuri învelite în hârtie pergament. Bun, atunci o să-mi iau masa de prânz.

— Haidem, domnişoară Armstrong, i-a zis Perry. Vino după mine.

*

[20] în Anglia, bere cu limonada.

Avea un binoclu la el, iar Juliet se gândea că poate voia să caute ceva în mod special.

— *Kites*[21]*,* a zis el. Au dispărut de mult din această parte a lumii şi nu cred că îi vom mai vedea vreodată, dar nu trebuie să ne pierdem speranţa.

— *Kites" i* a repetat ea.

Oare se referea la păsări? întâi *kits,* acum *kites.* Mintea i-a fugit la Kit Kat, un gând care a întristat-o nemărginit, întrucât ştia că nu va avea parte de nimic dulce.

Cu mâna pâlnie la ureche, Perry a zis:

— Auzi ciocănitoarea aceea?

— Zgomotul acela (agasant) ca un ciocănit?

Juliet nu ştia nimic despre păsări. Se descurca oarecum când venea vorba de speciile obişnuite – porumbei, vrăbii şi aşa mai departe –, însă noţiunile ei de ornitologie nu se extindeau dincolo de străzile Londrei. Era absolut incultă în materie de faună şi floră. Perry, pe de altă parte, era pasionat de natură. Nu a găsit ulii, însă a zărit şi a numit enorm de multe alte păsări. Enorm de multe chiar.

— E nevoie de memorie bună în sfera noastră de activitate, a spus el.

Doar nu avea să i se pretindă şi ei să identifice păsări, nu? (Nu?!)

— Uite, a şoptit el, lăsându-se pe vine şi trăgând-o şi pe ea în jos lângă el. Iepuri – se luptă. Femela e cea care îl cafteşte. Splendid.

Orice iluzii romantice pe care le nutrise poate până atunci amorţiseră acum complet din cauza frigului şi a foamei. El în schimb perora despre obiceiurile de regurgitare ale bufniţelor.

— Blană, oase de şoareci-de-apă, şoareci, a spus el, iar ea, venindu-i în minte vrăjitoarele din *Macbeth,* a râs şi a reacţionat cu:

---

[21] În engl., zmeu de jucărie; uliu, erete.

J

— Ochiul guşterului, iată, şi un deget de brotac.

— Bun, da, a zis el contrariat de aluzie. Broaşte – şi şobolani – se găsesc uneori în excrementele lor. Şoarecii de câmp sunt comuni. Poţi identifica diferitele specii după oasele maxilarelor lor.

Habar n-avea de Shakespeare, şi-a dat ea seama.

A luat-o înainte cu paşi mari, iar ea aproape că trebuia să alerge ca să nu rămână prea mult în spate, călcând pe urmele lui ca un câine de vânătoare credincios. Un vânt muşcător se pornise acum, purtând departe vorbele lui, aşa că Juliet a ratat prilejul de a afla o sumedenie de informaţii despre obiceiurile de împerechere ale căprioarelor sau arhitectura galeriilor săpate de iepuri. Ea se gândea cu alean la sandviciurile şoferului, ca nişte triunghiuri albe şi frumoase.

Peisajul sumbru pe care îl străbăteau acum, cerul apăsător deasupra capetelor lor şi terenul accidentat de sub picioarele lor se aliaseră parcă pentru a o face să se simtă asemenea uneia dintre nefericitele surori Bronte, hoinărind la nesfârşit pe coline şi prin vâlcele mlăştinoase în căutarea unei împliniri inaccesibile. Chiar şi Perry, ca individ, nu era nici el întru totul lipsit de trăsăturile unui Heathdiff – absenţa oricărei jovialităţi, o desconsiderare nemiloasă fată de confortul unei fete, felul cum obişnuia să te scruteze, de parcă erai un puzzle de rezolvat. *Avea* oare s-o rezolve şi pe ea? Poate că nici nu era suficient de complicată pentru el. (Pe de altă parte, poate că era prea complicată.)

S-a răsucit brusc pe călcâie, iar ea aproape că s-a ciocnit de el.

— Te simţi bine, domnişoară Armstrong? Cum e cu guturaiul?

— Mi-a trecut, mulţumesc.

— Bravo!

Şi aşa şi-au văzut de drum mai departe, mărşăluind anevoios peste câmpuri şi pâraie, urcând pe dealuri care erau încă alunecoase după ploaia din acea dimineaţă. Pantofii ei se stricau încetul cu încetul, la fiecare pas (şi mai trebuiau să şi bată tot drumul acesta în sens invers, la întoarcere!).

Din fericire, el s-a oprit în loc până la urmă şi a spus:

— Să ne odihnim un pic!

A aşternut din nou pe jos foaia de cort, la adăpostul neadecvat al unui gard de păducel golaş. A ştiut că era păducel doar fiindcă i-a spus el. Juliet dârdâia. Nu era nicidecum vremea potrivită pentru asemenea lucruri.

— Fumezi? a întrebat el, scoţând o brichetă masivă de undeva dintre hainele lui de tweed.

— Da, domnule.

— Eu nu, însă, a spus el, aşa că ea a trebuit să scotocească prin poşetă după pachetul ei de ţigări.

El i-a aprins ţigara după câteva încercări, întrucât vântul ţinea morţiş să stingă flăcăruia. Desigur, niciun fel de sticlă cu ceai, deşi ar fi prins atât de bine acum, iar în timp ce ea deplângea în gând acest neajuns, el s-a aşezat în genunchi lângă ea şi şi-a pus mâna pe coapsa ei, începând cu un gest cumva absent să mângâie stofa mantoului, de parcă ar fi fost o piele de animal (şi ea era animalul).

Oh, măiculiţă, ia te uită, s-a gândit Juliet, era asta – în sfârşit – ceea ce credea ea că era? Exista un protocol pentru asta? Era oare un nou test? Simţea că era nevoie probabil de un fel de protest din partea ei *{Femela e cea care îl caftеşte. Splendid!}* şi a zis:

— Domnule? Domnule Gibbons?

— Spune-mi Perry, te rog, da.

Pentru o clipă, a crezut că voia să îi desfacă mantoul. Să o despacheteze ca pe un cadou. (Eu *sunt* cadoul, s-a

gândit ea), însă el s-a mulţumit doar să sucească între degete unul dintre nasturi. Şi-a scos melonul de pe cap şi l-a pus pe pământ, lângă ei. Precis avea să-l sufle vântul de-acolo, cum de nu-şi dădea seama şi el?

L-a luat ţigara din mână şi a stins-o pe jos, iar Juliet s-a gândit: Oh, începem deci. O inducţie *şi* o seducţie.

— Am vrut să mă fac preot, ştii, a zis el.

Balanţa s-a înclinat în defavoarea seducţiei. Avea,

Într-adevăr stofă de iezuit; parcă îl şi vedea cu o alură sumbră într-o rasă neagră de călugăr.

— Din păcate, mi-am pierdut credinţa, a mărturisit el, adăugând cu amărăciune: Poate nu neapărat am pierdut-o, cât mai degrabă am rătăcit-o.

Urmau oare să discute despre teologie? S-a aplecat mai aproape, ca şi cum ar fi vrut să o cerceteze atent, iar ea a simţit parfumul lui de tabac îmbibat în haine. Balanţa s-a înclinat spre seducţie din nou. El s-a încruntat la ea. Balanţa a oscilat ezitant.

— Dumneata... eşti intactă, domnişoară Armstrong?

— Intactă?

A trebuit să se gândească un pic ce înţelegea el prin asta. (S-a gândit la limba latină. *Neatinsă))*

— Oh, a făcut ea într-un final. (Balanţa s-a aplecat mult spre seducţie.) Da, domnule.

S-a înroşit toată din nou, i se făcuse înfiorător de cald dintr-odată, în ciuda vremii. Doar nu puneai o asemenea întrebare dacă nu intenţionai şi să faci ceva în acel sens, nu? Deşi în imaginaţia ei, actul acesta implicase o lumină difuză, aşternuturi de satin, poate şampanie în pahare cu picior şi un văl discret tras peste mecanica crudă a actului, în principal din cauză că ştia încă prea puţin despre ce se întâmpla efectiv în asemenea momente.

Totodată, sub aspect practic îşi imaginase un pat, nu un câmp noduros sub un cer furtunos de culoarea chitului. O

deranja şi un smoc de iarbă care i se înfipsese în fesa stângă. Vedea nori negri venind dinspre apus şi se gândea: O să ne plouă. Cu coada ochiului, a zărit cum vântul i-a luat pălăria.

— Oh, a spus Juliet din nou.

El s-a aplecat mai aproape. Foarte aproape. Nu mai arăta la fel de atrăgător de la distanţa asta, de fapt semăna destul de mult cu o vidră. Juliet a închis ochii.

Nu s-a întâmplat nimic, aşa că i-a deschis din nou şi a constatat că se uita neclintit la ea. Şi-a amintit că» J

Gibbons se iniţiase în mesmerism când era tânăr şi

s-a gândit: Doamne Sfinte – voia să o hipnotizeze? A cuprins-o subit un fel de leşin, deşi presupunea că acum se putea spune oficial că era lihnită de foame, aşa că nici nu era de mirare. Şi pe urmă el s-a ridicat în picioare, arătând spre cer şi spunând:

— Uite, un uliu păsărar!

Aşadar asta era tot?

Juliet s-a ridicat chinuit în picioare şi, ascultătoare, şi-a sucit gâtul în direcţia arătată. Stropi mari de ploaie au început să-i cadă pe faţă.

— Plouă, domnule, i-a spus ea.

Era complet rupt de realitate, absorbit de pasiunea cu care urmărea pasărea prin binoclu. După un timp, i l-a dat şi ei; l-a pus la ochi, dar nu a putut vedea nimic, în afară de cerul sinistru.

— L-ai văzut? a întrebat el, când ea a lăsat binoclul jos.

— Da, a zis ea. Splendid.

— El nu ştie că suntem în război.

Păsarea părea să-l fi umplut de melancolie.

— Nu, domnule, nu cred că ştie.

— Perry, i-a reamintit el.

În următoarele douăzeci de minute, au încercat să-i găsească pălăria, dar până la urmă s-au lăsat păgubaşi şi s-au întors la maşină.

9

Şoferul s-a dat jos din automobil când i-a zărit venind. Juliet l-a văzut cum zâmbea cu un aer superior uitându-se la creştetul lui Perry de unde dispăruse pălăria şi la pantalonii lui care se cam murdăriseră în genunchi, acolo unde foaia de cort nu ajunsese să-l protejeze.

— A fost bună plimbarea, domnule? a întrebat şoferul.

— Excelentă, a zis Perry. Am văzut un uliu păsărar.

*

— Ţi-a plăcut astăzi, domnişoară Armstrong?

— Da, a fost foarte frumos, a spus ea. Mulţumesc.

Sinceră să fiu, niciun pic, se gândea ea.

La întoarcere, a stat pe bancheta din spate, în timp ce Perry a stat în faţă lângă şofer.

— Domnişoară Armstrong – totul în regulă acolo în spate?

— Da, domnule. Perry.

— De ce nu tragi un pui de somn?

Ceea ce a şi făcut, în vreme ce Perry şi şoferul discutau despre Association Football, un subiect la care amândoi păreau experţi, deşi doar şoferul lovise vreodată cu piciorul în minge.

*

Când au ajuns înapoi la Londra, a dus-o la Bon Viveur în Shepherd Market, la cină, iar ea l-a iertat pentru lunga zi de înfometare la care o supusese. A trebuit să se schimbe întâi, desigur, avea mantoul şi pantofii plini de noroi, iar ciorapii de mătase erau rupţi şi nu mai puteau fi remaiaţi. Nici măcar o cină bună nu avea cum să îndrepte toate astea.

Dar a fost o cină bună, într-adevăr.

— Mănâncă tot, i-a spus el. Probabil eşti încă în creştere. După cum arăţi, trebuie să te mai îngraşi un pic (Ca un viţel de lapte?)

A avut în farfurie pui în sos alb, apoi un fel de puding cu dulceaţă de portocale; au băut „un Pouilly excelent“, pe care somelierul spunea că îl păstrase pentru Perry.

— A devenit o raritate acum, domnule, a murmurat el.

Ea nu mai băuse niciodată un vin „excelent“, nu mai fusese niciodată la cină cu un bărbat, nu mai intrase niciodată într-un restaurant scump, cu şervete de în, veioze cu abajur roşu pe masă şi ospătari care îi spuneau „madam“.

Perry a ridicat paharul şi, zâmbind, a zis:

— Pentru victorie.

Din câte se părea, trecuse testul, deşi nu putea să îşi înăbuşe bănuiala că fusese cumva hipnotizată. Dacă îi plantase vreo sugestie în minte? Văzuse hipnotizatori pe scenă şi se temea să nu înceapă cumva să măcăne ca o raţă în cantină sau să se creadă pisică tocmai când era în metrou. (Sau mai rău.)

Pe neaşteptate, a întins braţul peste masă, prinzând-o de mână şi, ţinând-o cam prea strâns totuşi, s-a uitat lung în ochii ei şi a spus:

— Noi doi ne înţelegem bine, nu-i aşa, domnişoară Armstrong?

— Da, a răspuns Juliet, deşi ea nu-l înţelegea câtuşi de puţin.

Se lăsase culeasă. Mai mult pasăre captivă, poate, decât trandafir.

AI ÎNTÂLNIT vreodată un spion?

Discul 10 (cont.)

(Zgomot de hartă care este despăturită.)

GODFREY. Ce fel de repere avem?

WALTER. O uzină de gaz.

Conversaţie, în cea mai mare parte de neînţeles din cauza hărţii, despre un gazometru. WALTER spune ceva despre „un mic drum” sau forum (?)

(Două minute pierdute din cauza unei defecţiuni tehnice. Înregistrarea – foarte indistinctă după aceea.)

WALTER. Este dificil, înţelegi, uite... (lipsesc cam şase cuvinte) exact cum se traversează (?)

GODFREY. Se traversează aici?

WALTER. Punctul principal este ăsta, vezi. Dar ştii că mă aştept ca ei să (inaudibil)

GODFREY. Da, da.

WALTER. Dar vor (inaudibil, însă se aude cuvântul „aerodrom”)

GODFREY. (Zgomotul de hartă) Asta este (?) clădirea aici?

WALTER. Ce vrei să ştii?

GODFREY. Te duci la Hertford? (Sau Hatford?)

WALTER. Fabrica asta de aici este lângă Abbot’s Langley. Lângă râu. Ăsta este canalul.

GODFREY. Am înţeles.

WALTER. Lângă linia ferată. Asta este o cazemată, pe urmă ăsta este gardul de sârmă ghimpată. Pe urmă, terasamentul feroviar. Muniţii sau praf de puşcă, cred. Au pus un anunţ – „Fumatul interzis pe o rază de 100 metri”, înţelegi.

GODFREY. Da. Ai însemnat o cruce acolo?

WALTER. Nu asta. Este exact lângă Abbot’s Langley. Poţi probabil (inaudibil).

(Băuturi. Conversaţie uşoară.)

GODFREY. Ce mai face soţia ta?

WALTER. De ce întrebi?

GODFREY. Ne interesează treburile casnice ale agenţilor noştri.

Ce bine ar fi dacă pe Perry l-ar interesa „treburile mele casnice“, se gândea Juliet. *{Există vreun bărbat în viaţa ta, Juliet – pot să îţi spun Juliet? Arfiio onoare pentru mine să fiu acel bărbat şi. Fi*

— Ai un minut liber, domnişoară Armstrong?

— Da, cum să nu, domnule.

— M-am gândit foarte bine, a spus Perry, şi am ajuns la concluzia că poate eşti pregătită.

Asta-i bună! — pentru ce? Doar nu alte expediţii la vidre, spera ea.

*

Urma să devină spioană. În sfârşit. Supranumele ei în acţiune avea să fie „Iris Carter-Jenkins“. Măcar era lipsit de conotaţii shakespeariene. Nimeni nu va mai scanda după ea: *Romeo, Romeo, unde eşti tu Romeot*

— Te-am săltat un pic, a zis Perry. Te-am scos din Kentish Town, cum ar veni. Iris a crescut în Hampstead, tatăl era medic specialist la St. Thomas’s. Ortoped – oase şi aşa mai departe.

— Era? a insistat ea.

— Da, a murit. Mama ta la fel. M-am gândit că va părea mai autentic aşa şi că va fi mai uşor pentru tine să-ţi „joci“ rolul.

De ce trebuia ea mereu să fie orfană, chiar şi în viaţa ei fictivă?

Sarcina ei principală, i-a explicat el, era să încerce să se infiltreze în Clubul Dreptei.

— Oamenii aceştia sunt la un nivel superior faţă de toate acele Betty şi Dolly ale noastre, a spus el. Clubul Dreptei emană din cercurile puterii – printre membri se regăsesc nume de persoane sus-puse şi respectabile.

Brocklehurst, Redesdale, Ducele de Wellington. Există un registru, se pare – Cartea Roşie – care conţine lista lor completă. Ne-ar plăcea foarte mult să punem mâna pe document. O mulţime dintre membrii societăţii au fost măturaţi de articolul 18b din Legea Apărării, desigur, dar au mai rămas încă mulţi – prea mulţi. Ca o momeală suplimentară pentru ei, dumneata – sub forma lui Iris Carter-Jenkins – lucrezi la Ministerul de Război, ceva funcţionăresc, cunoşti genul de activitate. (Exact, spre ghinionul meu, se gândea ea.) Ai un logodnic în Marină, un locotenent, scoţian. „Ian“ – e pe HMS *Hood,* un crucişător de luptă. I-am atribuit mamei tale nişte legături firave cu Casa Regală – precis eşti genul lor, sau oricum aşa le vei părea.

— Vasăzică, misiunea mea este să aflu ce pun ei la cale?

— În câteva cuvinte. Am deja agenţi la faţa locului, însă vreau ca dumneata să te apropii de o doamnă Scaife, este foarte sus plasată, aproape de vârf. Iris a fost „concepută“ astfel încât să-i fie ei pe plac. Credem că va reacţiona bine la prezenţa ei.

— Prezenta mea, adică.

— Nu, mă refer la ea, la Iris în mod explicit. Nu te lăsa furată de imaginaţie, domnişoară Armstrong. Din păcate, ai tendinţa să faci asta. Iris nu este reală, să nu uiţi asta. (Dar cum să nu fie, totuşi? se gândea Juliet. Ea sunt eu, iar eu sunt reală.) Şi nu amesteca te rog cele două identităţi – poţi înnebuni din cauza asta, crede-mă. (înseamnă că fusese şi el vreodată nebun? se întreba ea.)

Fusese cam ţâfnos în ultima vreme, zgâindu-se sumbru la bustul de pe secreterul lui cu rulou, de parcă Beethoven ar fi fost vinovat personal de necazurile războiului.

Dăduse buzna în apartamentul din Dolphin Square azi-dimineaţă înainte de prânz, ca o vijelie, începând să vorbească cu ea până să fi intrat de-a binelea pe uşă.

— Atmosfera în Ministerul de Interne este *cutremurător* de laxă, a continuat el. Am avut stabilită o şedinţă azi-dimineaţă la ora nouă, iar eu şi Rothschild am aşteptat aproape *două ceasuri.* În afară de noi, nu mai era acolo decât femeia de serviciu! Oamenii ăştia au *aflat* măcar că suntem în război?

Devenea cu totul alt om când era furios – de-a dreptul chipeş, efectiv. L-a convins să meargă cu ea la restaurantul Dolphin Square de la parter, la un ceai şi prăjituri (un demers „cutremurător de lax“, probabil).

— Îmi cer scuze, domnişoară Armstrong, dacă sunt cam urâcios în momentul de faţă, a spus el, la o cană de cafea.

Desigur, Perry ştia lucruri pe care alţi oameni nu le ştiau, ceea ce nu se putea să nu aibă efect asupra lui. Un om cu secrete – atât ale lui, cât şi ale altor oameni.

Lista lui de indicaţii caracteriale (cumva implacabile) a continuat odată ce au ajuns înapoi în birou, prăjitura neavând darul să-l fi îndulcit prea mult.

— Vei avea o existenţă oficială – act de identitate, carnet de raţii şi aşa mai departe, toate pe numele lui Iris. Oricine ţi-ar umbla prin poşetă, să zicem, nu ar avea de unde să se prindă că dumneata nu eşti ea. Cel mai bine este să ai o geantă diferită atunci când eşti Iris, pentru eventualitatea în care cineva ar avea bănuieli în privinţa dumitale şi s-ar apuca să verifice. Ţine-te cât mai aproape de adevăr, dacă poţi. În felul ăsta, riscul de a avea vreo scăpare e mult mai redus. Bunăoară, ai toată libertatea să îţi placă budinca de cartofi cu carne tocată, culoarea albastră, lăcrămioarele şi Sostakovici – deşi Dumnezeu ştie de ce, a spus el şi a râs cu bonomie.

Cât de multe lucruri ştia despre ea! Nici măcar nu-şi dădea seama de unde. Când vorbise ea vreodată despre budinca de cartofi cu cineva? Sau despre Şostakovici, în fond. Ce alte lucruri mai ştia?

— De fapt, dacă mă gândesc mai bine, a continuat Perry, nu prea mi-o imaginez pe Iris plăcându-i Şostakovici – un pic cam tras de păr pentru ea. Rămâi în zona lucrurilor mai lejere, dacă va trebui să discuţi despre muzică. Bunăoară, *Văduva veselă,* chestii de genul ăsta. Detaliile sunt totul, domnişoară Armstrong – nu uita niciodată asta. Poţi, în general, să fii *tu* – esenţa persoanei tale, cum ar veni –, dar nu poţi să fii Juliet Armstrong care lucrează pentru MI5. Încearcă să *nu joci* un rol, a adăugat el, încearcă doar *să fii.* Şi ţine minte, dacă spui o minciună, ai grijă să fie plauzibilă.

O cerceta cu atenţie.

i

— Poate fi un concept dificil, să fabrici o viaţă – atâtea născociri şi toate celelalte. Unora li se pare anevoios să se prefacă tot timpul aşa.

Nu şi mie, se gândea Juliet.

— O să fac o încercare, a spus ea, luându-şi un ton vivace.

Decisese deja că Iris Carter-Jenkins era o fată curajoasă. Îndrăzneaţă, chiar.

— Bravo, aşa te vreau. Va fi într-adevăr o aventură pentru dumneata, presupun. Pentru început, te voi trimite la Russian Tea Room din Kensington. Ca un fel de repetiţie generală, dacă vrei. Nu e departe de locuinţa dumitale. Cunoşti localul?

Nu, s-a gândit ea.

— Da, a spus apoi cu voce tare.

— Este o pepinieră de sentimente naziste – Clubul Dreptei îşi ţine întrunirile acolo. De local se ocupă o femeie pe nume Anna Wolkoff, este fiica ataşatului naval al Tarului. Familia a eşuat aici de la Revoluţie. Toţi

, >» aceşti emigranţi ruşi albi văd în Hitler un mijloc de a-şi recâştiga ţara. Îşi fac iluzii deşarte, desigur, Hitler se

va întoarce împotriva lor până la urmă.

Juliet era bine familiarizată cu emigranţii ruşi, din vremea când locuise cu mama ei în Kentish Town, unde avuseseră vecini o familie de ruşi foarte arţăgoşi. Ai fi zis că trăiau din varză fiartă şi picioare de porc, certându-se feroce şi zgomotos, deşi nu se înţelegea nimic din ce spuneau. Mama ei îi compătimea, chiar dacă o exasperau.

Juliet a avut o strângere de inimă, amintindu-şi de supărarea care se citea pe faţa mamei ei când îi auzea pe ruşi luându-se la harţă, de obicei imediat după cina cu varză (sau poate tocmai ca o consecinţă a acesteia).

— Mă urmăreşti, domnişoară Armstrong? Juliet? s-a corectat Perry, pe un ton mai blând.

Recunoscuse ieri că o dojenea poate prea mult – pentru lipsa ei de punctualitate, pentru că visa cu ochii deschişi şi nu era atentă, „şi aşa mai departe“. „Nu e treaba mea să îţi schimb felul de a fi“, spusese el. (Ceea ce nu-l împiedica totuşi să încerce, se părea.)

Juliet aştepta încă să fie sedusă. Trecuse peste o lună de la expediţia după vidre. O fată mai puţin adaptabilă decât ea ar fi renunţat probabil la orice speranţă până acum.

— Da, scuze, ascult.

— Treci pe-acolo şi bea un ceai în ceainărie. Arată-te la faţă. Am înscenat un mic test pentru dumneata – ca să îţi poţi repeta rolul personajului, cum ar fi.

— Un test?

Pesemne că asta însemna războiul – teste, teste, unul după altul. Mai devreme sau mai târziu, nu avea cum să nu dea greş.

Perry a deschis un sertar de la biroul lui şi a scos un revolver. Vasăzică nu ţinea doar agrafe de hârtie şi benzi elastice în secreterul acela mare cu rulou. Era un revolver mic de buzunar.

— Un Mauser 6.35 mm, a spus el.

O fracţiune de secundă, Juliet a avut senzaţia aiuritoare că voia s-o împuşte, însă l-a auzit spunând:

— Poftim. Pune-l în poşetă. Îl foloseşti doar când nu mai ai încotro, bineînţeles.

— Un revolver? a întrebat ea.

— Da, unul micuţ.

Dar era doar o ceainărie, pentru numele lui Dumnezeu, nu un *saloon* din Vestul Sălbatic. Totuşi, îi plăcea că micul revolver i se potrivea atât de comod în palmă.

— Pot să te învăţ cum să îl foloseşti, dacă vrei.

Se temea ca nu cumva propunerea lui să presupună un nou marş anevoios printr-un peisaj ostil, însă el a râs şi a adăugat:

— Avem un poligon de tragere pe care îl folosim. Bun, vei continua oricum să efectuezi toată munca de aici, desigur, a adăugat el, arătând spre Imperial. S-ar putea să trebuiască să faci ore suplimentare. Dar nu vreau să te mai reţin. Trebuie să ajung în altă parte.

Sperase în sinea ei să o invite la cină ca să mai discute despre noul ei rol, însă se părea că el avea alte planuri. Îşi schimbase cravata, arborând una mult prea viu colorată pentru Whitehall sau unul dintre cluburile lui (avea mai multe). O adusese probabil de la „cealaltă locuinţă“ a lui, din Petty France, din moment ce garderoba lui din Dolphin Square (îi investigase minuţios camera) nu conţinea niciun accesoriu vestimentar extravagant de acest fel. Era curioasă să ştie cum arăta celălalt domiciliu misterios al lui. Se deosebea oare mult de ceea ce era aici? *El,* ca om, era mult diferit când se afla acolo? Ca Jekyll şi Hyde.

*

Se aşteptase cumva să păşească într-un cuib de spioni, indivizi cu maniere dubioase pitindu-se pe furiş în cotloane întunecoase, însă a constatat că *era* într-adevăr doar o ceainărie. Un cămin deschis, totul cam sordid şi fără prea

mult spaţiu între mesele acoperite cu muşama. Pe scaunele de lemn cu spătar curbat şedeau ici şi colo oameni absolut obişnuiti, niciunul dintre ei nu arăta a simpatizant fascist, dar de fapt cum să-ţi dai seama ce era în sufletul fiecărui om? Nu?

I-a studiat discret pe clienţi. Două englezoaice cu alură de cucoane, care sporovăiau *sotto voce,* şi o femeie mai în vârstă, care stătea singură şi purta o pălărie maronie ciudată, lucrată parcă artizanal, şi nişte ciorapi groşi, scămoşaţi, bej ca nişte ciuperci. Mai era acolo şi un bărbat într-un costum ponosit, cu o servietă mare aşezată la picioarele lui. Un comis-voiajor, s-a gândit Juliet. Îi cunoştea ea bine.

S-ar putea să te abordeze cineva, îi spusese Perry, care avea deja oameni „în interior“. El – sau ea – avea să rostească un enunţ conţinând întrebarea: „Pot să te tentez?“, iar în felul acesta Juliet putea să-şi dea seama că era vorba despre un coleg agent. La rândul ei, trebuia să răspundă: „Sunteţi foarte amabil (ă). Cred că vreau.“ Lui Juliet i se părea un cifru destul de faustic şi, în general, toată schema îi sugera o şaradă cam prostească.

A citit meniul. Era mânjit de pete şi cuprindea feluri de mâncare misterioase – *piroghi, blinii, stroganoff.* Din câte se părea, serveau şi vodcă. Nu figura în meniu, însă.

— Doar ceai, mulţumesc, a spus ea, pe un ton destul de înţepat, când a venit un chelner să-i ia comanda.

A intrat un bărbat, care nu arăta rău şi nici nu avea aerul acela obidit de comis-voiajor. S-a aşezat la o masă lângă fereastră, i-a prins privirea la un moment dat şi i-a zâmbit. Juliet i-a zâmbit şi ea. La rândul lui, bărbatul a înclinat uşor din cap, cu o mină conspirativă. Agentul lui Perry, s-a gândit ea. La surâs din nou, el i-a zâmbit cu gura până la urechi şi s-a ridicat de la masă. Oho, începe

treaba, s-a gândit Juliet. A venit spre ea şi a scos un pachet de ţigări.

— Pot să te tentez? a zis el.

— Sunteţi foarte amabil, a spus Juliet. Cred că vreau.

Ea a luat o ţigară, el s-a aşezat pe scaunul de lângă ea şi s-a aplecat ca să i-o aprindă cu un chibrit.

— Dennis, a zis el.

— Iris Carter-Jenkins, a răspuns ea.

Era prima oară când rostea numele ei de cod într-o situaţie reală, şi nu doar în faţa imaginii ei din oglindă, cum făcuse până atunci. Aproape că simţea cum Iris căpăta contur, prinzând viaţă ca un fluture abia ieşit din crisalidă.

— Bun, ce caută o fată frumoasă ca tine într-o bombă jegoasă ca asta? a întrebat Dennis.

Îşi alesese oare şi el un personaj de film pe care să-l întruchipeze? Vreun gangster, pesemne, după cum vorbea. Juliet nu avea niciun scenariu dincolo de ispita iniţială. Chestia asta făcea parte din test, probabil – să „cânte“ după ureche, nu?

— Păi... a îngăimat ea. Locuiesc foarte aproape.

— Zău, aşa zici? (Rămăsese stingheritor de aproape după ce îi aprinsese ţigara şi a fost luată prin surprindere când şi-a pus palma peste mâna ei, zicând:) Foarte aproape, eh? Asta pică bine. Vrei să ieşim din cocioaba asta? (Bărbatul şi-a scos portofelul!) Cât mă arde la buzunar?

Juliet era derutată. Îi cerea oare să ghicească nota de plată? Sau să contribuie la ea? Cu coada ochiului, a zărit-o pe femeia cu pălărie maronie ridicându-se de la masa ei şi înaintând spre ei.

Ajungând lângă masă, a înşfăcat-o pe Juliet de cealaltă mână şi a spus:

— Iris, da? Eşti o prietenă a nepoatei mele – Marjorie. (I-

a zâmbit lui Dennis, zicând:) îmi pare rău, dar eu şi Iris nu ne-am mai văzut de multă vreme.

— Da, dar din păcate, noi tocmai plecam, a răspuns Dennis, ridicându-se în picioare. Nu-i aşa, Iris? Vii?

A tras de ea să se ridice, dar femeia cu pălărie maronie o ţinea în continuare (destul de strâns) de cealaltă mână. Ignorându-l pe Dennis, i-a spus lui Juliet:

— Ştiai că Marjorie locuieşte acum în Harpenden?

— Zău?! N-am ştiut, a replicat Juliet, optând să intre în rolul sugerat de femeie. (Nu juca teatru, pur şi simplu fii naturală). Credeam că Marjorie e în Berkhamstead. (Nu ar fi fost acesta un dialog codificat mai bun, pretându-se mai puţin la interpretări greşite?)

Femeia şi Dennis au început un fel de luptă cu odgonul, în care Juliet era premiul de la mijloc, ceea ce o făcea să se întrebe dacă aveau de gând să se potolească abia după ce reuşeau să o sfâşie în bucăţi! Noroc că Dennis, intuind că avea de-a face cu un adversar tenace, a dat drumul la trofeu şi s-a retras la masa lui, probabil boscorodind în barbă tot felul de înjurături.

Învingătoarea s-a aşezat jos, fără să fie invitată, şi i-a spus lui Juliet:

— Poc să ce cencez cu o *veruşcal*

Juliec a rămas stupefiată, sunase ca şi cum i se oferea o verucă. (Din fericire, s-a dovedit a fi un fel de prăjicură.)

— Esce specialicacea casei aici, a lămuric-o femeia, şi e foarce bună chiar.

— Sunteţi foarce amabilă, a spus Juliec. Vreau.

— Vrei, sau crezi că vrei?

Oh, ce Dumnezeului, s-a gândic Juliec, e ridicol.

— *Cred* că vreau.

— Bun. Apropo, eu sune doamna Ambrose, a spus doamna Ambrose.

*

— Vezi cu, Iris dragă, spunea doamna Scaife. Forţa din spatele revoluţiei mondiale esce evreimea internaţională. Evreii au instigat la mişcări sociale pe scară largă încă din Evul Mediu, nu-i aşa, doamnă Ambrose?

— Aşa e, a confirmat plină de sine doamna Ambrose.

Numele adevărat al doamnei Ambrose era Florence Eckersley. Perry lucra cu ea de ani de zile.

Doamna Scaife a muscat dintr-o domnişoară-de-onoare[22]. A fost un gest delicat pentru o femeie de dimensiunile ei. Părea pasionată de danceluţe, care îi împodobeau sub nenumărate forme carena substanţială a trupului. Tamponându-se pedant la gură cu un şervet, doamna Scaife a continuat:

— Revoluţia Rusă şi Războiul Civil din Spania sunt doar cele mai recente exemple. Mai vrei ceai?

— Mulţumesc, a spus Juliet. Vreţi să torn eu? Doamnă Ambrose, mai doriţi o cană?

Doamna Ambrose a consimţit cu un mormăit; nu fusese la fel de rafinată ca doamna Scaife în întâlnirea ei nesăţioasă cu prăjiturelele.

Era o după-amiază de sâmbătă şi iată-le aici laolaltă, se gândea Juliet, englezoaice făcând ceea ce englezoaicele făceau cel mai bine, oriunde s-ar fi aflat în lume – bând ceai şi stând confortabil la taclale, chiar dacă subiectul conversaţiei de astă dată era trădarea, fără a mai menţiona de distrugerea civilizaţiei şi a modului de viaţă britanic, deşi neîndoielnic doamna Scaife ar fi susţinut că ea era o apărătoare înverşunată a amândurora.

Soţul doamnei Scaife era Ellory Scaife, un contraamiral pensionat, care era şi parlamentar din partea unei circumscripţii obscure din Northamptonshire, precum şi o lumină călăuzitoare a Clubului Dreptei. În prezent, zăcea în închisoare alături de cohortele lui de simpatizanţi nazişti,

[22] Tartă englezească din foitaj umplut cu cuburi de brânză.

arestaţi în baza articolului 18b din Lege. Doamna Scaife („exact ca o văduvă“) preluase interesele soţului ei. „Fii ca o prietenă mai tânără pentru ea“, îi spusese Perry. „Vezi ce poţi să afli despre activităţile ei. Noi credem că este destul de importantă. Şi se zvoneşte că este în posesia unui exemplar al Cărţii Roşii. Adulmecă un pic pe-acolo, vezi ce poţi să afli.“

Din câte ştia doamna Scaife, Iris era o prietenă a nepoatei doamnei Ambrose – acea Marjorie din Harpenden despre care s-a pomenit mai înainte – şi „avea îndoieli“ apropo de „atitudinea noastră“ faţă de Germania. Era „incontestabil în favoarea politicii de conciliere“ şi nu îi plăcea faptul că oamenii care nu erau de acord cu războiul erau nevoiţi să se simtă atât de marginalizaţi din cauza convingerilor lor considerate greşite. („Ieşi în faţă cu nişte sentimente naive iliberale“, a povăţuit-o Perry. „Dar nu-ţi supraaprecia niciodată posibilităţile.“)

— Totul face parte integrantă din unul şi acelaşi plan, îi explica asiduu doamna Scaife lui Juliet. Planul este acţionar şi controlat în secret de evreimea mondi-

ală, exact conform îndrumărilor stipulate în *Protocoalele înţelepţilor Sionului.* Ai şi dumneata un exemplar, dragă?

— N-am, a spus Juliet, deşi avea.

Perry îi împrumutase exemplarul lui, ca să poată să se edifice şi să înţeleagă „ce cred aceşti oameni“.

— Îţi găsesc eu un exemplar, a zis doamne Scaife, sunând dintr-un clopoţel de pe tava de ceai. Ce drăguţă a fost doamna Ambrose că te-a adus azi aici. E o prietenă adevărată pentru noi.

Servitoarea care le adusese ceaiul a venit fuga în cameră.

— Dodds, adu-i domnişoarei Carter-Jenkins un exemplar al cărţii – ştii care.

Dodds ştia, din câte se părea, şi, chiţcăind docilă, a şters-o în grabă să facă ceea ce i se ceruse.

Razele soarelui se revărsau din belşug în salonul de la etajul casei din Pelham Place, deşi vremea rămânea răcoroasă. Pe strada de dedesubt, copacii începeau să-şi etaleze frunzuliţele proaspete. Era o perioadă din an plină de optimism, dar cu toate acestea Danemarca tocmai capitulase, iar nemţii cuceriseră Oslo şi instalaseră un guvern sub Quisling. Polonia, Norvegia, Danemarca – Hitler colecţiona ţările ca pe nişte timbre. Cât avea să mai dureze oare până obţinea seria completă?

Viitorul venea mai aproape, mărşăluind necruţător în pas de gâscă. Juliet îşi mai amintea încă de perioada când Hitler păruse un fel de clovn inofensiv. Nimeni nu se mai amuza acum. („Clovnii sunt cei periculoşi“, spunea Perry.)

Casa din Pelham Place părea un loc bizar pentru o operaţiune de capă şi spadă. Salonul soţilor Scaife era o încăpere foarte plăcută, cu covoare persane şi două sofale învelite într-o mare de damasc mătăsos de culoarea somonului. O vază chinezească plină cu narcise se înălţa pe o măsuţă laterală, iar în semineu focul ardea vioi. Ferestrele erau şi ele enorme, fiecare fiind acoperită cu draperii bogate, cât cortina amplă a unui proscenium. Exista acolo un pian cu coadă – cânta oare cineva la pian? Doamna Scaife nu părea genul de persoană care să fi pus mare preţ pe o nocturnă. Degetele lui Juliet se întindeau şi se strângeau de dorul clapelor de pian. Se întreba cum ar fi fost dacă ar fi copilărit într-o casă ca aceasta. Ar fi avut şi ea aceleaşi convingeri ca doamna Scaife?

Doamna Scaife avea doi copii adulţi – Minerva şi Ivo. Ce bizar să te trezeşti potcovit cu asemenea prenume, se gândea Juliet. Minerva „vâna“ (de parcă asta ar fi fost o profesie) şi se ocupa de o pensiune pentru cai undeva departe la ţară – Cornwall sau Dorset, nişte locuri dincolo

de imaginaţia lui Juliet. Despre Ivo, nu se pomenea. („E cam de stânga“, i-a explicat doamna Ambrose.) Cu toate cusururile ei, doamna Scaife părea destul de mămoasă, lucru pe care Juliet încerca să nu-l considere drept o calitate, totuşi. Dacă nu ar fi fost antisemitismul ei turbat sau adoraţia fată de Hitler, ele două s-ar fi putut înţelege bine. („Nişte «dacă» foarte mari“, a subliniat Perry.)

Doamna Scaife îşi pierduse deja „valetul“ care plecase la război, iar servitoarea ei nemţoaică fusese internată în lagăr, aşa că acum era nevoită să se descurce cu o bucătăreasă, cu mititica de Dodds şi un factotum bun la toate pe nume Wiggins, care îşi ţâra picioarele prin casa din Pelham Place, umplând găleţile cu cărbuni şi smulgând buruienile dintre straturile de flori.

— Îmi doresc să salvez Anglia, a declarat doamna Scaife, luându-şi o poză eroică deasupra cănilor de ceai.

— Ca o nouă Boudica, a sugerat doamna Ambrose.

— Dar nu din ghearele romanilor, a spus doamna Scaife. Ci din calea evreilor, a comuniştilor şi a masonilor. Scursurile pământului, a mai adăugat ea cu satisfacţie. Ludeo-bolsevismul – *acela* este duşmanul, iar dacă vrem ca Anglia să fie măreaţă din nou, atunci vrăjmaşul trebuie să fie eradicat de pe aceste meleaguri. („Să nu identifici naţionalismul cu patriotismul“, a avertizat-o Perry pe Juliet. „Naţionalismul este primul pas pe drumul spre fascism.“)

Doamna Ambrose începuse să picotească, iar dacă nu avea grijă, se gândea Juliet, risca şi ea să păţească la fel. Doamna Scaife îşi perora monoton prozelitismul soporific. Evrei încoace, evrei încolo, evrei pretutindeni. Suna de-a dreptul absurd, toată această închistare în nişte idei complet greşite, ca un cântec de leagăn cu versuri smintite. Era pesemne teribil de comod să ai un ţap ispăşitor pentru toate relele lumii. *(îndeobşte, femeile şi evreii pică drept în faţă, din păcatel)*

Lui Juliet îi venea greu să creadă că evreii puneau la cale „revoluţia mondială“. Deşi în fond, de ce să nu creadă? Părea o idee excelentă din poziţia în care se afla Juliet, plutind parcă printre pernele de damasc de culoarea somonului.

Cu grijă, şi-a pus cana înapoi pe farfurioară, atentă la mişcările ei, ca şi cum neîndemânarea ar fi putut să o dea de gol. Faptul că reuşise să primească o invitaţie în sanctuarul din Pelham Place era un mic triumf, însă „audierea“ propriu-zisă rămânea cam stresantă oarecum.

Slujnica a revenit, ţinând strâns în mână *Protocoalele înţelepţilor Sionului,* şi cu o scurtă reverenţă i-a dat cartea lui Juliet, fără să scoată vreun cuvânt. Până ca Juliet să fi apucat să-i mulţumească, a şi zbughit-o din loc spre vreo vizuină a ei unde-şi făcea veacul.

}

— Dodds e o fată absolut incorigibilă, a oftat doamna Scaife. (Doamna Scaife dispunea de un vast repertoriu de oftaturi.) Detestă să îşi murdărească mâinile cu treburile gospodăreşti, de parcă ar fi o brahmană. Ce-i drept, fata a venit direct de la orfelinat. Au acolo un program în care le învaţă cum să fie servitoare în casă. Tot ce pot spune este că nu le pregătesc prea bine. Am avut aici o subretă nemţoaică foarte bună, dar, desigur, au arestat-o. Au dus-o pe Insula Man. Ea *era* Categoria A, dar după toată tevatura cu Norvegia şi acum Danemarca, a fost trecută la Categoria B. E doar o *servitoare,* ce Dumnezeului, cum să poată fi ea o ameninţare pentru cineva?

— Aţi vizitat-o pe Insula Man? a întrebat doamna Ambrose, înviorându-se subit.

Perry se interesa întotdeauna de orice comunicare cu deţinuţii.

5

— Pe Insula Man? a repetat doamna Scaife, mirată de

idee.

Doamna Ambrose ar fi putut să o întrebe la fel de bine dacă vizitase pe cineva pe lună.

— Nu, bineînţeles că nu, a spus doamna Ambrose, cu un mic râset inofensiv. Ce proastă sunt. Ce-o fi fost în capul meu? s-a disculpat ea şi, în efortul de a detensiona atmosfera, a adăugat: Şi Iris e orfană – de parcă lucrul acesta ar fi fost o mare realizare.

Doamna Ambrose şi-a scos lucrul de mână cu andrele din geantă. Avea întotdeauna la ea tricotul pe care îl împletea, deşi Juliet rămăsese cu impresia că tricotul era mereu acelaşi – nu părea nici să crească, nici să capete vreo formă specială în timp.

— Iris are nişte... întrebări, a zis ea. Îndoieli. Critici chiar. Despre război şi rolul nostru în el.

Juliet era capabilă să recite ca un papagal destul de mult din ceea ce spuneau informatorii lui Godfrey.

— Da, este dificil să ripostezi când lumea spune că germanii sunt cei care au început totul, fiindcă atunci nu vei face decât să atragi atenţia asupra ta.

— Cât de adevărat, a zis doamna Scaife.

— Eu le spun – foarte natural – „Mi-aş fi dorit ca nu noi să fi fost cei care am pornit războiul“. Chestia asta le închide gura la toţi.

— Ştiţi, Iris lucrează la Ministerul de Război, a spus doamna Ambrose.

— Oh? a făcut doamna Scaife.

— Înfiorător de monoton totul, a zis Juliet. Clasare de documente, în cea mai mare parte.

Doamna Scaife s-a arătat dezamăgită, iar andrelele doamnei Ambrose s-au oprit dojenitor la jumătatea ochiului de împletitură.

— Dar aşa se câştigă şi se pierd războaiele, nu credeţi? s-a grăbit Juliet să adauge.

— Ba da. Probabil aşa este, a spus doamna Scaife gânditoare. Cred că vezi tot felul de lucruri.

Doamna Ambrose şi-a reluat implacabilul „clonc-clonc“ al andrelelor.

— Iar logodnicul lui Iris este în Marină, a murmurat ea. Cred că vede şi el tot felul de lucruri acolo.

— Oh, da, Ian, a intervenit oportun Juliet. E pe HMS *Hood.* Oh, nu, nu trebuia să fi spus asta! E secret, probabil!

Iată-mă, prototipul inocenţei, se gândea ea.

— N-o să spun nimănui, a zis doamna Scaife, pe un ton liniştitor.

1

Se pricepea şi ea foarte bine să simuleze inocenţa.

Prefăcându-se că examinează cu interes cărţulia» aceea oribilă, Juliet a spus:

— Vă mulţumesc pentru asta, doamnă Scaife, abia aştept să o citesc.

— Oh, spune-mi Rosamund, dragă, a zis doamna Scaife, iar Juliet a simţit un mic freamăt de satisfacţie din partea doamnei Ambrose, ca un regizor observând o actriţă care îşi joacă rolul cu succes.

Suna telefonul, un zgomot inoportun în această atmosferă afabilă. Aparatul se afla pe o comodă micuţă Louis Quinze lângă fereastră, iar doamna Scaife s-a lansat de pe damascul în nuanţă de somon ca să răspundă.

Juliet frunzărea paginile *Protocoalelor,* simulând interes pentru conţinutul mistificator, în timp ce trăgea cu urechea la doamna Scaife. Telefonul familiei Scaife era ascultat, însă deocamdată înregistrările nu prezentaseră prea mult interes.

Convorbirea telefonică – în mod dezamăgitor – părea să se refere la nişte cotlete de porc, interlocutorul de la capătul firului fiind, probabil, măcelarul doamnei Scaife, doar dacă sintagma „cotlete de porc“ nu constituia poate

un fel de cod. Un măcelar din East End afişase recent un anunţ pe care scria: „Dacă mănânci carne de porc, eşti bine venit aici“, un mesaj antisemit care s-a dovedit prea subtil pentru majoritatea clienţilor lui. Secţia Specială l-a arestat, însă Juliet presupunea că îi dăduseră drumul deja şi că se reapucase de treabă la măcelărie.

Dar, de fapt, cu măcelarul ar fi trebuit să trateze bucătăreasa familiei Scaife, nu? Doamna Scaife nu părea genul de persoană care să-şi bată capul cu toată tevatura anostă a unei gospodării. Juliet s-a uitat la doamna Ambrose, ca să vadă dacă nu-i trecuse poate prin minte şi ei acelaşi gând, însă doamna Ambrose îşi vedea de tricotat mai departe, un ochi pe faţă, un ochi pe dos. Exact această pasivitate a ei, spunea Perry, o făcea atât de bună în rol – toţi o credeau o bătrână doamnă inofensivă, chiar dacă avea asemenea concepţii creştine extreme şi o ură violentă împotriva comuniştilor.

— A venit la noi pe filiera organizaţiei Patrioţii Creştini Militanţi, a explicat el.

— O titulatură cam înfricoşătoare.

— Chiar sunt un pic, a recunoscut el şi a zâmbit.

Ce uşurare fusese să-l vadă revenindu-şi din recenta»

lui stare de deprimare. Dacă ar săruta-o (darul aflat exact sub nasul lui, mărul din pom, perla din scoică), poate ar zâmbi mai mult, se gândea ea, în ciuda războiului.

Clic, clic, clic, clic, făceau andrelele doamnei Ambrose. Dacă ai fi auzit-o, fără să o vezi însă, te-ai fi gândit poate că era o gigantică insectă dementă, deşi probabil că era mai uşor să ţi-o imaginezi pe doamna Ambrose ca pe una dintre acele *tricoteuses* de lângă ghilotină, împletind senine din andrele în timp ce capetele însângerate se rostogoleau la picioarele lor.

Întoarcerea doamnei Scaife la sofa a presupus un voiaj

în jurul încăperii, în timpul căruia şi-a prezentat „cele mai bune piese“.

— Sèvres, a spus ea, indicând o vitrină plină de porţelanuri sfâşietor de frumoase – galbene şi aurii pictate cu scene pastorale.

A scos de-acolo o ceşcuţă de cafea şi o farfurioară, pentru ca Juliet să le poată admira mai bine. Ceşcuţa era ornată cu îngeraşi, care se jucau cu o capră drăguţă. Zbenguieli, se gândea Juliet.

Pe farfurioara asortată, alţi îngeraşi împodobeau un miel cu ghirlande de flori. Juliet se simţea de-a dreptul invidioasă, râvnind nu atât la porţelanuri, cât la vieţile idilice care erau zugrăvite pe ele.

Doamna Scaife a continuat să îşi treacă în revistă bunurile mici şi mari, mângâind duios un pupitru decorat cu marchetării („Sheraton“), legănând posesiv mâna spre diverse portrete strămoşeşti, înainte de a poposi în faţa uneia dintre ferestrele ample ale încăperii.

— Mă aflu sub ameninţare, a spus ea cu nonşalanţă. Sunt urmărită de guvern, desigur.

A indicat strada de dedesubt, cu un zvâcnet dispreţuitor din mână. Oare chiar era? Perry nu pomenise nimic despre vreo acţiune de filaj, însă lui Juliet i se părea cumva logic.

— Dar în felul ăsta am şi eu „paznicii“ mei, cum s-ar spune. Oameni care să mă protejeze.

Voiajul s-a reluat. Doamna Scaife s-a oprit din nou în periplul ei, de data aceasta la o fotografie cu ramă de argint, înfăţişându-i pe Ducele şi Ducesa de Windsor, care se aflau expuşi la loc de cinste pe o măsuţă laterală („Hepplethwaite“).

— Ah, Ducesa, a spus doamna Scaife ridicând fotografia şi contemplând cu admiraţie aroganţa subţire a Ducesei. Era o doamnă foarte *comme ilfaut.* Una de-ale noastre, desigur. Vor fi repuşi în drepturi, să ştii – odată ce

fascismul va triumfa aici.

— Regina Wallis? a formulat ezitant Juliet. (Nu prea suna regal deloc.)

— De ce nu? a spus doamna Scaife, navigând înapoi spre sofa şi aruncând ancora *(„Ufff“}* pe damascul de culoarea somonului.

— Vreţi să ghicesc în frunzele de ceai? a întrebat doamna Ambrose.

Doamna Ambrose, după cum recunoştea singură, era „un fel de clarvăzătoare“. Fiind vorba de un talent de la Dumnezeu însemna că era perfect compatibil cu convingerile ei creştine, susţinea ea. Lui Juliet i se părea neverosimil, însă doamna Scaife se simţea atrasă de toate lucrurile oculte şi stătuse multe ore între patru ochi cu doamna Ambrose, zgâindu-se în obiecte de cristal şi boluri cu apă, în speranţa unor semne şi prevestiri.

— Fiihrerul crede că soarta noastră stă scrisă în stele, desigur, spunea doamna Ambrose.

Juliet se întreba dacă doamna Ambrose ştia că MI5 apelase la un astrolog, pentru a încerca să reflecte ceea ce astrologul personal îl povăţuiape Hitler, astfel încât ei să poată afla ce acţiuni plănuia acesta. („Semne de disperare“, a spus Perry.)

— Oh, ghiceşte-i lui Iris! a exclamat doamna Scaife. Juliet i-a dat cana fără prea multă tragere de inimă, iar doamna Ambrose a mijit ochii la resturile de pe fund.

— Te aşteaptă nişte hopuri, dar vei trece cu bine peste ele, a intonat ea. (Oare Sibila de la Delphi era la fel de insipidă? se întreba Juliet) Ai cunoscut deja pe cineva care îţi va schimba viaţa.

»

— În bine, sper, a râs doamna Scaife.

Oh, ce tâmpenii de bâlci, s-a gândit Juliet.

*

Juliet s-a bucurat din toată inima când doamna Ambrose a spus:

— Ar trebui să mergem, Iris.

— Vă mulţumesc nespus, doamnă Scaife, a zis Juliet, vârând *Protocoalele* în poşetă. Aţi fost aşa de amabilă că m-aţi invitat. Totul a fost aşa de interesant. Mi-ar plăcea să mai stăm de vorbă.

— Mi-a făcut multă plăcere, Iris, dragă. Neapărat să mai vii pe la mine.

Dodds, subreta sperioasă, le-a condus la plecare, făcând o nouă reverenţă după ce le-a deschis uşa. Juliet, amabilă, i-a strecurat o monedă de şase penny, pe care fata a băgat-o rapid în buzunar, făcând încă o scurtă plecăciune.

— Ei bine, se pare că ai trecut, a şoptit doamna Ambrose încântată, în timp ce coborau treptele.

Juliet respira adânc. Ce uşurare să scape din atmosfera înăbuşitoare a casei doamnei Scaife şi să poată inspira aerul proaspăt de primăvară.

Un bărbat cu alură de bădăran dădea târcoale în colţul străzii, iar Juliet a presupus că era unul dintre „paznicii“ doamnei Scaife. Dar totodată nu avea de unde să ştie dacă nu era poate unul dintre oamenii lui Perry. Indiferent cine era, simţea cum ochii lui le-au urmărit (ce expresie oribilă – de parcă ochii i s-ar fi desprins de pe faţă!) tot drumul în lungul străzii.

— Apropo, a spus doamna Ambrose. Îmi datorezi nouă penny. Pentru *veruşca.*

SCHIMB DE INFORMAŢII LA DISTANŢĂ

— 13 —

Discul 6 (cont.)

19-5O-

DOLLY. (cont.) E sigur de ei, dar de unde ştie că poate fi sigur de ei?

GODFREY. Mm. Telefonează, sau cum?

DOLLY. Da. Şi scrie.

GODFREY. Scrie?

TRUDE. Ai putea trimite o carte poştală. GODFREY. Acesta e MONTGOMERY, da?

DOLLY. Da, MONTGOMERY. Cred că a spus destul de multe. L-am întrebat dacă ştia ceva despre persoanele care erau categoric antigermane, iar el a zis că erau destui comunişti. L-am întrebat dacă ştie cine erau şi el a zis că oh, da, îi cunoştea pe vreo doi. Nu mi-a spus la vremea respectivă. Bineînţeles, aş putea să-l conving mai târziu. Am avea un punct de pornire, nu?

GODFREY. Da, da.

TRUDE. Ce păcat fir-ar să fie dacă nu te poţi vedea cu el decât o jumătate de oră pe săptămână.

DOLLY. A zis că nu discută cu alţi oameni prea mult, decât dacă e sigur de ei.

GODFREY. Presupun că nu... (două cuvinte) telefon. DOLLY. Nu, nu are sens. Mă văd cu el vineri. O să mă întâlnesc cu el la locul lui de muncă.

GODFREY. Perfect, e foarte bine aşa.

TRUDE şi DOLLY se pregăteau să plece şi pe urmă TRUDE a spus...

Juliet căsca de îi trosneau fălcile. Cu o seară în urmă, fusese la Dorchester, unde cântaseră Lew Stone şi formaţia lui şi de unde ea şi Clarissa plecaseră foarte târziu în noapte, bâjbâind spre casă prin bezna camuflajului. Băuse cam prea mult şi, ca urmare, corvoada cotidiană la maşina de scris i se părea mai apăsătoare decât de obicei – trebuia să asculte de câteva ori ca să prindă măcar sensul dialogului dintre informatori. De

aceea, când a sunat la uşă, s-a bucurat că putea face o pauză.

De regulă, în afară de curier, nu venea nimeni în Dolphin Square dimineaţa, însă nu era un curier, era un bărbat pe care Juliet l-a recunoscut, deşi iniţial nu a ştiut de unde să-l ia.

— Ah, faimoasa domnişoară Armstrong, a spus el, când ea i-a deschis uşa. (Faimoasă? Pentru ce? se întreba ea.)

Tipul şi-a scos pălăria de pe cap şi a intrat fără să fi fost poftit.

— Oliver Alleyne, a spus el.

Sigur. („E cam ambiţios“, comentase Perry.) Era însoţit de un câine, mic şi urâcios. Cu figura aceea îmbufnată şi mustăţile căzute, îi amintea lui Juliet de un colonel ţâfnos din cale afară, pe care îl întâlnise când fusese împreună cu Perry la Whitehall în săptămâna precedentă. *(Franţa va cădea! Pricepi? Pricepe* careva *chestia asta?)*

— Din păcate, domnul Gibbons nu este aici, a spus Juliet, deşi bărbatul înainta deja în hol, cu câinele păşind ascultător în spatele lui.

Intrând în living cu un aer de proprietar, Oliver Alleyne a zis:

— Vasăzică aici se ascunde Perry, nu? Bârlogul lui Perry.

Ideea părea să-l amuze. Era foarte chipeş, o constatare care îi cam tăiase răsuflarea lui Juliet. Oare l-ar fi lăsat să intre în casă dacă nu ar fi fost atât de arătos?

— Nu e aici.

— Da, mi-ai spus deja asta. E la Scrubs, tocmai m-am văzut cu el acolo. Cu dumneata voiam să stau de vorbă.

Câinele s-a lungit pe jos şi a adormit, ca şi cum ar fi ştiut că avea mult de aşteptat.

— Cu mine?

Şi-a pus pălăria impertinent pe secreterul cu rulou al lui Perry, lângă bustul lui Beethoven. Luând în mână bustul, a

zis:

— Dumnezeule, chestia asta cântăreşte o tonă. Poţi

’ > > omorî pe careva cu ea. Cine se vrea să fie, mă rog?

— Beethoven, domnule.

— Chiar aşa? a spus el pe un ton dispreţuitor, de parcă Beethoven ar fi fost un nimeni.

A pus la loc bustul pe secreter şi s-a rezemat cu fundul de un colt al biroului ei.

»

— Mă întrebam dacă ai un pic de timp liber la dispoziţie?

— Nu prea.

Luând teancul de hârtii pe care ea tocmai le terminase de dactilografiat, a spus:

— Doamne Sfinte, fato, dar asta e muncă de salahor de cea mai joasă speţă.

Avea un timbru frumos al vocii, o intonaţie de om educat, cu un uşor graseiat, amintind vag de vechea Caledonie. („Anglo-scoţian“, i-a spus ei Clarissa mai târziu. „Familia lui deţine suprafeţe uriaşe de teren în partea muntoasă a Scoţiei, însă ei nu se duc acolo decât ca să vâneze. Cerbi, potârnichi şi aşa mai departe.“)

A început să citească cu voce tare, de parcă ar fi fost un scenariu, iar el un actor cam prost. (Dar nu era, simţea Juliet cu certitudine.)

— Dar defapt poate că mi-a spus asta mie, înţelegeţi, poate că nu le spune aşa ceva altor oameni.

Dolly, adevărata Dolly, avea un nefericit accent din Midiands[23], însă Oliver Alleyne citea partea ei în stilul Celiei Johnson[24], transformând-o într-un fel de personaj rizibil şi, în mod straniu, patetic.

---

[23] Comitatele centrale ale Angliei.

[24] Celia Elizabeth Johnson (1908-1982), actriţă britanică de teatru, film şi TV.

— E sigur de ei, dar de unde ştie că poate fi sigur de ei? Godfrey. *Mm. Telefonează, sau cum?* Dolly. *Da. Şi scrie.* Godfrey. *Scrie?*

Juliet a aruncat o privire spre câinele lui Oliver Alleyne; dormea sub secreterul lui Perry. A deschis curios un ochi şi s-a uitat la ea. Se prefăcea că doarme, şi-a dat ea seama.

— Trude – norvegiană?

— Da, domnule.

— Trude. *Ai putea trimite o carte poştală.* (Felul cum o imita pe Trude era absurd, cu o intonaţie mai degrabă spaniolă decât scandinavă.) Doamne Sfinte, cum poţi să suporţi aşa ceva, domnişoară Armstrong?

— N-ar trebui să citiri lucrurile astea, ştiţi bine, domnule.

Nu-şi putea înfrâna un zâmbet. Atitudinea lui sugera o ambianţă neprotocolară, chiar familiară poate. Avea alura unui om obişnuit, spre deosebire de Perry. Probabil că avea şi ea un suflet de om obişnuit, fiindcă altminteri de ce să se fi simtit atrasă de această trăsătură a lui?

— Eu am voie, a spus el. Eu sunt şeful.

— Da? a făcut ea pe un ton sceptic.

— În fine, şeful lui Perry oricum.

Perry nu pomenise niciodată despre acest lucru. Juliet nu se gândise că Perry putea avea un şef. Ştiind asta, îl vedea parcă într-o lumină diferită.

— Am auzit că „domnişoara Carter-Jenkins“ face o muncă excelentă, a spus Olivier Alleyne. Felul cum s-a apropiat de doamna Scaife şi aşa mai departe. Toate acele şuete în *tête-à-tête.*

Da, Juliet avea „mare succes“ la doamna Scaife, îi raportase doamna Ambrose lui Perry. Îşi petrecuse deja câteva după-amiezi luând ceaiul în Pelham Place cu doamna Scaife şi diferite permutări de „văduve“ 18b – femei ai căror soţi, asemenea contraamiralului doamnei

Scaife, aveau suspendat dreptul la *habeas corpus.* „Tânăra mea companioană“, aşa o numea doamna Scaife. „Mi-aş fi dorit ca fiica mea să fie şi ea la fel de atentă“, râdea ea.

— Momeşte-o încetul cu încetul, spunea Perry. E un joc al răbdării. Eşti perfect plasată pentru a vedea cine vine şi cine pleacă din acea casă, află ce spune fiecare.

E suficient să asculţi. Până la urmă, tot va spune ea ceva util. Aşa fac toţi.

Dar în realitate conversaţia nu prea depăşea niciodată grozăvia raţionalizării untului sau regretul de a nu mai putea găsi servitori buni, din moment ce toţi se înrolau în forţele armate, totul presărat cu uzualele comentarii antisemite. La Cartea Roşie s-a făcut aluzie doar de vreo două ori, când doamna Scaife a lăsat clar impresia că obiectul s-ar afla undeva prin casă, fără să dezvolte însă subiectul.

Perry îi furnizase lui Juliet un minuscul aparat de fotografiat, ascuns în secret într-o brichetă – de fapt bricheta pe care Perry o scosese din buzunar în expediţia lor după vidre. (Cumva o fotografiase pe furiş, în timp ce şedea zgribulită pe prelata rece?)

— E cu microfilm, a spus el. Procurat de „experţii“ din MI5.

Deocamdată, totuşi, Juliet nu prea avusese ocazia de a folosi acea cameră secretă, întrucât îşi petrecea cea mai mare parte din timp captivă în cercul din salonul de culoarea somonului.

Dacă voia să-şi „pudreze nasul“ – eufemismul preferat al doamnei Scaife pentru inevitabilul rezultat al cantităţilor de ceai băute –, atunci era îndrumată ferm spre o toaletă de la parter, când de fapt toate lucrurile interesante se aflau la etajele superioare. Avusese un mic triumf în urmă cu câteva zile, când izbutise să fotografieze nişte plicuri care aşteptau pe măsuţa din hol până biata Dodds,

mititica de ea, le lua să le ducă la oficiul poştal.

MI5 avea convingerea că Clubul Dreptei păstra legătura cu contactele din Germania printr-o terţă persoană de la ambasada Belgiei, iar Perry era dornic să vadă cu cine coresponda de fapt doamna Scaife. O trimisese pe Juliet la un departament obscur din GPO, în Dollis Hill, ca să înveţe cum să deschidă şi să lipească la loc plicuri, dar şi cum să desfacă prin efracţie încuietori de serviete, geamantane şi aşa mai departe. Juliet abia aştepta prilejul de a pune în practică toate aceste noi iscusinţe deprinse de ea.

Un plic adresat lui „Herr William Joyce“ („Afurisitul de erou al coloanei a cincea“, a spus Perry scârbit) stătea tentant deasupra întregului teanc, însă din nefericire bucătăreasa doamnei Scaife întrerupsese eforturile de spionaj ale lui Juliet, când se ivise tropăind pe scări în sus din peştera bucătăriei, cu un meniu de cină pe care trebuia să-l aprobe stăpâna ei.

— Homar, a spus ea spre Juliet, rostogolind ochii cu subînţeles şi pufăind pe gură, ca şi cum homarul ar fi fost vreun musafir la cină, deosebit de enervant, de care ea era obligată să se ocupe.

Homarul, spre surprinderea lui Juliet, nu era raţionalizat, doar că se găsea greu, însă ea mâncase aşa ceva la Prunier’s cu Perry exact săptămâna trecută. Când a invitat-o, sperase să aibă parte de o idilă la flacăra pâlpâitoare a lumânărilor şi, poate, de o a doua rundă în care să o ţină de mână (sau să o strângă dureros) peste masă. Genul de cină romantică, în care bărbatul îşi dezvăluie pasiunea pentru tine, pe care şi-o înăbuşise atâta timp în suflet *{Domnişoară Armstrong, nu pot să-mi mai ascund sentimentele),* dar în schimb, în timpul cinei lor în doi, s-a trezit supusă unei prelegeri.

— Homarul european comun, sau *Homarusgammarus,* a spus Perry când nefericitul crustaceu le-a fost pus în faţă.

Exoscheletul este albastru în sălbăticie, desigur, pigmentul roşu fiind eliberat doar când e fiert – în general de viu, a adăugat el, rupându-i prin răsucire un cleşte, de parcă ar fi efectuat o autopsie. Bun, smulge-i picioarele şi suge carnea dinăuntru.

Fără prea multă tragere de inimă, i-a urmat totuşi instrucţiunile. În fond, era păcat să fi fost fiert de viu degeaba.

Flirtul post-prandial s-a manifestat sub forma unei dictări de zece pagini, la cafea, până când ea a simţit că i se încrucişau ochii în cap. *{„El a fost informat că BBC efectuase o operaţiune de ascultare zi şi noapte, dar* – cu majuscule, domnişoară Armstrong – *NU PRINSESE ASEMENEA DIFUZĂRII”)* Multă pasiune neînăbuşită, dar nu pentru ea.

*

— Da, de fapt mă duc azi în Pelham Place, la ceaiul de după-amiază, i-a spus ea lui Oliver Alleyne.

Era groaznic de monoton să trebuiască din nou să bea ceai, băuse suficient ceai cu doamna Scaife cât să scufunde în el cu totul HMS *Hood.* Ce mai făcea Ian? se întreba ea. Logodnicul imaginar al lui Iris (şi automat al ei, de asemenea) creştea ca prestanţă de la o zi la alta. O promovare rapidă în gradul de căpitan, pe pieptul lat mai multe decoraţii, o coamă de păr mai bogat. Maniere fermecătoare, însă dedesubt o inimă de fier, în timp ce stătea înfipt bărbăteşte pe puntea crucişătorului HMS *Hood* scuturat pe marea cu talazuri înalte undeva prin...

— Domnişoară Armstrong?

— De ce anume aveţi nevoie mai exact, domnule?

— De dumneata, domnişoară Armstrong, a spus Olivier Alleyne. Am nevoie de dumneata.

— Sunt foarte ocupată, să ştiţi.

— Bineînţeles. Nici nu aş putea concura de fapt cu

dramatismul extraordinar al acestei activităţi, a adăugat el, azvârlind paginile dactilografiate înapoi pe birou, unde s-au împrăştiat haotic. (Va trebui să le recolaţionez pe toate mai târziu, se gândea Juliet furioasă.) Dar nu-ţi va răpi prea mult timp – practic, deloc, de fapt. Ce părere ai?

— Am de ales, domnule?

— Nu prea.

— Atunci, răspunsul este da, presupun.

— Excelent. Bun – la treabă. Chestia asta va rămâne doar între noi doi. Ai înţeles?

i

— Da.

— E o chestiune destul de delicată. Se referă la prietenul nostru Godfrey Toby.

— Godfrey?

— Da. Aş vrea să-l ţii sub ochi, pentru mine, încă o expresie absolut oribilă, se gândea Juliet.

— Pe Godfrey? a întrebat Juliet contrariată.

— Da. Stai cu ochii pe el (mai rău!) pentru orice lucru care ţi se poate părea bizar.

— Bizar? a repetat Juliet ca un ecou.

— Ieşit din comun, atipic pentru el, a insistat Alleyne. Fie şi doar vag ieşit din comun, să zicem.

Juliet era surprinsă. Godfrey era un model de probitate.

— Te-a frapat ceva în ultima vreme?

— Păi... a ajuns cu întârziere acum două zile, a oferit ea informaţia.

— E ceva neobişnuit în asta?

»

— Doar fiindcă el nu întârzie niciodată. *{Poţi să-ţi potriveşti ceasul după Godfreyl)* Nu-i un motiv de condamnare, totuşi. Eu una sunt mereu în întârziere.

Juliet şi Cyril erau în apartament – Cyril meşterind la echipament şi Juliet dactilografiind cu stoicism transcrierile

lui Godfrey din ziua precedentă –, când au auzit vociferări îngrijorate pe coridor afară. Cineva a început să bată foarte tare şi insistent în uşa vecinilor, zgomotul răzbind în ciuda izolării lor fonice (care se dovedise a fi destul de neadecvată).

Cyril s-a ivit neliniştit din vizuina lui şi a spus:

— Godfrey a întârziat, domnişoară. El nu întârzie niciodată. Îl aşteaptă toţi aici, afară.

S-au furişat amândoi până la intrarea în apartament, unde s-au lipit cu urechea de uşă. Juliet distingea vocea de scorpie piţigăiată a lui Betty şi mormăitul lui Victor, cu accent din nord. Păreau supăraţi, speriaţi că Godfrey nu venise – îngrijoraţi, poate, că identitatea lui fusese descoperită de Security Services (şi de aceea, prin asociere, şi identitatea lor). Erau ca nişte oi agitate iară păstorul lor. Sau ca nişte şobolani fără un Flautist.[25] („Îi sunt toţi foarte leali lui Godfrey“, îi spusese Perry, nu demult.)

— Dacă l-au săltat, înseamnă că venim noi la rând, a spus Victor.

— Mai bine să plecăm, a zis Betty. O să-l sun eu.

Au urmat nişte bombăneli despre riscul de a fi incriminaţi în cazul în care telefonul lui Godfrey era ascultat, iar apoi din nou un ciocănit hotărât la uşa de alături, după care Juliet a răsuflat uşurată când a auzit vocea afabilă a lui Godfrey din ce în ce mai tare, pe măsură ce se apropia pe coridor, scuzându-se pentru întârziere, urmată de larma (cam ranchiunoasă) a vecinilor, cărora li se luase o piatră de pe inimă. Se speriaseră, se gândea Juliet. Îi părea bine. Aşa le trebuia.

— A spus de ce întârziase? s-a interesat Alleyne.

— N-a fost nimic, a zis Juliet. Nişte probleme la metrou.

[25] Aluzie la „Flautistul din Hamelin“, inclus în poveştile culese de Fraţii Grimm.

Nu ştiu de fapt de ce am menţionat întâmplarea asta.

— Dar acesta este exact genul de informaţie care mă interesează pe mine! a spus el.

Şi i-a zâmbit. Lupeşte, se gândea ea, folosind un clişeu din romanele de dragoste ale mamei ei, dar adecvat, totuşi. Asta depindea de faptul dacă lupii ţi se păreau atrăgători sau nu, presupunea ea. Sesiza la el o anumită pornire vulpească – de parcă se şi pregătea să o seducă – şi se întreba cum ar fi dacă ar săruta-o. Destul de brutal, îşi imagina ea.

— Domnişoară Armstrong?

— Da, domnule?

— Altceva?

— Nu.

Bineînţeles, mai fusese situaţia aceea destul de ciudată săptămâna trecută, când îl văzuse pe Godfrey în Kensington Gardens. Perry îi spusese să îşi ia liber în acea după-amiază – se părea că voia să rămână singur în apartamentul din Dolphin Square, dar nu s-a oferit să-i explice motivul, iar ea nu a întrebat –, aşa că s-a dus în oraş, a umblat prin magazine şi a băut un ceai cu o felie de prăjitură cu nucă la Fuller’s pe Ştrand, înainte de a se duce să vadă *Rebecca* la Curzon în Mayfair. A decis să se întoarcă pe jos acasă prin parcuri. Era seara devreme – ceasul magic – şi Juliet a făcut un ocol în jurul Palatului Buckingham, întrucât zărise din autobuz un strat de lalele roşii şi voia să se uite mai de aproape la ele. Londra îşi purta marţial cenuşiul vremii şi orice pată de culoare era bine-venită. Nu avea să mai dureze mult probabil până le scoteau de-acolo, ca să planteze în schimb varză şi ceapă. Deşi părea îndoielnic ca nişte legume să poată ridica moralul la fel de eficient. Cyril i-a spus că văzuse oi păscând în Hyde Park, aşa că se gândea să încerce să le găsească poate acolo. Se gândea la porţelanurile de

Sèvres ale doamnei Scaife. Dar probabil că Hyde Park nu putea semăna prea mult cu Arcadia. Şi nu semăna. Nici urmă de oi, doar platformele pentru tunurile antiaeriane, asamblate în zonă.

În Kensington Gardens îl zărise pe Godfrey Toby aşezat pe o bancă, deşi i-au trebuit câteva clipe până să-l recunoască în afara habitatului său din Dolphin Square. (Bântuia liber, se gândea ea. Ca un elefant solitar.) Pesemne că era în drum spre apartament, profitând de ocazie pentru a savura aerul primăvăratic, înainte de a trebui să se închidă înăuntru cu informatorii. Avea un ziar – *The Times* – alături pe bancă, dar nu citea din el, în schimb şedea nemişcat ca un călugăr contemplativ în izolarea lui absolută, cu mâinile pe genunchi şi cu ochii închişi. Părea atât de liniştit în repausul lui, încât Juliet nu se încumeta să-l deranjeze. Pe de altă parte, ar fi fost destul de nepoliticos din partea ei dacă se comporta ca şi cum el nu era acolo.

Până să rezolve această dilemă, el s-a ridicat pe neaşteptate şi a plecat, aparent fără să o fi zărit. A lăsat ziarul pe bancă. Părea necitit, iar Juliet a presupus că fiind atât de visător, uitase probabil să-l mai ia. Dacă se grăbea, putea poate să-l prindă din urmă *{Domnule Toby! Domnule Tobyf)* şi să i-l înapoieze. Până să ajungă ea însă la banca abandonată, un bărbat a apărut păşind repede pe alee. Era voinic şi impunător, îmbrăcat cu un palton gros cu guler de astrahan, care îl făcea să pară şi mai voinic şi impunător. A trecut prin dreptul băncii şi a umflat din zbor ziarul *The Times,* plecând mai departe cu el, fără să se oprească din mers.

Deşi nu avea nimic împotriva furtului unor ziare aruncate de alţii – în fond, de ce să ajungă la gunoi? —, Juliet se simţea totuşi indignată, considerând că era o nedreptate faţă de Godfrey. Bărbatul în palton cu guler de

astrahan se îndepărta atât de repede, încât aproape că nu-l mai vedea. Mergea în direcţia opusă faţă de Godfrey, astfel încât nu mai exista nicio posibilitate de a-i restitui acestuia ziarul. Cu toate acestea, Juliet a pornit grăbită după Godfrey, cu gândul ca măcar să îl salute, acum când perioada lui de meditaţie se încheiase.

A recunoscut una dintre mănuşile lui, pierdută pe alee – era din piele, căptuşită cu lână, cam uzată – şi s-a aplecat să o ridice de pe jos. Oare cât balast avea el de gând să mai presare în spate? se întreba ea. Sau poate voia să lase o urmă pe unde mergea, ca Hansel şi Gretel cu firimiturile lor de pâine, şi spera ca astfel să găsească din nou drumul de ieşire din Kensington Gardens (iar acum, mulţumită ei, nu va mai putea face asta). A examinat atentă mănuşa, ca şi cum ar fi fost un indiciu pentru ceva. Nu aşa se spunea că proceda o femeie când voia să atragă atenţia unui bărbat? *{Oh, duduie, cred că aţi pierdut ceva^)* Părea puţin probabil ca acesta să fi fost motivul lui Godfrey.

A iuţit pasul şi, ajungându-l din urmă, a izbutit să-l tragă de mâneca pardesiului. El s-a întors, părând de-a dreptul alarmat, ca şi cum s-ar fi temut de nişte tâlhari la drumul mare. A ridicat bastonul – destul de ameninţător –, dar apoi a recunoscut-o şi expresia alarmată de pe chipul lui s-a preschimbat în mirare.

— Eu eram, domnule Toby, a zis. V-a căzut o mănuşă.

— Vai, îţi mulţumesc, domnişoară Armstrong, a spus el, cam ruşinat de reacţia lui. M-aş fi frământat mult neştiind ce am făcut cu ea, a zis el, scoţând din buzunar perechea mănuşii pierdute şi, punându-şi-le acum pe amândouă, a adăugat: Aşa, acum n-o să le mai pierd.

Dar de ce oare nu purtase mănuşile până acum? se întreba ea. Odată cu înserarea, se făcuse frig şi se întunecase aproape complet.

— Ce făceai, mă urmăreai? s-a interesat el, deloc

supărat.

— Nu, nicidecum. Eram în drum spre casă.

— Ah. Îmi permiţi atunci să te însoţesc până la Albert Hali?

Oferindu-i braţul, au pornit amândoi mai departe prin parcul cufundat în asfinţit, arătând probabil ca doi îndrăgostiţi nepotriviţi, îşi imagina Juliet. Sau poate ca vreun cuplu mai dubios din punct de vedere moral. *{Până la urmă îţi faci şi tu de cap un pic, Gibbons. Cine arfi crezut?)*

Au sporovăit vrute şi nevrute, nimic ce să-şi mai fi amintit ea după aceea, în afară de ceva despre neutralitatea Olandei („Nu îi va ajuta în final“), totul în cadenţa bastonului lui pe alee – *tac-tac-tac.* S-au despărţit la Albert Hali.

— Bun, eu am ajuns, a zis el, iar ea şi-a dat seama abia după ce el plecase că uitase să îi spună de ziar.

Oricum, nici nu conta, de fapt, presupunea ea.

Şi totuşi. Cum se repezise bărbatul în palton cu guler de astrahan să înşface ziarul *Times* lăsat de Godfrey, de parcă pândise momentul când să poate face asta! Deşi iniţial fusese sigură că lui Godfrey, pur şi simplu, îi căzuse mănuşa pe jos fără să ştie, poate că se înşela totuşi, poate că fusese un semnal pentru ceva. Şi cât de consternat fusese el când ea îl acostase, de parcă într-adevăr s-ar fi aşteptat poate să fie atacat! Astrahanul era o pielicică de miel nenăscut, parcă? *Smuls pretimpuriu din pântecele maicii sale*[26]*,* s-a gândit Juliet, cutremurându-se de grozăvia imaginii.

— Ţi-ai amintit ceva? a întrebat Oliver Alleyne.

— Nu, domnule. Godfrey Toby nu face nimic ieşit din comun.

Era în fond o chestiune de lealitate, nu? Sau de

[26] Aluzie la tragedia *Macbeth* de William Shakespeare.

încredere, poate. Avea încredere în Godfrey, aşa cum – instinctiv – nu avea încredere în Oliver Alleyne.

— De ce? a întrebat ea, fiindcă îi stârnise deja curiozitatea.

— Păi, nimeni nu este întru totul nevinovat, domnişoară Armstrong.

Un miel nenăscut poate, se gândea Juliet. Alleyne şi-a etalat în faţa ei zâmbetul lui de craidon. Era însurat, a aflat ea ulterior de la Clarissa, cu o actriţă. „Foarte cunoscută. Georgina Kelloway.“ (Probabil aşa se explicau pornirile lui spre declamările teatrale.) Juliet o văzuse pe scenă pe soţia lui, într-o piesă de Noel Coward. I se păruse cam preţioasă şi artificială, dar pesemne aşa cerea rolul. Inocenţa nu fusese o opţiune.

Oliver Alleyne şi-a recuperat pălăria de pe secreterul cu rulou şi a zis:

— Eu am plecat.

Câinele s-a trezit instantaneu şi s-a ridicat în şezut, atent la orice posibilă comandă.

— Şi, te rog, cum îţi spuneam, chestia asta trebuie să rămână între noi doi, domnişoară Armstrong. E nevoie de discreţie absolută. Nu trebuie să spui nimănui.

— Nici lui Perry?

— Mai ales lui Perry. Godfrey este omul lui Perry.

— Iar eu sunt fata lui Perry, a subliniat ea.

— Eu nu cred că dumneata eşti fata cuiva, domnişoară Armstrong.

S-a îndreptat spre uşă. Câinele a rămas pe loc, iar Juliet a zis:

— Domnule? Domnule Alleyne? V-aţi uitat câinele.

A întors capul să se uite la câine şi a spus:

— Oh, nu e al meu. Mă gândeam că poate îmi vei face favoarea de a avea grijă de el pentru scurt timp.

— Eu? a spus ea, stupefiată.

— O cheamă Lily. Din câte se pare, e un Schnauzer pitic.

Schnauzer rimează cu Mauser, se gândea Juliet.

Câinele, care privise neliniştit spre Oliver Alleyne, şi-a îndreptat acum atenţia spre Juliet. Nu-şi imaginase că un câine ar putea părea suspect vreodată.

— Posesorul a trebuit să plece în străinătate.

— Trimis de dumneavoastră? De MI5?

— Cu condiţia ca noi să avem grijă de câinele ei.

— O femeie?

— Câinele este un fel de... gaj, cred că s-ar putea spune.

Câinele s-a uitat instinctiv la el, ca şi cum s-ar fi întrebat ce însemna cuvântul „gaj“.

— Pentru a avea garanţia că stăpâna lui se va întoarce pe aceste meleaguri. Nu-i nevoie să ştii mai mult de atât, te asigur.

— Nu mă pricep deloc la câini, a spus Juliet.

— Perfect, acum e un bun prilej să înveţi, a zis el pe un ton vesel. Plătim noi. Pentru mâncare şi aşa mai departe. Suntem foarte recunoscători. Şi, domnişoară Armstrong, ai grijă te rog să nu i se întâmple nimic câinelui. E foarte important, să ştii.

L-a condus până la uşa din faţă. El şi-a afişat din nou zâmbetul de craidon, care începea însă să-şi cam piardă din efect.

— Şi domnişoară Armstrong – cealaltă chestiune cu prietenul nostru... *Semper vigilans,* domnişoară Armstrong, *semper vigilans.* Bun, atunci, hai să nu te mai reţin din treabă.

MUNCA PENTRU RĂZBOI

— 17 —
Discul 7
(cont.)

D. Nu, doar mă întrebam.

G. Asta nu înseamnă să mergi prea departe, totuşi?

T. Ba da, de fapt. N-am reuşit să găsesc pe altcineva la fel de interesant.

G. Nu te poţi gândi la un individ mort (? Nu sunt sigură de această frază)

T. Nu. (râde) Oricum, mort n-ar mai fi bun la nimic, nu-i aşa? E păcat că omul acela a murit, nu?

G... (inaudibil)

D. Care om?

T... (?) (râsete)

G. Da, mare păcat într-adevăr. Ar fi putut să fie un om foarte bun.

T. Da, foarte folositor.

G. Care era numărul acela de telefon?

T. BUNTINGFORD (?) 214 BUNTINGFORD (HUNTINGFORD??) este cea mai apropiată centrală telefonică (trei cuvinte).

G. Şi el a spus clar...

T. Da, da.

Dând curs unei directive venite de sus, trebuiau depuse toate eforturile pentru a face economie la hârtie, aşa că acum Juliet abrevia numele sub formă de iniţiale şi dactilografía textul pe ambele părţi ale foii de hârtie. Aveau mai puţin de aruncat în cazul în care câştigau războiul şi mai puţin de distrus dacă pierdeau, presupunea ea. („Totul va trebui eliminat“, spunea Perry. „Vom arde clădirea până în temelii, dacă va fi nevoie.“)

GODFREY pleacă să cumpere sandviciuri. TRUDE şi DOLLY scotocesc frenetic după microfoane. Râsete piţigăiate. GODFREY se întoarce cu sandviciurile şi le întreabă dacă au efectuat o „percheziţie minuţioasă”. Alte râsete. Informatorii par convinşi că Gestapo le înregistrează conversaţiile (nu MI5). Fac comentarii despre

calitatea (bună) a sandviciurilor.

(Pauză de biscuit)

D. Am uitat să spun – am primit o contribuţie de 5£ de la D-NA BRIDGE. Pentru fondul Gestapo.

G. Oh, asta duce la tot felul de complicaţii, cu evidenţa contabilă şi aşa mai departe. Nu se doresc fonduri din surse externe. Birocraţie, în fine.

Juliet a pufnit în râs.

— Ce e, domnişoară?

— Oh, salut, Cyril, nu te-am văzut când ai venit. Informatorii îi dau bani lui Godfrey pentru „fondul Gestapo“.

— Asta ce-o mai fi?

— Habar n-am. Ceva născocit de o imaginaţie colectivă febrilă ca a lor. Şi ca să nu mai zic că a fost o banc-

J notă de cinci lire.

— Cu banii ăştia am putea cu toţii să ieşim în oraş într-o seară, domnişoară.

Cuvântul „Gestapo“ în sine părea să îi excite pe vecini. Betty şi Dolly mai ales se rugau mereu de Godfrey să le arate „legitimaţia de Gestapo“ – cartea de identitate Gestapo, emisă chipurile de *„Polizeidirektion* din Berlin“ în 1938. Inutil de spus că MI5 avea un departament de plastografâere foarte bun.

Godfrey vorbea bine germana, de fapt pentru urechea lui Juliet suna de-a dreptul fluent. Stătuse un timp acolo, când era mai tânăr, i-a spus el lui Juliet.

— Heidelberg. Şi războiul, bineînţeles.

Ce-a făcut el în război?

— Una – alta, domnişoară Armstrong. Una – alta.

Trude conversa uneori în germană cu el, deşi ea nu vorbea prea bine germana. (în opinia ei, vorbea bine, desigur.) Betty şi Dolly erau încântate când el vorbea nemţeşte, era ca o confirmare a legitimităţii lui şi a lor,

implicit. Ele serveau al Treilea Reich, iar Godfrey era dovada vie a acestui fapt.

— 18 —

Discul 7 (cont.)

Au discutat cu voce joasă despre diverşi oameni, însă prea puţin s-a putut înţelege neîntrerupt. La aproximativ 14.45, au vorbit despre când s-ar putea să apară VICTOR. La 16.05, TRUDE a ieşit să cumpere ceva şi s-a întors. Din nou, taclale. TRUDE s-a întors.

Discul 8 (cont.)

16.25

TRUDE şi EDITH glumesc cu GODFREY despre ce ar trebui ei să facă cu cadavrul lui dacă ar muri. TRUDE a zis că bine că n-a murit până acum. GODFREY a râs. Au discutat amândoi în glumă despre cum să se descotorosească de cadavru.

T. Am o idee bună despre unde se poate ascunde un cadavru. Putem să îl băgăm într-un beci de cărbuni sub trotuar.

(Râd toţi împreună)

G. Care beci de cărbuni?

T. La Carlton Club.

(Râsete)

G. Şi eu ce ar trebui să fac dacă muriţi voi?

T. Acelaşi lucru.

E. Am umple repede toate beciurile pentru cărbuni. T. Cu evrei!

Sună la uşă. GODFREY se duce să deschidă. GODFREY se întoarce.

G. A venit VICTOR.

— Ai ascultat şi tu asta ieri, Cyril? Partea în care discutau despre cum să se descotorosească de un cadavru?

Cyril a râs.

— Poanta cu beciul de cărbuni de la Carlton Club? O să ştim unde să căutăm dacă dispare Godfrey.

— Foarte ingenios, presupun.

— Ar fi bine de făcut asta exact înaintea unei livrări masive de cărbune, nu? În felul ăsta, ar trece o bucată de timp până ca mortul să fie descoperit. Nu-i prea practic ca idee în perioada asta a anului, am impresia, fiindcă vremea a început deja să se încălzească.

— Te-ai gândit intens la chestiile astea, Cyril.

— Aşa e. Bucuros aş băga-o pe Trude într-un beci cu cărbuni. Afurisită pielea pe fiinţa asta!

— Este, ce-i drept, i-a dat dreptate Juliet. Nu mi-aş dori să mă ciocnesc de ea în vreun gang întunecos.

Banda maşinii de scris Imperial trebuia schimbată. Juliet se întreba cât mai putea dactilografía oare cu ea, fără ca vorbele vecinilor să nu pălească, până nu ar mai rămâne nimic. Oricum, trecerea timpului va face acelaşi lucru într-o bună zi. Toţi vor sucomba aceleiaşi sorti, totul va păli până nu va mai rămâne nimic în final, nu?

— 23 —

Discul Q

GODFREY numără nişte mărunţiş.

G. Şi două monede de trei penny fac 5/6. Cât timp îţi va lua ca să ajungi la Liverpool?

V. Cinci minute (25?) uneori. De la o cutie la St. James Street Post Office – Whitehall 4127.

G. Cât costă?

V. Cam 2/6.

Foşnete de hârtie, din cauza cărora câteva minute de conversaţie sunt inaudibile.

19. SQ

Remarcând că plouă afară, GODFREY a sugerat că meargă la restaurantul italienesc de vizavi, unde va veni şi el mai târziu cu Victor.

TRUDE şi EDITH pleacă.

— E destul de prietenos cu ele, nu? a zis Cyril, citind peste umărul lui Juliet.

Cine se uita cu atenţie la conţinutul acestor conversaţii? în mod evident, Perry ar fi trebuit să facă asta, numai că adesea el prefera să citească rapoartele întocmite de Godfrey, decât să aibă de-a face cu pelteaua monotonă a transcrierilor (Juliet nici nu putea măcar să-l blameze pentru asta). În ultima vreme, pesemne că i se înecaseră corăbiile, din moment ce nu prea mai citea nimic. („Scuze, domnişoară Armstrong, dar m-a prins neagra melancolie în mrejele ei.“) Iarăşi, se gândea ea.

— Ies cu toţii în oraş destul de des după întâlniri, i-a zis ea lui Cyril.

Era restaurantul italienesc de vizavi, pe care se părea că îl prefera Godfrey, şi mai era un local elveţian prin apropiere. Exista şi o tavernă care le plăcea tuturor – Queen’s Arms –, deşi el obişnuia să meargă acolo mai degrabă cu bărbaţii decât cu femeile.

— Eu n-aş spune că e neapărat „prietenos“, a remarcat Juliet, punând husa peste Imperial. Presupun că totul e inclus în slujba lui, ideea fiind de a-i face să se simtă în largul lor cu el, înţelegi?

— Da, dar nu putem să-i înregistrăm, nu-i aşa, domnişoară? Mă refer atunci când îşi mănâncă *spaghetele.*

A rostit apăsat cuvântul, în derâdere. Bucatele străine nu-şi găseau locul în vocabularul lui Cyril, care era de felul lui un băiat din Rotherhithe, mare amator de plăcintă cu tipar şi piure.

— Nu, într-adevăr, a zis ea, ridicându-se ca să-şi ia mantoul. Ai venit mai devreme, nu-i aşa, Cyril?

— Nu, domnişoară. Cred că dumneata ai rămas

*»

până mai târziu. Ai auzit ştirile?

— Cu Churchill care va fi premier? Da.

— Unde vă duceţi diseară, domnişoară?

» *»

— Mă duc la cinema, Cyril, a răspuns Juliet, uitându-se în oglinda incomodă din hol, ca să verifice dacă îşi pusese bine pălăria pe cap.

— Ce vedeţi, domnişoară?

— Nu ştiu. Mă duc cu o prietenă, a ales ea filmul. Pălăria asta ţi se pare potrivită?

— Arătati senzaţional, domnişoară.

Îi plăcea de ea, Juliet ştia asta.

— Bine, dar *pălăria?* a insistat ea, încruntându-se la imaginea ei din oglindă. (Probabil că Cyril nu se prea pricepea de fapt la pălăriile de damă.) La ce oră trebuie să vină Godfrey?

— La şase.

Programul lui Godfrey se cam complicase în ultima vreme, întrucât începuse să se vadă cu vecinii şi în timpul zilei. („Au atâtea lucruri de spus.“) De asemenea, începuse să ciocănească la uşa lor, cu bastonul, un sunet codificat – *tac-a-tac, tac-a-tac-TAC* – pentru a anunţa că sosise.

Înainte de plecare, Lily se ţinuse după Juliet peste tot, plină de speranţă.

— Îmi pare rău, nu mergem la plimbare, i-a spus ea câinelui, lăsându-se pe vine şi dându-i un pupic compensator pe fruntea catifelată.

— În seara asta, vii acasă cu mine, Lil, i-a spus Cyril câinelui. O să ne jucăm pe cinste, da? Prostuţa de Lily, a mai zis el, aruncându-i o păpuşă neagră de cârpă, care fusese confecţionată de „buni“ a lui, o cucoană misterios de autoritară, care îl crescuse pe Cyril în absenţa unor părinţi cam iresponsabili, din câte se părea.

Buni tricota frenetic de dragul lui Lily – un spiriduş, un ursuleţ, un poliţist, precum şi multe alte jucării de lână, pe

care cățeluşa le sfâşiase bucuroasă în bucăţi. Lily se dovedise o completare bine-venită în micul lor club din Dolphin Square. În ciuda înfăţişării ei cam morocănoase, era o creatură veselă, dornică să fie pe plac şi uitând repede de supărare. Cyril venea mai devreme în fiecare zi, ca să poată trage o trântă cu Lily pe covorul cu frunze de toamnă, iar Perry îşi petrecea mult timp investigând firea ei canină, regizând mici experimente comportamentale. („Acum, Juliet, vreau să te duci şi să stai în spatele uşii aceleia, de unde să şopteşti neutru – iară intonaţie – cuvântul «plimbare», ca să văd cum reacţionează ea.“) Uneori, cățeluşa se uita la Perry cu o asemenea curiozitate, încât Juliet se întreba dacă nu cumva rolurile lor se inversaseră, Lily fiind acum cea care îl studia pe Perry.

Juliet ştia mai multe deja despre provenienţa câinelui, mulţumită lui Perry, precum şi câte ceva despre trecutul fostei ei stăpâne. „O unguroaică, de-a dreptul nebună“, a spus Perry. În opinia lui, toţi ungurii erau nebuni – ceva legat de prăbuşirea Imperiului Austro-Ungar, numai că Juliet nu prea fusese atentă atunci.

Pe stăpâna lui Lily, unguroaica nebună, o chema Nelly Varga şi, potrivit lui Perry, fusese prinsă spionând pentru nemţi.

— Noi „am convertit-o“.

Ce însemna asta?

— A fost lăsată să aleagă – ori mergea frumos la spânzurătoare, ca toţi spionii germani pe care i-am prins înainte, ori putea în schimb să lucreze pentru noi. Ameninţarea ştreangului a fost foarte convingătoare, a spus Perry.

— Nici nu-mi imaginez altfel.

— Iar acum este într-o misiune pentru noi, în Franţa. Şi avem nevoie să vină înapoi, iar asta – a spus el, arătând

spre câine (câinele a lăsat capul pe o ureche) – este garanţia că aşa va face. Am promis să nu-i facem niciun rău. E obsedată de căţeluşa asta – este singura modalitate de a o putea controla, de fapt.

— În afară de ştreang.

Nemţii băteau la uşa Belgiei, iar după Belgia avea să vină rândul Franţei. Părea puţin probabil ca Nelly Varga să poată scăpa din fălcile de fier care înghiţeau Europa.

Juliet spera să nu scape – ar fi fost sfâşietor să trebuiască să îi mai dea câinele înapoi.

Între timp, căţeluşa „se convertise“ şi ea. Neavând habar, din fericire, de statutul ei ca zălog în această înţelegere, părea să-şi fi transferat întreaga dragoste asupra lui Juliet şi a lui Cyril. Până şi Perry, imperturbabil ca un ascet cum se voia, a fost atras în cercul afecţiunii ei şi, adesea, putea fi găsit stând pe canapea cu Lily în poală, mângâindu-i cu un aer absent urechile moi. „Mă ajută să gândesc“, spunea el sfios, când era prins în flagrantul duioşiei.

— Bun, eu am plecat, Cyril.

Renunţase să se mai frământe pentru pălărie, n-avea cum să arate bine vreodată.

— Noapte bună, domnişoară. Vizionare plăcută la film.

*

Da, ce frumos ar fi fost să meargă la cinema, se gândea ea. Să stea în căldura lâncedă din sala Odeon, în Leicester Square, şi să vadă un film sau să moţăie liniştită şi să mai recupereze din orele de somn insuficient, ori chiar să viseze cu ochii deschişi la „Ian“, numai că din păcate ea era într-o misiune pentru Clubul Dreptei.

În urma debutului ei în Pelham Place, Juliet fusese invitată la o şedinţă în încăperea înghesuită şi afumată de deasupra localului Russian Tea Room. Majoritatea participanţilor erau văduve 18b. De aceea, fireşte, se

auzeau nenumărate recriminări pe această temă. Era acolo şi doamna Ambrose, bineînţeles, purtând o beretă croşetată într-o nuanţă alarmantă de fucsia. Tricota tot timpul, ocazional ridicând privirea de la andrelele ei şi zâmbindu-le extatic celorlalţi membri.

Doamna Scaife nu lua parte decât arareori la şedinţe, însă venise de vreo două ori cu Juliet la Russian Tea Club şi mâncaseră bucate preparate de mama Annei Wolkoff, care era bucătăreasa localului şi care a apărut ca o troglodită din bucătăria de la subsol, cu un „gulaş“ – ceea ce Juliet confundase cu un „gulag“, când auzise prima oară cuvântul! „Şi ideea sinistră chiar se păstra“, i-a raportat ea lui Perry. „Mi-e groază să mă gândesc ce animal era înăuntru, avea un gust foarte zoologic.“

La şedinţa Clubului Dreptei, doar două persoane păreau mai apropiate ca vârstă de Juliet. Un tânăr necopt, din gura căruia se revărsau nesfârşite tirade polemice, de parcă ar fi fost la o şedinţă de comunişti. Şi o tânără, destul de frumoasă, arborând o semeţie galică („belgiană, de fapt“), care fuma încontinuu şi părea aproape răpusă de lasitudine. Numele ei, a spus ea, era Giselle. „Gizela“ rimează cu gazela, s-a gândit Juliet. Giselle se mai dezmeticea uneori din torpoarea ei (se mişca într-adevăr ca o felină leneşă) pentru a dispreţui câte ceva. Într-o ordine aleatorie, „detesta“ persoana Ducelui de Kent (iară să dea vreun motiv), metroul pe liniile „District“ şi „Circle“, pâinea englezească şi pălăria doamnei Ambrose (aceasta din urmă fiind înfierată cu o şoaptă teatrală la urechea lui Juliet: „Urrrăsc pălăria asta“).

Juliet fusese invitată să ia parte la campania lor de „lipit afişe“, pentru care au fost grupaţi câte doi, de parcă s-ar fi pregătit pentru un joc de societate. Răsuflase uşurată când i-o repartizaseră ca parteneră pe doamna Ambrose şi

crezuse că aveau să poată vorbi deschis, însă doamna Ambrose a rămas cu fermitate în pielea personajului ei pe tot parcursul traseului împreună prin centrul Londrei.

Se furişau prin bezna camuflajului, fără să se îndepărteze de ziduri şi grilaje, evitând poliţiştii şi paznicii de la apărarea antiaeriană.

— Evrei, a forăit pe nări doamna Ambrose, lipind o foaie volantă cu textul *This is a Jew's War*[27]*,* pe uşa unui post al apărării antiaeriene.

(Al cărui evreu? se întreba Juliet, uitându-se la apostrof.) Făceau „colaje" lipind manifestele lor de propagandă *{Războiuldistruge muncitorimea!}* peste tot unde păreau să se potrivească – peste afişele guvernului, pe cabine telefonice, balize Belisha, magazine Montague Burton şi localuri Lyons Corner Houses.

— Oriunde există evrei, spunea doamna Ambrose.

Nu pentru prima oară, lui Juliet i s-a întâmplat să se întrebe dacă doamna Ambrose era într-adevăr împotriva naziştilor. Nu părea în niciun caz să fie în favoarea evreilor şi îşi intra în rol atât de convingător, încât lui Juliet nu-i era greu deloc să uite că doamna Ambrose era „de-ale noastre", şi nu „de-ale lor". Dacă ar fi fost pe scenă, ai fi putut să o acuzi că îşi interpreta exagerat rolul. („Are aptitudini «profesionale» remarcabile", spunea Perry. „Ştii că ai de-a face cu un bun agent atunci când nu îţi poţi da seama de partea cui este.")

Juliet avea impresia că, în materie de convingeri ideologice, delimitările erau destul de vagi – Perry fusese cândva membru al Uniunii Britanice a Fasciştilor („A fost util", spunea el. „M-a ajutat să-i înţeleg"), iar Hartley (tocmai Hartley, n-ai fi zis!) fusese membru al Partidului Comunist când era la Cambridge. „Dar fiecare a fost comunist înainte de război", a obiectat el. Şi Godfrey,

[27] „E războiul evreului."

desigur, frecventase cercuri fasciste ani de zile, pentru MI5, iar în unele zile ai fi zis că aproape îi îndrăgea pe informatorii lui.

— Fii mai expeditivă, dragă, a zis doamna Ambrose. Te mişti prea încet. Tehnica e să lipeşti şi să *fugi.*

După cum arăta, doamna Ambrose nu ar fi putut fugi nici dacă o urmărea un taur.

Cu altă ocazie, Juliet ieşise pe teren cu Giselle, care măcar nu s-a prefăcut că „lipeşte“ şi, în schimb, s-a dus direct la o cârciumă.

— Simt nevoia să beau, a zis ea. Pot să te tentez?

Ce mai însemna şi asta? Vorbeau codificat? Era oare

acelaşi cod? Halal disimulare, dacă aşa era. Juliet ezita. Trebuia să rostească cuvintele, totuşi.

7 i

— Eşti foarte amabilă, a zis ea, cu precauţie. Cred că vreau.

Giselle s-a burzuluit la ea:

— Nu m-am oferit să-ţi fac cinste.

i

Cârciuma era aglomerată, plină de marinari gălăgioşi, eşuaţi acolo cam departe de mare, astfel că prezenţa amândurora a stârnit nenumărate comentarii obscene, pe care Giselle le-a ignorat cu o trufie impresionantă.

Au izbutit să se strecoare până la o masă din colţ, de unde Juliet a fost trimisă la bar după rom, pe care l-a plătit tot ea. Era o sarcină destul de oneroasă să fii cu Giselle undeva. Care era oare trecutul ei? se întreba Juliet. („A fost la un moment dat manechin la Worth“, îi destăinuise doamna Ambrose.) Şi-au băut romul şi, fiind prea multă gălăgie ca să fi putut sta de vorbă, au plecat foarte repede după ce veniseră. Aveau direcţii diferite cu metroul, aşa că Juliet a fost concediată în capătul scării rulante, fără nicio

undă de recunoştinţă.

— Ah, mam’selle Bouchier, a spus Perry mai târziu. Îi cam plac băuturile alcoolice, aş zice. Şi alte lucruri de asemenea, din nefericire.

— O cunoşti?

Perry s-a uitat încruntat la Juliet.

— Bineînţeles că o cunosc, e una de-ale noastre. Un agent excelent. Nu s-a identificat de faţă cu tine?

— Oarecum. Presupun. (Oare câţi agenţi *avea* Perry în Clubul Dreptei? Jumătate din membrii de-acolo, s-ar fi zis.)

S-a încruntat şi mai mult, nedumerit pesemne de incompenţa ei, se gândea Juliet.

— Eşti sigură că toate aceste chestiuni clandestine nu te depăşesc, totuşi? a întrebat el.

— Sunt sigură. Absolut sigură, a răspuns Juliet.

*

După vreo două săptămâni de asemenea activităţi revanşarde, Juliet a primit o insignă. Anna Wolkoff personal i-o prinsese pe piept. Avea sprâncene feroce şi părea să fi adunat în ea toată întristarea sufletului rus, oftând în mod tragic ca o femeie a cărei livadă de vişini fusese tăiată cu toporul, în timp ce îi fixa lui Juliet insigna pe rochie.

— Eşti una de-ale noastre acum, Iriska, i-a spus Anna.

A făcut un pas înapoi, ca să o admire pe Juliet, apoi a sărutat-o pe amândoi obrajii.

Insigna era roşie cu argintiu şi înfăţişa un vultur nimicind un şarpe, sub care erau iniţialele P şi J.

— *Perish Judah*[28]*,* a explicat amabilă doamna Ambrose când a fost întrebată.

*

— Ce-i cu emblema aceea urâtă de pe rochia ta? a întrebat Perry.

— Am primit o insignă. Mă simt de parcă aş fi din nou în

[28] „Piei Iuda“, deviza Clubului Dreptei.

Organizaţia de Cercetăşie pentru fete. Pare cam prostesc totul.

— Oamenii ăştia sunt mai periculoşi decât par, a spus el. Îi prindem noi până la urmă dacă avem răbdare, încetul cu încetul, cade şi maimuţa în plasă.

Şi eu ce se cheamă că sunt atunci? se întreba Juliet. Momeala? Cu ce poţi momi o maimuţă? *{Pot să te tentez?}* Cu banane, probabil.

— Într-un fel, e ca şi cum ai fi Jekyll şi Hyde, a spus Juliet.

— Binele şi răul, întunericul şi lumina, a meditat Perry. N-o poţi avea pe una iară cealaltă, presupun. (îşi descria oare propria personalitate?) Poate că suntem toţi dualişti, a spus el.

Juliet nu prea ştia ce însemna „dualist“. Nu cineva care se bate în duel, dis-de-dimineaţă, probabil. Cineva indecis, care pregetă între două variante, eventual.

*

La Odeon, Imnul Naţional a început la sfârşitul programului, când Juliet s-a ridicat somnoroasă în picioare. Giselle, care stătuse jos lângă ea, s-a descolăcit cu gesturi languroase de pe scaun ca o cobră cam visătoare. Juliet tocmai începuse să intoneze *Godsave our gracious King,* când Giselle a înghiontit-o în coaste cu cotul ei osos.

Oh, Doamne, s-a gândit Juliet, Clubul Dreptei nu se ridică să cânte pentru Regele lor, folosind în schimb propria lor versiune pentru *Land ofHope and Glory*[29]*.* Cam stridente, cele două văduve ale articolului 18b din Lege, împreună cu care veniseră la Odeon, se lansaseră deja în varianta *Land ofHope and Jewry,* cu vocea lor bisericească şi subţiratică. *{All the Jewboys praise thee/ as they plunder thee!)*

— Cântă, a şuierat Giselle spre ea.

---

[29] Cântec patriotic britanic, scris în 1901.

Land ofjewish finance! fooled by Jewish lies, cânta Juliet încetişor.

I se părea o pastişă atât de proastă, o antiteză din toate punctele de vedere – muzical şi moral – a Imnului Naţional. Spectatorii din jur se uitau la ele alarmaţi, dar prea uimiţi probabil ca să mai spună ceva.

Nu era singura infracţiune pe care o comiteau în cinematografe. Se apucau uneori să fluiere şi să huiduie în timpul vizionării – „filosemit“, „militarişti“ şi aşa mai departe –, iar apoi fugeau din sală, până să se ia vreo măsură pentru a le potoli.

— Pe ecran se proiecta *Gaslight* cu Anton Walbrook. Juca extraordinar de bine, i-a povestit Juliet lui Perry ulterior (şi era şarmant, de asemenea, numai că n-a mai spus şi asta, ca nu cumva să creadă că se referea la fizicul lui.) Soţia lui se lasă convinsă de el că va înnebuni.

Perry a râs cam sec şi a întrebat-o:

— Şi ţie ţi-a plăcut asta, nu?

— Nu ştiai? a spus Hartley. Soţia lui s-a ţicnit şi s-a spânzurat în dulap. (Mai mult un Rochester, decât un Heatheliff, vasăzică.) Asta era prima lui soţie, bineînţeles, a continuat vesel Hartley. *{Prima* lui soţie?) Nimeni nu ştie ce s-a întâmplat cu a doua.

Barbă-Albastră, atunci. Noroc că nu existau camere închise cu cheia în apartamentul din Dolphin Square, pentru ca Juliet să găsească vreo nevastă moartă spânzurând însângerată de un cârlig de măcelărie – sau într-un dulap, eventual. Poate că erau depozitate la „cealaltă locuinţă“ a lui, în Petty France.

— Mă mir, fiindcă bărbaţii de genul lui Perry nu se prea însoară de obicei, a remarcat Clarissa.

— 6 —

1R.Q5.4Q

G. Când ai fost cu D-NA SHUTE?

T. GLADYS? Da.

G. Şi v-aţi udat amândouă până la piele? (râd amândoi)

(Ţigări)

18.30 Sună la uşă.

G. AvenitBETTY.

T. Ai primit slujba la NAAFI?

B. Aştept încă să aflu.

G. Am înţeles.

B. Şi oricum va trebui să termin unde sunt, aşa că va mai trece încă o săptămână până să pot începe.

G. La NAAFI?

B. Da. (Inaudibil)

T. Ea s-ar alege cu zece ani pentru scrisoarea aceea.

B. Zău, aşa zici?

T. Cât ai lua pentru că ai primit-o oare?

(Râsete de jur-împrejur)

G. Are careva sânge de galez pe-aici?

B. Nişte strămoşi demult, dar nu sunt mândră de asta.

T. Am fost la Manchester ca să mă văd cu femeia aceea.

G. Nemţoaica? Şi o cheamă BERTHA?

T. BIG BERTHA. (râsete)

B. Seamănă cu maică-sa. Am văzut o fotografie.

T. Trăsături germane cumva?

B. Aşa aş spune, (râsete) Va scrie? SW6 – asta e Fulham?

(Pauză de biscuit)

B. V-am spus de evreul ăla care a apărut? A zis că poate să-mi facă rost de orice în materie de lenjerie de corp.

G. Da, da.

B. Au tot ce vrei, undeva.

T. Nu-i cel mai rău dintre ei. (inaudibil) Veninos (?)

B. Păi, o prietenă a mea cunoaşte o evreică şi (inaudibil) adesea de Paşti. Asta nu e sărbătoarea lor!

G. Ei au Paştele evreiesc.

T. Păi, vor afla ei în curând, nu? Să vadă ce-i aşteaptă. G. Hm?

Pe măsură ce războiul se apropia de ţărmurile lor, informatorii deveneau şi ei tot mai agitaţi. Dar şi mult mai încrezători în ei înşişi.

— O gaşcă de tupeişti, nu? spunea Cyril.

Godfrey şi Perry puseseră la cale o maşinaţie ca să-i răsplătească pentru lealitatea lor cu nişte mici cruci de fier – insigne de prins la rever, dintre care o parte i-au fost livrate lui Juliet într-o după-amiază de către un curier.

— V-a trimis un admirator ceva, domnişoară? a întrebat Cyril, uitându-se la cutia de carton de pe biroul ei.

— Nu cred că e de la un admirator, Cyril, a spus ea când a deschis cutia. Cel puţin, sper să nu fie.

— Crucea Meritul de Război clasa a doua, a chicotit gutural Godfrey când a venit la sediu devreme *(ţac-a-tac, tac-a-tac-TAC}* ca să le ia în primire. *Kriegverdienstkreuz,* a spus el. Vrei să îţi dictez cum se ortografiază, domnişoară Armstrong? Pentru transcriere?

— Da, vă rog, domnule Toby.

— Pentru servicii aduse celui de-al Treilea Reich! a zis Godfery, zâmbindu-i de parcă ar fi împărtăşit amândoi un secret mai presus de Dolphin Square. (Juliet s-a gândit din nou la plimbarea lor în amurg prin Kensington Gardens, la mănuşa căzută. *Îmi permiţi să te însoţesc până la Albert Hali?)* Medalii ce trebuie să fie purtate pe ascuns, desigur, a adăugat el. Li se va spune că guvernul german vrea să îşi arate aprecierea pentru munca lor. Şi, dacă va avea loc o invazie, vor putea să se identifice ca prieteni ai naziştilor, şi nu ca duşmani.

Dar totuşi nu părea să fie o idee prea bună, se gândea Juliet nedumerită. În felul acesta, nemţii puteau avea o cohortă de colaboratori de-a gata, aşteptându-i aici.

— Dar *noi* vom putea astfel să îi identificăm după

medaliile lor! De asemenea, li s-au dat nişte adrese unde să meargă dacă nemţii invadează ţara. Locuri de adunare în caz de urgenţă, presupun că le-am putea numi, însă în clipa în care vor apărea acolo, vor fi arestaţi imediat.

Juliet nu-şi amintea să fi citit aşa ceva în vreo transcriere. Poate că discutaseră despre asta la o porţie de spaghete.

— Şi pe urmă, domnule Toby? a întrebat Cyril.

— Oh, a spus Godfrey cu nonşalanţă, pe urmă îi vom împuşca pe toţi informatorii, în momentul în care primul nazist pune piciorul pe pământul nostru.

Oare cine va ţine arma? se întreba Juliet. Îi venea greu să şi-l imagineze pe Godfrey legându-le la ochi pe Betty şi Dolly şi împingându-le cu spatele la zid.

— Eu aş face asta, a spus Cyril. Nu mă deranjează. Sunt nişte trădători, nu-i aşa?

Discutaseră cu toţii recent despre ce ar face în eventualitatea unei invazii.

— Se impune obligatoriu să apărăm BBC, a spus Perry. Nemţii nu trebuie să pună mână pe transmiţătoarele radio.

Juliet se imagina cu un Mauser în mână, luptând eroic până la moarte în faţa Broadcasting House din Portland Place. Îi plăcea destul de mult această imagine a ei.

*

— Domnişoară Armstrong?

— Da, domnule?

— Vrei să ascultăm la radio discursul lui Churchill? Am nişte gin, confiscat de la Ministerul de Război.

— Splendid, domnule.

Era la sfârşitul zilei de lucru şi plănuise să meargă la Embassy Club cu Clarissa, însă ar fi însemnat probabil să nu îşi facă datoria patriotică dacă nu asculta mesajul noului lor premier, deşi ea ar fi preferat să danseze şi să uite de pătimirile ţării. Mai ales că tot ce le oferea el era un

afurisit de cocteil de sânge, trudă, lacrimi şi sudoare. *Avem în faţa noastră un calvar cumplit.*[30]

Totuşi, erau cuvinte emoţionante şi, dintr-odată, Juliet s-a simţit imens de matură şi serioasă, deşi senzaţia venea poate de la gin.

— Credeţi că putem face asta? l-a întrebat ea pe Perry.

— Dumnezeu ştie, a spus el. Situaţia este gravă. Tot ce ne rămâne este să ne străduim din răsputeri.

Au ciocnit şi Juliet a spus:

— Pentru victorie.

— Pentru curaj. Cuvântul de ordine este curaj, domnişoară Armstrong, a zis Perry şi au sorbit ginul până la fundul paharului.

MASCARADA

— O petrecere?

— O serată. Vii şi dumneata, dragă, nu-i aşa? a întrebat doamna Scaife.

— Cu multă plăcere, a zis Juliet. E în Pelham Place? Doamna Scaife a râs.

— Doamne fereşte, nu. O prietenă mi-a împrumutat o cameră.

„Serata“ se dorea a fi o reuniune de „oameni care împărtăşesc aceleaşi valori“.

— Ne aşteaptă timpuri glorioase, Iris, dragă.

Juliet era cam timorată la gândul de a merge acolo de una singură. Se obişnuise cu prezenţa doamnei Ambrose, mereu imperturbabilă printre lânurile ei, sau chiar cu indiferenţa superbă a Gisellei, însă acum Iris urma să se ducă singură. Un debut solo pentru ea.

---

[30] Discursul lui Winston Churchill, în 13 mai 1940, în faţa Camerei Comunelor, la preluarea funcţiei de prim-ministru.

*

„Camera“ s-a dovedit a fi ceva grandios – sala de bal a unui splendid edificiu pe Pali Mall –, iar Juliet se întreba cine putea fi această persoană, prietenă (sau prieten) cu doamna Scaife, care îşi permitea să pună la dispoziţie un loc de întâlnire de o asemenea opulenţă. Stâlpi masivi din marmură de culoarea cărnii cu nervuri se înşiruiau într-o dublă colonadă, etalându-şi deasupra capitelurile poleite cu acante. Oglinzi sclipitoare tapetau pereţii de jur-împrejur şi prindeau în luciul lor reflexiile policandrelor imense. Era genul de încăpere în care bărbaţi importanţi semnau tratate ce îi damnau atât pe învingători, cât şi pe învinşi, sau unde fete deghizate îşi pierdeau condurii de sticlă.

Campania de lipit afişe, persiflările în gura mare şi aşa mai departe erau toate fără însemnătate, de fapt, nu? O diversiune, chiar. Adevărata putere a Clubului Dreptei se afla altundeva. În Whitehall, în odăile dosnice ale unor cluburi londoneze cu aer sufocant, în camere strălucitoare ca aceasta. Nenumăratele Betty şi Dolly ale acestei lumi formau trupele, cârcotind din cauza vremii, a biletelor de autobuz şi a raţiilor, însă aici erau doar generali. Ei aveau să constituie noua ordine mondială dacă veneau germanii.

Perry îi cumpărase lui Juliet o rochie nouă pentru petrecere. Vestimentaţia, croită din satin în bie şi destul de decoltată cum era, fusese achiziţionară la îndemnul lui. De fapt, el o însoţise la Selfridges, unde vânzătoarea îi şoptise lui Juliet în cabina de probă: „Ce tip generos. Eşti o fată norocoasă“, iar Juliet răspunsese: „Păi, poate că *el e* cel norocos.“ Eu sunt un cadou. Un măr aşteptând să fie cules. Un trandafir. O perlă.

— Şi m-am gândit că asta s-ar potrivi bine, a spus Perry, scoţând la iveală o cutiuţă de piele verde.

Deschizând-o, Juliet a găsit înăuntru o pereche de cercei

cu diamante, cuibăriţi în capitonajul de satin alb.

— Oh, a exclamat Juliet.

— Diamante, a zis el, ca şi cum s-ar fi putut ca ea să nu ştie ce erau. Calitate destul de bună – sau aşa mi s-a

J

spus. Cerceii sunt asiguraţi, dar e preferabil să nu-i pierzi. Trebuie returnati mâine.

— Oh.

Nu erau un cadou deci. De ce nu mi-o fi dat mai bine un dovleac şi şase şoareci mici, ca să ştim o treabă, s-a gândit Juliet.

— Un cadou de la tatăl tău, la împlinirea vârstei de douăzeci şi unu de ani, dacă te întreabă careva.

*

— Eu am doar optsprezece ani.

— Da, dar pari mai mare.

(Şi oare asta o făcea mai atractivă sau nu în ochii lui? se întreba ea.)

— Dar ai zis că tatăl meu a murit, i-a reamintit ea.

— Aşa e.

»

Juliet era surprinsă – Perry nu uita niciodată nimic, în acea dimineaţă, în timpul gustării de la unsprezece, lui Perry îi alunecase din mână o ceaşcă, după care rămăsese încremenit locului câteva momente, holbându-se pur şi simplu la cioburile de pe pardoseala bucătăriei.

— Parcă n-aş fi eu, spusese el într-un final.

E el, se gândise ea, doar că are două laturi ale personalităţii, ca nişte uşi rotative. Doctor Jekyll, faceţi cunoştinţă vă rog cu domnul Hyde! Un dualist.

Plecase din bucătărie şi o lăsase pe ea să adune cioburile.

Acum a oftat şi în mod vizibil a încercat să-şi revină

» în fire:

— Bun, atunci cerceii sunt o bijuterie de familie – de la mama ta.

Stând aşezată sub casca în care sufla un aer înfiorător de fierbinte, la coaforul din Knightsbridge, în timp ce o fată îi făcea manichiura, Juliet nu avea senzaţia că ar fi Cenuşăreasa, ci mai degrabă o victimă, pe care o pregăteau pentru imolare.

*

— Ah, Iris, draga mea, a spus doamna Scaife, navigând ca o corabie spre ea, cu dantelele fluturându-i în urmă. Mă bucur nespus că ai putut veni. Ce cercei frumoşi.

— I-am moştenit de la mama când a murit.

J

Punând un braţ în jurul umerilor lui Juliet şi strângând-o încurajator, doamna Scaife a murmurat:

— Biata de tine, Iris dragă.

Doamna Scaife purta perle, un colier cu trei şiruri la baza gâtului, cum avea Regina Mary. Întotdeauna purta ceva în jurul gâtului – o eşarfă de mătase sau vreo etolă de blană. Juliet se gândea că ascundea probabil vreo cicatrice, însă doamna Ambrose spusese sec: „Doar riduri.“

În celălalt capăt al sălii, fusese montat un bar cu serviciu complet, nepotrivit de modern însă cu toate acele accesorii din crom lucios şi sticlă, în mijlocul marmurei din jur. Doamna Scaife a preferat totuşi să ia din zbor un pahar cu vin de Xeres de pe tava unei chelneriţe („Stai dreaptă, aici nu eşti la Lyons.“) Apoi, i-a dat lui Juliet vinul.

— Poftim, dragă. Aşa, sunt foarte mulţi oameni pe care vreau să îi cunoşti.

Oh, Doamne, se gândea Juliet. Ne lansăm.

Navigând prin mulţime, cu pieptul său planturos ca o proră rotunjită, doamna Scaife a eliberat un culoar de

înaintare, pe unde Juliet venea obedientă în siajul ei. A fost prezentată de câteva ori drept „noul nostru copil de trupă de asalt“, iar oamenii râdeau de parcă ar fi fost o descriere minunată. Perry îi spusese că trebuia să încerce să reţină numele fiecărei persoane pe care o întâlnea, însă erau atâţia oameni acolo şi numele lor se rostogoleau unele după altele, ba un Lord, ba un Onorabil, un judecător, un membru al parlamentului, un episcop şi... Clarissa?

— Lady Clarissa Marchmont. Clarissa, dragă, am plăcerea să ţi-o prezint pe Iris Carter-Jenkins.

— Încântată de cunoştinţă, Iris, a spus Clarissa. Mă bucur să văd încă o persoană tânără aici, nu-i aşa, doamnă Scaife?

Purta o toaletă fabuloasă. („Schiaparelli. E veche, desigur. Nu mi-am mai luat nimic nou de când a fost declarat războiul. O să ajung să umblu în zdrenţe, până la urmă.“)

— Ştii ce, Iris? Ce-ar fi să renunţi la vinul ăla şi să vedem dacă barmanul nu ne poate prepara două cocteiluri. Pot să te tentez?

*

— De ce nu mi-ai spus? a murmurat Juliet, în timp ce sorbeau simandicos dintr-un lichid nemaipomenit de dulce şi alcoolic, scrutând încăperea.

— N-am ştiut nici eu! A fost o chestie de ultim

moiiuit. Nu-ţi fă griji. Nu fac parte dintre preţioasele fete ale lui Perry ăsta al tău, a zis Clarissa, râzând.

— Nu-i al meu. (Ce n-aş da eu să fie.)

— S-a gândit că aş putea fi utilă, din cauza lui tati.

— Tati? Ducele?

— Dacă vrei. Uite-l acolo, a spus Clarissa, mişcând din cap în direcţia unui mic grup de bărbaţi, care discutau foarte seriosi. Îmbrăcaţi cum sunt toţi în frac, arată ca

nişte pinguini, nu crezi? Am uitat, care era termenul colectiv pentru ei?

— Colonie, parcă.

Pinguinii erau nişte creaturi comice, se gândea Juliet. Bărbaţii aceştia nu erau nostimi deloc. Ei conduceau

»»

tara, într-un fel sau altul. Oare dezbăteau chiar acum modul în care aveau să îşi împartă puterea dacă Hitler avea să mărşăluiască în Whitehall?

— Taţi este un adept feroce al politicii de dreapta, un progerman convins, a spus Clarissa. Ştii, noi l-am cunoscut pe Hitler. În 1936, la Jocuri. *(Noi?)* Prin urmare, e limpede că sunt bună în rolul ăsta. Bravo ţie că nu te arăţi şocată. Ia o pipă şi tu, în fond de ce nu?

Juliet a luat o ţigară din bine cunoscutul pachet cu blazon auriu.

— Dar nu eşti, nu? Ştii tu...

— Una de-ale lor?! Doamne Sfinte, nu. Bineînţeles că nu. Nu fi prostuţă. Surorile mele sunt însă, reţine asta. Şi mami. Şi biata Pammy, desigur – îl *adoră* pe nenea Adolf, visează să facă un copil cu el. Oh, păzea, vine Monty Rankin, trebuie să-l salut. Drăguţi cercei, apropo, sper să îţi rămână ţie.

Clarissa s-a îndepărtat şi Juliet a rămas singură, simţindu-se destul de expusă, şi asta nu numai din cauza materialului lejer al rochiei ei. Şi-a croit drum prin îmbulzeala din jur, prinzând din mers crâmpeie de conversaţie. *„Germanii sunt la Meuse... francezii încearcă să arunce în aer capetele de pod... trupele lor sunt din colonii... niciun fel de lealitate... Olandezii sunt terminaţi... Wilhelmina pe o ambarcaţiune venind încoace în timp ce vorbim.“* Ştiau toţi atât de multe lucruri, era înspăimântător. Poate că ştiau tot.

Juliet a nimerit într-o anticameră, unde erau etalate alte băuturi, şi mâncare, de asemenea. Mâncarea părea delicioasă – nicio urmă de raţionalizare aici.

J

Dincolo de această anticameră, era o altă sală – hoarde de refugiaţi şi evacuaţi puteau fi adăpostiţi aici, fără ca nimeni să bănuiască măcar ceva. După această încăpere, venea o scară, nu aceeaşi scară monumentală de marmură pe care urcai ceremonios din holul de la intrare, ci o scară mai banală, dar cu un covor somptuos pe trepte, ceea ce denota că nu era pentru servitori. Juliet a păşit cu îndrăzneală în sus pe scară („Comportă-te întotdeauna ca şi cum ai fi de-acolo“, o sfatuia Perry) şi a ajuns în ceea ce părea a fi partea adevărată a casei. Un salon, o sufragerie şi o cameră de lucru, care era mobilată din belşug cu dulapuri, comode şi biblioteci. Perry îi spusese să îşi ia cu ea camera foto ascunsă în bricheta de la el, pe care o simţea atârnând greu în geanta micuţă de seară cu care venise. („Vezi dacă nu găseşti ceva, documente şi aşa mai departe. Un exemplar din Cartea Roşie, poate. Nu se ştie niciodată.“)

A pătruns într-o bibliotecă – volume legate în piele umpleau pereţii dintr-un capăt în celălalt, iar o masă din lemn masiv, ca la refectoriu, se întindea în mijloc aproape pe toată lungimea încăperii. Era acoperită de documente şi hârtii, dintre care multe erau în germană (vedeai peste tot prin text *das Reich* şi *der Führer}.* Bun, la treabă, s-a gândit Juliet, scoţându-şi aparatul de fotografiat, însă nu reuşise să pozeze încă nimic, când a auzit din spate un glas profund şi melodios, spunând:

— Vrei şi o ţigară ca să se potrivească cu bricheta?

A simţit că-i fuge pământul de sub picioare şi cade în gol – însemna că jocul se terminase? Avea să sfârşească oare plutind pe Tamisa în jos, ca un buştean? Sau poate într-un

beci de cărbune, zăcând acolo în neagra veşnicie?

Curaj, şi-a zis ea, şi s-a întors cu faţa spre bărbatul înalt, de o urâţenie frapantă, care stătea în picioare în spatele ei. I se părea cumva cunoscut la figură, dar i-au trebuit câteva secunde ca să-şi amintească. Era acelaşi bărbat pe care îl văzuse prima oară într-un mantou cu guler de astrahan. Nici urmă de guler de astrahan în seara aceasta, desigur, din moment ce era în ţinută de gală cu papion alb, însă şi aşa ea tot l-a recunoscut. Juliet simţea că i se scurge sângele din vene. Oare asta însemna să te ia cu leşin? Nu o stare de reverie romantică, ci senzaţia că inima îţi cedează din cauza fricii?

— Oh, ar fi minunat, cred că mi-am rătăcit ţigările pe undeva, a izbutit ea să îngaime.

— Te simţi bine?

— Perfect, mulţumesc.

Bărbatul a scos o tabacheră smălţuită. Se părea că într-adevăr voia să-i ofere o ţigară.

— Mulţumesc.

A luat bricheta din mâna ei şi a aprins-o. Spre marea ei uşurare, o flacără a apărut imediat.

— Nu cred că am făcut cunoştinţă, a spus el.

— Iris Carter-Jenkins, a zis ea, însă el nu şi-a declinat numele, spunând în schimb:

— Îmi permiţi să te conduc la parter? Am impresia că te-ai rătăcit.

— Da, aşa cred şi eu, a râs ea amuzată.

Avea încă o senzaţie de agitaţie în tot corpul şi îi era cam greaţă.

El a însoţit-o înapoi, coborând împreună aceleaşi trepte acoperite cu un covor lung, după care i-a spus:

— O să te las aici, din păcate, am o întâlnire altundeva.

Iar apoi cu o voce abia şoptită, încât a trebuit să se

tragă mai aproape de el ca să-l audă, a adăugat:

— Fii mai prevăzătoare, domnişoară Armstrong.

*

— Dumnezeule mare, ce bei acolo? Are culoarea violet.

Îi vorbise un bărbat. Unul dintre pinguinii din colonie.

— Cred că-i zice Aviation[31], i-a răspuns Juliet.

— Pot să te tentez cu încă unul?

— Nu, a răspuns Juliet. Nu cred că vreau, mulţumesc.

*

Conform instrucţiunilor, a doua zi dimineaţă după serata doamnei Scaife, Juliet s-a dus să înapoieze cerceii cu diamante la bijutier. Soarta a făcut însă ca, atunci când a intrat în magazin, să se întâlnească tocmai cu doamna Scaife în carne şi oase. Părea o coincidentă ciu-

J

dată, dar de fapt acesta şi era specificul oricărei coincidenţe – să pară întotdeauna ciudată, presupunea Juliet.

Prin vitrină, vedea figura uneia dintre gorilele personale ale doamnei Scaife, stând de planton în faţa magazinului. Juliet era sigură că o urmăreau de fiecare dată când ieşea de la doamna Scaife şi de aceea, aşa cum o instruise Perry, îşi luase obiceiul de a pleca din Pelham Place pe o rută ocolitoare. Uneori, se urca într-un autobuz pe Fulham Road şi cobora imediat după prima staţie, sau lua metroul de la South Kensington. Şi, desigur, dând curs instrucţiunilor lui Perry, când era într-un taxi, se dădea jos la Victoria şi venea pe jos restul drumului până în Dolphin Square. Era destul de palpitant, de parcă ar fi fost într-un roman de Buchan sau în ceva de Erskine Childers.

Acum, întrebarea era dacă nu cumva o urmăriseră până aici, din Dolphin Square, în această dimineaţă. Nu aveau

[31] Cocktail clasic, printre ale cărui ingrediente se numără ginul şi sucul de lămâie (n. red.).

de unde să ştie, totuşi, ce făcea ea acolo. Dar dacă ştiau? Aşa s-ar explica de ce întâmplarea făcea ca doamna Scaife să fie exact în acelaşi loc şi în acelaşi timp aici. Gândul acesta o cam umplea de panică. („Este important să nu cazi pradă iluziilor şi nevrozelor“, i-a spus Perry. Dar tot el i-a mai spus: „Să nu crezi niciodată în coincidenţe.“)

De asemenea, Juliet se cam speria când o vedea pe doamna Scaife cu etola aceea din blană – o hermină sau o nevăstuică –, care era înfăşurată atât de strâns în jurul gâtului ei, încât ai fi zis că voia să o sugrume. Figura ascuţită a animalului era încremenită într-un rânjet, uitându-se fix la Juliet, cu ochii aceia ca nişte mărgele negre de sticlă, de parcă i-ar fi poruncit să îşi mărturisească adevărata identitate.

— Oh, Iris, scumpa mea, nu-mi vine să cred că ne întâlnim aici! Te simţi bine? Eşti foarte palidă. Ai venit să vezi ce mai e nou? Eu am adus nişte bijuterii la curăţat.

Juliet se simţea întru totul ca Juliet, o Juliet cam obosită după tot alcoolul pe care îl consumase în seara precedentă la sindrofia doamnei Scaife. Era un efort extraordinar pentru ea să se transforme atât de brusc în Iris.

— Da, a spus ea. De fapt, caut o brăţară de botez. Sora mea are un copilaş. Urmează să fiu naşă.

Ce senzaţie plăcută să spună „sora mea“. Cea mai fierbinte dorinţă a unui copil singur la părinţi. Aş putea fi naşă, se gândea ea. Aş fi o naşă bună.

— Oh, ce frumos. Nu mi-ai spus niciodată că ai o soră. (Doamna Scaife s-a întors să i se adreseze bărbatului din spatele tejghelei.) Vrei să alegi, te rog, câteva brăţări de botez drăguţe pentru domnişoara Carter-Jenkins?

Odată ce tăviţa de catifea cu brăţări de argint a fost aranjată cum dorea doamna Scaife, aceasta a spus:

— Mi-ar fi plăcut să mai pot rămâne şi să te ajut să alegi ceva, însă am în program un dejun la Ritz, cu Bunny

Hepburn. Bucătăreasa şi-a luat liber o săptămână. Poţi să crezi aşa ceva? Trebuie să plec. Mă bucur că te-am revăzut din nou atât de curând, dragă. Ce-ar fi să vii pe la mine mâine-dimineaţă, să bem o cafea?

— Doamnă? a intervenit bărbatul din spatele tejghelei, după ce doamna Scaife ieşise din magazin. Pot să vă tentez cu una dintre aceste brăţări?

— Nu, a răspuns Juliet. Nu cred. Îmi pare teribil de rău, dar trebuie să plec, sunt foarte grăbită.

Şi chiar era. A pornit cu sufletul la gură spre Pelham Place. Doamna Scaife avea să stea câteva ceasuri la dejun, ceea ce pentru ea era ocazia perfectă de a căuta Cartea Roşie. Nu era nevoie decât ca biata Dodds să îi dea dru-

mul în casă.

*

— Salut, Dodds.

— Bună ziua, domnişoară, a spus Dodds sfioasă.

Se uita speriată la ea pe lângă uşa impozantă, păzind ferm pragul casei. Vopseaua neagră de pe uşă era atât de lucioasă, încât Juliet îi vedea chipul reflectat în ea.

— Doamna Scaife nu e acasă, domnişoară, a zis Dodds.

— Oh, nu contează. Am impresia că am uitat ceva aici, când am fost deunăzi.

— Eu n-am găsit nimic, domnişoară.

— Era ceva foarte mic. Un inel. Cred că mi-a căzut pe canapea. Pot să intru ca să îl caut, Dodds?

— Nu am voie să las pe nimeni în casă când doamna Scaife e plecată, domnişoară.

— Mi l-a dat mama înainte să moară, a spus Juliet încetişor.

Puteam să fiu o mare actriţă de teatru, se gândea ea. Deşi, pomenind acum de mama ei, se întristase sincer.

Dacă mama ei *i-arfi dat* un inel, niciodată nu l-ar mai fi scos de pe deget.

Dodds ezita, gândindu-se negreşit la mama ei, care murise de asemenea. Erau tovarăşe de suferinţă. Fete orfane, răzbătând prin primejdiile pădurii întunecate.

— Te rog, Dodds.

— Păi...

— Te rog.

Era ca şi cum ar fi încercat să momească o sălbăticiune

din pădure ca să îi mănânce din palmă. Nu însemna că Juliet făcuse vreodată aşa ceva. Probabil că Perry, da.

— Intru şi ies, cât ai zice peşte. Pe cuvânt.

Dodds a oftat.

— Promiteţi, domnişoară?

Uşa impozantă s-a deschis cu reticenţă.

*

Juliet scotocea printre pernele de damasc de culoarea somonului, supravegheată cu temere de Dodds. Era o situaţie foarte neplăcută.

— Ştii, Dodds, simt că mi s-a uscat gâtlejul de sete. N-ai vrea tu să-mi faci un ceai, te rog?

— Nu trebuie să vă las singură aici înăuntru, domnişoară. Doamna Scaife m-ar omorî dacă ar ştii.

Biata fată, nu avea libertatea să decidă nimic, întotdeauna trebuia să facă aşa cum i se spunea. O situaţie ce nu se deosebea prea mult de sclavie, în fond, aşa-i? Precis fata asta mai avea şi un alt nume, se gândea Juliet.

— Pe tine cum te cheamă, Dodds?

— Dodds, domnişoară.

— Nu, mă referam la numele mic.

— Beatrice, domnişoară.

Erau la fel amândouă, nu? Doar norocul le separase, de

fapt. Mama lui Juliet fusese şi ea servitoare, înainte de a deveni croitoreasă. S-ar fi putut foarte uşor, aşadar, ca Juliet să devină „Armstrong“, muncind şi ea pe brânci ca slugă la vreo cucoană sclivisită, cum era bunăoară doamna Scaife.

— Beatrice?

— Da, domnişoară?

Juliet şi-a scos portofelul din geantă. Conţinea cinci bancnote noi de câte o liră, luate de la bancă în acea dimineaţă pentru Perry. I le-a arătat fetei, care se holba la ele cu un fel de oroare fascinată.

— La-le, a îndemnat-o Juliet.

Dodds se uita chiorâş la ea.

— Pentru ce, domnişoară?

— Pentru nimic.

— Nimic, domnişoară?

*

— Prea bine, atunci, cum ar fi, să zicem, pentru faptul că îţi va lua foarte mult timp ca să faci un ceai acum?

— Nu pot, domnişoară. *{Onorabilă şi onestă,* se gândea Juliet. Miles Merton ar fi recrutat-o pe Beatrice Dodds.)

Se spunea că adevărul avea puterea să te elibereze, însă Juliet nu pusese niciodată mare preţ pe această idee. Acum, însă, se gândea că ar merita totuşi să încerce, aşa că a spus:

— Beatrice, numele meu nu este Iris Carter-Jenkins. Numele meu este Juliet. Juliet Armstrong. Lucrez pentru guvern, a adăugat ea solemn. (Era adevărat, însă în mod ciudat suna ca o minciună, ca şi cum ar fi jucat rolul de a fi ea însăşi.) Vei aduce un serviciu enorm ţării tale dacă mă ajuţi. (O mică pauză teatrală.) Am convingerea că doamna Scaife este o trădătoare.

Dodds n-a mai avut nevoie de vreo altă explicaţie. Ignorând banii, a zis:

— O să vă pregătesc un ceai, domnişoară.

A făcut o mică reverenţă, adresată mai mult Regelui şi ţării ei decât lui Juliet. Cu un mic zâmbet de mândru eroism, a adăugat:

— S-ar putea să dureze mai mult, din păcate, domnişoară.

De îndată ce Dodds – Béatrice, s-a corectat Juliet în gând – a zbughit-o din cameră, Juliet a renunţat să mai scotocească chipurile printre pernele de damasc şi şi-a îndreptat atenţia spre restul încăperii. A început cu obiectul cel mai promiţător – pupitrul –, trăgând fiecare sertar şi cercetând cu atenţie tot ce era înăuntru. Nu avea

i idee cam cât de mare era de fapt Cartea Roşie – putea să fie de dimensiunile unei Biblii familiale sau micuţă > ca un carnet de poliţist –, însă nu a găsit nimic de acest fel printre toate lucrurile pe care doamna Scaife le ţinea acolo – numeroase articole de papetărie, invitaţii sau teancuri de facturi şi chitanţe. Se părea că doamna Scaife îşi plătea cu mare întârziere furnizorii.

Explorând în continuare salonul – în spatele tablourilor, sub colţurile covoarelor, ba chiar investigând cu atenţie vitrina cu porţelanuri de Sèvres –, tot nu a descoperit nimic. În hol, a dat peste Béatrice, care dădea târcoale timorată. Spre dezamăgirea lui Juliet, nu părea să fi pregătit vreun ceai.

— Aţi găsit ce căutaţi, domnişoară?

— Nu. Din nefericire.

— Dar, de fapt, *ce* căutaţi, domnişoară?

— O carte, e roşie.

— Cartea Roşie?

— Da!

Cum de nu-i trecuse prin minte să o fi întrebat pe fată de la bun început?

— Ai văzut-o? a spus ea.

— Aşa cred, domnişoară. Doamna Scaife o tine în...

S-a oprit, auzind zgomotul inconfundabil al uşii de la intrare deschizându-se şi vocea doamnei Scaife strigând: „Dodds? Dodds, unde eşti?“, ca şi cum ar fi fost hărăzit ca istoria să se repete la nesfârşit (ceea ce chiar aşa şi era, nu?).

Juliet şi Beatrice se holbau îngrozite una la cealaltă, în timp ce doamna Scaife naviga pe o plută de lamentaţii, prin holul de la parter.

— Cei de la Ritz mi-au încurcat rezervarea, susţineau că nu mai aveau nicio masă liberă. Absurd, bineînţeles. Bunny Hepburn nu a rezolvat nimic, desigur...

Şi aşa mai departe. Oh, Doamne, oare ce le mai aştepta acum? se gândea Juliet.

Beatrice şi-a adunat minţile prima.

— La etaj, a şoptit ea insistent, arătând scara spre palierul de deasupra. Urcaţi. Ascundeţi-vă.

— Şi i-am spus şefului de sală: „Soţul meu e contraamiral, să ştii.“

J

Cuvintele doamnei Scaife pluteau în sus pe scară, cu mai multă vioiciune decât propria-i deplasare.

În timp ce punea piciorul pe prima treaptă, Juliet şi-a amintit brusc de poşeta ei, rămasă acolo unde o lăsase, pe covor, la vedere, lângă canapeaua de culoarea somonului. Nu poşeta lui Iris, ci poşeta lui Juliet. Ce-ar zice doamna Scaife de materializarea unei poşete străine în salonul ei?

Doamna Scaife era foarte perspicace, iar poşeta era foarte deosebită – din piele roşie cu o bretea de umăr şi o închizătoare care arăta ca o cataramă –, precis şi-ar aminti că o văzuse la Iris când se întâlniseră la bijutier. Iar dacă s-ar uita înăuntru, ar constata că nu îi aparţinea lui Iris, ci lui Juliet, pe numele căreia erau cartea de identitate şi

cupoanele de raţie. Fără a mai pomeni de legitimaţia de la securitate! Bine măcar că nu era acolo şi Mauserul, aflat în dotarea lui Iris, şi noroc că Juliet îşi ţinea cheile de la Dolphin Square în buzunarul de la mantou, ca să le aibă la îndemână. Oricum, nu trebuia să fii un geniu ca să-ţi dai seama că „Iris“ era de fapt o persoană numită Juliet Armstrong şi că fusese trimisă în vizuina leului ca să spioneze.

O auzea pe doamna Scaife apropiindu-se tot mai mult. Judecând după teroarea pe care le-o insufla, era ca şi cum ar fi răcnit fioros *Pfi-pha-pho-pfiu!*[32]

— Dodds, adu-mi nişte ceai, te rog! Unde eşti?

Juliet a înşfăcat-o de mână pe Beatrice când fata se pregătea să plece (o simţea cum tremura de frică) şi a rostit printre dinţi:

— Poşeta mea – în living.

Beatrice a făcut o grimasă, mişcând din cap în semn că înţelesese, după care a şoptit cu tărie: „Mergeţi“, împingând-o pe Juliet pe scări în sus. Fata arăta de parcă urma să se descompună de groază.

Era ca un joc urât de-a v-aţi ascunselea, se gândea Juliet, alergând în sus pe scări. S-a năpustit în prima cameră la care a ajuns – dormitorul doamnei Scaife, după cum arăta – o odaie mare şi cam sumbră, din cauza perdelelor groase din voal care drapau ferestrele lungi până în podea. În încăpere, mirosea a pudră de faţă şi a ceva cumva medicinal, în combinaţie cu un parfum de crini, deşi nu existau flori înăuntru.

Juliet auzea tropăitul paşilor grei ai doamnei Scaife pe scări şi vocea ei stridentă strigând-o pe Dodds.

— Dodds, nu auzi? Ce-ai amuţit aşa, ţi-a muscat pisica limba? (Ce idee oribilă, se gândea Juliet. Şi cum ar ajunge pisica să facă asta – întâmplător sau dinadins?) Adu-mi

---

[32] Aluzie la povestea „Jack şi vrejul de fasole“.

ceaiul sus în dormitor, Dodds. Eu o să mă trântesc un pic în pat.

Oh, fir-ar să fie, se gândea Juliet. Exasperantă femeie! Şi ea ce se făcea acum?

*

— Ce-i asta? Ţi-ai mai luat nişte flecuşteţe, nu?

— Oh, aia, a spus Juliet, uitându-se la ceşcuţa galbenă cu auriu decorată cu îngeraşi, pe care Perry o analiza pe biroul ei. Am găsit-o într-o prăvălie de vechituri. Cred că e un Sèvres autentic. Am dat şase penny pe ea. Un chilipir.

Pradă de război, îşi spusese Juliet, simţind ceşcuţa orfană cuibărită în buzunar ca un ou, în timp ce se tara în jos afară, pe viţa sălbatică de sub dormitorul doamnei Scaife. Îi părea rău că nu reuşise să ia şi farfurioara. Poate izbutea să o şterpelească data viitoare când mergea acolo şi să reunească perechea. Poate, până la urmă, reuşea să subtilizeze întreaga colecţie, piesă cu piesă. Mai greu avea să-i fie cu cafetiera, mai ales dacă ar fi nevoită să iasă din nou pe fereastra de la dormitorul doamnei Scaife.

Izbutise să scape răzbind cu greu printre perdelele groase de la ferestrele lungi, ca o muscă ce se căzneşte să se descâlcească dintr-un păienjeniş, şi păşise afară pe un balconaş periculos de îngust şi cu un grilaj de fier forjat, exact la timp ca să o mai audă pe doamna Scaife spunând:

— Pune tava acolo pe otomană, Dodds.

Dormitorul dădea spre grădina din spate, de unde o viţă sălbatică învârtoşată de ani se căţărase tenace pe zid încadrând balconul. De-acolo, de la etajul casei părea îngrozitor de departe până jos, iar Juliet se întreba cum ar reacţiona doamna Scaife dacă ar găsi-o zăcând în grădină, cu gâtul frânt.

Iris era o fată curajoasă, s-a îmbărbătat ea, prinzându-se zdravăn cu mâinile de ramurile noduroase ale viţei şi apoi

săltându-se peste grilajul balconaşului. Wiggings, moşul bun-la-toate aflat în slujba doamnei Scaife, a ales ca tocmai atunci să îşi facă apariţia dedesubt, ţinând în mână un secator cu cozi lungi, probabil prea masiv pentru el. Juliet îşi ţinea răsuflarea. Oare ce-ar face dacă s-ar uita în sus şi ar vedea-o atârnată acolo ca o maimuţă? Noroc că ţinea privirea pironită în pământ. S-a uitat în jur un pic şi pe urmă, ca şi cum ar fi renunţat la ideea de a mai face treabă, s-a îndepărtat târşâindu-şi picioarele. Juliet a răsuflat adânc.

A început să coboare cu precauţie pe ramurile viţei sălbatice, spre grădina de dedesubt. Făcuseră exerciţii de căţărat în orele de sport la şcoală, dar nu s-ar fi aşteptat niciodată să fie o dexteritate de care să aibă nevoie mai târziu în viaţă. Juliet avea impresia că lucrurile învăţate la şcoală şi deprinderile căpătate la cercetăşie o pregătiseră foarte bine pentru a lucra la Security Service. De fapt, toate aceste peripeţii de spionaj erau destul de palpitante, ca o poveste de aventuri din *Girl's Own*[33].

— Am dat întâmplător peste doamna Scaife în oraş şi m-a invitat la ea, în Pelham Place, să bem o cafea, i-a

' ' ' raportat ea zeloasă lui Perry, când a ajuns în Dolphin Square. Apropo, Cartea Roşie este acolo, din câte mi-a spus servitoarea doamnei Scaife – numele ei e Beatrice, cred că ne-ar putea fi de folos. A trebuit să fug pe fereastra de la etaj, a adăugat ea pe nerăsuflate.

— Doamne Sfinte, a zis Perry. Uite ce se întâmplă când te scapă omul din lesă, domnişoară Armstrong.

Vasăzică asta merita ea, se gândea mânioasă Juliet. Şi asta tocmai acum când şi-ar fi dorit ca două braţe vânjoase să o strângă tandru la pieptul sacoului de tweed, iar iubitul ei imaginar să se uite lung în ochii ei şi să

[33] *Girl's Own Paper* (G.O.P.), revistă educativă britanică pentru fete şi tinere, publicată din 1880 pană în 1956.

spună...

— Eşti cam ciufulită, domnişoară Armstrong. Vrei să-ţi dau un pieptăn?

— Am unul în poşetă, mulţumesc, domnule.

Sau, în orice caz, Iris avea. Juliet nu voia să strice momentul ei de eroism mărturisind că îşi uitase poşeta în Pelham Place. Reuşea ea, cu siguranţă, să o recupereze, fără să mai fie nevoie ca Perry să afle vreodată cât de proastă şi de zăpăcită era de fapt, nu? în fond, chiar el o avertizase să fie atentă fiindcă se semnalaseră furturi de poşete în zona staţiei Victoria. În cazul cel mai rău, putea să dea vina pe vreun hoţ de pe stradă.

Dar cum rămânea cu doamna Scaife – oare descoperise deja geanta? Şi dacă da, reacţionase cumva ca şi cum cineva i-ar fi şoptit: *Deschide poşeta şi vei găsi un indiciu despre adevărata identitate a lui Iris?* Trăgea nădejde că nu fusese aşa. Beatrice Dodds părea o fată ingenioasă, mai ales că era şi în interesul ei să îndepărteze orice urmă de musafir nepoftit.

*

Juliet a revenit la Pelham Place în dimineaţa următoare, aşa cum o invitase doamna Scaife când se văzuseră la bijutier.

I-a deschis uşa o fată necunoscută, înaltă, palidă şi cam bolnăvicioasă la figură, de parcă ar fi crescut la întuneric, ca o ciupercă.

— Unde e Dodds? a întrebat Juliet.

— Cine?

— Dodds. Slujnica doamnei Scaife.

— Eu sunt slujnica doamnei Scaife.

— Dar unde e Beatrice? Beatrice Dodds?

— N-am auzit niciodată de ea, domnişoară.

— Iris, tu eşti? a strigat doamna Scaife de la etaj. Vino sus, dragă.

*

Doamna Scaife a trimis-o pe fata lungă şi clorotică să facă o cafea. Când s-a întors, se împleticea sub greutatea tăvii cu tratatii.

— Pune-o jos, Nightingale[34], până n-o scapi, a zis doamna Scaife.

— Dar unde e Dodds? s-a interesat lejer Juliet, simulând o indiferenţă pe care nu o simţea.

— Dodds? a repetat doamna Scaife. Şi-a luat tălpăşiţa, dacă poţi crede, fără niciun la revedere sau bonjur. Acum era aici, iar în clipa următoare s-a şi evaporat.

— A dispărut?

— Fără urmă. A luat un Sèvres ca suvenir al timpului petrecut la mine – o ceşcuţă. Se dovedeşte că era o hoaţă ordinară, deşi, vorba zicalei, ai fi zis că nici usturoi n-a mâncat şi nici gura nu-i miroase.

— Şi lucrurile ei – le-a luat cu ea? a întrebat Juliet. Hainele şi... aşa mai departe?

— Nu, a lăsat totul în camera ei. Nimic de valoare. Mi-a dat de furcă să golesc totul de-acolo.

Nightingale, care turna cafeaua, s-a uitat la doamna Scaife. Pe ea căzuse necazul ăsta, probabil, a bănuit Juliet. Biata fată, se gândea ea. Nici că s-ar fi putut să semene mai puţin cu tiza ei aviară.

Doamna Scaife i-a dat lui Juliet o cană.

— Ia şi un fursec, te rog. Nightingale le-a făcut. E foarte pricepută la dulciuri. Bucătăreasa va trebui să aibă grijă, când se întoarce.

Tava, a remarcat Juliet, era pregătită pentru trei persoane, ceea ce a făcut-o să întrebe:

— Vine şi doamna Ambrose?

»

[34] În engl. „privighetoare“.

— Nu, aştept o nouă prietenă, văd că întârzie un pic.

Ca la comandă parcă, a sunat la uşă şi Juliet a auzit cum Nightingale poftea pe cineva să urce la etaj. Juliet era curioasă să afle identitatea acestei noi prietene, ştiut fiind că de obicei doamna Scaife prefera să rămână în cercul familiar al văduvelor 18b. De aceea a fost cât pe-aci să se înece cu cafeaua când a auzit bine cunoscutele inflexiuni scandinave ale cârcotaşei de Trude! Cele două lumi ale lui Juliet se ciocneau inopinat chiar aici, în marea de damasc roz ca somonul. „Oamenii aceştia sunt altfel decât toate acele Betty şi Dolly pe care le ştii tu“, îi spusese Perry despre Clubul Dreptei, şi totuşi iat-o aici pe Trude, o punte între lumi. Dintr-odată, informatorii i se păreau mai puternici, mai insidioşi.

— Ah, i-a spus doamna Scaife lui Trude, ai ajuns, începeam să îmi fac griji că poate nu poţi să vii.

— M-am rătăcit, a zis Trude. Toată străzile arată la fel.

Era ţâfnoasă, de parcă doamna Scaife ar fi fost de blamat pentru topografia din SW7. În carne şi oase, era surprinzătoare. Juliet şi-o imaginase slabă, chiar sfrijită, ţinând seama de felul ei tăios şi hârâit de a vorbi, cum se auzea pe înregistrări, însă în realitate era o femeie trupeşă şi rotofeie. „Oase mari“, cum obişnuia să le spună cu blândeţe mama ei „doamnelor mai trupeşe“.

— Bun, acum ai ajuns, a îmbunat-o doamna Scaife. Permite-mi să ţi-o prezint pe Iris Carter-Jenkins, una dintre tinerele noastre prietene leale. Iris, ea este domnişoara Trude Hedstrom.

Şi-au strâns mâna, făcând cunoştinţă. Mâna lui

’» > Trude era ca un file de peşte ud şi fleşcăit.

Cu o voce confidenţială, ca şi cum cineva ar fi putut trage cu urechea (eu, se gândea Juliet), doamna Scaife a zis:

— Doamna Hedstrom face o muncă extrem de

valoroasă. Conduce o reţea de spioni germani, pe tot cuprinsul ţării. Aceştia aduc informaţii preţioase pentru guvernul german.

— Oh, ce fascinant, a spus Juliet. Şi raportaţi direct la Berlin?

— Nu, unui agent Gestapo de aici. Dar nu pot vorbi despre asta. Este o muncă foarte secretă şi extrem de periculoasă.

— Bun, felicitări, a spus Juliet. Continuaţi tot aşa.

Câtă suficienţă la ea, se gândea Juliet. Nici nu voia să-şi imagineze cât de oribilă ar putea fi Trude dacă i s-ar conferi o putere reală, ca un *Gauleiter* de sex femeiesc, folosindu-şi cu tiranie greutatea (considerabilă).

Juliet abia aştepta să ajungă înapoi în Dolphin Square şi să-i povestească lui Perry despre musafira doamnei Scaife, însă a trebuit să suporte o întreagă poliloghie despre iminenţa victoriei germanilor în Europa şi despre cât de frumoase erau ţinuturile bavareze în această perioadă a anului (doamna Scaife, la fel ca Trude, îşi petrecuse câteva vacanţe de vară în Germania). La un moment dat, Trude a declarat brusc, cu vehemenţă:

— Să sperăm că germanii ne vor bombarda la fel cum au bombardat la Rotterdam.

— Doamne Sfinte, dar de ce? a întrebat doamna Scaife, luată cumva prin surprindere de ferocitatea acestei izbucniri.

— Pentru că atunci laşii din guvern vor capitula şi vor încheia pacea cu al Treilea Reich.

— Ia, te rog, un fursec, a zis doamna Scaife împăciuitoare.

Cine putea garanta că în câteva săptămâni salonul elegant din Pelham Place nu avea să fie plin, poate, de ofiţeri *Wehrmacht* instalaţi pe damascul de culoarea somonului şi servindu-se din prăjiturile doamnei Scaife?

Nemţii traversaseră fluviul Meuse. „Monstruoasa tiranie“, cum o numise Churchill, urma să se întindă pe întregul continent, ca o deltă de sânge revărsată peste smârcurile Europei.

— Şi *dumneata* ce faci? a întrebat Trude, îndreptându-şi cam înfricoşătoare toată atenţia spre Juliet.

— Oh, ştiţi... ba una, ba alta.

*

Nightingale a condus-o pe Juliet la uşă. Spre deosebire de Dodds, reverenţele nu erau neapărat pasiunea ei. I-o adusese pe Lily. Câinele era expulzat întotdeauna în camerele servitorilor când Juliet venea în vizită la Pelham Place. Doamna Scaife considera că animalele erau „imprevizibile“. (De parcă oamenii n-ar fi!)

— Nightingale, a spus Juliet coborând vocea. Era vreo poşetă printre lucrurile lui Dodds?

— Da, domnişoară.

— Din piele roşie, cu bretea de umăr şi închizătoare care seamănă cu o cataramă?

— Nu, domnişoară, nimic de acest fel.

JOCUL APARENŢELOR ÎNŞELĂTOARE

Bătălia pentru Franţa era în plină desfăşurare. Diviziile de panzere germane făceau prăpăd croindu-şi drum prin Ardeni. Amiens era sub asediu şi Arras era împresurat, însă în Londra începuse vara şi era încă o plăcere ca sâmbăta după-amiază să ieşi cu câinele la plimbare în parc. Era exact ceea ce făcea şi Juliet în Kensington Gardens.

Lily nu-şi găsea astâmpărul şi o speriase pe Juliet când o rupsese la fugă, urmărind – degeaba – un câine vagabond.

Juliet venea cuminte după ea şi, exact când a reuşit să prindă căţeaua şi să îi pună cu forţa lesa înapoi, a zărit figura neremarcabilă, dar totuşi inconfundabilă a lui Godfrey Toby. Mergea agale, însă totuşi hotărât pe lângă Round Pond.

A decis să-l urmărească, chiar dacă nu era nimic dubios în faptul că Godfrey făcea o plimbare prin parc. Primise misiunea de a-l tine sub ochi, aşa că sub ochi avea să-l şi ţină. Sub doi ochi, ca să fie clar. Patru, dacă puneai la socoteală şi câinele.

S-au ţinut după el mult timp, până dincolo de Albert Hali şi prin spate, pe la Science Museum, în continuare pe Exhibition Road şi, în cele din urmă, cotind la stânga pe Brompton Road. Godfrey Toby mergea legănându-şi bastonul cu măciulie de argint sau, uneori, bătând cu el în asfalt, ca şi cum ar fi ţinut o cadenţă. La un moment dat, Juliet avusese îndrăzneala de a se apropia atât de mult de el, încât îl auzea cum fluiera melodia *You Are My Sunshine,* dacă nu se înşela ea cumva. Nu credea că era genul de om care să fredoneze ceva. Sau nici măcar că avea ureche muzicală, de fapt.

Dacă s-ar fi răsucit subit şi ar fi surprins-o – ca la jocul de-a statuile –, ea ar fi putut spune că se ducea la Harrods. A repetat o poză de uimire dezinvoltă – *Oh, bună ziua „domnule Toby, nu m-aşfi aşteptat să dau tocmai peste dumneavoastră! D*e fapt, nici nu avea nevoie de vreun pretext, din moment ce era în cartierul ei. Poate că Godfrey era cel care se ducea la Harrods. Poate că era ziua de naştere a misterioasei doamne Toby, iar Godfrey voia să îi cumpere un mic simbol al dragostei conjugale – parfum sau batiste brodate. Nu *te lăsa furată de imaginaţie, domnişoară Armstrong.*

Oricum, nu s-a întors cu faţa spre ea nici măcar o dată şi, spre surprinderea ei, a cotit abrupt şi a intrat în

Brompton Oratory. Era catolic? În fine, ea s-ar fi aşteptat să fie un anglican nepracticant.

Cu destulă precauţie, Juliet l-a urmat în biserică. Câteva persoane erau risipite printre bănci, majoritatea rugându-se în genunchi.

Fără zgomot, a intrat cu câinele între două şiruri de bănci, mai în spate. De aici, putea să-l vadă pe Godfrey, cu pălăria în mână acum, păşind în lungul unuia dintre culoarele laterale în direcţia altarului, mai degrabă iară nicio ţintă aparentă decât cu intenţia de a se reculege în rugăciune. *Tac-a-tac* făcea bastonul lui pe pardoseala de piatră.

Zăbovind apoi doar o clipită şi efectuând o mişcare de admirabilă prestidigitaţie, a scos din buzunarul mantoului o bucată de hârtie pe care, din câte şi-a dat seama Juliet, a vârât-o în fanta dintre un pilastru şi unul dintre nenumăratele însemne comemorative de pe perete.

A continuat să înainteze agale prin biserică, trecând prin faţa altarului şi întorcându-se spre ieşire pe culoarul de pe cealaltă latură.

Juliet a băgat imediat bărbia în piept, cufundându-se chipurile în rugăciune. Crezând că era vorba de o joacă nemaipomenită, Lily s-a apucat să tragă cu lăbuţele de ea, până când Juliet a apucat-o cu palma pe sub pieptul solid şi a ţinut-o strâns lângă ea. Simţea cum Lily fremăta toată de nerăbdare. Nu se încumeta să se uite înspre Godfrey, de teamă să nu-i prindă privirea. (Groaznică idee!) Parcă-l şi vedea ivindu-se subit în picioare lângă ea (*Ia te uită, domnişoara Armstrong! Ce surpriză, nu mă aşteptam să te întâlnesc aici, nu credeam că obişnuieşti să mergi la biserică),* însă când în cele din urmă şi-a luat inima în dinţi şi s-a uitat în sus, nu l-a mai zărit nicăieri.

S-a ridicat iute în picioare, cu intenţia de a investiga mica scamatorie a lui Godfrey, când pe neaşteptate

bărbatul în mantou cu guler de astrahan şi-a făcut iarăşi apariţia. Juliet a băgat capul la cutie din nou; începea să se simtă aproape evlavioasă. Bărbatul s-a îndreptat cu paşi vioi spre acelaşi însemn comemorativ şi, fără vreo ezitare, a luat ceea ce Godfrey ascunsese acolo, după care s-a răsucit pe călcâie şi a pornit spre ieşire cu paşi la fel de vioi ca la venire. Bărbatul cu guler de astrahan a părăsit Brompton Oratory la fel de rapid cum intrase, iar dacă o zărise cumva, nu a lăsat nicicum să se vadă.

Juliet se gândea la avertismentul pe care i-l adresase la sindrofia doamnei Scaife. *Fii mai prevăzătoare, domnişoară Armstrong.* Persoana lui o speria mai rău decât războiul poate.

— 11 —

Discul 7,

G. Ce este bateria 236? Este din Artileria Regală?

D. Cred că mai degrabă infanterie. Prima divizie infanterie poate.

G. Dar ei nu sunt în Franţa?

D. Păi, nu prea ştiu. Poate o Divizie Highland.

(Două minute pierdute din cauza unei defecţiuni tehnice.)

Întrucât câinele lui DOLLY latră frenetic, o bună parte din conversaţie este de nedesluşit.

G. Vrea un os (??)

E. Plicurile.

G. Da, bun, plicurile.

D. Oh, da, plicurile, bineînţeles. Nu le găsesc numerele de telefon. O să mai încerc, dar până acum n-am avut niciun succes. Nu am fost acolo ca să răspund la telefon când m-au sunat.

— Ce, acum au ajuns naziştii să ciocănească la uşa noastră, domnişoară? a zis Cyril.

Un enunţ care a fost urmat – destul de nelinişti-

» *i* tor – de un *tac-a-tac, tac-a-tac-TAC* la uşa apartamentului, care i-a făcut pe amândoi să sară ca arşi.

— Godfrey, a spus Cyril.

Tac-a-tac, tac-a-tac-TAC din nou.

— Vrea pesemne să vorbească cu noi, a zis Cyril.

— Îi deschid eu, a spus Juliet.

Era într-adevăr Godfrey.

— Domnişoară Armstrong, a spus el, săltându-şi pălăria pe frunte când ea i-a deschis uşa.

— Nu vreţi să intraţi, domnule Toby?

— Nu, dacă nu te superi. Prefer să rămân aici. Prietenii noştri vor sosi din clipă în clipă – nu e de dorit să ne surprindă socializând. În fond, dumneata eşti inamicul, domnişoară Armstrong, a adăugat el, zâmbindu-i.

O văzuse oare în Brompton Oratory? Ştia cumva că fusese martoră la strania lui misiune şi că observase bizarul lui tertip cu acea bucată de hârtie? Era dificil să abordezi un asemenea subiect într-o conversaţie. (Kz *suspectez că sunteţi agent dublu, domnule Toby.)* Şi poate că nu fusese ceva clandestin, ci o faptă de război necesară. În fond, era spion, iar supraveghetorul lui era Perry, şi nu Alleyne.

— Îţi dau un bănuţ dacă-mi spui la ce te gândeşti? a zis Godfrey, care nu se sfia să folosească şi clişee verbale, la nevoie.

— Scuze, domnule Toby.

— Am rămas fără hârtie şi creioane, a spus el. Mă gândeam că poate mă împrumutaţi voi. Îmi imaginez că aveţi întotdeauna rezerve.

— Da, nicio problemă, vă aduc imediat.

— Oh, şi nişte cerneală invizibilă, dacă ai.

— Sigur.

A strâns rechizitele cerute şi i le-a dat lui Godfrey.

Acesta a oftat subit şi a zis:

J

— E cam obositor, nu?

— Războiul?

— Tot acest sentiment de ostilitate, a lămurit-o Godfrey, observând nedumerirea de pe faţa ei. Oamenii aceştia – a arătat el spre uşa de alături – sunt atât de... ranchiunosi, nu crezi?

— Aşa e, a spus Juliet.

— Natura umană favorizează relaţiile tribale. Tribalismul naşte violentă. Aşa a fost întotdeauna şi aşa

J >» >

va fi mereu.

Juliet şi-a înăbuşit un căscat şi s-a bucurat când a auzit deschizându-se uşile de la lift. Godfrey a salutat-o silenţios şi a dispărut în apartamentul lui.

Lăsând uşa un pic întredeschisă, a apucat să audă vocea lui Victor apropiindu-se pe coridor.

— Domnule Toby! Vreau să vă spun...

Şi imediat Godfrey murmurând:

— Sssât, pereţii au urechi, Victor. Vino înăuntru.

Juliet a închis uşa încetişor de tot.

— Ai avut vreodată dubii în privinţa lui Godfrey? l-a întrebat ea pe Cyril.

— Eu, domnişoară? Nu, niciodată. De ce, dumneata, da?

— Nu, bineînţeles că nu. Cyril, chiar atât s-a făcut ceasul oare?

— Vă duceţi din nou la doamna S, domnişoară?

— Vai de păcatele mele, da.

*

— Ai ceva să-mi spui, domnişoară Armstrong?

Oliver Alleyne se rezema dezinvolt de capota unei maşini parcate pe Chichester Street, la intrarea din spate în Dolphin Square. Lily s-a tras mai aproape de Juliet şi s-a

lipit de piciorul ei, simţindu-se mai în siguranţă aşa.

— Despre domnul Toby?

— Ceva suspect?

— Nu, a zis Juliet. Nimic.

— Sigur?

— Absolut sigur, domnule.

— Vrei să te duc cu maşina undeva, domnişoară Armstrong? În Pelham Place, poate?

— Nu, mulţumesc, domnule. Trebuie să scot câinele la plimbare, stă în casă toată ziua. Credeţi că stăpâna lui Lily vine înapoi?

— Cine ştie, domnişoară Armstrong? Lucrurile sunt într-o stare precară acolo la ei.

*

Ieri, se întâmplase din nou să se spargă o cană.

— Două mâini stângi, spusese Perry drept explicaţie, deşi Juliet, care se afla atunci în camera de alături, avusese clar impresia că intenţia lui fusese de a sparge cu năduf acea cană.

În curând, dacă lucrurile mergeau aşa, aveau să rămână fără veselă în apartament. Oricum, preventiv, ea dusese ceşcuţa Sèvres în Kensington, ca să nu rişte nimic.

— Cred că poate amândoi avem nevoie să ne rupem un pic de toate astea, domnişoară Armstrong. O mică vacantă.

Vacanţă! Juliet îşi imagina un weekend în Rye sau chiar câteva zile în Hampshire. Un hotel sau o vilă, unde să deschidă împreună o sticlă de vin la lumina lumânărilor, să stea pe covor în faţa focului de lemne din şemineu, iar el să o cuprindă cu braţul pe după umeri şi să spună...

— Verulamium? Lângă St. Albans, a zis el.

*

Învăţând din expediţia la vidre, de data asta Juliet a luat

la pachet nişte sandviciuri şi un termos pentru drum.

Au descins lângă nişte ruine dezamăgitoare sub un cer ameninţător, iar Perry i-a spus şoferului:

— Vino să ne iei peste trei ore. (Trei ore! a repetat în gând Juliet.)

— O vilă romană, i-a spus el. O pardoseală cu mozaic foarte bine păstrat. Dedesubt este hipocaustul. *Hypocaustum* din greaca veche – *hypo* însemnând „dedesubt“ şi *caust* „ars“. Ce cuvânt crezi tu că am preluat noi de aici?

— N-am idee, a spus ea caustic.

Nu însemna că el s-ar fi prins cumva. Adverbele erau o parte de vorbire prea subtilă pentru el. Cum de nu vedea că ea era coaptă pentru cules? Şi nu ca un trandafir sau o turturea. Ea era un dar. O perlă. Mărul chemându-te din pom – un lucru pe care el îl nesocotea într-o veselie, perorând fără grijă despre calea romană Watling Street, aflată undeva sub tălpile lor.

A început să plouă – un fel de burniţă meschină iar ea îşi tara picioarele îmbufnată în jurul ruinelor, păşind în urma lui, până când cele trei ceasuri de purgatoriu s-au încheiat şi şoferul a venit înapoi, duhnind a bere şi ţigări.

Halal vacanţă! Nu le-a prins bine nicidecum, dar cu atât mai puţin lui Perry, se părea.

— Apropo, au telefonat de la Garrard’s cât ai fost plecată, i-a spus Perry când au ajuns înapoi. Au zis că nu le-au fost returnati cerceii aceia.

— Oh, am tot vrut să-ţi spun...

Perry a întrerupt-o mişcând indiferent din mână. Din câte se părea, atuul războiului scosese din joc diamantele.

— Ne retragem în derută, a spus el. Trupele noastre se îndreaptă spre coastă. S-a isprăvit. Europa e terminată. Ţi se frânge inima, nu-i aşa?

Discul e;

15.20

GODFREY o întreabă pe EDITH de fiul prietenei ei, doamna TAYLOR, care a fost convocat să se înroleze în Signals Corps.

E. I-a spus maică-sii...

G. Doamnei TAYLOR?

E. Da. Că e uimitor cât de mulţi pacifişti sunt în armată.

G. Zău?

E. (câteva cuvinte inaudibile) Vă amintiţi de bărbaţii aceia care s-au dus să lucreze la Rolls-Royce?

G. Belgienii.

E. Au o părere foarte proastă despre Royal Air Force.

15-30

Sună telefonul.

G. Alo... alo? (pune receptorul la loc în furcă) E. Cine era?

G. Nimeni. O greşeală.

Cine îl suna pe el la telefon? se întreba Juliet. L-a auzit spunând: „Da, sigur, am înţeles“, pe un alt ton decât cel pe care îl folosea cu informatorii. Juliet se întreba dacă nu era poate bărbatul cu guler de astrahan.

Nu-i plăcea de Oliver Alleyne, nu prea avea încredere în el, însă era probabil de datoria ei să spună ceva despre întâlnirile clandestine ale lui Godfrey. Uneori, i se întâmpla să se întrebe dacă totul era aşa cum părea. Dacă exista de fapt vreun alt joc al aparenţelor mai important? Şi dacă Godfrey *era* într-adevăr un agent Gestapo? Un agent Gestapo, dându-se drept un agent MI5, dându-se drept un agent Gestapo. O apuca durerea de cap când se gândea la aşa ceva. Şi cât de perfect ar fi el plasat, ca păpuşar al unei reţele de simpatizanţi. Păianjenul din centrul pânzei.

Ce mult şi-ar fi dorit să poată discuta despre asta cu Perry, însă Oliver Alleyne o prevenise să nu spună nimic

nimănui. Eu practic minciuna, se gândea ea. Rimează cu ranchiuna.

După ce a ezitat iniţial, până la urmă a scris la maşină o notă scurtă şi formulată criptic, destinată lui Alleyne. *Am de discutat ceva cu dumneavoastră.* Intenţiona să dea nota respectivă curierului, când venea data viitoare. Pe plic, a notat: „A se preda personal lui O. Alleyne.“

S-a apucat din nou să dactilografieze – unul dintre rapoartele Gisellei (deşi cu greu le-ai fi putut numi „rapoarte“). Era mai degrabă un talmeş-balmeş agramat şi încâlcit, cum n-ai fi putut găsi eventual decât într-un creier de pisică, deşi descoperise acolo o caricatură destul de reuşită, înfăţişând un bărbat gros la pântec, în frac şi papion, ţinând în gură un trabuc la fel de gros. Sub desen, Giselle notase mâzgălit *„La Proie du soir“. La Proie* – adică prada? Nu avea niciun Larousse în Dolphin Square. Juliet presupunea că era un portret al negustorului suedez de armament, pe care Giselle reuşise, se părea, să îl seducă într-o seară.

Abia când s-a oprit un pic sperând să se fi făcut deja ora unsprezece (deşi era doar zece şi jumătate), s-a întâmplat să audă un zgomot bizar venind din dormitorul lui Perry. Nu sesizase niciun semn de viaţă azi-dimineaţă când ajunsese în apartamentul din Dolphin Square, aşa că presupusese că Perry era altundeva. Zgomotul era ca un fel de fornăit, de parcă un animal – un guzgan mare sau un căţeluş – înnebunise de-a binelea acolo înăuntru. Lily auzise şi ea, stând acum foarte atentă, cu capul înclinat într-o parte, holbându-se la uşa închisă.

Juliet s-a ridicat de la birou şi a ciocănit cu precauţie la uşă – deşi, dacă era un guzgan sau un câine, părea puţin probabil să se sinchisească dacă ea bătea sau nu la uşă. Neprimind niciun răspuns, a deschis uşa cu prudenţă, aşteptându-se să vadă ceva năpustindu-se afară, dar n-a

fost aşa. Lily, mai puţin intimidată, a împins uşa de perete şi a pătruns în dormitorul lui Perry. Juliet a păşit pe urmele câinelui.

Nu era un animal, ci Perry – fusese acolo în tot acel răstimp! Stătea în genunchi lângă pat, de parcă s-ar fi rugat. A întors capul şi Juliet a văzut că avea faţa scăldată în lacrimi. Era bolnav oare? Părea rănit cumva, dar nu de ceva vizibil. Lily l-a lins pe mână încurajator, însă disperarea continua să-l apese.

— Pot să fac ceva, domnule? a întrebat ea.

— Nu mă poţi ajuta, a zis el lugubru. Nimeni nu poate.

— Aveţi o criză spirituală? s-a încumetat ea să întrebe – cu duioşie, cum părea potrivit în crizele spirituale –, însă el a râs (cam isteric).

Juliet a aruncat un ochi prin cameră (groaznică expresie), ca să vadă dacă exista vreun indiciu privind căderea lui subită. Dar încăperea în sine nu denota nimic – patul aranjat ordonat (milităreşte), articolele de toaletă aşezate cu grijă, cămaşa albă atârnând pe uşa dulapului. Nu se putea abţine să nu se holbeze la dulap. Făcea parte din dotarea apartamentului sau era poate exact dulapul în care se spânzurase misterios „prima lui soţie“? Ce surpriză fusese probabil pentru Perry când deschisese uşa dulapului.

Perry a scos un fel de hohot de plâns înăbuşit, iar Juliet, nevenindu-i altă idee, i-a făcut un ceai şi, în tăcere, a pus cana pe covor, unde el continua să stea în profundă închinăciune. A închis uşa încetişor şi şi-a văzut de treabă. S-a dovedit că a găsi un bărbat în genunchi, plângând, putea fi un mijloc eficient de a te dezbăra de orice iluzie romantică legată de acel bărbat. Şi dulapul, de asemenea, desigur.

Peste un ceas, Perry şi-a făcut apariţia. Părea să-şi fi recăpătat uzuala lui stăpânire de sine, deşi arăta încă

abătut şi apăsat de gânduri.

Să fi fost doar o coincidentă că acest incident urma după o vizită făcută ieri de doi ofiţeri de la Secţia Specială? Se închiseseră împreună cu Perry în living, de unde Juliet fusese expulzată fără prea multe formalităţi.

— Poate ai ceva de făcut la bucătărie, nu? a zis Perry, evaziv.

Poate că n-am, s-a gândit Juliet şi, fiind încă oarecum supărată după ceea ce trebuise să îndure la Verulamium în ziua precedentă, a spus:

— O să scot câinele la plimbare.

A lăsat un pic întredeschisă uşa de la living, aşa că l-a putut auzi pe unul dintre ofiţerii de la Secţia Specială spunând:

— Domnule Gibbons, puteţi să ne relataţi unde aţi fost aseară?

Invidia auzul fin al câinelui. Tot ce-a putut ea să desluşească a fost mormăitul lui Perry despre „Ministerul de Război“. A prins lesa de zgarda câinelui şi a plecat. Ştia exact unde fusese Perry aseară, fiindcă îl văzuse.

Ea fusese în Rivoli Bar la Ritz, bând cocteiluri cu Clarissa şi exprimându-şi cu patos impresiile despre ruinele romane.

— Oh, romanii, spusese Clarissa cu dispreţ, de parcă ar fi fost nişte prieteni de familie obositori.

La sfârşitul serii, Juliet îl zărise pe Perry ieşind din barul de la subsol – „Ritz sub Ritz“, cum auzise ea că era poreclit. Cineva îi spusese că era cunoscut şi sub denumirea de „Pink Sink“[35]. Probabil fiindcă era vopsit în roz, deşi Clarissa a pufnit în râs la ideea asta. Juliet era surprinsă, întrucât în general Perry nu părea să facă altceva decât munca de la serviciu, şi oricum nu şi l-ar fi imaginat niciodată bând într-un bar, mai ales într-un bar

[35] În engl., textual, „chiuveta roz“. „Pink“ (argou) – homosexual.

„roz“.

— Haide, a zis Clarissa, luând-o de braţ pe Juliet şi trăgând-o în direcţia opusă faţă de locul unde era Perry. Hai s-o luăm pe-aici, nu cred că o să vrea să ne vadă.

Dar de ce nu? Privind peste umăr, a văzut un bărbat în uniformă de marină, un matroz, apropiindu-se de Perry. Era, cum spunea cu dispreţ Perry, „genul sclifosit“. O dată sau de vreo două ori când fusese în maşină seara

cu el, Perry îi arătase afară „cadânele“ din Piccadilly.

— Practică meseria ca nişte prostituate de rând.

Juliet nu prea înţelegea la ce se referea. Ştia şi ea de prostituatele din Piccadilly – dar bărbaţi? Nu ştiuse că existau asemenea lucruri şi nici chiar acum nu putea decât să facă presupuneri.

— Îi recunoşti după mers, îi spusese Perry.

Păruse scârbit, şi totuşi uite-l acum, lăsându-l pe matroz să se apropie de el şi să-i aprindă o ţigară. Perry îşi pusese palmele în jurul mâinilor celuilalt, ca să ţină mai bine bricheta. Era gestul pe care un bărbat îl făcea cu o femeie, nu cu un alt bărbat. Flăcăruia luminase trăsăturile lui Perry, dezvăluind expresia chinuită de pe chipul lui, ca şi cum era forţat să facă un lucru care îi displăcea.

Dar el nu fumează, s-a gândit Juliet.

MORI CA SĂ TRĂIEŞTI

Godfrey nu avea nicio întrunire cu informatorii lui, aşa că Juliet şi Perry erau singuri în Dolphin Square, lucrând până târziu ca să fie pregătiţi.

— Totul în bună ordine, domnişoară Armstrong, spunea Perry, totul în bună ordine.

Când au terminat, au ascultat emisiunea *Nine o’Clock News,* aşezaţi ca doi prieteni pe canapeaua din Dolphin Square, cu câte un pahar de whisky fiecare. Perry a zis:

— Domnişoară Armstrong?

— Mm?

— Pot să te întreb ceva?

— Sigur că da.

Perry s-a încruntat, ca şi cum i-ar fi venit greu să formuleze următoarea frază, şi pe urmă, iară vreun avertisment, a căzut în genunchi ca un penitent pe covorul din faţa ei, iar Juliet s-a gândit: Oh, nu, iar începe. Doar nu l-o fi apucat rugăciunea din nou? Nu-l apucase. În schimb, a zis:

— Domnişoară Armstrong, vrei să-mi faci onoarea de a accepta să fii soţia mea?

— Poftim?

— Vrei să te măriţi cu mine?

*

— Rămâi peste noapte aici, a spus Perry. Nu pare logic? Camuflajul din oraş şi aşa mai departe.

Juliet fusese atât de năucită de cererea lui în căsătorie, încât nu spusese nici „da“, nici „nu“, ci mormăise doar ceva ce el luase probabil drept un consimţământ.

— Pe canapea? s-a interesat ea, iar Perry a râs şi a spus că el dispunea de un pat întru totul adecvat, pe care putea să-l împartă cu ea.

— Suntem logodiţi acum, de fapt.

Părea zăpăcit, ca şi cum găsise soluţia la ceva ce-l frământa.

— Da? Logodiţi? a repetat ea anemic.

Dar eu nu vreau să fiu măritată, s-a gândit ea.

Perry i-a dat să se îmbrace cu o pijama a lui – din mătase bleu pal cu un paspoal grena, destul de drăguţă, deşi cam largă, iar ea s-a dus în baie (ce frig cumplit) ca să se schimbe. Când a revenit în dormitorul auster, l-a găsit pe Perry dichisit la fel, aşezat în capul oaselor în pat şi

frunzărind nişte documente oficiale – mandate de arestare, după cum arătau.

— Ah, domnişoara Armstrong, a spus el, de parcă ar fi uitat de ea.

A bătut cu palma pe pat, ca şi cum ar fi îndemnat-o pe Lily să sară lângă el. Nu era cum visa ea, cu aşternuturi de satin şi cupe de şampanie, însă bine că era şi aşa măcar. S-a suit în patul îngheţat, lungindu-se emoţionată. El s-a arcuit deasupra ei şi ea a închis ochii, dar tot ce-a primit a fost un sărut sec pe obraz.

— Noapte bună, a zis el şi a stins veioza de pe noptieră.

Şi aşa s-au culcat, cuminţi unul lângă celălalt şi platonici ca două efigii pe un mormânt glacial. Asemenea câmpului nearat, avea să rămână şi ea ca o pârloagă aridă. Sărutul fusese ca un imprimatur, care mai degrabă o închidea decât o deschidea.

Juliet a stat trează multă vreme, până când câinele s-a cocoţat în pat şi a început să o lingă pe faţă şi să se vâre cu botul lângă gâtul ei, mult mai tandru decât bărbatul care dormea buştean lângă ea. Era Perry oare un catolic chinuit de remuscări? Un om care alesese cu sfinţenie

» celibatul, la care nu putea renunţa decât în luna lor de miere? (Poate aveau să petreacă luna de miere, cu acrimonie, în St. Albans.)

Dulapul se profila ameninţător pe întuneric, făcând-o să se gândească la prima soţie. Dar ce se întâmplase cu cea de-a doua soţie – ce soartă nefericită o mai lovise şi pe ea? Dacă se mărita cu Perry, avea să devină a treia nevastă a lui. Poate că era ca în *principiul Goldilocks,* iar ea avea să fie cea*foarte potrivită.* („Trebuie să admiri la el că măcar încearcă“, a spus Clarissa.)

Juliet privea pierită prin întuneric la figura adormită a lui Perry. Era oare prea mult să ceară un pic de pasiune? Să vadă că se topeşte şi leşină de dor? Poate că sexul trebuia

deprins cu răbdare şi exersat cu diligenţă, cum făceai la hochei sau la pian. Dar o lecţie de iniţiere ar prinde bine.

*

Pesemne că până la urmă tot o furase somnul, fiindcă s-a trezit speriată de nişte bubuituri în uşă. Perry s-a dat jos din pat ca o pisică opărită, aproape ca şi cum s-ar fi aşteptat la necazuri. Cerul nu se luminase aproape deloc, ceea ce însemna că era vorba de o urgenţă, de o natură sau alta. Capitulase cumva Parisul?

Auzea voci în hol, apoi Perry s-a întors cu o expresie perplexă pe faţă, însă părând cumva uşurat sufleteşte, şi a spus:

— Pune nişte haine pe tine. Este necesară prezenţa ta. Nu era Parisul, aşadar.

— Dar ce s-a întâmplat? a întrebat ea, încă buimacă de somn.

— Au venit nişte detectivi de la Scotland Yard. Au impresia că ai murit.

— Poftim?

Perry i-a dat halatul lui de casă. Câinele, care dormise la picioarele patului, a sărit jos şi a ieşit în urma ei din dormitor, răpăind cu gheruţele pe linoleumul rece.

A mârâit când i-a văzut pe cei doi bărbaţi cu mutre grave – unul foarte înalt, celălalt foarte scund –, care aşteptau în living. S-au prezentat drept detectivi de la Scotland Yard. Juliet se gândea la ceşcuţa Sèvres. Doar nu veniseră aici pentru asta? În loc de halat de casă, Perry îşi trăsese pe el, peste pijama, pardesiul de tweed. Arăta cam caraghios. Cum să mă mărit cu el? se gândea ea.

— Uitaţi-o, a spus Perry, atipic de senin, şi a prezentat-o: Logodnica mea, domnişoara Armstrong.

Logodnică – oh, Doamne, se gândea Juliet, chiar aşa se chema că era ea acum?

— Poftim, vedeţi, le-a zis Perry detectivilor. Domnişoara

Armstrong arată foarte bine pentru un cadavru. Ce-i drept, întotdeauna e cam amorţită când o trezeşti din somn prea devreme, a adăugat el, râzând.

Detectivul scund a măsurat-o din ochi, observând halatul de casă, părul ciufulit. I-a aruncat o privire de dispreţ anodin. Nu e ceea ce pare, se gândea ea furioasă. (Ce n-ar fi dat ea să fie!)

— Poate că domnişoara Armstrong ne-ar putea arăta vreun act de identitate, a spus detectivul înalt, zâmbind încurajator spre ea.

— Dragă? a intervenit Perry, zâmbindu-i îmbietor.

(Dragă? se mira ea. Când i se mai adresase el vreodată aşa?) Palma lui Perry s-a oprit pe mijlocul ei, cu un gest care i s-a părut intim, dar totodată menit să o pună în gardă. Aparent, prezenţa oamenilor legii îi crease o nervozitate inexplicabilă. Juliet şi-a amintit de vizita de la Secţia Specială, deunăzi.

— Domnişoară Armstrong? a insistat detectivul scund.

— Ştiu şi eu cine sunt. (Oare? se întreba ea în gând.) Persoana mea nu este o probă suficientă? Şi Perry – domnul Gibbons – ştie perfect cine sunt.

S-a uitat la Perry, care a încuviinţat amabil din cap şi a spus:

— Asae.

— Dar aveţi ceva care să dovedească acest lucru, dincolo de spusele amândurora?

— „Spusele“? a repetat Perry, încruntându-se la ei. Cuvântul meu nu e suficient, adică? Sunt ofiţer superior laMI5.

Amândoi detectivii l-au ignorat şi, din nou, cel scund a insistat:

— Domnişoară Armstrong?

— Ei bine, a început Juliet, ştiţi, problema e că mi-a fost furată geanta acum câteva zile – lângă staţia Victoria –,

într-o cafenea. Am făcut imprudenţa de a o pune pe jos, cât am băut o cană cu ceai, iar când m-am uitat din nou, dispăruse. Nu ştiu dacă sunteţi la curent, dar s-au semnalat multe furturi de poşete în acea zonă şi, fireşte, înăuntru aveam lucruri pe care le porţi îndeobşte cu tine, documente de identitate şi aşa mai departe.

Dacă spui o minciună, ai grijă să fie plauzibilă.

— Şi aţi reclamat acest furt? a întrebat detectivul»

scund.

— Am tot intenţionat să fac asta, dar am fost foarte ocupată. Ştiţi, suntem în război.

S-a uitat la Perry, cu o figură plină de regrete.

— Îmi pare rău... *dragă,* nu voiam să afli. M-ai avertizat să fiu atentă şi ştiam că te-ai fi supărat pe mine.

Ciufulindu-i buclele cu un gest afectuos, Perry a zis:

— Nu fi prostuţă, cum să mă supăr pe tine?

Se comportau atât de diferit în comparaţie cu felul lor de a fi în realitate, încât parcă ar fi fost într-o piesă de teatru. În niciun caz ceva vrednic de vreo recenzie dramatică favorabilă.

— Ne puteţi descrie poşeta dumneavoastră, domnişoară Armstrong? a întrebat detectivul înalt.

Dintre cei doi, el părea mai dispus să fie amabil.

— Era din piele roşie, cu bretea pentru umăr şi o închizătoare ca o cataramă. Aţi găsit-o cumva?

— Din păcate, trebuie să spun că da, am găsit-o. Era asupra unei tinere al cărei cadavru a fost descoperit ieri.

— Cadavru? a zis Perry. Era moartă?

— Da, domnule, îmi pare rău.

— Vreun accident sau cum?

— A fost ucisă, a spus tăios detectivul scund.

Beatrice, s-a gândit Juliet, şi a ţipat îndurerată.

— Juliet? a spus Perry atât de îngrijorat, încât era înduioşător de-a dreptul. Ucisă? a întrebat el consternat,

uitându-se la detectiv.

— Teamă mi-e că da, domnule, a spus detectivul mai înalt şi mai amabil. Domnişoară Armstrong, aveţi vreo idee cine ar putea fi acea tânără?

Mâna lui Perry s-a făcut ca o gheară pe spatele ei, aşa că a presupus că nu trebuia să spună nimic.

— Nu, a şoptit Juliet. Nu, n-am nicio idee, din păcate.

Cumva Beatrice încercase să îi aducă geanta înapoi? Oare fusese ucisă tocmai din cauza asta? O urmărise oare vreunul dintre mardeiaşii doamnei Scaife şi o omorâse? Era prea cumplit să se gândească la asta.

— Prin urmare, fireşte, domnişoară Armstrong, a spus la rândul lui detectivul scund, ca într-un duet comic, noi am presupus iniţial că tânăra aceea eraţi dumneavoastră, întrucât în poşetă se aflau documentele dumneavoastră de identitate.

Juliet simţea că îi venea să verse.

— Nu ştiţi aşadar cine este? Această persoană? Tânăra? l-a întrebat Perry pe detectivul scund.

— Nu ştim. *Ştiţi* dumneavoastră cine ar putea fi, domnule?

— Nu, bineînţeles. Pot doar presupune că ea a furat poşeta domnişoarei Armstrong sau că a fost vreun cunoscut al ei, care i-a dat pe urmă poşeta. Îmi puteţi spune cum a murit?

— Strangulată cu o eşarfa, a răspuns detectivul scund.

Juliet a gemut înfundat. Câinele s-a uitat cu îngrijorare la ea.

— Şi unde a fost găsită? a întrebat Perry.

Avea deprinderi de anchetator medico-legal.

— A fost găsită în beciul de cărbuni de la Carlton Club.

— Carlton Club? a repetat mecanic Perry, schimbând o privire cu Juliet.

Citise şi el, evident, transcrierea conversaţiei lui Trude

cu Godfrey.

— Domnule? a spus detectivul scund. Lucrul acesta vă spune ceva?

— Nu, absolut deloc.

— Credem că zăcea de câteva zile acolo, când a fost descoperită.

De trei zile, se gândea Juliet. Trecuseră doar trei zile de când o văzuse ultima oară pe Beatrice în Pelham Place.

— Vă simţiţi bine, domnişoară Armstrong? a întrebat detectivul înalt.

— Da, a spus ea încetişor.

Nu, se gândea ea. Nu mă simt bine deloc.

— În mod evident, domnişoara Armstrong nu are nimic de-a face cu asta.

— În mod evident nu, domnule.

*

Detectivii, cel înalt şi cel scund deopotrivă, au plecat într-un final, însă niciunul dintre ei nu părea pe deplin satisfăcut.

Perry a închis uşa de la intrare şi s-a întors spre Juliet.

— Ce naiba se întâmplă?

— Nu mi-a fost furată poşeta, a răspuns ea într-un suflet. Am uitat-o în casa doamnei Scaife, însă n-am vrut să îţi spun fiindcă era poşeta *mea,* nu a lui Iris, şi am crezut că voi putea să o recuperez de-acolo. Şi m-am gândit că o să te enervezi pentru că am fost atât de neglijentă – cerceii cu diamante erau în geantă, n-am avut timp să îi returnez înainte de a mă întâlni întâmplător cu doamna Scaife la Garrard’s. Fata moartă este pesemne Beatrice Dodds, servitoarea doamnei Scaife. Am crezut că fugise, dar acum mă gândesc că încerca poate să-mi aducă geanta, iar ei au găsit-o şi au omorât-o.

— Nu te mai frământa, domnişoară Armstrong. (Aşadar, nu mai era *draga* lui.) Ia un loc, nu vrei? Trude a fost cea

care a glumit cu Godfrey despre beciul de cărbuni de la Carlton Club, a continuat el gânditor. Şi ştim că de fapt Trude e în cârdăşie cu doamna Scaife. Crezi că s-ar putea ca Trude să o fi ucis pe Beatrice?

— A fost probabil vreunul dintre mardeiaşii doamnei Scaife – se întâmplă adesea să îi urmărească la plecare pe cei care au fost în vizită în Pelham Place. Iar Beatrice ştia unde e Cartea Roşie. Poate că o avea în poşetă – poşeta *mea,* de fapt. Poate că intenţiona să mi-o aducă.

— Nu putem şti nimic cu certitudine. De fapt, nu avem de unde să ştim sigur că e vorba despre această servitoare.

— Beatrice.

— Trebuie să ne convingem. Cineva va trebui să o identifice.

— Doamna Scaife, presupun, a zis Juliet. Nu crezi că ar trebui să informăm poliţia despre toate astea?

— Ferească Dumnezeu, doar nu vrei ca poliţia să facă vreo gafa scotocind prin Pelham Place şi compromiţând astfel întreaga operaţiune? Cu cât ştiu mai puţini oameni despre asta, cu atât mai bine. Dacă *este* această fată, va trebui să i se dea o altă identitate. Pentru moment, oricum. Va trebui să te duci la morgă.

— Eu?

*

Din Beatrice Dodds, dacă ea era, nu mai rămăsese acum decât o formă imaterială sub un cearşaf alb în

Morga Publică din Westminster.

Asistentul de la morgă avea reţineri dacă să îi arate lui Juliet cadavrul.

— O puteţi identifica după haine, domnişoară? Nu e recomandabil ca o tânără să vadă aşa ceva.

Şi totuşi exact *aşa ceva* păţise o tânără, se gândea

Juliet. Nu avea idee ce haine purtase Beatrice atunci – în afară de rochia de slujnică, alb-cu-negru, ceea ce însă, potrivit asistentului, nu era vestimentaţia în care fusese găsită.

— Trebuie să o văd la faţă.

— Sunteţi sigură, domnişoară?

— Da.

Câteva clipe, Juliet a simţit că o lasă nervii, însă pe urmă s-a gândit: Nu, trebuie. Curaj, acesta era cuvântul de ordine.

— Gata?

— Da.

*

Beatrice arăta ca şi cum ar fi fost modelată din lut, destul de stângaci, iar lutul începuse să se înmoaie uşor. Cineva o spălase, însă praful de cărbune i se impregnase în piele, iar părul, înainte şaten-cenuşiu, se făcuse negricios. Ceva începuse deja să ciugulească din ea, iar Juliet se întreba ce fel de creaturi trăiau oare în beciurile cu cărbuni în aşteptarea unei asemenea hrane sinistre.

Totuşi, era incontestabil Beatrice Dodds. Nu o să vomit, se gândea Juliet. Nu o voi înjosi cu repulsia mea.

— Domnişoară? a strigat-o cu blândeţe asistentul mortuar.

A pus la loc cearşaful, acoperind chipul tragic şi împuţinat al lui Beatrice. *(Acoperă-ifaţa, ochii-mi sunt ca orbi)*[36]*.*

Eu am făcut asta, se gândea Juliet. Beatrice ar fi probabil în viaţă dacă nu i-aş fi cerut să mă ajute. Iar acum e un cadavru în putrefacţie.

— Domnişoară Wilson?

— Da?

---

[36] Citat celebru din tragedia *Ducesa de Malfi* de John Webster (cca 1580 – cca 1634).

— Este sora dumneavoastră, domnişoară Wilson? a întrebat-o asistentul, încetişor.

Era învăţat cu suferinţa oamenilor, presupunea Juliet. Juliet se dăduse drept „Madge Wilson“, deşi nimeni la morgă nu-i ceruse să spună cine era. Cât de simplu părea în război să devii altcineva.

— Da, a murmurat ea. E sora mea. Ivy. Ivy Wilson.

Juliet avea un certificat de naştere pe numele „Ivy Wilson“, contrafăcut de MI5.

— Sunteţi sigură, domnişoară? Ştiţi că la început a existat o confuzie?

— Ce groaznic, a murmurat ea. Nu, e Ivy, nu încape îndoială, a spus Juliet, simţind un hohot de plâns în capul pieptului.

— Regret, dar trebuie îndeplinite nişte formalităţi, a spus asistentul de la morgă. Şi ştiţi că va avea loc o anchetă? S-ar putea ca poliţia să reţină trupul surorii dumneavoastră până la încheierea investigaţiilor.

— Da, a spus ea, desigur. Vrem să aflăm ce s-a întâmplat. Nici nu ştiu cum va suporta mama toate astea.

Asistentul a condus-o într-o încăpere alăturată, un fel de cameră de trecere sumar mobilată, unde i-a dat să completeze nişte formulare. Încăperea era zugrăvită într-un verde de spital, iar masa şi scaunele erau metalice. Era oribil să aduci rudele îndoliate într-un asemenea loc. A terminat de scris şi s-a semnat în partea de jos „Madge Wilson“. O impostoare, o farsoare, confirmând moartea unei alte impostoare. Probabil că Juliet era singura persoană din lume căreia îi păsa de Beatrice Dodds. Iar acum biata fată nu mai avea nici măcar numele ei adevărat, fiind radiată din lume, de parcă nici n-ar fi existat vreodată.

— Îmi cer scuze, dar simt că mă ia cu leşin, a murmurat Juliet. Credeţi că aş putea căpăta o cană cu ceai? E din

cauza şocului, presupun. Un ceai dulce şi fierbinte – aşa se recomandă, nu?

— Da, domnişoară, exact. Stati cuminte aici, vin înapoi într-o clipită.

Era un om drăguţ, un om bun, se gândea ea. Avea într-adevăr o stare de leşin, nu se aşteptase ca imaginea lui Beatrice moartă să o impresioneze atât de sinistru.

Ceea ce rămânea din bunurile lumeşti ale lui Beatrice se găsea într-un pachet diform din hârtie maro, pe o masă, în partea laterală a camerei. Cineva scrisese „Juliet Armstrong“ cu cerneală neagră pe hârtie, apoi tăiase cu un X şi scrisese „Femeie – necunoscută“. Toată viaţa unui om, se gândea Juliet, încăpea într-un singur pachet. Se gândea la Pelham Place, unde pretutindeni era ticsit de „lucrurile bune“ ale doamnei Scaife. Ar fi nevoie de multă hârtie maro pentru a împacheta viaţa doamnei Scaife.

Juliet a luat pachetul, constatând că era mult mai greu şi mai incomod decât se aşteptase; era aproape ca şi cum Béatrice însăsi atârna acum în braţele ei. A ieşit „, > din cameră şi a continuat pe coridor spre ieşire. Tocmai când cotea către uşă, a auzit vocea asistentului mortuar,» ■* * ***st***rigând după ea:

— Domnişoară Wilson, domnişoară Wilson!

» ■*»

*

Când a ajuns înapoi în Dolphin Square, Juliet a aşternut nişte ziare pe covorul din living şi a desfăcut bocceaua cu haine ieftine a lui Béatrice. Funingine şi praf de cărbune s-au revărsat din ele ca un şuvoi de murdărie. Cea mai murdară era o eşarfă. Oare asta era arma crimei? Dar n-ar fi trebuit atunci ca poliţia să o reţină ca probă? Era din mătase, Hermès, scumpă. Ultima oară, Juliet o văzuse legată în jurul gâtului zbârcit al doamnei Scaife. Era oare posibil ca doamna Scaife, şi nu unul dintre mardeiaşii ei,

să o fi omorât pe Béatrice? Părea puţin probabil, însă într-adevăr doamna Scaife era corpolentă şi robustă, în comparaţie cu Béatrice, care părea atât de firavă şi subţire. Dar cum rămânea totuşi cu beciul de

» „cărbuni de la Carlton Club? I se plânsese oare doamna Scaife lui Trude, la un ceai cu fursecuri, spunându-i că avea pe cap un cadavru nedorit, iar Trude o liniştise poate, zicând: „Oh, ştiu eu ce puteţi face cu el!“?

Poşeta propriu-zisă era goală – nicio Carte Roşie. Niciun petic de hârtie cu vreun „indiciu“ scris cu litere groase. Nici urmă de cerceii cu diamante, desigur.

— Juliet? a zis Perry, apărând în cadrul uşii. Dumnezeule, cât eşti de murdară. Astea sunt lucrurile rămase de la biata fată?

— De la Beatrice. Da.

— Şi aceea e poşeta ta? Presupun că n-au apărut şi cerceii aceia?

— Din păcate, nu.

Perry a ridicat din umeri cu indiferenţă şi a zis:

— Garrard’s avea asigurare pentru ei. Bun – ne folosim influenţa pentru a eluda procedurile uzuale ale poliţiei. A fost dusă la un antreprenor de pompe funebre în Ladbroke Grove, va fi îngropată în Kensal Green vineri.

— Era orfană, a spus Juliet. Nu cred că se va sinchisi careva prea mult.

— Îmi pare rău, a zis el. Efectiv, îmi pare rău. Dar, ştii cum e, contează binele mai mare şi aşa mai departe.

*

— M-a frapat o idee, a spus Perry.

A luat-o de mână peste pânza albă şi scrobită a feţei de masă la Simpsons.

O invitase la cină ca să o „înveselească“ după experienţa de la morgă. Părea neimpresionat de moartea lui Beatrice, ca şi cum ar fi fost doar încă o victimă a

războiului. O fată. Un nimeni. Un şoricel.

— Şi, desigur, sărbătorim logodna noastră, a mai spus el.

Îi cumpărase un inel – modest, cu safir, care îi lăsase deja un cerc negru în jurul degetului. Încerca mereu să o ia de mâna cu inel, ridicând-o deasupra mesei, ca şi cum ar fi vrut să vadă toată lumea că era logodnica lui. Mai bine aşa, decât să fie persoana cu care doar să-şi facă el de cap, presupunea ea. Dar, de fapt, poate că nu, totuşi.

Căruciorul cu clopot argintiu se apropia ameninţător de masa lor. Cu gesturi abile, un chelner a dezvăluit pe platou o bucată de friptură de vită, atât de crudă şi în sânge, încât te gândeai că inima bietului animal nu încetase poate să bată. Asta apropo de raţii! Au fost tăiate felii şi aşezate apoi pe farfuriile lor.

— Spuneai că te-a frapat o idee, i-a reamintit ea.

— Da, mulţumesc. Mă gândeam că, dacă a fost o confuzie de identitate, atunci făptaşul care a ucis-o pe fata aceasta...

— Beatrice, a spus Juliet, istovită.

— Da, făptaşul a crezut probabil că te omoară pe tine. Fata avea poşeta ta, actele tale de identitate. Trebuie să fii extrem de prudentă în următoarele zile, până când agresorii aceştia vor ajunge după gratii.

Ce straniu, se gândea ea. Timp de câteva zile „Juliet Armstrong“ încetase să mai existe oficial. Poate că îşi luase „concediu fără plată“ din viaţă, ca să meargă să se zbenguie cu îngeraşii, caprele şi mieii. În lipsa ei, Iris fusese cumva chemată să joace ca dublură în locul ei? Şi oare se descurcase bine? Remarcase Perry impostura? Credea el că era...

— Mănâncă tot, a zis Perry, pe un ton vesel. Nu vom mai avea parte prea mult de aşa ceva, iar tu chiar trebuie să

mai pui nişte carne pe oase.

Juliet, căreia de obicei nu i se făcea scârbă prea uşor, a lăsat să cadă în şervetul de pe genunchi cea mai mare parte din friptură *{carne,* se gândea ea îngreţoşată).

S-a ridicat în picioare şi a spus:

— Scuză-mă, te rog, un pic.

A plecat cu şervetul la toaletă, unde a aruncat bucăţile de carne la gunoi. Se întreba ce avea să creadă biata femeie de serviciu când avea să le găsească acolo.

„Va fi într-adevăr o aventură pentru dumneata“, îi spusese Perry la început de tot. Şi aşa i se şi păruse. Cu un pic de peripeţii, ca într-o carte de Buchan sau Erskine Childers, se gândea ea. Ca în povestirile de aventuri din *Girl’s Own.* Localul Russian Tea Room, lipirea afişelor, fuga prin balcon, în jos pe viţa sălbatică. Dar de fapt nu era o aventură! Cineva murise. Beatrice murise. O vrăbiuţă. Un şoricel. O insignifianţă pentru toţi, în afară de Juliet.

ZARURILE AU FOST ARUNCATE

Perry părea bine dispus din nou. Juliet răsufla uşurată, bucurându-se că norul care îl ameninţase se risipise acum. Începea să-i fie tot mai greu să facă faţă toanelor lui.

— Avem în vizor un american. Îl cheamă Chester Vanderkamp, a precizat el, rostind scârbit numele, fiindcă îi detesta pe americani. Lucrează la Ambasada americană, la serviciul cifruri.

— Cifruri? a repetat Juliet. Coduri, telegrame secrete şi aşa mai departe?

— Da, el vede tot – toată corespondenţa care vine şi pleacă din ambasadă. Se opune cu înverşunare ideii ca America să intre în război. E tonul împăciuitor, pe care îl dă ambasadorul lor, desigur, a subliniat Perry, care nutrea o animozitate deosebită faţă de Kennedy. Îi admiră pe

nemţi, a continuat el. Are ciudă pe evrei, zice că ei conduc industria, guvernul, Hollywood etc. — diatriba obişnuită. Ei bine, Vanderkamp ăsta codifică şi decodifică unele dintre cele mai delicate telegrame şi, din câte se pare, ia acasă copii ale lor – are un apartament în Reeves Mews, imediat după colţ, lângă ambasadă.

— Dar de unde ştii toate astea? s-a mirat Juliet.

— Mam’selle Bouchier l-a „curtat“ pentru noi.

— Giselle?

— Da, Mata Hari a noastră. Nimeni nu o întrece la şuetele de alcov. Din nefericire pentru noi, o mare parte din corespondenţa lui este între Churchill şi Roosevelt – felul cum Roosevelt poate să ne sprijine. Dacă izolaţioniştii şi pacifiştii din America pun mâna pe aşa ceva, va fi un regal pentru ei. S-ar sfârşi cu Roosevelt. Şi, probabil, la fel s-ar sfârşi şi cu speranţele noastre de a-i face pe americani să intre în război. Mai există, de asemenea, foarte multe alte materiale, care ar fi extrem de nocive pentru trupele noastre din Europa – secrete militare şi aşa mai departe.

— O, Doamne.

— O, Doamne, într-adevăr, domnişoară Armstrong. Vestea proastă este că Vanderkamp se gândeşte să împărtăşească aceste informaţii nu doar cu America, ci şi cu

, ■*» nemţii.

— Şi, totuşi, pari teribil de vesel, a remarcat Juliet.

Perry zâmbea frumos, cum ştia el. Sărută-mă, se gândea ea. O fărâmă de speranţă.

— Fiindcă domnul Vanderkamp vrea să se întâlnească cu doamna Scaife. I s-a spus despre contactele ei în străinătate. Şi este întru totul favorabil politicii ei. Putem să-i prindem pe amândoi în flagrant delict şi să împiedicăm astfel ca afurisitele alea de telegrame să mai plece afară. Şi în felul acesta împuşcăm doi iepuri dintr-un

foc.

— Ce imagine oribilă, a spus Juliet.

— Vor avea nevoie de un intermediar, a zis Perry.

— Eu, adică?

— Tu. Exact.

*

— Şi aşa deci, a spus doamna Scaife, amestecând gânditoare cubuletele de zahăr în ceai. Americanul acesta... Chester Vanderkamp?

— Da.

— Are informaţii pe care vrea să ni le dea şi nouă?

— Da. Informaţii importante. Are copii – decriptări – după foarte multe telegrame diplomatice între Roosevelt şi Churchill. („Sute de documente“, potrivit Gisellei, care a transmis de asemenea şi informaţia irelevantă că „Tipul e plictisitor în pat“.) Din câte se pare, documentele conţin o corespondenţă substanţială despre sprijinul lui Roosevelt pentru noi.

— Şi e dispus să ne împărtăşească şi nouă din aceste informaţii?

— E dispus să ni le *dea.* Să vi le dea *dumneavoastră,* doamnă Scaife. Vrea să fie sigur că vi le predă dumneavoastră personal.

— Ei bine, avem pe cineva care le poate duce cu valiza diplomatică în Belgia, iar de acolo mai departe la Ambasada germană din Roma. Iar germanii le vor difuza în toată lumea, presupun. Iar dacă n-o fac, atunci prietenul nostru William Joyce cu siguranţă o va face. Germanii se pricep la propagandă. La fel ca izolaţionişti americani.

— Doi iepuri dintr-un foc, doamnă Scaife. Doi iepuri dintr-un foc.

— Nu poate să vină aici, totuşi. Sunt urmărită. Probabil că şi el e urmărit.

— *Eu* nu sunt urmărită, doamnă Scaife, a spus Juliet. Ce-ar fi să vă întâlniţi cu el la mine acasă? Pot aranja eu asta, ca intermediar. Mai vreţi ceai? Să torn eu?

*»

*

Rotiţele s-au pus în mişcare. Peste două zile, întâlnirea dintre doamna Scaife şi Chester Vanderkamp urma să aibă loc într-un apartament MI5 în Bloomsbury – o locuinţă sordidă, ca un muzeu al ororilor, cu vopsea maro şi ferestre jegoase –, în care stătea chipurile Juliet. Apartamentul era cablat cu microfoane, iar schimbul de telegrame urma să fie înregistrat. Odată ce telegramele aveau să treacă de la un suspect la celălalt, Juliet urma să dea un semnal şi poliţia avea să-i aresteze atât pe doamna Scaife, cât şi pe Chester Vanderkamp.

*

Ora unsprezece a doua zi dimineaţă era momentul stabilit pentru arestări. Juliet rămăsese peste noapte din nou în Dolphin Square. Primise acelaşi sărut sec, de somn uşor, şi se lungise iarăşi în poziţia de efigie, în timp ce Perry părea să doarmă netulburat lângă ea. S-a trezit devreme, a făcut ceai şi l-a băut privind afară pe fereastra livingului spre grădina de dedesubt. În lumina aurorei, cerul părea de mărgăritar. Fântâna funcţiona. Magnolia şi liliacul se scuturaseră deja, însă florile estivale aşterneau covoare colorate pe pământ.

— Ah, te-ai sculat, a spus Perry, făcând-o să tresară speriată. Şi ai pregătit ceaiul. Splendid. Eşti pregătită pentru sfârşitul partidei?

*

Juliet a fost surprinsă când a văzut că doamna Ambrose o însoţise pe doamna Scaife la apartamentul din Bloomsbury.

— Doamna Ambrose este o asistentă aşa de leală, a spus doamna Scaife.

— Prietenă, nu asistentă, a corectat-o doamna Ambrose pe un ton anodin. Am vrut să fiu de faţă la măcel, i-a şoptit ea lui Juliet, trecând pe lângă ea în vestibul.

— Doamne Sfinte, a zis doamna Scaife, privind în jur aproape scârbită. Tu chiar locuieşti aici, Iris, dragă?

— Groaznic, aşa-i? a râs Juliet. E doar un domiciliu temporar, doamnă Scaife. Mă mut într-un apartament în Mayfair săptămâna viitoare.

— Oh, asta sună mult mai convenabil. Dacă vrei, ţi-o trimit pe Nightingale ca să te ajute cu treburile.

Exact în acel moment, poliţia făcea o razie în casa doamnei Scaife din Pelham Place, căutând dovezi care să o incrimineze. Oare Nightingale ar avea ceva de spus despre asta? se întreba Juliet.

A urmat apoi o gargară interminabilă despre înaintarea germanilor şi ce avea să însemne aceasta pentru cei din Clubul Dreptei.

— Medalii, presupun, a zis doamna Scaife.

— O cruce de fier? a spus doamna Ambrose, destul de încântată de idee.

Îşi scosese lucrul de mână şi tricota, cloncănind din andrele ca un tren la macaz.

— Ceai? le-a oferit Juliet. Sunt sigură că domnul Vanderkamp nu mai întârzie mult.

Juliet a pus ibricul pe ochiul plitei în chicineta sărăcăcioasă şi s-a întors pe hol în vârful picioarelor, ca să verifice ce făcea Cyril. Tânărul fusese cooptat în această operaţiune şi se instalase deja în dulapul de pe hol, monitorizând aparatura de înregistrare.

A ridicat victorios degetul mare şi a şoptit:

— E ca în Gaura Neagră din Calcutta înăuntru aici.

— Îţi aduc pe furiş nişte ceai, i-a şoptit Juliet.

— Cu cine vorbeşti acolo, Iris, dragă?

— Cu nimeni, vorbeam singură, a strigat Juliet.

*

Ceaiul fusese turnat, cu toate fasoanele uzuale apropo de zahăr şi linguriţe, când a sunat la uşă.

— Domnule Vanderkamp, poftiţi înăuntru, vă rog, a zis Juliet.

Era mai scund decât se aşteptase ea, însă sprinten şi cu alură sportivă, iar spre deosebire de bărbaţii conaţionali pe care îi cunoştea Juliet, el părea să radieze de sănătate şi energie, cum vedeai la cei din Lumea Nouă. L-a condus până în living, unde a făcut prezentările.

— Cred că noi doi avem cunoştinţe comune, a spus doamna Scaife, ca o amfitrioană experimentată.

— Şi eu cred la fel, *ma'am,* a spus el, ca un musafir bine-crescut.

Şobolanii erau în capcană. Şi aveau maniere alese, pentru nişte şobolani.

Noi mişcări de ceşcuţe şi ceai, alte sporovăieli despre iminenta victorie a naziştilor.

— Va fi o zi măreaţă când germanii vor mărşălui pe Whitehall şi ne vor ajuta să restabilim sănătatea morală a acestei ţări, nu credeţi, domnule Vanderkamp? a zis doamna Scaife. Şi-atunci, îi vom azvârli afară pe toţi evreii şi străinii, redobândindu-ne adevărata suveranitate.

— Sunteţi de lăudat, a spus Chester Vanderkamp.

Şi, pe urmă, în sfârşit, au fost scoase la iveală telegramele. Vanderkamp şi-a desfăcut servieta şi a extras dinăuntru un plic mare maro. A tras telegramele din plic şi a împins la o parte vesela de ceai, ca să poată înşira hârtiile pe masă. Doamna Scaife s-a aplecat să le examineze. Juliet a simulat indiferenţa, ridicându-se de pe scaun şi îndreptându-se spre fereastră. Vedea bine toată strada de aici. Mardeiaşii doamnei Scaife nu se zăreau

nicăieri. Fuseseră „rezolvaţi“, probabil. Era în schimb un bărbat postat pe trotuarul de vizavi. Unul dintre bărbaţii în haine cenuşii. Se holba în sus la fereastră. Juliet s-a uitat şi ea fix la el.

— Splendid, a spus doamna Scaife. Nici n-am cuvinte ca să exprim cât de utile vor fi toate astea pentru cauza noastră.

— Mă bucur să fiu de folos, a zis Vanderkamp, adunând telegramele şi vârându-le la loc în plicul maro.

Juliet şi-a scos batista din mânecă.

— Poftim, a spus Vanderkamp, înmânându-i doamnei Scaife plicul maro.

Doamna Scaife a luat plicul maro. Juliet şi-a suflat nasul. Era un semnal cam banal.

— Sper că n-ai răcit! a exclamat doamna Scaife, plină de solicitudine, strângând acum la pieptul ei planturos plicul maro.

— Nu, a spus Juliet. N-am răcit.

Unde sunt oamenii ăştia? se întreba ea. De ce le-o

lua oare atâta timp? Dar exact atunci, cu o trosnitură cumplită, uşa de la intrare a fost spartă violent. De ce trebuiau să fie atât de melodramatici? Dacă ar fi sunat frumos, ea le-ar fi deschis imediat.

— Acum, gata, i-a spus Juliet doamnei Scaife, care s-a încruntat, zicând:

— La ce te referi, dragă?

Un grup de poliţişti au dat buzna în apartament. Doamna Scaife a scos un ţipăt şi s-a ridicat în picioare, iar Chester Vanderkamp a spus:

— Ce naiba mai e şi asta?

Juliet l-a recunoscut pe detectivul înalt, din urmă cu două dimineţi. A salutat-o, săltându-şi pălăria pe frunte.

Vanderkamp a fost arestat, cu cătuşe la mâini. Se holba

consternat la Juliet.

— Scorpie afuristă, i-a aruncat el printre dinţi.

— Hei, hei, a făcut detectivul înalt. Fără invective.

Între timp, doamna Scaife se topise în smârcuri de dantele pe sofa.

— Iris, dragă, îngăima ea pierită. Nu înţeleg.

Până ca Juliet să apuce să spună ceva, a apărut Perry, cu Giselle după el. Părea aeriană, de parcă ar fi nimerit fără voie pe scena unui teatru. Perry i-a spus doamnei Scaife:

— V-am prins, *madam.* Am înregistrat această întâlnire, iar în casa dumneavoastră am găsit scrisori adresate lui Joyce şi altor pramatii de fascişti, chiar şi scrisoarea unui „fan“ către Herr Hitler şi – cu o pauză dramatică atipică pentru el, Perry a rostit – Cartea Roşie.

S-a dovedit a fi mai mult grena decât roşie, însă Juliet presupunea că nimeni din cei prezenţi nu avea să mârâie apropo de nuanţă. A ridicat în sus faimoasa piesă de rezistenţă şi s-a întors spre Juliet.

— Era în casa acestei doamne, exact cum ai spus dumneata, domnişoară Armstrong.

Doamna Scaife se holba cu gura căscată la Juliet.

— Iris, dragă, ce-nseamnă asta?

A prins-o de mână pe doamna Ambrose, de parcă aceasta ar fi fost un colac de salvare, şi a zis:

— Doamnă Ambrose – Florence – ce se întâmplă?

Doamna Ambrose nu spunea nimic. Juliet se întreba dacă doamna Scaife îşi citise horoscopul pentru acea zi şi, eventual, ce ar fi putut să citească acolo. *Veţi avea o surpriză astăzi.*

Doamna Scaife s-a întors neputincioasă spre Giselle.

— Şi tu?

— *Oui. Moi aussi,* a recunoscut ea nonşalantă.

Parcă ar fi fost într-o farsă, se gândea Juliet, întrebându-

se cine avea să mai apară pe scenă în continuare. Vreun majordom, poate, sau vreun brigadier de nădejde, însă s-a dovedit că Giselle fusese ultimul personaj din distribuţie şi, arătând spre doamna Scaife, Perry i-a spus poliţistului de lângă el:

— Aresteaz-o. Du-o în Bow Street.

— Dar eu n-am făcut nimic, protesta doamna Scaife.

Părea dintr-odată bătrână şi neajutorată. Lui Juliet aproape că i se făcuse milă de ea. Aproape.

— Nu există fapte fără consecinţe, *madam,* a spus aspru Perry.

— Cum rămâne cu celelalte cucoane? a întrebat unul dintre poliţişti. Le arestăm şi pe ele, domnule?

— Nu, a zis Perry. Ele sunt agente MI5.

— Toate, domnule?

— Da.

Ce absurd, se gândea Juliet. A zărit un zâmbet fugitiv pe chipul detectivului înalt şi s-a întrebat dacă simţea şi el la fel.

Ï J

— O să te omor, trădătoare ce eşti, i-a zbierat Chester Vanderkamp lui Juliet, în timp ce era târât cu forţa de-acolo.

— Nu mi-aş face griji în locul dumitale, i-a spus lui Juliet detectivul înalt. N-o va face, probabil.

*

Şi cu asta, gata. Din câte se părea, sfârşitul operaţiunii însemna sfârşitul carierei lor ca spioane. Perry le-a invitat pe toate la un dejun târziu la Pruniers; Cyril, inclus şi el în grupul mesenilor, era mut de admiraţie, încântat de restaurant, de mâncarea servită şi de faptul că se afla în compania haremului de femei patronat de Perry.

— O constelaţie de frumoase doamne, a rostit mieros şeful de sală, asezându-le la masă.

Doamna Ambrose i-a aruncat o privire ucigătoare.

Giselle fuma ţigară de la ţigară. Părea absentă şi n-a ciugulit decât un pic din puiul de pe farfurie. Juliet se întrebase dacă aveau să mănânce din nou homar, însă ospătarul i-a spus încetişor lui Perry că avea o *Poularde au Riz Suprême.* La spus că puii „veniseră în acea dimineaţă cu trenul în vagon-cisternă de la Hampshire“, iar Juliet a râs, fiindcă şi-a imaginat peronul unei halte de provincie înţesat de orătănii cotcodăcind de zor, ca nişte navetişti aşteptând să vină trenul.

Perry a arcuit o sprânceană, uitându-se la ea. Probabil, ca logodnică a lui, trebuia să aibă un comportament demn. Nu anunţase – Slavă Domnului – logodna lor în faţa mesenilor; oricum, lui Juliet i-ar fi fost greu să suporte privirile lor curioase. (Oare aşa se simţeau toate viitoarele mirese? Probabil că nu.) Bine că Perry era un bărbat căruia îi plăceau secretele. Inelul ei de logodnă fusese depozitat „la loc sigur“ în unul dintre variatele sertare ale secreterului lui Perry.

— Dacă nu mănânci asta, o iau eu, a zis Juliet, trăgând spre ea farfuria Gisellei.

— O să te îngraşi, a zis Giselle.

— Ba nu, a spus Juliet, ştiind că acel gol inimaginabil din ea nu avea să se umple niciodată. Ce-o să se întâmple cu ei? Mă refer la doamna Scaife şi la Vanderkamp, l-a întrebat ea pe Perry.

— Bănuiesc că vor fi judecaţi cu uşile închise în faţa unei curţi de justiţie. A fost arestat şi Mosley, împreună cu mulţi alţii. Doamna Scaife va fi închisă probabil în Holloway, alături de amicii ei.

— M-aş fi aşteptat să fie spânzurată, a spus Juliet.

Un ştreang strâns în jurul gâtului zbârcit, în loc de eşarfa Hermès.

— Nu vrem să creăm martiri. Probabil că pe

Vanderkamp va trebui să îl predăm americanilor. Îl vor trimite pachet acasă, cu o tinichea de coadă, şi îl vor mătrăşi în vreo ţară sinistră din America de Sud. Însă vor fi furioşi că nu i-am implicat şi pe ei în operaţiune.

La sfârşitul dejunului, doamna Ambrose a spus de parcă s-ar fi ridicat de la o şedinţă la Institutul Femeilor:

— Păi, trebuie să ne vedem de treabă. Eu mă mut la Eastbourne, unde o stau împreună cu nepoata mea.

— Dar nu trăia parcă în Harpenden? a spus Juliet.

— Am mai multe nepoate, a zis ea, râzând scurt.

Înainte de a pleca, i-a dăruit lui Juliet produsul tricotatului ei, o bucată atât de informă, încât greu ai fi putut ghici care fusese scopul iniţial. Juliet se gândea că avea să prindă bine pentru coşul lui Lily.

Giselle s-a dezmeticit din starea ei de letargie şi a zis că le spune adio tuturor. Nu la revedere, totuşi?

Giselle intra în serviciul activ, a explicat Perry după plecarea ei.

Ca să lupte? Ca să omoare oameni, inamici, se gândea Juliet. Nici nu era de mirare dacă păruse mai absentă decât de obicei.

Ca aşa-zis punct culminat, arestările se dovediseră o dezamăgire. Juliet sperase la ceva mai mult decât mâna rece a legii. Un pic de violenţă nu ar fi stricat. Poate că mi-ar plăcea şi mie să fiu „în serviciul activ“, se gândea ea. Să omor duşmanii.

— Eb, cum se spune, niciun om nu poate opri timpul în loc, a zis Perry. Sau nicio femeie, în fond. Înapoi la muncă, domnişoară Armstrong.

Juliet a oftat şi a spus:

— Haidem, Cyril. Hai să ne întoarcem pe baricade.

*

Juliet a băgat mâna în buzunarul de la mantou, unde avea cheile de la apartamentul din Dolphin Square.

Degetele ei au dibuit cutiuţa verde de piele. Strecurase cerceii cu diamante în buzunar când dăduse peste doamna Scaife la Garrard’s, iar acum nu se mai încumeta să îi ducă înapoi. Fireşte, fusese şi toată drama arestărilor şi aşa mai departe. Oricărei fete i se întâmplă să mai uite, în fond.

— E-n regulă, domnişoară? a întrebat Cyril când Juliet răsucea cheia în broasca uşii.

— Da, Cyril. Totul e în regulă.

Războiul îşi urma cursul neştiut înainte, însă senzaţia era că acum tot dramatismul dispăruse.

Juliet şi-a atârnat haina în cuier şi a tras husa de pe Imperial. S-a aşezat în faţa maşinii de scris şi a îndoit degetele de mai multe ori, de parcă s-ar fi pregătit să cânte la pian.

— 9 —

Discul 1 (cont.)

18.10

Prezenţi GODFREY şi TRUDE. Discuţie generală despre vreme. Conversaţie despre D-NA SHUTE, o prietenă a lui TRUDE, care are o fată ce urmează să se mărite cu un bărbat din divizia de Contrainformaţii a Armatei. TRUDE propune să se ducă în vizită la D-NA SHUTE săptămâna viitoare.

G. În Rochester? Da, şi să stai de vorbă cu fiica?

T. Să o felicit! (Râde)

G. Simţi că ai făcut progrese? Mă întrebam dacă (?) nu ţi-a tăiat cheful?

T. (Surprinsă) Nu! (hohoteşte de râs. Ceva inaudibil, sună ca ştiri (sau priviri)) Sunt cam aceleaşi chestii pe care ţi le bagă pe gât la fiecare jurnal de actualităţi.

G. Da, da.

— Gata, înapoi la monotonia cotidiană, eh, domnişoară? a zis Cyril.

— Cam aşa ceva, Cyril.

Dar ce mult se înşelau. „Monotonie“ era ultimul cuvânt pe care l-ar fi putut folosi pentru a descrie grozăvia care a urmat.

1950

DEFECŢIUNE TEHNICĂ

Juliet s-a întors de la Morretti’s, înarmându-se sufleteşte pentru înregistrarea din acea după-amiază a unui episod din *Vieţi din trecut.* Fata urâcioasă de la recepţie lipsea – devorată la prânz de Minotaurul din subsol, pesemne. În locul ei, Daisy Gibbs se învârtea pe-acolo. O dihanie s-ar gândi bine înainte să o mănânce – comestibilă, dar indigestă, se gândea Juliet.

— Oh, ai venit, domnişoară Armstrong, a spus ea. Mă întrebam pe unde eşti.

— Am fost la masă, a zis Juliet. Nu am întârziat. În fine, prea puţin. E vreo problemă? Cu *Vieţile din trecut**.

— Tot ce se poate, a zâmbit Daisy.

Era deopotrivă enigmatică şi imperturbabilă. Era greu să o citeşti. Ar fi o comoară pentru Security Service. Nu puteai şti niciodată sigur dacă era ironică sau doar timidă. Din nou, o trăsătură bună pentru Security Service.

— A apărut un inconvenient de ultim moment, din păcate, a spus Daisy. Ne lipseşte o femeie, a adăugat ea, pornind înainte spre biroul lui Juliet, de parcă aceasta n-ar mai fi ştiut cum să ajungă acolo.

— Jessica Hastie? a ghicit Juliet.

— Da. Soţia Morarului nu participă la emisiune, din păcate. Tot ea a jucat rolul Fetiţei, care se pare că acum are lepră. Am remarcat că ai schimbat scenariul destul de mult.

— Aşa e, a recunoscut Juliet. Nu exista nicio molimă acolo. Or, în Evul Mediu, presupun că nu găseai nimic altceva *decât* molime la tot pasul.

— Da, şi se pare că ignorăm complet Ciuma Neagră, a spus Daisy. Eu una abia aşteptam să ajungem la asta. Am făcut copii noi, oricum.

— Dar unde *e* domnişoara Hastie?

— Cred că a pilit cam mult la dejun. Am izolat-o într-un studio gol. Începuse să cam facă tărăboi în Camera Verde.

La ei, Camera Verde era o încăpere micuţă, aşa că Juliet îşi şi imagina panica pe care o Jessica Hastie cherchelită putea să o provoace acolo.

— E cunoscută drept scandalagioaică, din păcate, a spus Juliet. Mă duc să văd ce face. O să începem la timp, nu-ţi fă griji.

— Nu-mi fac, a zis Daisy. Va fi bine.

*

Programul *Vieţi din trecut,* după cum indica şi titlul, prezenta o serie de emisiuni despre felul cum trăiau oamenii în trecut, deşi iniţial Juliet sperase că era vorba despre reîncarnare. Imaginaţia colectivă a Juniorilor putea fi stimulată de aşa ceva. Toţi şi-ar dori să revină întrupaţi în câini, desigur – băieţii oricum. (Juliet vizita multe clase de elevi, ca parte a slujbei ei.)

— Vieţi obişnuite, îi spusese Joan Timpson. Ideea de a readuce la viaţă omul-de-rând de-a lungul veacurilor. Omul obişnuit – şi femeia, desigur – şi societatea în care trăiau.

În Schools se punea subtil (sau poate nu aşa de subtil) accentul pe sentimentul civic al fiecărui cetăţean. Juliet se întreba dacă scopul nu era de a contracara instinctul spre comunism.

Istoria pentru şcoli era în cea mai mare parte sub forma unor dramatizări radiofonice. Faptele prezentate în mod direct însemnau pentru şcolari „timpuri grele“, spusese

Joan Timpson, încântată de aluzie. („Nu vreau să fiu ca Gradgrind[37]!“) Războiul făcuse ca lumea să fie sătulă de fapte, reflecta Juliet în sinea ei. Fuseseră groaznic de multe „fapte“.

Vieţile din trecut alergaseră deja în galop prin Epoca de Piatră, celţi, romani, saxoni, vikingi şi normanzi, iar acum ajunseseră în Evul Mediu, cu emisiunea de azi, intitulată *Viaţa într-un sat englezesc medieval.* Joan Timpson promisese să se întoarcă la timp pentru dinastia Tudor. („Nu ratez eu asta pentru nimic în lume.“) Unde se vor opri? se întreba Juliet.

— Războiul, i-a spus Joan categorică. Totul s-a oprit odată cu războiul.

— Ei bine, nu chiar totul, a obiectat Juliet.

— Am impresia, i-a spus mai târziu Charles Lofthouse la un pahar de băutură, că domnul Timpson a avut parte de o moarte sinistră în timpul bombardamentelor.

Şi a insistat teatral asupra adjectivului. În mod surprinzător, faptul că rămăsese fără un picior în timpul războiului nu-l făcuse nicidecum mai înţelegător cu suferinţelor altora.

— Joan pare destul de încrezătoare, a remarcat Juliet.

— E doar o faţadă, dragă.

Ca orice altceva, în fond, nu?

*

Juliet a găsit-o pe Jessica Hastie într-un studio gol de la etaj. Era rareori folosit, iar de câteva ori se dovedise util pentru a separa vreun individ de restul turmei. Jessica Hastie sforăia liniştită, cu capul ei mare proptit greoi pe pupitrul din cabina tehnică. Părea păcat (dacă nu chiar imposibil) să o deranjezi, aşa că Juliet a stins lumina şi a

[37] Thomas Gradgrind, institutorul materialist şi filistin din romanul *Timpuri grele* (1854) de Charles Dickens.

închis uşa.

— Poţi să fii tu Nevasta Morarului, aşa-i? a întrebat-o ea pe Daisy.

— Aşa cred.

Nimic nu părea să o sperie.

*

Emisiunea a fost înregistrată; niciun program nu se difuza în direct, spre deosebire de alte emisiuni de la Schools. Înregistrarea ca atare era mai scumpă, iar Juliet se întreba dacă Joan Timpson nu avea poate vreo dispensă specială.

— Păi, ştii, biata Joan, a spus vag Prendergast.

Bineînţeles, Joan prefera un baraj de efecte sonore – falanga de ostaşi în armuri (un lucru la care ţinea în mod deosebit), care zornăise prin *Vieţile din trecut* de când dispăruse Legiunea a IX-a, ar fi putut singură să îi biruiască pe toţi asistenţii de la Efecte, cu excepţia celor foarte robuşti. Vizavi, aveau pupitre radiofonice de comandă, care arătau de parcă ar fi provenit de pe puntea unei nave spaţiale sosite de pe altă planetă. Nici urmă de ceva atât de sofisticat din punct de vedere tehnic şi pentru Schools.

Scenariul pentru *Sat* (din nou, o poveste despre existenţa zilnică a unor oameni de la ţară, se gândea Juliet) era scris de o femeie pe nume Morna Treadwell şi era atroce. Juliet, cu ajutorul unui pahar de whisky bun şi al unui pachet de Craven „A“, stătuse trează jumătate din noapte ca să-l rescrie. Copiii meritau mai mult decât interpretarea Mornei Treadwell despre cotidianul medieval. Morna era prietenă cu Directorul general adjunct şi primea, din câte se părea, destul de multe comenzi de scenarii, deşi n-avea niciun pic de talent la scris. Se pare că nu asculta niciodată emisiunile

radiofonice, dar în fond de ce-ai fi făcut-o dacă nu erai un copilaş legat cu lanţuri de o bancă la şcoală?

Satul propriu-zis avea un conac, o biserică, o moară, un izlaz (cu heleşteu) şi şerbi cu duiumul (foarte fericiţi – ceea ce părea neverosimil). Şerbii arau şi semănau la nesfârşit, sporovăind tot timpul despre cultivarea solului în fâşii şi despre zeciuieli. În rest, nu se întâmpla mare lucru. Din cauza aerelor pe care şi le dădea, nevasta Morarului nu era agreată; doi oameni bun la suflet, soţ şi soţie, au pierdut un porc. Oh, şi un Menestrel de-a dreptul enervant întrerupea mereu pe toată lumea cu lăuta şi baladele lui moralizatoare. Nu exista niciun fel de *intrigă,* de fapt. Istoria trebuie întotdeauna să aibă o intrigă, se gândea Juliet, în timp ce tăia şi suprima cuvintele fade înşirate de Morna Treadwell. Altminteri, nu s-ar mai fi înţeles nimic.

L-a eliminat pe Menestrel – puteau să bage o lăută mai târziu, dacă chiar era nevoie (deşi când s-a întâmplat vreodată să fie nevoie de o lăută?). Era destul de mândră de faptul că adăugase un final patetic care sugera ravagiile ciumei ce avea să vină, chiar dacă ei urmau să o ignore şi să sară direct la Războiul Rozelor. O Slujnică de la conac a zărit un şobolan în cămară şi aproape imediat a fost ciupită de un purice. „Afurisitul“, a zis ea. (Aveau voie să spună „afurisit“ în Schools? Juliet nu-şi mai amintea dacă figura cumva pe lista cuvintelor interzise. Probabil.) „Nu-i nimic“, i-a spus Bucătăreasa Slujnicei. Dar *era* ceva şi avea să fie rău pentru o groază de oameni – până la jumătate din populaţia lumii, conform istoricilor. Nici măcar războiul nu reuşise aşa ceva.

— Domnişoară Armstrong? Toţi trăpaşii sunt la linia de plecare, a spus Daisy la microfonul din studio şi a salutat-o pe Juliet la pupitrul de control al emisiunii.

Din distribuţie, în afară de Menestrel şi fără a o pune la

socoteală pe Daisy, făceau parte doi actori şi o actriţă. Actriţa era trecută cu mult de vârsta de pensionare, iar unul dintre actori, un „artist“ matusalemic din teatrul de repertoriu, tremura ca o piftie şi abia putea să se ţină pe picioare la microfon. Al treilea membru al distribuţiei era un bărbat pe nume Roger Fairbrother, care fusese vătămat în război într-un mod nespecificat, şi în lipsa Jessicăi Hastie, a preluat el rolul Bucătăresei, întrucât avea o voce foarte subţire. Radioul permitea un anumit grad de abateri în privinţa genului persoanei.

Oare asta era tot ce reuşiseră să găsească mai bun? Oameni „săraci, neputincioşi, şchiopi şi orbi“?[38] Într-o asemenea companie, trufaşa Nevastă a Morarului, interpretată de Daisy Gibbs, sclipea de-a dreptul. Daisy, de altfel, era destul de convingătoare în rolul Fetiţei bolnave de lepră, ţipând piţigăiat în timp ce Gloata o alunga din sat. Gloata, compusă din ceilalţi trei membri ai distribuţiei, fusese sporită prin prezenţa unei dactilografe, pe care Daisy tăbărâse inopinat şi o târâse ca pe o pradă în studio. Istoric vorbind, era o procedură uzuală în Schools de a lua cu japca orice persoană aflată la îndemână, pentru a ajuta pe partea actoricească a lucrurilor, nu întotdeauna însă în avantajul artistic al programului radiofonic propriu-zis.

Deznodământul fericit era garantat prin întoarcerea porcului rătăcitor lângă cei doi soţi buni la inimă; şi, de asemenea, conform uneia dintre cele mai dramatice modificări introduse de Juliet, Nevasta Morarului, în loc doar să se căiască pentru năravurile ei fudule, a fost învăţată minte de şerbi, care au aruncat-o în heleşteul satului. Flagrant de inexact, probabil, însă Juniorii aveau să guste perdaful. În fond erau şi ei tot nişte „şerbi“, nu? înrobiţi de Stat, sub forma sistemului de învăţământ.

— Ai fost un star, a felicitat-o Juliet pe Daisy, când s-au

[38] Aluzie la Noul Testament, Evanghelia după Luca, cap. 14:13.

încheiat înregistrările. Poate ţi-ai ratat vocaţia.

— Poate nu, a spus Daisy.

Fata asta rămânea o enigmă de nepătruns.

*

Lester Pelling (rimează cu leming, se gândea Juliet) adăuga efectele sonore. Ţinea între dinţi creionul cerat, în timp ce asculta foarte concentrat discul de pe platanul patefonului, de parcă şi-ar fi ghicit viitorul acolo.

Juliet ezita, nevrând să-l deranjeze pe Lester tocmai când acesta ridica acul de pe placă şi se pregătea să facă o dâră cu creionul. Un al şaselea simţ, totuşi, l-a făcut să se întoarcă spre ea. Şi-a scos căştile şi a zis destul de sfios, de parcă s-ar fi jenat să fie surprins în timp ce lucra:

— Oh, vă salut, domnişoară.

— Scuze, n-am vrut să te întrerup, a zis ea.

— E-n regulă. Tocmai am băgat porcul. Am făcut găinile şi vacile.

— Ai şi gâşte?

— Nu.

— Ne trebuie neapărat şi gâşte, a spus Juliet. Aveau multe gâşte în Evul Mediu.

— N-am nici muzică. N-am ştiut ce s-ar potrivi.

— Cormorne şi flajolete, presupun. Vreun carnyx, eventual, a mai spus Juliet, extrăgând aceste cuvinte dintr-un obscur raft al memoriei ei.

Oare erau instrumente reale sau doar le născocea pe loc? se întreba ea. Sunau ridicol.

— O lăută, cred, a adăugat Juliet, iară chef.

— O să dau o fugă vizavi, la Efecte, a spus Lester.

— Nu, nu-i nevoie. Mă duc eu la BH[39], tu vezi-ti de treabă aici.

— Ştiţi, domnişoară, mi-ar plăcea să fiu şi eu producător de programe, i-a scăpat lui, pe neaşteptate. Ca

[39] Broadcasting House, sediul central al BBC.

dumneavoastră, a mai adăugat el fâstâcit.

— Da? Nu e chiar atât de grozav pe cât pare, să ştii.

Dar nu trebuia să îl descurajeze. Băiatul avea încă iluzii. Din nou, s-a gândit la Cyril. Şi el fusese tehnician de sunet. Oare Godfrey Toby s-ar dezice şi de el, prefăcându-se că nu-l cunoaşte? Cyril, şi-a amintit ea cu tandreţe, avusese o fire optimistă ca un terrier, neabătut chiar şi în faţa ororilor. *{Haideţi, domnişoară. Ofacem noi şipe-asta.}*

— Domnişoară? Domnişoară Armstrong?

Brusc, i se părea imperativ să fie încurajatoare. Spre deosebire de Cyril, Lester avea un viitor, de un fel sau altul.

— Bineînţeles, Lester, au mai fost cazuri de persoane cu o profesie ca a ta, care au promovat în alte posturi, a zis ea. Corporaţia ţine seama de asemenea lucruri. Tu eşti un bun soldat în momentul de faţă, însă poţi ajunge să conduci un regiment până la urmă.

— Pe cuvânt?

— De ce nu?

Dintr-odată, părea vizibil mai înalt. Zâmbea cu gura până la urechi, dezgolindu-şi dantura groaznic de nereuşită. *Bucuria,* se gândea Juliet. Asta însemna să fii fericit. Ar fi trebuit să-l strige pe Prendergast, ca să vadă şi el. Nu l-a strigat.

— Mulţumesc, domnişoară.

— Pentru puţin.

*

Daisy Gibbs a oprit-o când ieşea şi i-a dat un plic.

— Aţi primit asta, domnişoară Armstrong.

— Poţi să-mi spui Juliet, să ştii.

— Ştiu.

*

Juliet a examinat plicul, în timp ce fata de la Efecte încerca să localizeze un flajolet. Numele ei era scris pe faţa

plicului – „Domnişoara J. Armstrong“. Fusese cumva deschis? Nu se vedea nicio urmă că ar fi fost deschis, dar cu toate astea ea nu-şi putea înăbuşi bănuielile. Mesajele care apăreau ca din senin erau arareori liniştitoare şi adesea supărătoare. Când a deschis plicul, cu o oarecare precauţie, a găsit o bucată de hârtie pliată – fără antet –, pe care scria o singură frază. Zău? s-a gândit ea. N-au putut nici măcar să...

— Domnişoară Armstrong? Am găsit flajoletul. A trebuit să mă duc la Muzică.

Fata de la Efecte vorbea cu sufletul la gură, de parcă ar fi trebuit să alerge după flajolet prin toată clădirea. (Ar fi un nume frumos pentru o gazelă, se gândea Juliet. Sau pentru un iepure mai special.)

— Şi am un mesaj pentru dumneavoastră – nu tocmai un mesaj, cât mai degrabă o întrebare – de la domnul Pelling. A zis: „E o moară de apă sau o moară de vânt; şi puteţi dumneavoastră să procuraţi efectul?“

— Bravo, felicitări pentru moară, i-a spus Juliet lui Lester. Uitasem complet de ea. Am decis să fie de vânt – cum se spunea că făceau pânzele unei mori de vânt? Şuierau, parcă. Şfichiuiau, nu? Norfolk, înainte de război. Găsim la Atmosferă. Bun, pleoscăitul scaunului de scufundare, pentru Nevasta Morarului, va trebui să-l facem noi, nu cred să existe vreo pasiune pentru aşa ceva în Broadcasting House.

Întotdeauna făceau totul *live* în Manchester, cu doi băieţi de la Efecte, ligheane cu apă, morişti, tilinci – băieţii imitau pescăruşi de-adevăratelea (şi destul de iritant). Nimeni nu făcea mai bine scenele marine. Uneori, îi vedeai pe băieţi ieşind împleticindu-se din cabina lor, cu nişte figuri de parcă scăpaseră dintr-un cumplit dezastru maritim. Aşa era când se mutase ea de la „anunţurile de continuitate“ la *Ora copiilor,* bineînţeles. Aveau sarcina de

a ceda programele lor şi celorlalte regiuni, însă studiourile North erau deosebit de posesive cu *Ora* lor. Fusese mai distractiv decât aici. *Ora copiilor era.* Un program de divertisment, pe când tot ce făceau la Schools avea mereu un scop precis. Juliet constata că lucrul acesta începea deja să se răsfrângă negativ asupra moralului ei.

— Duceţi dorul acelei perioade, când lucraţi în nord? o întrebase Daisy cândva, nostalgică după ceva ce nu cunoscuse niciodată. (Era fata unui vicar de la ţară, din Wiltshire. Sigur că asta era. Ce să fi fost altfel?) Cu oameni autentici, nu?

— Nu mai autentici decât aici, spusese Juliet, neconvinsă nici ea de propriul răspuns.

Mama ei era – fusese – scoţiană (deşi nu ţi-ai fi dat seama după înfăţişare), iar odată făcuseră o lungă călătorie până în ţinutul ei natal. Juliet era foarte mică pe atunci şi nu-şi mai amintea mare lucru din acest pelerinaj. Un castel sumbru şi totul mânjit în nuanţe de cărbune unsuros. Se aşteptase să cunoască rude, dar nu-şi amintea de nimeni. Rude nu existau, se părea, nici pe linie paternă. „Semeni cu tatăl tău la zulufi“, i-a spus mama ei. Părea o moştenire jalnică.

Când depusese cerere de angajare pentru postul de Prezentatoare la BBC în Manchester, cei de la serviciul personal fuseseră foarte interesaţi să afle dacă avea legături cu Nordul Angliei; părea să fie vorba de un criteriu pe care trebuiau să îl respecte. Juliet se îndoia că rădăcinile caledoniene vagi ale mamei ei ar fi dat bine – era o regiune complet diferită, mult prea la nord faţă de zid –, aşa că a ales într-o doară „Middlesbrough“. „Splendid“, a auzit pe cineva şoptind. Oamenii spuneau întotdeauna că voiau adevărul, însă de fapt se mulţumeau perfect şi cu un surogat.

*

Lester Pelling aştepta răbdător. Să plece ea, probabil.

— Te las imediat să continui, a zis Juliet. Ai nevoie de ajutor?

Nu, nu avea nevoie.

Când se pregătea să plece, Juliet şi-a amintit brusc:

— Ce *era* tatăl tău, Lester?

— Poftim, domnişoară?

*

— Ce era tatăl tău?

— Un nemernic, a zis el încetişor, luând-o prin surprindere.

Nimeni nu înjura în Schools, în afară de câte un „ei, drăcie“ şi „ce naiba“ când apărea vreo problemă tehnică, dar totuşi aceasta era a doua vorbă urâtă pe care Juliet o auzise în ultima jumătate de oră. Revenind de la Broadcasting House, Charles Lofthouse o zărise la un moment dat şi îi spusese:

— Ei bine, i-au tras-o lui Fuchs.

Ştia că încerca să o şocheze, aşa că se uitase impasibilă la el şi îi zisese:

— Zău, chiar aşa?

Îi arătase prima pagină a ziarului *Evening Standard,* într-o primă ediţie a zilei, ca să citească şi ea articolul.

— Paisprezece ani, atât i-au dat, a spus el. Mai bine îl spânzurau, nu crezi?

— Rusia era aliată cu noi când le-a dat el informaţiile secrete, a remarcat Juliet parcurgând rapid textul din ziar. Nu poţi fi trădător dacă nu ai trecut de partea inamicului.

— Sofisticării, a pufnit el ţâfnos. Şi o apărare naivă, în cel mai bun caz. Dumneata de partea cui eşti, domnişoară Armstrong?

Văzându-l cum rânjea răutăcios la ea, ca un mişel dintr-o pantomimă, şi-a dat seama subit cât de mult o detesta şi

s-a întrebat cum de nu observase asta până atunci.

— Nu e vorba de a fi sau nu părtinitor, a spus ea pe un ton înţepat. E vorba despre aplicarea legii.

— Cum spui matale, drăguţă, a mormăit el, îndepărtându-se şontâcăit, iar ea a trebuit să se abţină să nu arunce în el cu vreunul dintre discurile înregistrate pe care le avea în braţe.

Se întreba dacă nu puteai să decapitezi pe cineva, azvârlind prin aer, exact la unghiul potrivit, un disc de aluminiu acoperit cu acerat de vinii. Moartea cu flajoletul.

— Bine, pe lângă că era un nemernic, cu ce se ocupa? l-a descusut ea pe Lester Pelling în continuare.

— Scuze, domnişoară. Mi-a scăpat iară să vreau.

— Crede-mă, am auzit lucruri mult mai urâte la viaţa mea. În şedinţa de azi-dimineaţă, ai sugerat o zi pe mare cu pescarii şi ai spus că tatăl tău era... Sunt doar curioasă, atâta tot. Frazele lăsate neterminate mi se par supăr...

— Negustor de peşte. Era negustor de peşte, domnişoară.

— Bun, vezi că se poate?

— Şi un nemernic, l-a mai auzit ea bolborosind când» ■* a ieşit din cameră.

*

Tocmai se instalase înapoi la biroul ei, când un mesager BBC – aceştia erau cadeţii Corporaţiei – a adus un alt plic pentru ea. „Juliet Armstrong“, se citea pe plic – un scris neglijent şi litere învăţate parcă într-o limbă străină. A oftat – oare avea să fie bombardată de tot felul de mesaje toată ziua? Acesta, totuşi, era complet diferit de mesajul pe care i-l înmânase Daisy mai devreme. În plic se afla o sigură foaie de hârtie liniată, destul de mică, ruptă dintr-un carnet. Cu acelaşi scris mâzgălit cum apărea şi numele ei pe plic, cineva scrisese: „Vei plăti pentru ceea ce ai făcut.“

Juliet a sărit de pe scaun, de parcă fusese muşcată de

un guzgan infestat de ciumă, a alergat afară pe culoar, după curier, şi a rostit, atât de tăios, încât băiatul s-a speriat:

— Cine ţi-a dat biletul acela?

— E de la Recepţie, domnişoară. Vreţi să trimiteţi un răspuns? a întrebat el docil.

— Nu.

*

— Cine ţi-a dat asta? a întrebat-o ea pe înfumurata de la recepţie, rămasă intactă, se părea, după întâlnirea cu Minotaurul.

Şi i-a băgat plicul sub nas, ca să înţeleagă la ce se referea.

— Cineva, a spus ea, refuzând să se lase intimidată.

— Nu poţi fi mai explicită?

— Un bărbat. Scund.

— Şi mai cum? a insistat Juliet.

— Avea un ochi mai sui.

— Şi şchiopăta? a sugerat Juliet, amintindu-şi de individul acela ciudat, pe care îl văzuse la Moretti’s.

— Da, şchiopăta. Era un tip foarte bizar. E prieten cu dumneata, cumva?

Eu sunt Ariadna, stăpâna labirintului, se gândea Juliet. (Era vreo diferenţă oare între un labirint şi un dedal? Şi dacă da, care era aceasta?) Şi n-am de gând să ridic un deget semidivin ca să te salvez când va veni vremea să fii jertfită măreţului jumătate-taur, jumătate-om. Taurul era partea de sus sau partea de jos a Minotaurului? Juliet nu-şi mai amintea. Indiferent cum ar fi fost, Minotaurul părea un mit foarte priapic. Făcuseră povestea lui Dedal şi a labirintului său la *Ora copiilor,* într-o variantă cumva prescurtată şi edulcorată. Emisiunea avusese succes. Icar, fiul lui Dedal, zburase prea sus, bineînţeles, şi căzuse. Era

intriga perfectă. Sub anumite aspecte, era singura intrigă.

*

„Rostind sentinţa, Preşedintele înaltei Curţi de Justiţie, Lordul Goddard, a spus: «Ai trădat ospitalitatea şi protecţia ce ţi-au fost oferite de această ţară, săvârşind cel mai abject act de trădare.» “ Juliet citea din *Evening Standard,* ultima ediţie, în timp ce mânca de masa de seară.

Vei plăti pentru ceea ce ai făcut. Fuchs urma să plătească acum. Dar pe mine cine vrea să mă facă să plătesc? se întreba ea. Şi cu ce? Bani însângeraţi? Un pfund de carne[40]? Şi cine pretindea recompensă? Şi pentru ce? Viaţa ei părea înţesată de fărădelegi, era dificil să identifici exact fapta pentru care voiau să o tragă la răspundere. Nu-i ieşea din minte felul cum Godfrey Toby îi întorsese spatele. Era exclus să nu o fi recunoscut. Războiul fusese ca o maree care se retrăsese, iar acum iată, fluxul revenise, scăldându-i din nou gleznele. A oftat şi s-a muştruluit în gând pentru o asemenea metaforă mediocră.

Era cumva ceva legat de reapariţia neaşteptată a lui Godfrey? Exista un legământ de vinovăţie între ei – primise şi el oare un soroc al răfuielilor? Şi puteai într-adevăr să îţi pierzi minţile cu astfel de întrebări?

Şi-a mai tăiat o felie de pâine şi a uns-o cu un strat gros de unt. Bine măcar că putuse să renunţe să mai mănânce conserva cu spaghete, cum avea de gând. Venind spre casă, trebuise să intre la Harrods Food Hali, ca să cumpere provizii pentru musafirul nepoftit, care avea să sosească mai târziu. Harrods era în drumul ei – locuia într-un apartament cu chirie, pe una dintre străzile mai obscure din South Kensington, care aştepta încă stoic să îşi poată reveni după pierderile suferite în război. Locuise aici pe

[40] Aluzie la tragedia *Neguţătorul din Veneţia* de William Shakespeare.

toată durata acelor ani şi i se părea o lipsă de lealitate să plece acum. Chiar şi când se mutase la Manchester ca să înceapă să lucreze la BBC, păstrase totuşi apartamentul, subînchiriindu-l unei infirmiere-şefe de la St. George's, care i se păruse întruchiparea decenţei, dar care se dovedise a fi o alcoolică turbată, ceea ce nu făcuse decât să întărească o veche convingere a lui Juliet, potrivit căreia aparenţele erau invariabil înşelătoare.

De la Harrods, cumpărase pâine, unt, felii de şuncă tăiate direct de pe os sub ochii ei, o bucată groasă de Cheddar, şase ouă, un borcan cu ceapă murată şi un ciorchine de struguri. A pus totul în contul lui Hartley, care beneficia de un aranjament special, eludând raţiile de alimente. Nu se aştepta să fie ceva foarte onest. A pus cu grijă bonul în portofel. Cei de la Contabilitate aveau să se plângă de faptul că se dusese la Harrods, şi nu altundeva mai ieftin, însă lui Hartley oricum nu-i păsa.

Juliet a mâncat nişte boabe de strugure şi pe urmă a pus ibricul pe ochiul plitei, a pregătit focul şi l-a aprins. Musafirul ei urma să apară abia peste un ceas. Îşi dorea, nu pentru prima oară, să fi avut loc în apartament pentru un pian. Nu mai avea niciun pic de elasticitate în degete. Uneori, se ducea vizavi în Broadcasting House şi exersa la pian în una dintre sălile de repetiţie. Avea acasă un gramofon, dar nu era acelaşi lucru – era complet invers, de fapt. Diferenţa dintre a asculta şi a cânta era la fel tranşantă ca opoziţia dintre a citi şi a scrie.

A pus Simfonia a Treia de Rahmaninov – înregistrarea lui, din 1939, cu Philadelphia Orchestra – şi a adus plicul din poşetă, citind din nou biletul pe care i-l dăduse Daisy. „Flamingo va sosi la 9.00 p.m." Asta se chema codificare la ei?! Te-ai fi aşteptat să fie mai capabili, să folosească un fel de cifru, dacă tot aveau de gând să aştearnă cuvintele pe hârtie. Se considera cumva că în forma aceea mesajul

era codat dacă s-ar fi întâmplat să dea careva peste el din întâmplare? Sau, de ce nu, dinadins? Se gândea la Daisy – oare ea îl citise? Făcea pe mielul nevinovat, ceea ce nu însemna nimic, în fond!

Şi care om întreg la cap ar putea crede că ei urma să i se aducă un flamingo? Un papagal, poate, sau un peruş – departamentul de animale de companie de la Harrods livra probabil asemenea păsări, dar un flamingo? De ce nu doar un „pachet“ sau un „colet“? Nota fusese scrisă de Hartley, bineînţeles, ceea ce o enerva şi mai mult.

A aruncat hârtia în foc. Individul nu era un flamingo – evident –, ci un ceh adus de la Viena, prin Berlin, cu un avion R AF. Un savant, ceva legat de metale, de fapt nici nu ţinea să afle. Venea cu avionul la aeroportul Kidlington, care aparţinea de RAF, şi mâine-seară cel târziu avea să fie trimis în altă direcţie – Harwell sau America sau altundeva mai obscur.

Nu demult, MI5 îi ceruse lui Juliet ca uneori să poată folosi apartamentul ei drept casă conspirativă. Întrucât lucrase pentru Security Service pe durata războiului, îşi închipuiau probabil că aveau dreptul cumva să profite de probitatea ei. Era o treabă anostă, semănând mai mult a babysitting decât a spionaj.

Rahmaninov s-a terminat, Juliet a pornit radioul şi a adormit imediat. S-a trezit când Big Ben bătea ora nouă, anunţând ştirile de seară. Fuchs, din nou. Cineva cio-

, ■* cănea la uşa din faţă a apartamentului ei, atât de încet, încât abia se auzea.

— *Există* sonerie, a spus ea, deschizând uşa.

Se aşteptase la veşnicii bărbaţi cenuşii şi monotoni, dar în schimb era cineva de la RAF – un comandant de escadrilă şi – tălmăcind tresele – un căpitan. Măi să fie, s-a gândit Juliet.

Căpitanul era chipeş, cu o figură parcă cioplită de

trecerea anilor, şi pesemne fusese senzaţional de arătos în timpul războiului, însă nu avea chef de amabilităţi.

— Domnişoara Armstrong? „Vermilion“ este cuvântul de astăzi şi acesta este domnul Smith. Înţeleg că va rămâne aici astă-seară?

— Da, exact, a spus ea, deschizând uşa mai larg. Cei doi ofiţeri au păşit lateral, dezvăluindu-l astfel pe ceh, un ins mărunt şi cam prăpădit, stând între doi poliţişti RAF. Purta un pardesiu care era vădit prea mare pentru el şi ţinea strâns în mână o valiză de piele ponosită. Nu avea pălărie, a observat Juliet. Un bărbat fără pălărie părea surprinzător de vulnerabil.

— Pofteşte mai bine înăuntru, i-a spus ea.

*

A pus pe masă mâncare pentru musafirul ei.

— Un ospăţ în miez de noapte, a zis ea încurajator. Mănâncă, te rog, domnule Smith. (Cât de ridicol i se părea să i se adreseze aşa.) Poţi să-mi spui numele dumitale, să ştii. Numele dumitale, a repetat ea mai tare.

Părea să nu ştie deloc englezeşte. Arătând cu degetul spre ea, Juliet a zis:

— Numele meu este Juliet.

— Pavel.

— Bun, a zis ea veselă.

Amărâtul de el, se gândea ea. Se întreba dacă *vrusese* într-adevăr să iasă din ţară sau dacă nu fusese „persuadat“ în vreun fel să accepte asta.

Pigulea abătut din mâncare. Părea să-l deprime şi mai mult – s-a strâmbat când a gustat din ceapa murată. Nu voia ceai şi a întrebat dacă Juliet nu avea cumva bere. Nu avea. I-a oferit în schimb whisky. L-a băut repede, încruntându-se, de parcă i-ar fi adus aminte de ceva ce nu voia să-şi amintească. După whisky, a scos din portofel o mică fotografie boţită şi i-a arătat-o lui Juliet. O femeie, de

vreo patruzeci de ani poate, îmbătrânită de război.

— Soţia dumitale? a întrebat ea.

El a ridicat din umeri, cu un gest ambivalent, înainte de a pune fotografia la loc în portofel şi de a începe să plângă surd, înăbuşit, ceea ce era mai rău decât dacă s-ar fi înecat în şiroaie de lacrimi. L-a mângâiat pe spate.

— E în regulă, i-a spus ea. Sau cel puţin aşa va fi. Sunt sigură.

Era livid de extenuare. Juliet a pus un paravan în jurul focului (nu voia ca musafirul să moară din cauza unor arsuri în timp ce era în paza ei) şi i-a aşternut un pat pe sofa. S-a culcat îmbrăcat cum era, chiar şi cu pantofii în picioare, şi cu mâna încleştată în continuare pe valiza de piele, dar a adormit aproape imediat. Cu blândeţe, Juliet i-a extras din palmă mânerul valizei, l-a acoperit bine cu pătura şi a stins lumina.

*

S-a vârât şi ea între aşternuturile ei reci, gândindu-se cu invidie la focul care ardea în cealaltă cameră. Iluzia unei primăveri timpurii, ce se înfiripase în acea dimineaţă, se risipise repede în iarna de peste zi. Trebuia să-şi fi pregătit o sticlă cu apă fierbinte. În nopţi friguroase, ca aceasta, simţeai nevoia să ai pe cineva lângă tine în pat, ca să-ţi ţină de cald măcar, dacă nu pentru altceva – deşi cehul care se cuibărea alături nu era ceea ce şi-ar fi

> dorit ea vreodată. Ferească Dumnezeu! Juliet se gândea la biata femeie zbârcită din fotografie. Murise, probabil.

Trecuse destul de mult timp de când Juliet nu mai dormise cu cineva în pat. Fuseseră câţiva bărbaţi, însă ea îi considera mai degrabă greşeli, decât amanţi, şi oricum nu mai avusese niciun partener stabil după ce mai degrabă îndurase, decât savurase o relaţie cam chinuită cu al doilea violoncelist din Northern Orchestra BBC. Era

un refugiat – evreu – şi fusese unul dintre agenţii din Room M la Cockfosters, care aveau sarcina de a asculta toată ziua conversaţiile naziştilor, ceea ce se părea că îi cam zdruncinase nervii. Şi, desigur, auzise multe lucruri despre lagăre.

Ca sarcină de serviciu, Juliet trebuise să însoţească în turneu Northern Orchestra, iar amintirile ei despre acea aventură amoroasă constau în principal din partide de sex pe furiş, în paturi înguste şi incomode, prin diverse pensiuni ale unor oribile localităţi industriale. „Jerusalem“, îşi amintea ea că îi spusese violoncelistului când au ieşit din pasajul subteran al unei gări, într-un târg de provincie uitat de lume, şi au cuprins cu ochii peisajul urban înnegrit de fum. Se gândea că pentru el, evreu fiind, „Jerusalem“ avea altă semnificaţie.

Crezuse că experienţa de a asculta vorbele inamicului, pe care o împărtăşeau amândoi, le conferea ceva în comun, însă în realitate relaţia lor fusese sortită eşecului ***’99*** de la bun început. Amândoi erau încă în convalescenţă după război, aşa că fusese o uşurare pentru ea să îl părăsească până la urmă.

Acum, totuşi, îi era dor de el. Poate că se atasase de el mai mult decât credea. Oricum, în ultima vreme începuse să se teamă că avea să rămână nemăritată. Şi că până la urmă avea să se transforme în acea proverbială creatură urâcioasă, cum era considerată o fată bătrână. Existau, desigur, lucruri mai groaznice care i se puteau întâmpla unui om, încerca ea să se consoleze. Era posibil să nu mai rămână nimic din tine decât o fotografie mototolită. Sau doar un nume. Şi chiar poate nici măcar numele tău.

S-a dat jos din pat şi a deschis dulapul, unde ţinea o pereche de botine din piele întoarsă – nişte cizme solide, îmblănite şi închise cu fermoar, care îi fuseseră de mare folos în iernile grele de după război. Din cizma stângă, a

extras Mauserul pe care i-l dăduse demult Perry Gibbons. Îl ţinea ascuns acolo, mereu încărcat, însă umblând acum cu el a cuprins-o o senzaţie neplăcută, având în vedere resurecţia lui Godfrey Toby. *[Trebuie să o lichidăm definitiv, din păcate).* Juliet a pus micul revolver pe noptieră. Mai bine să fie în siguranţă decât să-i pară rău.

Perry, desigur, fusese agentul supervizor al lui Godfrey la început, însă Perry se retrăsese din serviciul operativ în 1940, iar de atunci nu-l mai văzuse aproape deloc. Acum scria cărţi şi ţinea conferinţe despre Natură. *Ghidul pădurilor britanice,* pentru copii – îl citise şi ea, în semn de prietenie, după mult timp de când încetaseră să mai fie prieteni, dacă aşa se putea numi ceea ce fusese între ei. De asemenea, colabora frecvent la *Ora copiilor,* unde era cunoscut drept „domnul Natură“.

Juliet avea un radio lângă pat, un aparat mic Philetta, pe care l-a pornit, dând volumul mai încet ca să nu-l deranjeze pe oaspetele ei. Asemenea multora, Juliet adormea noaptea târziu ascultând pe undele radiofonice buletinul meteo maritim. *Viking, North Utsire, South Utsire, Forties, vânt dinspre sud trei sau patru la început în insulele Utsire, în rest ciclonic cinci sau şase, transformându-se în vânt dinspre vest sau sud-vestpatru sau cinci, ploaie, apoi averse, vizibilitate bună.* Dormea deja buştean înainte ca litania să fi ajuns la Islanda. Nu a visat călătorii pe mare sau ceva despre vremea în largul oceanului; l-a visat pe Godfrey Toby. Se făcea că mergeau ţinându-se de mână printr-un parc, în amurg, dar când a întors capul ca să se uite la el, a văzut că în loc de faţă avea o gaură neagră. În ciuda acestui inconvenient, el i-a spus: „Trebuie să o lichidăm definitiv, din păcate.“

Juliet s-a trezit din somn speriată. Era ca şi cum ceva sinistru se furişa spre ea, ceva fioros, căznindu-se să ţâşnească la lumina zilei. Era adevărul. Nu era sigură că

voia să afle *adevârul.* Lui Juliet i s-a făcut frică pentru prima oară după multă vreme.

*

S-a trezit din somn a doua oară, în pustiul întunecos din faptul zilei.

Oh, Doamne, Jessica Hastie, şi-a amintit ea. Oare dormea în continuare în studio?

*

Juliet s-a trezit pe fundalul sonor al emisiunii radiofonice *Dimineaţa devreme* cu Marcel Gardner şi Serenade Orchestra. Nu vedea rostul de a începe ziua într-o atmosferă de veselie for tată. S-a dus să facă un ceai şi a

J

constatat că Pavel se sculase deja. Musafirul ei strânsese aşternuturile de pe sofa şi le împachetase ordonat, iar acum stătea jos, holbându-se la mâinile lui, ca un condamnat în celulă, în ziua execuţiei.

— Ceai? i-a oferit ea, pe un ton jovial, mimând o ceaşcă şi o farfurioară.

A acceptat, mişcând din cap. Un mulţumesc ar fi drăguţ, fie şi într-o limbă străină, şi-a zis ea în gând.

Au mâncat la micul dejun ceea ce rămăsese de la cină. Somnul nu părea să-i fi priit. Palid şi agitat, arăta mereu spre ceasul de la mână, holbându-se la ea întrebător.

— Când? a tălmăcit Juliet. Vrei să ştii când vor veni?

— Da. Când.

Juliet şi-a înăbuşit un oftat. Într-adevăr, deja întârziaseră mult, dar era inutil să-l îngrijoreze mai rău de atât (ceea ce oricum părea imposibil) spunându-i asta, aşa că a preferat să răspundă încrezătoare:

— Curând. Foarte curând.

Nu avea telefon. Făcuse cerere de curând pentru instalarea unui post telefonic, însă nu se rezolvase deocamdată nimic. Dacă ieşea din casă ca să sune de la

un telefon public, ar fi însemnat să îl lase pe musafirul ei singur în apartament, ceea ce putea conduce la cine ştie ce dezastru, nu?

— Să pun nişte muzică? a întrebat ea, săltând o placă de patefon, în mod demonstrativ.

El a ridicat doar din umeri, însă oricum ea a scos din manşonul de hârtie discul cu Simfonia no. 9 de Dvorak şi l-a pus pe platanul aparatului. I se părea ceva adecvat – un compatriot al lui compunând linii melodice despre o lume nouă –, însă muzica nu a avut niciun fel de efect asupra lui. În fond, poate că el prefera lumea lui dinainte.

A început să se foiască prin spaţiul îngust al apartamentului, ca un animal zbuciumat într-o cuşcă la zoo, analizând tot ce găsea în cale, dar fără vreo curiozitate adevărată, totuşi. Cu degetul, a trecut la rând peste cotoarele cărţilor de pe raft, după aceea a ridicat o pernă căreia i-a analizat cu atenţie ghiveciul de flori brodat în cruciuliţe (de mama lui Juliet), a urmărit pe o farfurie motivul chinezesc complicat. Avea nervii îngrozitor de încordaţi. Când a luat ceşcuţa ei Sevres şi, cu un aer distrat, s-a apucat să o mute dintr-o palmă în cealaltă, cape o minge de tenis, Juliet s-a văzut nevoită să intervină.

— Te rog, stai jos, vrei? a zis ea, recuperând cu blândeţe ceşcuţa, pe care a pus-o apoi pe un raft înalt, ca şi cum ar fi ferit-o de mâinile unui copilaş.

Dvorak a cântat. Dvorak s-a terminat. Dar tot niciun semn de viaţă de la ei. Ceva se întâmplase, pesemne.

— Ceai? l-a îmbiat ea.

Era deja al doilea ceainic plin din acea dimineaţă şi, drept răspuns, el n-a făcut decât să se uite furios la ea.

— Nu-i vina mea, amice, a murmurat Juliet.

S-a auzit un ciocănit puternic la uşă şi amândoi au sărit ca fripţi.

— Poftim. Gata, au venit, a spus Juliet, dar când a

deschis uşa, afară era un curier din Curzon Street.

Altfel spus, o specie inferioară a cadeţilor de la BBC.

— Există sonerie, a zis Juliet.

— Vermilion, a zis curierul, în loc de introducere. Am un mesaj pentru dumneavoastră.

— Dă-i drumul atunci.

— Trebuie să veniţi cu flamingo la Ştrand Palace Hotel.

— Acum?

Vizibil încurcat, puştanul îşi storcea creierii.

— Nu ştiu, a conchis el într-un final.

— Mulţam, poţi să pleci, i-a zis ea, văzând că trăgea de timp. Nu-ţi dau bacşiş.

— Foarte bine, a spus el şi a zbughit-o pe scări în jos, fluierând.

*

— Perfect, plecăm, i-a zis ea lui Pavel. Adună-ţi lucrurile.

Şi Juliet s-a apucat să imite, ca într-o pantomimă, cum şi-ar fi luat el valiza şi pardesiul. Aş putea să mă angajez la teatru, s-a gândit ea. Aş fi mai bună decât unii pe care îi ştiu eu. Şi-a amintit din nou de Jessica Hastie, simţind o undă de vinovăţie.

J

Protejatul ei şi-a strâns sărăcăcioasele lui bunuri lumeşti. Cu pardesiul acela larg pe el arăta ciudat, ca un copil care dăduse iama printr-o recuzită de carnaval. Avea să-i fie frig iară pălărie, s-a gândit ea. Ce se întâmplase cu ea oare? Într-o perioadă de criză gravă, să fie pălăria oare primul sau ultimul lucru pe care un bărbat ajunge să-l piardă? se întreba ea.

Singurul lucru care rămânea de făcut era să oprească un taxi pe stradă. S-a apucat binişor să-l momească pe scări în jos, de parcă ar fi avut de-a face cu un băieţel pe care voia să-l ducă într-o excursie frumoasă cu şcoala, când în realitate se pregătea să îl lase de izbelişte.

Juliet l-a pus să stea ascuns lângă intrarea unui bloc din capătul unei străduţe laterale, până ce ea s-a dus să caute un taxi pe strada principală. A trebuit să iasă până în mijlocul drumului prin traficul aglomerat de pe Brompton Road, încât doar printr-un miracol a scăpat probabil să n-o calce vreun autobuz.

În cele din urmă, a reuşit să oprească un taxi în faţă la Oratory. Împingându-l pe Pavel să se urce repede, i-a spus şoferului, cât a putut ea de încet:

— Ştrand Palace Hotel, vă rog.

— Degeaba vorbeşti în şoaptă, drăguţă, a zis el, cu un accent de meseriaş londonez get-beget. Sunt surd de o ureche. De la bombardamente, a adăugat el, ca şi cum ar fi trebuit să i se dea o decoraţie fiindcă scăpase cu viaţă.

(Da, categoric un meseriaş.) De fapt, tuturor ar fi trebuit să li se dea decoraţii dacă aşa ar sta lucrurile. I-a repetat cu răbdare adresa, iar ca răspuns tipul a zbierat „Ştrand Palace Hotel?“ atât de tare, încât se auzise probabil în tot cartierul South Kensington. Îi venea să-l strângă de gât.

După ce a aruncat rapid o privire în toate direcţiile, Juliet s-a urcat în taxi. Tocmai când se pregăteau să o ia din loc, porţiera pasagerului din faţă, pe partea unde stătea Juliet, a fost deschisă dinafară cu brutalitate. Pavel a ţipat cât îl ţinea gura, iar Juliet s-a gândit la Mauser şi cât de bine i-ar fi prins în asemenea momente (ca să-l împuşte pe şoferul de taxi, dacă tot nu nimerea pe altcineva), dar pe urmă şi-a dat seama că individul care voia să deturneze taxiul era Hartley.

— Acu’ putem merge? a zis şoferul de taxi. Sau mai sunteţi mulţi de venit?

9 1

Un tip ţâfnos. Şi deloc surd, suspecta Juliet.

— Da, s-a răţoit şi Juliet. Putem merge. (Fusese înspăimântată câteva clipe). Ce Dumnezeului te-a apucat,

Hartley? l-a muştruluit ea. (Pavel se ghemuise în colţul banchetei, amuţit de spaimă.) Ai băgat groaza în el. E un prieten, a încercat ea să-l liniştească pe Pavel, împungându-l cu degetul în piept pe Hartley, ca să îi demonstreze. Prieten. Şi un idiot, totodată.

— Eu sunt un prieten? a întrebat curios Hartley.

— Nu. Voiam doar să-l mai îmbărbătez.

Juliet şi Hartley renunţaseră de mult la politeţuri unul cu celălalt. De fapt, te simţeai parcă altfel când puteai să te comporţi fără fasoane cu cineva.

Hartley duhnea a usturoi, ceea ce se simţea neplăcut într-un taxi negru unde nu era prea mult loc. Întotdeauna avusese gusturi extravagante la mâncare – cornişoni şi usturoi, brânzeturi puturoase, iar odată, când se dusese în celula lui la Scrubs, găsise pe birou un borcan cu un fel de tentacule înăuntru. („Calmar“, spusese el fericit. „A venit cu un avion de la Lisabona.“)

— Ai întârziat, a zis el.

— Eu nu, *tu* ai întârziat, l-a contrazis ea, oferindu-i lui Pavel o bomboană cu mentă dintr-un tub rotund, pe care l-a scos din buzunar, ca un mijloc de apărare împotriva usturoiului, dar el a refuzat fluturând din mână, de parcă Juliet ar fi vrut să-i dea otravă.

Bietul om era de zece ori mai inteligent decât ea şi Hartley la un loc (de douăzeci de ori mai inteligent decât Hartley socotit singur), dar cu toate astea era întru totul la bunul lor plac.

Instalat acum între ei doi, pe scaunul din mijloc, Hartley îi zâmbea prosteşte lui Pavel.

— Te-a necăjit cu ceva?

— Nu, cum să mă necăjească? N-ar fi în stare să se zborşească nici la o gâscă măcar. Am întârziat la serviciu, a adăugat ea, comparaţia cu gâscă amintindu-i de atmosfera medievală a *Vieţilor din trecut.*

Emisiunea trebuia să fie difuzată în această după-amiază, iar ea nici măcar nu o ascultase încă. Totul rămăsese în urmă din cauza acelei „mici“ operaţii a Joanei Timpson. Era internată la Barts, dar Juliet nu se dusese să o vadă. Ar fi trebuit să se ducă. Ceea ce şi urma să facă.

»

— Vermilion, i-a spus *e.'isotto voce* lui Hartley.

Nu voia ca şoferul de taxi să urle cuvântul prin Trafalgar Square, pe unde înaintau acum foarte laborios.

— Puteţi merge un pic mai repede? i-a zis ea, dar el a ignorat-o. Vermilion, a repetat ea încetişor spre Hartley.

— Da. Parola pentru... şi a mişcat din cap în direcţia lui Pavel. Ce-i cu asta?

— A fost schimbată astăzi?

— Da.

— Şi care e?

»

Hartley a mimat din buze un cuvânt. Arăta ca un peşte pe uscat. „Acvamarin“, a decodat ea în cele din urmă. Luaseră oare la rând toate culorile şi acum ajunseseră la nişte nuanţe cromatice mai absconse? Ce

putea urma în continuare – caput mortuum, heliotrop? Culorile zilei. Anul trecut, fuseseră numai vietăti marine. Caracatiţă, crevete, delfin. Peştii zilei. Se gândea la Lester Pelling şi la tatăl lui, negustorul de peşte.

— Ar fi trebuit să ştii, a zis Hartley. Cum de nu ştii?

— Poate tocmai fiindcă de fapt nu mai lucrez pentru tine, dacă vrei să ştii. Nici măcar nu mă plăteşti, în afară de cheltuieli. Şi e limpede cât eşti de incompetent, fiindcă altminteri *aşfi ştiut,* a subliniat ea, la care Pavel a scos un fel de scâncet. Vezi, nu-i place când oamenii mari se ceartă, i-a zis ea furioasă lui Hartley. (De ce să nu-l împuşte şi pe Hartley, de fapt?) Cert este că puştanul care

a adus mesajul azi-dimineaţă a zis „vermilion“.

— Oh, curierii ăştia, se ştie că sunt aiuriţi, a zis Hartley. Dacă nu de-a dreptul tâmpiţi.

Tocmai încerca să îl dirijeze pe şofer spre intrarea laterală a hotelului, pe Exeter Street. Şoferul se încăpăţâna să nu accepte instrucţiuni, aşa că au ocolit până în Burleigh Street şi pe urmă au ieşit pe Strand, înainte de a se lăsa convins până la urmă că ei chiar voiau să ajungă acolo unde au spus de la bun început. Făcuseră un înconjur complet al clădirii, uneori claxonaţi de ceilalţi şoferi din trafic, până când taxiul a oprit în sfârşit în faţa uşii.

— Dau iute o fugă, să verific dacă terenul e liber, a zis Hartley.

Ce hotel urât. De aici, Juliet vedea Savoy, vizavi de Strand. Cu mult mai drăguţ. Era unul dintre locurile de predilecţie ale Gisellei în timpul războiului. Fusese foarte generoasă cu favorurile ei sexuale – ca să capete informaţii, se spunea, deşi Juliet avea impresia că ar fi fost oricum generoasă în această privinţă, indiferent de situaţie. Apoi, puseseră mâna pe ea cei de la SOE[41] şi fusese paraşutată în Franţa. Nu s-a mai auzit niciodată nimic despre ea, ceea ce lăsa de presupus că a fost prinsă, fiind ori împuşcată, ori trimisă în vreun lagăr de prizonieri. Juliet se întreba uneori dacă...

— Mergem? Te rog? a spus Pavel, întrerupându-i şirul gândurilor.

— Nu. Nu mergem. Nu încă.

Au trecut zece minute.

— Contorul înregistrează, să ştii, i-a spus taximetristul.

— Ştiu foarte bine, mulţumesc, a răspuns ea pe un ton

[41] *Special Operations Executive,* organizaţie britanică din al Doilea Război Mondial, aşa-numita „Armată secretă a lui Churchill“, conducând acţiuni de spionaj şi sabotaj în spatele liniilor inamice.

înţepat.

Cincisprezece minute. Situaţia devenea ridicolă. Pavel era din ce în ce mai agitat. Arăta de parcă se pregătea să ţâşnească. Şoferul şi-a aranjat oglinda retrovizoare ca să îl vadă pe Pavel şi a zis:

— Omul se simte bine? Sper că n-o să verse pe-aici!

— Nu, asta-i bună!

Era cam verde la faţă, totuşi. Juliet a luat o decizie şi a zis:

— Plecăm. Du-ne pe Gower Street.

Însă exact atunci şi-a făcut apariţia şi Hartley.

A deschis porţiera şi i-a spus lui Juliet:

— Liber complet. (Iar lui Pavel:) Mergem?

Apoi l-a invitat să coboare din maşină, cu gesturi largi ca un lacheu.

— Nu se lasă el convins aşa de uşor, a spus Juliet.

*

Veşnicii bărbaţi în haine cenuşii nu lipseau nici astăzi de la datorie. Şedeau în holul hotelului; unul bea ceai, celălalt citea *The Times.* Nu se prea pricepeau să îşi joace rolul. Eu m-aş fi descurcat mult mai bine la aşa ceva, se gândea Juliet.

Uitându-se în jur, a constatat că Hartley dispăruse, ceea ce însemna că acum trebuia să facă asta pe cont propriu.

Când au zărit-o pe Juliet, cei doi bărbaţi s-au ridicat în picioare, abandonându-şi obiectele de recuzită. Oh, bun aşa, s-a gândit ea. L-a luat de braţ pe Pavel, cu un gest de parcă urmau să înceapă un dans. Era neliniştit, simţea un tremur prin stofa groasă a mantoului lui. Oricine i-ar fi urmărit cum înaintau ezitant s-ar fi gândit că formau un cuplu bizar. S-a uitat în ochii lui şi a spus: „Curaj“, mişcând cu subînţeles din cap. El a încuviinţat, înclinând fruntea, însă Juliet nu ştia dacă înţelesese sau nu. L-a condus cu

blândeţe spre bărbaţii în haine cenuşii.

— Domnişoară Armstrong, a spus băutorul de ceai. Mulţumim, de aici îl preluăm noi.

Strivit parcă între ei, bietul flamingo s-a lăsat condus mai departe. Veşnic sortit să fie la mijloc între unii sau alţii. Despre flamingo se ştia că scotea nişte sunete ca de gâscă, dar carnea de flamingo nu se mănâncă, probabil. Părea o pasăre nicidecum apetisantă.

A întors capul să se uite la ea, cu o expresie de pură teroare întipărită pe faţă. Ea i-a zâmbit şi, discret, a ridicat degetul mare, deşi în sinea ei se gândea că ar fi fost mai potrivit să arate cu degetul în jos. Avea figura unui om care era târât la spânzurătoare.

— O să-l ducă undeva în Kent, i-a şoptit Hartley la ureche.

— Să nu te mai furişezi niciodată aşa lângă mine. Ce e în Kent?

— Casa de la tară a cuiva. Ştii – focul duduind în J J

sobă, canapele confortabile, un whisky după cină. Totul cu scopul de a-l face să se simtă în largul lui şi de a-i goli conţinutul creierului.

— Lui nu-i place whisky-ul, preferă berea, a zis Juliet.

— Eu cred, deşi nu de la mine ai auzit asta, că e în drum spre Los Alamos. Un cadou pentru yankei. Bravo nouă, eh?

— Exact. Bravo nouă că ne însusim întâi conţinutul creierului lui. Presupun că nu le spunem asta americanilor. Bănuiesc că s-ar cam supăra.

— Aşa zic şi eu. Omul a ieşit cu planurile originale, să ştii, n-a lăsat nicio copie în urmă. Sovieticii vor trebui să reia de la zero cercetările făcute de el. Vrei să bei ceva? a adăugat el, bucurându-se dinainte.

— Nu – da, bine. Doar cafea. Trebuie să discut cu tine.

— Oamenii spun mereu asta, a zis Hartley sumbru, dar

de obicei ce vor ei este să *nu* vorbească.

— Oricum, a zis Juliet, arătând spre o măsuţă din colţ, departe de circulaţia intensă din hotel. Godfrey Toby, a rostit ea, după ce ospătăriţa le-a pus în faţă o cafetieră.

Hartley a scos o sticluţă plată din buzunar şi a turnat din ea în cana lui. A întins sticla spre Juliet, oferindu-se în tăcere să-i toarne şi ei. Juliet a simţit mirosul de coniac şi a scuturat din cap.

— Godfrey Toby, a repetat ea.

— Cine?

— Nu fă pe prostul, Hartley. *Ştiu* perfect că îţi aminteşti de el.

— Oare?

— Făcea pe agentul Gestapo şi racola toţi membrii coloanei a cincea în timpul războiului. La început, Perry Gibbons a fost supervizorul lui, el a montat toată operaţiunea. Eu am lucrat pentru el în Dolphin Square. Iar tu cunoşti foarte bine acest lucru. Numele lui adevărat erajohn Hazeldine.

— Cum ai zis?

— John Hazeldine, a repetat Juliet răbdătoare.

— Oh, bătrânul Toby Jug. Păi, de ce n-ai spus aşa?

— Aş prefera să nu-i spui aşa.

— Toby Jug? a repetat el, cumva jignit de mustrarea ei. E un termen de afecţiune.

— Nici nu l-ai cunoscut, de fapt.

— Nici tu, să ştii.

Ba da, eu da, s-a gândit ea. *(Vreţi să vă aduc o cană de ceai, domnişoară Armstrong? V-arprinde bine? A fost pentru noi un şoc cam mare))*

— A fost în Berlin după război.

— Berlin? s-a mirat ea.

— Sau să fi fost poate Viena? a zis Hartley, sorbind

cafeaua din cană. Da, aşa cred, Viena. A fost nevoie de multă curăţenie după război. Godfrey era bun la asta. Să facă curat, a spus el apăsat, după care, oftând, a continuat: Am fost şi eu la Viena. Era ceva infernal acolo. Dar, e bine de ştiut, puteai să cumperi orice, nu exista vreun lucru care să nu aibă un preţ. Nu puteai să ai *încredere* în nimeni, totuşi.

— Dar acum poţi?

S-a uitat pieziş la ea, spunând:

— Eu am încredere în tine.

Juliet a presupus că era beat – Hartley era mereu beat, mai mult sau mai puţin, chiar şi la această oră din zi.

— Am auzit că l-au expediat în colonii după război, a spus Juliet. Crezi că era într-adevăr în pericol din cauza unor posibile răzbunări?

— Toţi suntem în pericol. Tot timpul.

— Da, dar din cauza răfuielilor din război? De la informatorii lui.

Hartley a râs nepăsător.

— O furtună într-un pahar cu apă, aşa sunt toate chestiile astea cu coloana a cincea. O gaşcă de gospodine frustrate, majoritatea. Gibbons era obsedat de aceşti informatori. Oricum, v-aţi concentrat atenţia asupra unor persoane nepotrivite – ar fi trebuit să fiţi cu ochii pe comunişti, ei erau adevărata ameninţare. Toată lumea ştie asta. Nu crezi?

Hartley a întors sticla plată cu gâtul în jos, scuturând pe limbă ultimele picături.

— Cred că ar trebui să raportez ştabilor de la putere că totul a mers ca un ceasornic. Slavă Domnului.

— Ce mai fac ştabii de la putere?

— La fel ca de obicei – secretoşi, perfizi. Tot ce te poţi aştepta de la Security Service. Ştiai că Oliver Alleyne este

director-general adjunct acum?

— Am auzit, da. Întotdeauna a fost viclean.

Cam ambiţios, îşi amintea că spusese Perry.

— Da, e genul alunecos. La mers foarte bine de pe urma războiului. Merton, desigur, s-a despărţit de serviciile secrete – a căpătat un post la Naţional Gallery.

— Zău?

— N-aţi mai păstrat legătura?

— La ce bun?

Merton şi Alleyne, se gândea Juliet. Ca doi actori răsuflaţi sau ca un duet muzical demodat – Merton la pian şi Alleyne (un contratenor, aproape cu siguranţă) interpretând liedul *An Sylvia* de Schubert. (Am *te lăsa furată de imaginaţie, domnişoară Armstrong)* Războiul ei (şi pacea ei deopotrivă, probabil) fusese modelat de bărbaţii pe care i-a cunoscut. Oliver Alleyne, Peregrine Gibbons, Godfrey Toby, Rupert Hartley, Miles Merton. După nume, parcă ar fi fost nişte personaje dintr-un roman de Henry James. Un roman din ultima perioadă, ceva mai opac, poate. Care era oare cel mai opac dintre ei? se întreba ea.

Juliet era nehotărâtă dacă să-i arate sau nu lui Hartley biletul primit. *Vei plăti pentru ceea ce ai făcut.* N-ar fi fost exclus să se simtă obligat să raporteze cuiva acest caz – lui Alleyne, poate –, or, ea nu voia deloc aşa ceva.

— Oricum, nu mă interesează bârfele de la Security Service. (Ceea ce nu era întru totul adevărat.) Cheamă-mi şi mie un taxi, Hartley. Unii dintre noi mai au şi un loc de muncă unde trebuie să ajungă.

— Ah, British Broadcasting Corporation, draga de ea, a spus Hartley. Îi duc dorul. Crezi că m-ar primi înapoi?

— Probabil. Sinceră să fiu, acum angajează pe oricine. Au ieşit din hotel, de data asta pe la intrarea din faţă. Hartley l-a ignorat pe portar şi a deschis porţiera unui taxi,

care era deja parcat afară, pe Ştrand.

— La BBC, cât poţi de repede, i-a spus Hartley şoferului, iar după ce Juliet s-a urcat în maşină, a bătut cu palma pe aripa automobilului, de parcă ar fi fost un cal căruia îi dădea ghes să o ia din loc.

Abia după ce taxiul a demarat de lângă trotuar, Juliet şi-a dat seama că era acelaşi şofer ca la venire. A oftat şi»», > a spus agasată:

— Eşti unul de-ai lor, aşa-i? Lucrezi pentru ei.

Însă tipul a arătat spre urechea lui, zicând:

— Nu aud nimic, drăguţă.

— De la bombardamente, presupun, a zis Juliet. Ar trebui să capeţi o decoraţie. Eu nu plătesc nimic, apropo. Hartley plăteşte.

Brusc, a văzut ca aievea parcă figura lui Pavel, expresia de frică pe care o avea ultima oară. Şi oamenii în cenuşiu. Nu îi dăduseră nicio parolă, nicio culoare de vreo nuanţă sau alta. Ce absurd era totul.

*

— Doamne, dar pe unde-ai umblat, domnişoară Armstrong? a exclamat Daisy. Mai aveam puţin şi te căutam cu pompierii. Sper că n-ai păţit nimic, da? Vreo întâlnire, de care ai uitat să ne spui? Eu le-am zis tuturor că ai avut o programare la optician.

— Nu era nevoie să minţi pentru mine. Pur şi simplu am avut nişte lucruri de rezolvat.

— Eram îngrijorată. Arăţi într-adevăr un pic cam răvăşită.

— Mă simt perfect.

— Ar trebui să îţi pui telefon, să ştii. Vei constata că e foarte util.

Juliet s-a încruntat.

— Dar de unde ştii că n-am deja telefon acasă?

— Păi, dacă aveai, ne-ai fi sunat, nu?

Logica ei era imbatabilă. Şi totuşi.

— Vreau să ascult emisiunea, Daisy.

— *Satul medievali* S-a difuzat în dimineaţa asta.

»

— Cum a fost posibil fără ca eu să o fi ascultat?

— *Vieţile din trecut* se transmit întotdeauna dimineaţa. Nu ştiai asta?

»,

— Se pare că nu.

— A verificat domnul Lofthouse înregistrarea.

— Charles?

— As fi făcut eu asta, însă a trebuit să o conduc acasă pe domnişoara Hastie. A fost aici toată noaptea. Se sălbăticise de-a binelea când i-am dat drumul. Ai ratat momentul dramatic.

Mi-a ajuns momentul *meu* dramatic, se gândea Juliet în sinea ei.

*

Juliet mânca prânzul la cantină. Nu era vineri, şi totuşi serveau peşte, sau cel puţin o tentativă de peşte. Mici forme neregulate, care fuseseră tăvălite printr-un pesmet de un portocaliu jenant şi apoi coapte în cuptor. Peştele din interiorul crustei de pesmet portocaliu era cenuşiu şi gelatinos. Mâncarea din farfurie a făcut-o să se gândească din nou la Lester Pelling şi la tatăl lui, negustorul de peşte. Nici măcar un nemernic nu s-ar fi încumetat să vândă un peşte ca ăsta, dacă peşte era. Nişte cartofi fierţi prea mult şi mazăre din conservă completau ansamblul.

Prendergast a apărut de niciunde. S-a aşezat vizavi de ea la masă, privind lung în farfuria ei.

— Am mâncat mai bine de-atât, a spus Juliet.

— Am mâncat mai rău de-atât, a spus el sumbru.

O urmărea mâncând. Era supărător. A pus tacâmurile

jos şi a zis:

— Voiati să discutaţi ceva cu mine?

» J

— Trebuie să termini de mâncat.

— Nu cred că mai pot să mănânc.

— Oh, dar în mod normal ţie nu-ţi lipseşte pofta de mâncare niciodată.

Doamne Sfinte, se gândea Juliet, oare asta credea lumea despre ea? Deşi, într-adevăr, era mâncăcioasă de felul ei – mâncase mult întotdeauna, în perioadele de suferinţă sufletească, în ceea ce trecuse drept dragoste, în timpul războiului (atunci când a putut). Uneori, se întreba dacă nu exista în ea un fel de gol, pe care încerca să îl umple, dar, de fapt, bănuia că era doar foarte înfometată. Totuşi, la peştele acesta a tras linie.

— Simt că începe să mă doară capul.

— Of, da, a făcut el, schimonosindu-şi faţa într-o expresie de compasiune. Domnişoara Gibbs zicea că ai avut programare la optician. Sper că totul e în regulă, da?

— Am vederea foarte bună, mulţumesc, a spus Juliet cu ţâfnă. Scuzaţi-mă, a lăsat-o ea mai moale. Am avut o dimineaţă destul de grea.

— Poate ar fi mai bine să te las în pace?

Prendergast se uita la zaharniţă cu un fel de duioşie stângace, care i se adresa probabil ei.

— Nu, e în regulă.

— Ai auzit de British Actors' Equity Association[42]? Se pare că domnul Gorman e membru acolo.

— Nu cunosc pe nimeni cu acest nume.

— Ralph Gorman? Specialitatea lui e lăuta. A fost angajat pentru o chestie de ieri, dar a fost pus pe liber în ultimul moment.

---

[42] Sindicatul britanic al profesioniştilor din teatru, înfiinţat în 1929.

— Şi e vreo problemă?

Prendergast părea disperat, însă Juliet ştia că asta era atitudinea lui uzuală.

— Nu, nu, nu. Doar pene zbârlite ce trebuie netezite. Ştii cum e. Şi apoi mai e şi o chestiune măruntă cu Morna Treadwell. Ştii cine e?

— Da.

— Întâmplarea a făcut, se pare, să asculte emisiunea difuzată în dimineaţa asta – unul dintre scenariile scrise

i

de ea. Aproape că nici nu l-a mai recunoscut, aşa zicea.

— L-am îmbunătăţit. Era ceva groaznic.

— Da, e cam nesuferită, aşa-i? Dar ştii că DDG[43] îşi pleacă urechea la şoaptele ei.

— N-are decât să-şi plece şi ochii, şi nasul, treaba lui, ea tot nu ştie să scrie.

— Din câte se pare, scenariul – scenariul *îmbunătăţit* de tine – a fost – cum aş putea eu spune...?

— Bun? i-a sugerat Juliet.

— „Senzaţional“, a replicat el, menajând cu delicateţe cuvântul. Alte mici supărări şi pene zbârlite, teamă mi-e. S-au primit destule apeluri de la profesori, la centrala telefonică BH de peste drum. Copii, care au fost nemulţumiţi şi aşa mai departe. Ai abordat problema leprei, am impresia.

Într-o bună zi, se gândea ea, totul va fi la televizor, şi va fi cu mult mai bine. Nu era o idee pe care să i-o împărtăşească lui Prendergast – l-ar fi oripilat, el nu ar putea niciodată să vadă dincolo de undele radiofonice. Lui Juliet i se oferise un curs de producţie de televiziune la Alexandra Palace. Nu se încumeta să-i spună nici asta.

— Bine atunci că n-au trebuit să aibă de-a face cu Ciuma

[43] *Deputy Director-General,* director-general adjunct.

Neagră, nu credeţi? a spus ea, destul de tăios.

— Ştiu, ştiu. Şi cuvântul „afurisit“ nu e de fapt, ştii...

A lăsat cuvintele suspendate în acea nebulozitate difuză cu care Juliet se obişnuise deja la el. În cele din urmă, a revenit pe pământ.

— Pot să te tentez cu un puding? a întrebat el plin de solicitudine. S-ar putea să-ţi facă bine la cap. Au aici un pandişpan însiropat foarte bun.

— Nu. Mulţumesc. Mai aveaţi ceva de zis, domnule Prendergast?

— Păi, mai e domnişoara Hastie, desigur. *Ea* ştii cine e, presupun? Se pare că a rămas încuiată în studio toată noaptea.

— Păi, nu *eu* am încuiat-o acolo, a zis Juliet. (Sau eu, totuşi? îşi amintea că pe Hartley îl încuiase odată în celula lui de la Scrubs.) îmi imaginez că penele ei erau excesiv de zbârlite.

— Femeia e zbârlită *toată,* a spus Prendergast, cu un spasm de durere pe trăsăturile lui canine. Un întreg repertoriu de necazuri, a adăugat el întristat.

— Vreţi să mă daţi afară? a întrebat Juliet. Puteţi, să ştiţi. Nu m-ar deranja deloc.

Cu mâinile încleştate pe inimă, Prendergast a exclamat:

— Oh, ferească Dumnezeu, domnişoară Armstrong. Cum să vreau aşa ceva?! Nici prin gând nu-mi trece! Zgomot şi furie e totul, nimic mai mult.

Juliet a simţit împunsătura unei dezamăgiri. I se părea teribil de atrăgătoare ideea de a pleca de tot, pur şi simplu. Să dispară ca prin farmec. Dar unde s-ar duce? Exista întotdeauna un altundeva, presupunea ea. Spera.

*

În drum spre biroul ei, Juliet a trecut pe lângă o sală de repetiţie, şi exact atunci uşa s-a deschis, lăsând să scape dinăuntru un crâmpei sonor din „Bobby Shafto“. Uşa s-a

închis, iar Bobby Shafto cu buclele lui aurii a dispărut. Vizavi, sălile şi studiourile prevăzute special pentru repetiţii erau îngropate adânc în miezul clădirii Broadcasting House, unde erau înconjurate protector de birouri. Zgomotul şi opusul ei, liniştea, erau pretutindeni, însă aici, din cauza structurii haotice a construcţiei, în permanenţă programele interferau unele peste altele.

Singing Together|se gândea Juliet. Redacţia Schools părea cantonată în mirajul unei Vechi Anglii, cu cântece marinăreşti, balade şi refrene populare. Şi fetişcane, o mulţime de fetişcane. *Early One Morning* şi *Oh, No John, No John, No John, No.* (Ce cântec enervant!) *Dashing Away with a Smoothingirori*[44][45]*.* Ridicol. Oamenii ăştia reinventau Anglia, sau poate o inventau. O amintire i-a revenit – în timpul războiului, trecând cu maşina pe lângă Windsor Castle devreme, în lumina matinală, Perry Gibbons întorcându-se spre ea şi spunând: „Anglia aceasta – merită să luptăm pentru ea?“ Depindea de partea cui eşti, a presupus ea.

Fräulein Rosenfeld înainta anevoios pe coridor spre ea, incomodată cumva de – printre alte lucruri – marele dicţionar Langenscheidt, care o însoţea pretutindeni. Jongla, de asemenea, de pe un braţ pe celălalt, cu un caiet de exerciţii greu, pe coperta căruia scria „Germana de nivel mediu“. Purta o fustă ecosez uzată, cu pliscuri regulate, care avea tivul desfăcut în câteva puncte, iar Juliet şi-ar fi dorit să aibă un ac cu aţă, ca să i-l coasă la loc imediat. Fräulein avea un miros stătut specific – nucşoară şi lemn de stejar vechi din biserici, nu neapărat neplăcut. Puteai conta pe ea că o găseai întotdeauna în clădire, de parcă nu ar fi avut unde să meargă altundeva. Juliet se întreba uneori dacă nu îşi petrecea nopţile cuibărită

[44] „Cântând împreună“.

[45] „Fugind de-acasă cu un fier de călcat“.

undeva în sala de Audiţii, în loc să meargă acasă.

Germana de nivel mediu – în mod inevitabil – a scăpat din strânsoarea lui Fräulein Rosenfeld şi a căzut pe jos, fluturându-şi foile, ca o pasăre moartă picând greoi. „Germana de nivel mediu“ era un nume destul de potrivit pentru persoana lui Fräulein Rosenfeld, se gândea Juliet. A recuperat de pe jos caietul şi i l-a pus la loc în braţe lui Fräulein Rosenfeld, unde se legăna precar. Ar trebui să o invit la masă, se gândea Juliet. Poate la Pagani’s, mai încolo pe stradă. S-ar potrivi teribil de bine în Moretti’s, dar pentru ea aşa ceva nu ar fi o trataţie.

— Asta ce mai e? a întrebat Frăulein Rosenfeld, iar faţa ei pistruiată şi îmbătrânită s-a încreţit iscoditor la sunetul muzicii care scăpase iarăşi din perimetrul circumscris.

— „Bobby Shafto“, a spus Juliet. A plecat pe mare, cu catarame argintii la genunchi.

Explicaţia a părut să o mulţumească pe Frăulein Rosenfeld, care a încuviinţat din cap şi a pornit anevoios pe drumul ei. Toată povara Europei era pe cocoaşa ei de femeie bătrână. Şi atârna greu.

— Domnișoară Armstrong, domnișoară Armstrong.

Un şoptit insistent a oprit-o din nou pe coridor. Juliet s-a uitat în jur, dar n-a văzut pe nimeni. Uşa de la o mică sală de redare a înregistrărilor era deschisă, iar când s-a uitat înăuntru, l-a văzut pe Lester Pelling, alb la faţă ca zerul şi vlăguit, de parcă avea un atac de cord.

— Te simţi bine, Lester?

— M-am gândit să ascult *Vieţile din trecut,* a spus el, cu căştile în jurul gâtului. Episodul s-a difuzat în dimineaţa asta.

— Mda, aşa se pare.

— Şi eu nu am fost aici, fiindcă a trebuit să o ajut pe domnişoara Gibbs ca s-o conducă acasă pe domnişoara

Hastie. Era ca turbată, a spus el, înfricoşat subit amintindu-şi.

— Şi? l-a îndemnat cu blândeţe Juliet.

— Domnişoara Gibbs a zis că v-aţi dus la optician, aşa că domnul Lofthouse a ascultat el înregistrarea.

— Ştiu.

— Păi... a îngăimat el şi, făcându-şi curaj, a zis: Mie nu-mi place de el, domnişoară. La domnul Lofthouse, mă refer. Nu-mi place de el.

— E-n regulă, Lester, nici mie nu-mi place.

— Şi nu are probleme doar la picior. Nici urechile la el nu sunt cum trebuie. Trebuie să ascultaţi asta, domnişoară Armstrong.

Îşi frângea mâinile. Juliet nu ştia să mai fi văzut pe careva făcând asta după război. Lester fusese un copil în timpul războiului, bineînţeles.

Începea să se alarmeze.

— Dar ce *este* mai exact, Lester?

În tăcere, i-a dat nişte căşti audio, apoi şi le-a pus la urechi pe ale lui. Coborând încetişor braţul patefonului pe disc, a zis:

— Cam pe aici, cred.

Au ascultat împreună.

— Oh, Doamne Dumnezeule, a spus Juliet. Mai pune o dată.

Au ascultat din nou. Era exact la fel. Vocea lui Roger Fairbrother – Morar, Primul Şerb şi, clandestin, Bucătăreasă – încântând cu timbrul lui feminin şi delicat: „Să-mi bag, să-mi bag, băga-mi-aş să-mi bag.“

Şi-au luat căştile de la urechi şi s-au holbat intens unul la celălalt. Oricine ar fi intrat inopinat în acel moment ar fi putut presupune că tocmai fuseseră preschimbaţi în stane de piatră într-un moment de groază absolută. Pompeii, bunăoară.

Şi-au revenit încet la viaţă.

)»

— A avut nişte încurcături cu replicile, şi-a amintit Juliet. Şi s-a cam aprins de nervi. A fost la Dunkerque, am impresia. Prendergast mi-a spus că au fost multe reclamaţii, deşi nu s-a pomenit de obiecţii mai grave decât veşnicul „afurisit“, a spus ea contrariată. În fine, se spune de fapt că auzi doar ce te aşteptţi să auzi.

Noi oamenii credem ceea ce vrem să credem, îi spusese cândva Perry.

— Nu cred că Juniorii se aşteptau să audăzZi/a, a spus Lester, gesticulând spre patefon.

Se holbau amândoi la disc, de parcă ar fi văzut cuvintele rotindu-se încă acolo.

— Să-mi bag, să-mi bag, băga-mi-aş să-mi bag, a murmurat Juliet, iar Lester a tresărit înfiorat – nu neapărat din cauza cuvintelor, bănuia ea (în fond, tatăl lui era un nemernic), cât mai ales din cauza consecinţelor cuvintelor.

Se putea purta o dezbatere etică interesantă despre diferenţa dintre cele două variante, însă acum nu era

***» ***

nicidecum momentul pentru aşa ceva.

— Trebuie să admiri ritmul, totuşi, a spus Juliet.

— Ce credeţi că ar trebui să facem? a întrebat el.

— Cred că ar trebui să tăcem mâlc.

— Şi să păstrăm asta?

— Nu, Doamne fereşte. Dimpotrivă. Trebuie să ne descotorosim de disc. Şi, dacă se plânge careva, vom nega. Sau vom spune că am trimis discul la Emisiuni înregistrate şi că l-au pierdut ei acolo. În niciun caz nu ar trimite vreodată aşa ceva la Arhivă – toate materialele noastre merg direct la Fier Vechi. Oh, fir-ar să fie de treabă, de ce n-am putut să facem emisiunea în direct? Am fi putut spune atunci că au greşit oamenii. Acum, însă,

există dovada asta.

— Trebuie să o distrugem.

— Da.

— Îl iau eu acasă cu mine, domnişoară, s-a oferit el curajos, de parcă discul ar fi fost o bombă neexplodată, pe care el se oferea să o dezamorseze. Mă ocup eu de asta.

Juliet auzea ca aievea vocea lui Cyril la locul producerii unui dezastru diferit. *Haideţi, domnişoară. O facem noi şipe-asta. Dumneata apuci de cap şi eu apuc de picioare.* Brusc, i s-a făcut greaţă.

Căruciorul cu gustări se auzea zdrăngănind pe coridor spre ei, ca o maşină de război medievală, iar ei au amuţit încordaţi. Erau ca nişte conspiratori, uneltind să arunce în aer BBC, să termine treaba lui Hitler în locul lui.

— Nu, a oftat ea. Este responsabilitatea mea. Mă ocup eu de asta. De fapt, s-ar putea să plec acasă devreme.

Mă cam doare capul. Nu te frământa pentru asta – se întâmplă pe lume lucruri şi mai grave. Va fi bine.

*

A ieşit din clădire, ţinând la vedere înregistrarea controversată, ca şi cum s-ar fi dus cu ea vizavi, la Broadcasting House. Când se pregătea să traverseze strada, ultima persoană pe care îşi dorea să o vadă în acel moment venea de pe cealaltă parte. Charles Lofthouse.

— Juliet, a spus el agreabil când s-au întâlnit în mijlocul carosabilului. Te duci la BH? Sper că nu sunt probleme, nu?

— De ce aş avea eu vreo problemă, Charles? a întrebat ea şi a strâns protector discul la piept.

Un automobil a trecut vâjâind pe lângă ei, cam periculos de aproape. Unul dintre noi va muri accidentat, se gândea ea. (De preferinţă, Charles.)

— Trebuie să fug, Charles. Ne vedem mâine.

— Negreşit.

Un taxi a claxonat zgomotos, ocolind din scurt ca să nu-l lovească pe Charles, care şchiopăta destul de lent spre cealaltă parte a străzii. Şoferul a zbierat nişte obscenităţi, iar Charles a fluturat nepăsător din mână spre el. Piciorul îl jena foarte rău azi, a observat ea. Juliet avusese o aventură trecătoare cu un pilot în timpul războiului. A aterizat forţat pe coastă la întoarcerea dintr-un raid şi şi-a pierdut un picior. Nu dădea importanţă acestui lucru, glumea mereu pe tema asta cât a fost internat în spital *(Nu poţi sta într-un picior, stai pe celălalt,* şi aşa mai departe), dar în realitate era complet distrus sufleteşte, iar după ce a fost externat din spital, s-a sinucis cu gazul de la plită în bucătăria mamei lui. Juliet era furioasă pe el că îşi pusese capăt zilelor. Era numai un picior, în fond, se certa ea în gând cu imaginea lui fantomatică. Nu era ca şi cum n-ar mai fi avut niciun picior. Aş fi rămas lângă el, se gândea ea. Dar poate era uşor să spui aşa când nu mai conta. De fapt, îl cunoscuse foarte puţin şi, oricum, în afară de mama ei, ea nu rămăsese niciodată lângă nimeni. Câteodată, se întreba dacă nu purta vreo hibă fatală înăuntrul ei – fisura din cupa de aur, invizibilă cu ochiul liber, dar imposibil de ignorat, odată ce ştiai de ea.

S-a urcat în taxiul care părea să stea la pândă mereu pe Riding House Street, deşi nu exista vreo staţie de taxiuri acolo. Nu era condus – slavă Domnului – de şoferul din acea dimineaţă. Oare doar i se năzărise ei că la volanul

taxiului, care era să-l calce pe Charles Lofthouse adineaori, era şoferul de dimineaţă? începea să îl vadă parcă peste tot. Aşa ajungeau oamenii să înnebunească. Şi-a amintit că văzuse *Gaslight* în timpul războiului.

Pe de altă parte, era aproape sigură că Charles auzise perfect lapsusul lingvistic al lui Roger Fairbrother şi totuşi lăsase emisiunea să intre pe post. Nu Charles ar fi cel

vinovat, ci ea, nu? Un ticălos prefăcut, se gândea ea. Juliet învăţase să vorbească urât în Nord, unde cuvinte ca „nemernic“ şi „ticălos“ erau la ordinea zilei. Făcuse reportaje pe teren, discutând cu minerii şi pescarii despre viaţa lor. Nici „să-mi bag“ nu o speria. Simţea un val de simpatie pentru bietul Roger Fairbrother. Să-mi bag, să-mi bag, băga-mi-aş să-mi bag.

*

Juliet s-a răzgândit să meargă mai departe cu taxiul şi a coborât pe Great Titchfield Street, spre supărarea şoferului, iar apoi a luat un alt taxi pe New Cavendish Street. Înainte de a se sui în maşină, a aruncat rapid o privire pe stradă. Avea senzaţia neplăcută că era urmărită. Cum altfel să fi ştiut individul acela ciudat de la

J

Moretti’s (dacă el era) unde să aducă biletul? *Vei plăti pentru ceea ce ai făcut.* Trebuia oare? se gândea Juliet. Războiul lăsase în urmă nenumărate datorii neplătite – de ce să fie ea cea căreia să i se trimită factura? Sau poate că îi juca vreo festă careva, un soi de joc pentru a o scoate din minţi. *Gaslighting* sau manipulare psihologică. Dar tot rămânea întrebarea *cine?* Şi *de ce’i*

Era doar ora patru, se gândea ea când taxiul pornea la drum. Exista timp suficient pentru a adăuga noi nenorociri la catalogul lui Prendergast.

*

Şi-a făcut ceai, un ceainic plin, şi a înghiţit două aspirine – chiar o durea capul acum. Mâncarea de aseară zăcea în continuare pe măsuţa de la geam, arătând cam alterată deja. A folosit ouăle şi brânza ca să-şi facă o omletă. A mâncat omleta. Uneori, era mai bine să procedezi pas cu pas. Individul acela ciudat, care se holbase la ea în Moretti’s ieri, mâncase o omletă, îndesându-şi-o în gură cu

furculiţa, de parcă nu auzise niciodată de bunele maniere. Sau ca şi cum la un moment dat în viaţă fusese

J

la un pas de a muri de inaniţie.

A pornit radioul, căutând ştiri şi găsind sfârşitul de la *Ora copiilor.* Perry Gibbons. Bineînţeles, numai el putea fi. Viaţa nu era decât un lung lanţ de coincidenţe. Perry Gibbons vorbea despre rădaşte. „Dacă o să vă uitaţi cu atenţie, copii, veţi descoperi că există «gândaci cu platoşă» pretutindeni.“ Zău? se gândea Juliey, uitându-se cam speriată prin cameră.

De când se întorsese de la Manchester, Juliet se tot întrebase când avea să dea întâmplător nas în nas cu Perry. În afară de faptul că îl zărise de câteva ori de la distanţă, nu se mai văzuse cu el de când Perry părăsise Security Service, în timpul războiului. *(Te voi părăsi, din păcate, domnişoară Armstrongl)* Dar *chiar* părăsise Security Service? Sau era doar pretextul de a pleca? — ceea ce în multe privinţe era mai eficient. Oare n-ar fi la fel dacă lumea ar crede că ai murit? Ai avea libertatea să trăieşti cum vrei. Şi-a amintit de Călugărul Francis din *Mult zgomot pentru nimic,* povăţuind-o pe Hero să îşi simuleze moartea. *(Haide, domniţă, mori ca să trăieşti^* Juliet văzuse spectacolul din stagiunea trecută, în Stratford (cu Anthony Quayle şi Diana Wynyard – amândoi foarte buni). A fost un deznodământ mai fericit pentru Hero, decât pentru Juliet sub porecla ei fictivă, atunci când a încercat acelaşi truc. *O, fericit pumnal.*

Moartea apărea ca un ultim refugiu. Poate tot ce trebuia să faci era să lansezi zvonul că ai plecat în Noua Zeelandă sau în Africa de Sud. Sau, în cazul lui Perry, că ai părăsit MI5 ca să te muţi la Ministerul Informaţiilor, în iunie 1940, fără să te mai uiţi vreodată înapoi.

Părea să existe un fel de membrană osmotică între BBC

şi Service, angajaţii mutându-se dintr-o lume în cealaltă fără vreo piedică. Hartley fusese producător la Talks înainte de război, iar acum Perry era un colaborator permanent la BBC. Uneori, ajungeai să te întrebi dacă nu cumva MI5 se folosea de BBC pentru scopurile sale proprii. Sau, de fapt, dacă lucrurile nu stăteau complet invers.

Ora copiilor s-a încheiat cu formula uzuală. „Noapte bună, copii de pretutindeni.“ *Între întuneric şi lumina zilei.* Aceasta era ora copiilor, potrivit poemului lui Longfellow. Era un poem sentimental şi plin de viaţă, însă cu toate acestea întotdeauna îi umplea sufletul de melancolie. Poate că era nostalgia timpului petrecut la Manchester, când uneori ea fusese cea care spunea „noapte bună“.

Big Ben a băut ora şase şi au început *Ştirile.* Lăsând sentimentele deoparte, Juliet s-a dus să-şi ia mica trusă de scule, din care a scos ciocanul sau, după cum arăta, mai degrabă ciocănaşul de bucătărie, pe care îl folosea ca să fixeze tablouri pe pereţi. Punând *Satul medieval* pe planşeta de lemn din bucătărie, l-a sfărâmat în bucăţi. Nu avea să mai intre vreodată în istorie. Nu era prima dată când distrugea dovezi ale unor fărădelegi şi presupunea că nu avea să fie nici ultima oară.

*

A ajuns la Barts, la jumătatea intervalului de vizită, aducând resturile ciorchinelui de struguri de la cornul abundenţei alias Harrods, tuns şi aranjat ca să pară neatins.

— Oh, ce drăguţ, a spus Joan Timpson. Sunt de calitate superioară. De unde i-ai luat?

— De la Harrods, a recunoscut Juliet.

— Nu trebuia să faci o asemenea cheltuială.

— Nu fi prostuţă, a zis Juliet. (Nu avea cum să-i spună că MI5 plătise strugurii.) Cum te simţi, de fapt?

— Mult mai bine, dragă, mulţumesc.

Nu arăta deloc mai bine, se gândea Juliet. Arăta groaznic.

— Cum e cu *Satul?* a întrebat Joan. A ieşit bine totul astăzi?

*

Juliet se pregătea de culcare când s-a auzit un bubuit în uşă. Un zgomot aproape disperat. Există sonerie, s-a gândit ea.

Postată în spatele uşii, a zis:

— Cine-i acolo?

— Eu, Hartley. Deschide odată.

A deschis, dar fără tragere de inimă. Era îngrozitor de beat, ceea ce ea a pus pe seama sticlei de rom aproape golite din mâna lui. Atitudinea lui faţă de alcool era lipsită de prejudecăţi – mergea orice, băutură să fie.

— E aici?

— Cine? a întrebat Juliet nedumerită.

— Păcătosul de flamingo – cine altul?

— Cehul? Pavel? Nu, cum să fie?

— Eşti sigură? a întrebat el, pe un ton imperios.

— Bineînţeles că sunt sigură. Cred că aş fi observat. Sper că nu l-ai *pierdut.*

— Şi-a luat zborul, a zis el. N-a mai ajuns în Kent.

Juliet se gândea la veşnicii bărbaţi în haine cenuşii. Anglia nu era singura ţară care să producă asemenea specimene.

— Nici măcar *tu* nu puteai să fii atât de neglijent, Hartley.

— Nu eu am fost ultima oară lângă el, a zis el, devenind arţăgos. Şi nu eu am pus la dispoziţie casa conspirativă. *Tu* ai fost aceea.

Juliet a oftat.

— Hai, mai bine intră. În halul ăsta, nu eşti bun de

nimic.

A intrat în micul living şi s-a trântit greoi pe sofa. Harvey umplea apartamentul cu prezenţa lui, ceea ce nu se putuse spune despre ceh când fusese aici. Diferenţa dintre prezenţă şi absenţă. A citi şi a scrie. A cânta şi a asculta. A trăi şi a muri. Lumea era doar o nesfârşită

» > dialectică. Ce istovitor!

— Mă pregăteam să fac o cacao.

— Cacao? a repetat Hartley, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Da, o să-ţi prindă bine!

Dar când s-a întors în cameră cu cele două căni, Hartley dormea, aşezat în capul oaselor. L-a împins uşor într-o parte, răsturnându-l pe o rână, şi a adus o pătură. Mai bine ar face să închirieze sofaua asta, s-a gândit ea, înainte să stingă lumina.

Două nopţi la rând, pe sofaua ei dormiseră bărbaţi. Unul, complet necunoscut, celălalt – iritant de familiar. O să-mi iasă vorbe, se gândea Juliet, deşi în realitate nimănui din clădire nu-i păsa nici cât negru sub unghie cu ce se ocupa ea. Vecinii ei erau majoritatea nişte excentrici sau refugiaţi, ceea ce în practică era acelaşi lucru.

A încuiat uşa de la dormitor, pentru eventualitatea în care, Hartley, buimac şi mahmur, ar fi bâjbâit noaptea prin casă, confundând odaia ei cu baia.

Juliet a pus micul Mauser lângă radioul Philetta. Cel mai bine era să fii pregătit, chiar dacă habar nu aveai pentru ce erai pregătit. Şi, în cazul cel mai rău, putea oricum să-l împuşte pe Hartley, care sforăia ca un marfar în încăperea alăturată. Nu ştiuse niciodată ce să creadă despre Hartley. Era un om fără un miez real. Nu l-ar deranja, probabil, să joace pentru cealaltă tabără.

Vei plăti pentru ceea ce ai făcut. Războiul era o rană cusută prost, pe care ceva părea să o desfacă acum. Ceva

sau cineva. Era oare Godfrey Toby? Trebuie să-l găsesc, se gândea ea. Poate că trebuie să-i găsesc pe toţi. Voi fi vânătorul, nu vânatul. Diana, nu cerbul. Săgeata, nu arcul.

E-n regulă. Dar nu era, de fapt. Deloc chiar.

*

Hartley plecase când Juliet s-a trezit din somn dimineaţă. Doar sticla de rom goală rămânea singura mărturie a faptului că fusese într-adevăr în apartamentul ei.

Juliet era încă buimacă de somn şi avea senzaţia că în mintea ei se învălmăşeau alandala păsări flamingo rătăcind prin lume, lăute de prisos şi, mai ales, indivizi ciudati cu ochii sticloşi.

Vei plăti pentru ceea ce aifăcut. Era oare individul de la Moretti's cel care pretindea plata, sau doar un mesager? Putea fi el cumva unul dintre exponenţii coloanei a cincea, racolaţi de Godfrey? Trude şi Dolly erau singurele persoane de-acolo pe care le văzuse la faţă, pe care le întâlnise vreodată în carne şi oase. Toate dosarele informatorilor se aflau probabil îngropate undeva în adâncul Arhivelor, dar aveau oare şi fotografii ataşate? Godfrey ar fi putut cu uşurinţă să-i prostească, făcându-i să creadă că ar fi mai simplu pentru nazişti să îi recunoască, în cazul invaziei, dacă ar avea la dispoziţie nişte fotografii de identitate. *Haide, Betty, zâmbeşte în obiectivul camerei.* Am o mică listă, se gândea Juliet. Şi e timpul să o verific pas cu pas. Vânător, nu vânat, şi-a repetat ea în gând.

Ideea de a-l găsi pe Godfrey devenea pentru Juliet prioritatea absolută. El ar şti desigur răspunsul la întrebările ei. El ar şti ce trebuia făcut. *{Trebuie să o lichidăm definitiv, din păcatel)* în fond, era bun la „curăţenie".

Poate că toate discuţiile despre relocare la sfârşitul

războiului fuseseră doar un tertip. Dacă, de fapt, Godfrey Toby se afla exact acolo unde fusese tot timpul? Ascunzându-se în văzul tuturor. În Finchley. Trăieşte ca să mori, Godfrey.

*

Îndreptându-se spre metrou, Juliet a simţit un fior de frică, un instinct animalic care îi spunea că era urmărită. Când a privit în spate, nimeni nu părea să vină dinadins după ea. Constatarea nu a avut darul să o liniştească însă, întrucât se putea foarte bine să fie totuşi urmărită de către o persoană care ştia cum să nu se dea de gol.

Făcând un ocol, a ieşit din metrou la Regent Street şi a pornit spre Oxford Street, cu gândul să se urce într-un tren, pe o altă linie. Până să ajungă acolo însă, a intrat într-un Woolworth's pe uşa principală şi a ieşit prin spate, o fentă destul de rudimentară, cu scopul de a se descotorosi de orice posibil urmăritor. Era foarte alarmată deja, iar când o femeie cam ponosită, eşuată deja între două vârste, s-a ciocnit de ea, abia a izbutit să îşi înăbuşe un ţipăt de spaimă. Femeia purta o basma dintr-o ţesătură cu papagali verzi şi galbeni, iar de braţ îi atârna o geantă mare şi jerpelită din piele artificială. Erau cumva galbenul şi verdele cele două culori care nu trebuiau niciodată asociate – sau erau acestea rosul şi verdele, de fapt? Mama lui Juliet avea o listă întregă de indicaţii pentru croitorie, cu ceea ce aveai voie sau nu aveai voie să faci – nu buline şi dungi împreună, şi aşa mai departe –, pe care Juliet simţea că trebuia neapărat să şi le amintească acum. Indiferent ce combinaţie era, basmaua arăta hidos. Iar geanta din piele artificială, care atârna de braţul femeii, era suficient de încăpătoare pentru a ascunde înăuntru o armă. Chiar şi în paroxismul paranoiei care pusese stăpânire pe ea, Juliet îşi dădea seama că era o deghizare neverosimilă pentru un asasin. Se temea că deja

imaginaţia începea să-i joace feste, împingând-o pe tărâmurile fabulaţiei.

Juliet îşi închipuia ce teroare ar fi putut provoca dacă s-ar fi apucat să-şi fluture revolverul în aglomeraţia de pe Oxford Street. Oricum, nu putea să împuşte orice gospodină ponosită i-ar fi ieşit în cale – ar fi însemnat să nu mai termine niciodată. Nu îşi dăduse seama cât de multe femei de acest fel bântuiau pe străzile Londrei în timpul zilei. Cârduri de gospodine năvăleau în John Lewis, căutând mărfuri cu preţ redus, toate îmbrăcate parcă în uniformă, cu mantourile lor din gabardină lăbărţate şi pălăriile oribil de demodate. Era din cauza războiului, se gândea Juliet, amintindu-şi de soţia ridată din fotografia pe care i-o arătase flamingo: războiul, da, a făcut din noi toţi nişte refugiaţi.

*

Când a venit metroul, s-a suit în vagon şi s-a dat jos din nou, exact când se închideau uşile. Nu o urmărea nimeni şi peronul rămăsese gol, niciun fel de gospodină ponosită nu se vedea nicăieri. Am devenit ridicolă, se gândea Juliet. Când a venit următorul metrou, s-a urcat în vagon şi s-a aşezat pe un scaun. Uitându-se afară pe geam, în timp ce trenul se punea în mişcare, l-a zărit fugitiv pe individul de la Moretti’s – pielea ciupită de vărsat şi ochii sticloşi inconfundabili. Şedea pe o banchetă în faţa unui afiş pentru Sanatogen Tonic Wine (pentru care el ca individ era o reclamă foarte proastă), cu umbrela neagră şi mare înfăşurată ca un toiag, lângă el. A salutat-o discret, în semn că o recunoscuse, însă era dificil de spus dacă fusese o ameninţare sau doar un gest convenţional. În ambele variante, a tulburat-o oribil.

Şi apoi s-a întâmplat ceva şi mai neliniştitor. Femeia de care Juliet se ciocnise în faţa magazinului Woolworth’s – basmaua cu papagali şi geanta din piele artificială – a

apărut ca din senin şi s-a furişat pe banchetă lângă bărbatul de la Moretti's. Amândoi se holbau în tăcere la Juliet, ca două suporturi laterale de carte rămase cu ranchiună pe un raft. Pe urmă, metroul şi-a luat avânt în bezna tunelului şi cei doi au dispărut din peisaj.

Cine *erau* ei? Vreo echipă încropită ca soţ şi soţie? Ce naiba se întâmpla de fapt? Juliet n-avea idee. Rimează cu cheie, se gândea ea.

*

Aceeaşi uşă de stejar masiv la intrare, acelaşi ciocănel de alamă în formă de cap de leu. Juliet a recunoscut chiar şi hortensia care creştea lângă poartă, deşi nu avea flori încă, aşteptând venirea primăverii. A ridicat capul de leu şi a lovit energic cu el, de câteva ori, în lemnul de stejar. Nimic. A ciocănit din nou şi a tresărit speriată, când uşa s-a deschis brusc. O tânără cam hărţuită, purtând un şorţ cu volănaşe şi mânjită de făină pe un obraz, ca un clovn – prototipul perfect al feminităţii postbelice –, a spus:

— Oh, bună. Ce doriţi, vă rog?

— Numele meu este Madge Wilson, a spus Juliet. Îi caut pe cei care locuiau cândva aici.

Din străfundurile casei, a venit un chirăit furios, iar femeia a râs, cerându-şi scuze din priviri, şi a spus:

— Ar fi mai bine să intrati.

(Dar eu sunt o necunoscută, se gândea Juliet. N-ai de unde şti că n-am venit de fapt să te omor.) Ştergându-se cu palmele pe şorţ, femeia a zis:

— Îmi pare rău că arăt aşa, dar e ziua când coc pâine. Plină de încredere, a luat-o înainte prin vestibul, urmată de Juliet. Întorcând capul peste umăr, a zis:

— Numele meu e Philippa – Philippa Horrocks.

În casă, mirosea incontestabil a scutece ude şi lapte acrit. Lui Juliet i s-a făcut greaţă.

Uşa de la living era deschisă, aşa că a putut să arunce o

privire înăuntru. Interiorul fusese redecorat de la ultima ei vizită aici. O fracţiune de secundă a avut sen-

»

zatia aiuritoare că se întorsese în trecut, stând aşezată pe stofa groasă de lână a canapelei lui Toby. *(Vreţi să vă aduc o cană de ceai, domnişoară Armstrong? V-ar prinde bine? Afost pentru noi un şoc cam marei)* S-a căznit să îşi pună stavilă gândurilor.

Când a intrat în bucătărie, a văzut şi sursa chirăierilor – un băieţel furios, mânjit cu gălbenuş de ou, era ancorat strâns într-un scaun înalt pentru bebeluşi.

— Timmy, a spus Philippa Horrocks, de parcă s-ar fi falit cu el.

— Ce flăcău mic şi voinic, a zis Juliet, înfiorându-se în sinea ei.

Majoritatea copiilor i se păreau cumva respingători.

— Vreţi o cafea? i-a oferit Philippa Horrocks.

Nu se vedea şi nu mirosea nimic în cuptor, a remarcat Juliet. Nici nu se zăreau pe undeva castroane, linguri sau cântare. Asta apropo de ziua de copt pâine. („Detaliile sunt totul“, spunea Perry.)

— Nu, mulţumesc. De fapt, am venit să îi caut pe soţii Hazeldine. Locuiau în această casă în timpul războiului. Erau prieteni de familie cu noi şi voiam să iau legătura cu ei, ca să îi invit la cea de-a treizecea aniversare a nunţii părinţilor mei. *Dacă spui o minciună, ai grijă să fie plauzibilă.*

— Perlă, a spus Philippa Horrocks.

— Poftim?

— Perlă. Ştiţi, douăzeci şi cinci de ani înseamnă argint, treizeci de ani – perlă.

— Da, da, a spus Juliet şi s-a gândit: Parcă aş fi Godfrey Toby.

— Noi am avut aniversarea de lemn anul trecut. Cinci

ani.

Şi Philippa a clipit de câteva ori emoţionată.

— Felicitări.

— Hazeldine, a zis Philippa Harrocks, gândindu-se chipurile profund. Sunteţi sigură? Noi am cumpărat casa la licitaţie în ’46, iar proprietarul, un bărbat, locuise aici ani de zile până atunci.

— Nu avea cumva numele de familie „Toby“?

— Nu. Îl chema Smith. (Bineînţeles, se gândea Juliet). Sigur nu vreţi o cafea? Eu o să beau una.

— Oh, fie atunci, îmi forţaţi mâna. Două cuburi de zahăr, vă rog.

În afară de Timmy, mai erau gemenii, Christopher şi Valerie, care începuseră şcoala în acest an şi se descurcau deja foarte bine cu Cartea întâi din seria*Janet şiJohn.* Tatăl lor, soţul Philippei, se numea Norman şi era actuar. (Ce însemna actuar? se întreba Juliet. Semăna cu ceva de la grădina zoologică, rimând cu lopătat şi furnicar.) S-au mutat aici din Horsham. Philippa era casnică, dar în timpul războiului fusese în WAAF[46] – cea mai frumoasă perioadă din viaţa ei! Nu reuşea să se decidă dacă să sădească gura leului ori begonii în parcela cu flori de vară.

— Te pricepi cumva la grădinărit, Madge?

— Oh, eu aleg begoniile. De fiecare dată, a spus Juliet.

Zilnic, cred, sute de oameni mor de plictiseală, se gândea ea. Şi-a terminat cafeaua – era Câmp dintr-o sticlă, fiartă într-o cratiţă cu lapte condensat Carnation. Era de-a dreptul scârboasă.

— A fost foarte bună! îmi pare rău, dar acum chiar trebuie să plec.

A fost condusă afară la fel de politicos cum fusese condusă înăuntru. Timmy, eliberat din sclavia lui, era ţinut sus în braţele Philippei Horrocks. Avea obrajii roşii, ca două

[46] Acronim pentru *Womens Auxiliary Air Force.*

mere lucioase şi tari.

— Îi ies dinţii, a râs Philippa. Regret nespus că n-am putut să te ajut, Madge. Le urez părinţilor tăi o petrecere minunată de aniversarea nuntii lor.

— Mulţumesc. Apropo, a zis Juliet, oprindu-se lângă poartă, lângă hortensie. Florile de-aici vor fi roz. Ştii cum să le faci albastre?

— Nu, a spus Philippa Horrocks, nu ştiu, dar Juliet a plecat, fără să-i mai spună secretul culorilor.

*

Juliet a mai zăbovit un timp la colţul străzii, verificând din când în când dacă intra sau ieşea cineva din casă. Nimic. Nimeni nu a venit, nimeni nu a plecat; de parcă o vrajă a somnului i-ar fi adormit pe toţi locuitorii acelei străzi.

— Iris! Tu eşti? a rostit tare cineva în spatele ei.

A fost aşa un şoc pentru Juliet, încât a crezut că avea să pice moartă exact acolo, pe străzile cartierului Finchley.

— Iris Carter-Jenkins! Cine ar fi crezut că o să ne întâlnim aici!

— Doamna Ambrose, a spus Juliet. Ce mult timp a trecut de când nu ne-am mai văzut.

*

— Nu ştiam că Finchley e un loc de predilecţie pentru tine.

— Am fost în vizită la o prietenă, a răspuns Juliet. Dar parcă trebuia să vă fi mutat în Eastbourne, doamnă Ambrose – sau ar trebui să vă spun doamna Eckersley acum?

— Florence, e de ajuns.

Doamna Ambrose purta o pălărie acoperită cu pene. Penele erau de un albastru intens, însăjuliet presupunea că proveneau mai degrabă de la vreo găină şi că fuseseră

vopsite decât că ar fi fost recoltate de pe trupul rebel al vreunui pescăruş albastru sau al vreunui păun. Juliet se întreba dacă doamna Ambrose – pasionată cum era de pălăriile lucrate acasă – nu omorâse şi jumulise cu mâinile ei orătania. (Femeia e zbârlită toată.)

Putea fi această apariţie ca din senin a doamnei Ambrose într-adevăr o coincidenţă? întâi Godfrey Toby, apoi doamna Ambrose. (Îi venea greu să şi-o imagineze sub un alt nume.) Ce spusese Perry despre coincidenţe? Oh, da – „Să nu crezi niciodată în coincidenţe“. Cine urma să mai sară la lumină din cutia în care se considera că era ferecat trecutul? se întreba Juliet. Totuşi, nu exista niciun motiv ca Godfrey şi doamna Ambrose să se fi întâlnit vreodată în timpul războiului! Singura posibilă conexiune dintre ei era Juliet. Un gând ce nu avea darul să îi aline nervozitatea. Ba dimpotrivă, de fapt.

— Eastbourne nu mi-a priit, a spus doamna Ambrose. Am nevoie de un pic de viaţă în jurul meu. Am deschis o prăvălioară cu lâneturi exact un pic mai încolo, pe Ballard Lane – mă ocup de afacere împreună cu nepoata mea Ellen. (Oare câte nepoate avea de fapt femeia asta? se întreba Juliet. Şi câte dintre ele erau reale?) Mergi la metrou? Ce-ar fi să te conduc până acolo?

De ce – ca să mă îndepărtezi de aici? se întreba Juliet, în timp ce doamna Ambrose, luând-o de braţ, o ducea ca un temnicer spre staţia de metrou, sporovăind tot drumul despre firul merinos şi mohair sau despre cât de bună era lâna Patons în comparaţie cu lâna Sirdar. Pe Juliet o durea braţul de-a binelea când a ajuns pe peronul staţiei. Oare doamna Ambrose mai lucra pentru Security Service? Părea plauzibil, existase întotdeauna un mare grad de ambiguitate în privinţa ei, chiar şi numele ei de cod părea să sugereze asta. „Eckersley“, pe de altă parte, nu indica nimic dincolo de nepoate şi prăvălii de lâneturi. Se

întrebase întotdeauna, desigur, pe cine slujea de fapt doamna Ambrose. *Ştii că ai de-a face cu un bun agent atunci când nu îţi poţi da seama de partea cui este.*

*

Fata de la recepţie, la Schools, doar a arcuit o sprânceană dispreţuitor când a văzut-o intrând pe Juliet.

— M-a căutat cineva? a întrebat Juliet.

— Toată lumea, a spus fata, ridicând din umeri de parcă ea era prea neînsemnată ca să ştie.

— Am fost să mă documentez în diferite locuri, dacă tot nu m-ai întrebat. Pentru programul *Privind la lucruri.*

— Şi la ce ai privit? a întrebat fata cu indiferenţă.

— Finchley.

Fata i-a aruncat o privire şi s-a încruntat.

— Finchley?

— Da, Finchley, a spus Juliet. Teribil de interesant.

*

— Şi totul este trecător, de fapt, nu-i aşa? reflecta Juliet, destul de abătută, bând o cafea cu Prendergast.

Fusese iniţial o discuţie destul de veselă despre informaţiile culese într-o clasă la şcoală pentru un program la Seniori intitulat *Vreţi să vă fac cunoştinţă?,* însă analizând pe urmă varianta unei emisiuni *Vreţi să vă fac cunoştinţă cu Thomas Morus?,* căzuseră cumva într-o neagră melancolie.

— Oamenii ajung din păcate victimele dogmelor şi doctrinelor…

— Victimele „ism“-elor, a spus Prendergast, scuturând trist din cap.

— Exact. Fascism, comunism, capitalism. Pierdem din vedere idealul care le-a propulsat în centrul atenţiei, dar cu toate acestea milioane de oameni mor apărând – sau atacând – acele convingeri.

Juliet se gândea la fugarul flamingo. Pe unde era oare?

— Sunt oameni care mor pentru capitalism? a întrebat curios Prendergast.

— Eh, oamenii au murit dintotdeauna lăsându-se exploataţi în munca lor de interesele altor oameni. Şi aşa a fost încă din vremea faraonilor şi mai dinainte chiar, presupun.

— Adevărat, adevărat. Foarte adevărat.

— De fapt, la ce se reduc toate astea în ultimă instanţă? Iar religia poartă cea mai mare vină, desigur. Scuze, a adăugat ea, amintindu-şi de chemarea lui de „metodist“. (Deşi cum ai putea uita asta?)

— Oh, nu-ţi fa griji pentru mine, domnişoară Armstrong, a spus el, ridicând din nou mâna cu un gest papal, de data asta indicând o dezlegare. Ce rost mai are credinţa dacă nu poate face faţă unei provocări?

— Doctrinele sunt doar un refugiu, totuşi, nu-i aşa? Dacă ar fi să admitem că în esenţă nimic nu are sens, că noi doar *atribuim* înţeles lucrurilor, că nu există de fapt adevăr absolut...

— Am fi cuprinşi de deznădejde, a rostit încetişor Prendergast, trăsăturile lui de buldog pleoştindu-se de tot.

— *L'homme est condamné à être libre,* a spus Juliet.

— Din păcate, franceza mea e cam rudimentară.

— Omul este condamnat să fie liber.

— Vorbim aici despre existenţialism? s-a interesat Prendergast. Mă refer la francezii aceia.

Vreţi săfaceţi cunoştinţă cu Sartre? se gândea Juliet. Nu făcuseră subiectul acesta. Prea dificil pentru Seniori – pentru oricine, de fapt. *Huis Clos. No Exit,* aşa au tradus titlul în engleză. Piesa fusese difuzată pe BBC 3 după război. Alee Guinness şi Donald Pleasence. Fusese destul de reuşită.

— Nu. Nu existenţialism, nu chiar. Mai degrabă bunul-simţ, a spus Juliet, evitând „ism“-ul pragmatismului, ca să-l

îmbuneze pe Prendergast.

I-a acoperit mâna cu palma lui, un gest de duioşie.

— Cu toţii am umblat prin valea umbrei morţii. Eşti deznădăjduită, domnişoară Armstrong?

Nicidecum. Uneori. Foarte des.

— Nu, deloc, a spus ea. Şi oricum, dacă totul este fără sens, la fel e şi deznădejdea, nu?

— Deznădejdea te poate descumpăni, totuşi, destul de mult, a spus el. Toate gândurile şi aşa mai departe.

Au tăcut amândoi, fiecare reflectând la starea lui de dezorientare sufletească sau de altă natură. Binişor, Juliet a mutat laba grea a lui Prendergast de pe mâna ei, iar el s-a dezmeticit şi a spus:

— Mi s-a părut că Socrate a picat la fix, cum s-ar spune.

Închideau deja cercul, intuia Juliet, revenind la *Vreţi să faceţi cunoştinţă?* Era un titlu edificator pentru un program de emisiuni despre personalităţi istorice. Oricum altceva decât *Ai întâlnit vreodată?* de la Juniori. *(Ai întâlnit vreodată un pompier? Ai întâlnit vreodată o infirmieră?}* Şi aşa mai departe.

— Da, a mers foarte bine, i-a dat ea dreptate.

— Era destul de radical în anumite privinţe, aşa-i? a spus Prendergast. Seniorii se pare că au reacţionat bine la asta.

— Sunt la vârsta când încep să gândească singuri, a spus Juliet.

— Până ca „ism“-ele să intre pe fir.

— Mie mi-a plăcut Charles Dickens, a spus Juliet. Michelangelo a fost „dezamăgitor“. Profesorii au spus că broşura care a însoţit emisiunea nu avea suficiente imagini şi am impresia că aici a fost problema, într-adevăr. Christopher Wren a mers destul de bine. A avut Marele Incendiu din Londra, desigur. Dezastrele prind întotdeauna la ei.

— Florence Nightingale? a întrebat Prendergast.

— Subţire de tot.

J

— Chaucer?

— Plictisitor. Aşa zic Seniorii. Profesorii se pare că n-au avut nicio opinie despre el.

— Oliver Cromwell?

— Eu l-am scris pe-ăsta, a spus Juliet.

— Da? Oh, excelent, a fost *foarte* bun.

— Spuneţi doar aşa, presupun.

— Eşti nostimă, domnişoară Armstrong.

Era un compliment sau o insultă? N-avea nicio importanţă, oricum. N-a mai apucat să evoce alte emisiuni, fiind întreruptă de Daisy, care a apărut subit lângă ea. Fata asta umbla parcă pe rotile silenţioase. Faţa ei era o mască tragică.

— S-a întâmplat ceva rău, Daisy?

— Regret îngrozitor să vă deranjez, domnişoară Armstrong, dar trebuie să vă dau vestea proastă imediat.

— Ce e? a întrebat Juliet, un pic impacientată.

Era călită la veşti proaste – doar nu degeaba trecuse printr-un război. Nu acelaşi lucru se putea spune despre Prendergast, care a dus repede mâna la gură, anticipând vreo nouă urgie.

— Domnişoara Timpson, a spus Daisy, făcând o pauză dramatică, aşa cum procedase anterior Fetiţa bolnavă de lepră.

— A murit? a ghicit Juliet, stricându-i lui Daisy momentul culminant.

— A murit? a repetat Prendergast înspăimântat.

— Arăta destul de rău, ce-i drept. Am fost aseară la ea, a spus Juliet.

— Biata Joan, a zis Prendergast, scuturând din cap cu un aer stupefiat. Credeam că s-a dus să îi scoată un mont. Sper că a ajuns acum într-un loc mai bun.

— Este ceea ce ne rămâne să nădăjduim, a spus Daisy, pe un ton grav.

Un antreprenor de pompe funebre ar angaja-o pe loc.

La naiba, se gândea Juliet. Acum, din păcate, va trebui să ducă ea până la capăt *Vieţile din trecut.* Nu se simţea în stare să facă faţă întregii dinastii Tudor, toţi veşnic ocupaţi ba să bage în pat pe careva, ba să taie capul cuiva.

— Trebuie să plec, a spus ea, lăsând-o pe Daisy cu Prendergast. (Sau poate invers.)

Juliet regreta acum că îi dăduse lui Joan Timpson nişte struguri second-hand, i-ar fi dus ceva neîntinat dacă ar fi ştiut că aceea avea să fie ultima ei cină pe pământ. Cu excepţia personalului medical din spital (şi poate nici aceia chiar), Juliet era probabil ultima persoană cu care Joan vorbise.

— Ce drăguţ, spusese ea, luând un bob de pe ciorchine.

În loc de *adio,* nişte cuvinte frumoase.

*

Juliet s-a întors în sanctuarul biroului ei ca să se gândească bine la toate. La Godfrey Toby, la doamna Ambrose şi la flamingo. Exista oare o legătură între dispariţia cehului şi reapariţia lui Godfrey?

Flamingo îşi luase zborul, dar unde aterizase? Oare flamingii zboară de felul lor? În imaginaţia ei, erau nişte păsări sedentare la sol, însă cunoştinţele ei despre ornitologie rămăseseră aceleaşi ca pe vremea când Perry Gibbons încerca să o iniţieze.

Uite-l, vorbeşti de lup şi lupu-i la uşă! Ca şi cum, prin simplul fapt de a se gândi la el, îl făcuse să se materializeze aievea. Trecea prin dreptul uşii deschise a biroului ei, însoţit de Daisy Gibbs. Ce făcea el aici, pe partea lor de stradă? O căuta cumva pe ea?

Fantomele trecutului începeau să se adune. Perry, Godfrey, doamna Ambrose. Confreria trecutului. Cine urma

în continuare? Nu Cyril, spera ea.

Daisy şi Perry au trecut mai departe, iară să arunce vreo privire în biroul unde era ea. Juliet s-a simţit umilită, deşi răsufla uşurată că scăpase. Ce ciudat cum în sufletul unui om pot coexista două sentimente absolut contrare, o discordanţă emoţională tulburătoare. A avut o ciudată strângere de inimă văzându-l. Ţinuse la el. Fusese fata lui. Cititorule, nu m-am măritat cu el, a spus ea în gând.

*

Peste câteva minute, Daisy a venit înapoi pe coridor, fără Perry. A bătut la uşă.

— Te văd, s-a răţoit Juliet. Nu-i nevoie să mai baţi lausă.

J

— Am nişte corespondenţă – Profesorii – vrei să răspund eu?

— Da, te rog, parcă am stabilit deja lucrul ăsta. Ce caută Perry Gibbons aici?

— Domnul Gibbons? Oh, domnul Prendergast îl ia cu împrumut de la *Ora copiilor,* ca să facă *Observatorul nostru* la noi. Lulius Cezar – trecând Rubiconul, *alea iada est* şi toate astea. Zarurile au fost aruncate...

J

— Ştiu latineşte, mulţumesc, Daisy.

Lui Juliet i-a revenit în minte pe neaşteptate o amintire – una dintre „expediţiile“ lui Perry la St. Albans (Verulamium – la început, Juliet crezuse că era ceva legat de viermi), într-o după-amiază umedă, ca să vadă o vilă romană*. O pardoseală cu mozaic foarte bine păstrat. Dedesubt este hipocaustul.* Hypocaustum *din greaca veche...*

Fusese supărată pe el, dar acum nu mai ţinea minte din ce motiv.

— L-ai întâlnit pe domnul Gibbons? a întrebat Daisy.

Juliet a sesizat respectul din vocea ei. *Vreţi să faceţi cunoştinţă cu Perry Gibbons}* Da, ar fi un subiect foarte

interesant pentru o emisiune.

— De vreo două ori, parcă.

— E un om foarte cult!

— Uneori, nu-i bine nici să ştii prea multe, Daisy.

— Apropo, înmormântarea domnişoarei Timpson este luni. Departamentul trimite o coroană. (Daisy zăbovea. Juliet aştepta.) Contribuim şi noi.

— Cât? a întrebat Juliet.

— Cinci şilingi fiecare.

Părea cam mult, dar nu era indicat să stai la tocmeală pentru o coroană funerară, se gândea Juliet. Oftând, a deschis poşeta şi a numărat două monede de câte o jumătate de coroană în palma lui Daisy, roz şi curată ca o lăbuţă de pisoi.

— Ştii de ce boală suferea? a întrebat Daisy, cu aerul cuiva care *ştia.*

— Nu. Tu ştii?

— Da, a spus Daisy. Mi-a spus domnul Lofthouse.

— Charles? a zis Juliet şi a aşteptat, deşi n-a mai urmat nimic. N-ai de gând să-mi spui şi mie? i-a dat ea ghes.

Oh, se gândea ea, să nu-mi spui că s-a înecat cu o boabă de strugure.

— Ba da. Tumori. Peste tot. (Rimează cu rumori, se gândea Juliet). Dar a dus boala pe picioare cu stoicism.

— Nu folosi clişee, Daisy. Ar fi sub demnitatea ta.

— Ai dreptate.

— În fine, a zis Juliet. Dau o fugă vizavi. Să fac nişte copii.

Roneo, şapirograful lor, îşi dăduse duhul. „Oh, Roneo, Roneo, unde eşti tu?“ spunea una dintre secretare (cam prea frecvent), iar Juliet se gândea furioasă – de ce toată lumea interpretează greşit replica aceea? Odată cu trecerea anilor, ajunsese să aibă un fel de simţ al proprietăţii asupra acelor cuvinte.

De câteva zile aşadar, de fiecare dată când voiau să copieze ceva, trebuiau să se ducă dincolo, la Broadcasting House. Tuturor le convenea aşa, fiindcă puteau să îşi ia câte o mică pauză. Ar fi putut trimite un „băiat“, desigur, dar de ce să nu profite de ocazie.

— Pot să mă duc eu la BH în locul tău, s-a oferit Daisy. Sunt sigură că ai lucruri mult mai importante de rezolvat.

— Nu, deloc. Mă duc eu.

— Oh, lasă-mă pe mine.

— Nu.

Nu mai era mult, şi Daisy ar fi fost în stare să o trântească la pământ ca să îi smulgă teancul de hârtii din mână. Majoritatea erau foi goale. Juliet nu se ducea la Copiator. Se ducea la Concert Hali, ca să asculte o înregistrare cu BBC Dance Orchestra. Îl cunoştea pe producător. Bufetiera le-a adus ceai, dar au refuzat biscuiţii ei simpli, preferând prăjitura cu fructe pe care o făcuse soţia producătorului. Era un om foarte plictisit de viaţă, dar în fond la fel era şi Juliet. Se sărutaseră odată, foarte fugitiv, mai mult un gest din solidaritate decât din pasiune.

*

Când s-a întors de la Concert Hali, Juliet a simţit că atmosfera era apăsătoare.

— S-a întâmplat ceva? a întrebat-o pe Daisy.

— L-au dat afară pe Lester Pelling, a spus ea. Asta ne mai lipsea, după vestea oribilă despre domnişoara Timpson.

— L-au dat *afară?*

— Lau tras o săpuneală de mama focului. Domnul Fairbrother – Morar, Primul Şerb şi (clandestin) Bucătăreasă – îl tii minte?

— Da.

— Bun, se pare că a înjurat în timpul emisiunii, a zis

Daisy, coborând apoi vocea şi şoptind indignată: un cuvânt foarte *urât.*

— *Să-mi bag?*

Daisy a clipit de câteva ori.

— N-a fost vina lui Lester, a zis Juliet. Şi nu există nicio dovadă că ar fi înjurat careva. Nu există înregistrare. Textual.

— Păi, Lester a recunoscut că el ştia, a spus Daisy, ridicând din umeri, cu un aer destul de justiţiar.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu.

*

— L-ai văzut pe Lester? l-a întrebat Juliet pe Charles Lofthouse.

— Pe cine?

— Lester. Lester Pelling. Băiatul pe care l-au dat afară.

— Era un „băiat“? Eu credeam că era tehnician la redacţia Juniori.

— Da, aşa e, a spus ea răbdătoare.

— Plângea, a zis Charles Lofthouse. Totuşi, cineva trebuia să poarte vina, presupun. Băiatul a fost mielul nostru jertfelnic.

— Are un nume, a zis Juliet.

Îl cheamă Lester. Şi vrea să fie producător. Şi tatăl lui e un nemernic. Şi a plâns. Lui Juliet i se frângea inima de durere gândindu-se. *Huis Clos.* Fără ieşire. El nu e mort, şi-a repetat ea în gând.

— Prendergast a încercat să-l salveze, fireşte, a spus Charles. (Prendergast, cumsecade ca întotdeauna, se gândea Juliet.) Ştii ce spune Walpole.

Nu, evident, nu ştia ce avea Walpole de spus apropo de un tehnician de la redacţia Juniori. Cât venin poţi să ai, se gândea ea. Ca o viespe schilavă şi rea. Îi venea să-l strivească definitiv ca pe o muscă. Probabil că ar fi trebuit să-i fie milă de el, din cauza piciorului şi aşa mai departe,

însă el scăpase cu viaţă, pe când alţii nu. O persoană de care ea fusese cândva foarte legată murise la Cafe de Paris în acea seară, iar Juliet văzuse cu ochii ei, la morgă, consecinţele carnajului, aşa că, zău, un picior părea un preţ mult prea mic.

— Nu, ia să vedem, Charles, ce spune Walpole? a zis ea cu lehamite.

— Lumea este o comedie pentru cei care gândesc şi o tragedie pentru cei care simt, a zis el, umflându-se în pene de erudiţia lui.

Frâulein Rosenfeld a trecut pe lângă ei târşâindu-şi picioarele, cu braţele încleştate peste „Germana de nivel mediu“, de parcă ar fi fost o plută de salvare.

— E adevărat că biata Joan s-a prăpădit?

— S-a dus şi niciodată nu va mai reveni, a spus Charles Lofthouse.

Un băiat dădea târcoale stângaci.

— Domnişoară Armstrong?

— Da.

— A venit asta pentru dumneavoastră, şi a întins spre ea o bucată de hârtie – nici măcar nu era un plic, se gândea ea –, însă a fost interceptată de Charles, care a smuls-o din mâna băiatului şi a citit cu voce tare:

— *Ne întâlnim afară.* Semnat *RH* Ce viaţă misterioasă ai, a spus el.

— Nici pe departe, te asigur, a zis Juliet.

— Te însoţesc până la uşă, a spus Frăulein Rosenfeld.

Ce singură se simte, şi-a dat seama Juliet, şi cum se bucură pentru fiecare clipă petrecută lângă cineva.

— Poate mergem să bem ceva împreună într-o seară, după serviciu, Frăulein Rosenfeld, i-a spus Juliet.

— Oh, ce frumos ar fi, domnişoară Armstrong, a exclamat Frăulein Rosenfeld, cu un surâs radios. Mi-ar plăcea mult.

Cât de uşor poţi să îi faci fericiţi pe unii oameni, se gândea Juliet. Şi cât de greu e să îi mulţumeşti pe alţii.

*

— Pleci mai devreme, domnişoară Armstrong?

— Cu cincisprezece minute, Daisy, după ceas.

— Poate că ai programare la dentist, a sugerat Daisy.

— Poate că n-am.

*

Hartley o aştepta pe trotuar, afişând o nonşalanţă arogantă, cu o ţigaretă atârnându-i între buze.

— Ce vrei? l-a întrebat ea.

— M-am gândit că poate vrei să mergi la o vânătoare de flamingo.

Oare oamenii vânau flamingi? Era o pasăre căreia Juliet nu-i dăduse niciodată atenţie, iar acum părea să fie cocoţată la fiecare colţ. Nu, nu cocoţată – flamingii nu stau cocoţaţi. Sunt prea mari, probabil. Şi picioarele lor sunt prea lungi. Trebuie să ai picioare scurte ca să te cocoţi undeva, fiindcă altminteri ţi-ai pierde echilibrul, mai ales dacă ai avea o predilecţie pentru a sta într-un picior. Juliet a oftat şi s-a întrebat dacă nu avea să moară de-a binelea de atâtea gânduri câte îi treceau prin cap. Era cumva posibil? Şi, atunci, ar durea oare?

*

— Vom reface traseul prietenului tău, a zis Hartley când au intrat în Ştrand Palace.

Fantomele nu lasă urme de paşi, se gândea Juliet, însă uita că întotdeauna Hartley păruse să aibă relaţii apropiate cu fiecare angajat din fiecare hotel şi restaurant din Londra – un derivat util al incomensurabilei lui jovialităţi şi dărnicii aferente, presupunea ea.

— Nu există nimic ce nu poate fi aflat de la un ospătar şperţuit colosal. Trei penny per şiling, asta e regula mea. Faimosul *pourboire* al Broscoilor de vizavi.

— Presupun că nu suntem singurele persoane care îl caută, a spus Juliet.

— Baraje rutiere ale poliţiei. Pândari pe teren şi Secţia Specială pretutindeni. Monitorizăm aerodromurile, gările feroviare, porturile. Tacâm complet. Dar nicio dâră de vânat deocamdată. Îl caută ici, îl caută colo. Îl caută pe flamingo peste tot. Apropo, vor să vorbească cu tine. Interogatoriul de rutină. Le-am spus că eşti nevinovată de orice nelegiuire.

— Sunt.

— Şi eu exact asta le-am spus.

Hartley a început cu portarul. Cei doi bărbaţi în haine cenuşii şi miezul sandviciului lor din flamingo nu dispăruseră în neant, sau nici măcar în vreun automobil de-afară, ci ieşiseră pe intrarea principală, de unde se duseseră „direct vizavi pe cealaltă parte a drumului, în Savoy“, l-a informat portarul pe Hartley.

Omologul lui de la Savoy a salutat cu mâna la chipiu şi a spus:

— Bun venit înapoi, domnule Hartley.

Întregul personal al hotelului părea să fie pe lista de informatori a lui Hartley, toţi martori acerbi la evacuarea din obiectiv a cehului. Portarul şi-a amintit de „un trio ciudat“, iar în foaier un *concierge* a arătat drumul spre River Room şi a spus că prada fusese „târâtă de mâini şi picioare“ într-acolo în jos pe scara de marmură. Un tânăr curier binevoitor („Ciudat mai arată amicii tăi“) i-a dirijat spre lifturi.

— Am fost cândva cameristă într-un hotel, a spus Juliet în timp ce înaintau prin Savoy. Nu era ceva aşa grandios ca aici, însă.

— Eu am avut petrecerea de nuntă aici, a spus Hartley.

Pentru scurt timp şi în mod nepotrivit, Hartley fusese căsătorit cu o contesă poloneză. Motivele mirelui şi miresei

rămăseseră neclare.

— În asta constă diferenţa dintre mine şi tine, a spus Juliet. Tu nu a trebuit niciodată să munceşti pentru powr*boires.*

Pe coridor, s-a deschis o uşă de la o cameră de serviciu, iar Juliet a zărit în trecere lumea din spatele scenei – un perete strâmb cu tencuiala cojită şi un covor jerpelit şi jegos. Uşa a fost trântită imediat la loc.

Dâra „firimiturilor de pâine“ i-a condus mai departe pe lângă o fată de la garderobă, care i-a îndrumat la scara pe care au coborât, apoi pe lângă sala de bal, spre River Entrance, unde un alt portar, de o categorie mai modestă decât colegii lui, apăra baricadele frontale. Oricum, cu o bancnotă de zece şilingi – un bacşiş ridicol de generos –, Hartley a scos de la el suficiente informaţii pentru a deduce că nu îi aşteptase niciun fel de automobil în spatele hotelului şi că „prietenii“ lui se duseseră în Victoria Embankment Gardens.

— Păreau că se grăbesc să ajungă undeva, le-a spus el.

Cât de îndatoritori sunt toţi aceşti martori, se gândea Juliet. Descriind minuţios coregrafia marii evadări! Aproape că ai putea crede că repetaseră totul de mai multe ori.

— Bun... a zis Hartley când au ajuns în Gardens, încercând să recompună evenimentele de ieri.

Privea, cumva în gol parcă, la monumentul de un erotism bolnăvicios, închinat lui Sir Arthur Sullivan.

— Lucrurile sunt arareori ceea ce par a fi, a murmurat el. *HSMPinafore,* a zis Hartley, când Juliet s-a uitat întrebător la el. „Lapte smântânit deghizat în smântână.“ îmi plac mult G& S. Mama mea...

Dar brusc a amuţit, holbându-se fix în depărtare, ca un mediu în transă comunicând cu morţii.

— Ce? a insistat Juliet, iritată de această scenă teatrală, decupată parcă dintr-o operă comică.

Hartley a propulsat-o afară din Gardens, până pe Embankment.

— Ce vezi acolo? a spus el.

— BigBen? a încercat ea. Camerele Parlamentului?

Pe jumătate construită, clădirea Festival Hali stătea ghemuită pe celălalt mal al Tamisei. Se părea că Londra avea să fie făcută din beton, acum. Juliet se gândea la arhitectul cu care fusese la Belle Meunière, în urmă cu două seri. Era un „brutalist“, i-a spus el, iar pe moment ea a crezut că tipul se referise la caracterul lui.

— Nu, nu clădiri, a spus Hartley. Fluviul. L-au răpit probabil cu o ambarcaţiune de la unul dintre debarcaderele de pe Embankment. De-asta nu l-au prins la blocajele rutiere. Şi nici în porturi. L-au scos aşa, până în estuar, şi pe urmă l-au transferat, probabil, pe un alt vas. Iar de-acolo, direct în Franţa, sau Olanda. Sau în Marea Baltică. Dus a fost! E mâna ruşilor, presupun, a spus el mofluz.

— Mda, e o teorie, dar nu neapărat şi o concluzie, aspusjuliet.

În fond, aşa dispăreau oamenii din istorie. Nu erau şterşi fără urmă din manuale, ci se găseau *explicaţii* pentru dispariţia lor. Dar dacă fugise de bunăvoie? Decisese, poate, că nu voia să aparţină niciuneia dintre părţi.

Au rămas amândoi tăcuţi câteva momente, contemplând apele cafenii ale Tamisei. Câte nu văzuse şi fluviul acesta de-a lungul anilor!

— Sau americanii, a spus Juliet. Ne-au luat-o înainte, temându-se că e posibil să nu li-l mai dăm deloc. O supoziţie nu tocmai neîntemeiată, de fapt.

— Yankeii? a întrebat Hartley, pe un ton gânditor. Oh, nu-mi pot imagina aşa ceva. Nu există nicio dovadă în acest sens, nu? Deşi, dacă îţi pui în minte, poţi face ca orice chestie să treacă drept o dovadă, desigur. Apropo de

yankei – bem şi noi ceva la American Bar? Cred că soarele este deasupra vergii, vorba marinarilor.

— N-a ajuns încă acolo.

— Bun, dar tot e undeva, a zis Hartley. Moscova, să zicem.

*

— Ştii cumva dacă Perry mai lucrează pentru Security Service? a întrebat Juliet, după ce se instalaseră cu câte un pahar de băutură în faţă.

Li se oferiseră cele mai bune locuri din bar, barmanul arătându-se foarte reverenţios faţă de Hartley, de parcă ar fi ştiut că avea de-a face cu un VIP.

— Perry? a spus Hartley. Perry Gibbons? N-am de unde să ştiu. Deşi, de fapt, nimeni nu *pleacă* vreodată de tot, aşa-i?

— Eu, da.

— Da? Şi totuşi iată-ne împreună aici.

— Iar toată chestia asta cu *Ora copiilor* ar fi o acoperire bună, a spus Juliet, ignorând remarca lui.

— Păi, toţi avem o faţadă, a zis Hartley. Tu n-ai?

Pregetând câteva clipe, Juliet a decis totuşi ca până la urmă să îi arate lui Hartley biletul. Avea nevoie de cineva care să scormonească prin Arhive, or, Hartley era singura persoană, dintre cunoştinţele ei, care ar fi putut să facă acest lucru.

— Am primit un mesaj, a spus ea.

— *Vei plăti pentru ceea ce aifăcut,* a citit Hartley cu voce tare, iar apoi s-a uitat la ea curios. Ce-ai *făcut?*

— Greu de spus. Nimic, din câte pot aprecia eu. (Nu era adevărat!) Cred că s-ar putea să aibă legătură cu reapariţia lui Godfrey.

— Bătrânul Toby Jug. Îi eşti datoare cu ceva?

— Nu, deloc. Dar m-am gândit că poate informatorii lui, ştii? M-am întrebat dacă nu au aflat poate ceva despre

operaţiune şi acum vor să se răzbune în vreun fel.

— Doar nu te referi tot la exponenţii „coloanei a cincea“, sper?

— Ba da, exact la ei. N-ai putea să te uiţi tu în Arhive, să vezi dacă nu au nişte adrese menţionate în dosare?

— De ce nu vorbeşti cu Alleyne? Poţi să-l întrebi pe el despre Perry, bătrânul Toby Tug şi tot felul de prostii dintr-astea, dacă vrei, a zis el, dându-i înapoi bucata de hârtie. Doar ai fost „fata“ lui Alleyne, nu?

— Ba nu, dimpotrivă.

*

— Nu te uita acum, a spus Hartley când au ieşit din Savoy şi au pornit pe Ştrand, înspre Trafalgar Square. Am impresia că ne urmăreşte cineva.

— E cumva un tip ciudat la înfăţişare? a întrebat Juliet. Foarte scund, cu pielea ciupită de vărsat, cu un ochi şui? Şi cu umbrelă? Sau o femeie cu basma pe cap şi cu o geantă mare în mână?

— Nu, a spus Hartley. Nimeni de acest fel.

*

Juliet auzea pe cineva cântând *I Know Where I'm Going*[47], în timp ce mergea pe coridor înapoi spre biroul ei. Un contralto cam chinuit, repetând probabil pentru *Singing Together.*

— Când aud cântecul ăsta, întotdeauna mă gândesc – „Oare?“, a spus Daisy, ivindu-se ca din senin lângă Juliet.

Fata asta ar fi foarte potrivită ca asistentă de magician.

— *Oare,* ce? a întrebat nedumerită Juliet.

— *Oare* chiar ştiu unde merg?

— Şi ştii?

i

— Sigur că da, a spus Daisy. Întrebarea este de fapt: „Ştii unde ai fost?“

---

[47] „Eu ştiu unde merg“, baladă scoţiană tradiţională.

— Şi unde ai fost?

»

— Am fost să-l ajut pe Perry – la emisiunea *Observatorul nostru.* (îşi spun pe nume acum, a remarcat în gând Juliet. Perry şi-a găsit o altă fată.) Am făcut repetiţie. *Şi astăzi, la Idele lui Marte, suntem aici în Senat, aşteptând sosirea lui Iulius Cezar. Uite-lpe Brutus, iar acolo îl zăresc pe Marc Antoniu.*

— Oh, ce palpitant.

— Eşti sarcastică.

— Sunt.

— Nu contează, eu sunt entuziasmată, a spus Daisy, apoi a mers după Juliet până în birou.

Văzând că îşi pune mantoul pe ea, a întrebat:

— Dar, apropo, dumneata unde te duci, domnişoară Armstrong?

— Mă duc să mă documentez pentru *Privind la lucruri.*

— Oh, şi la ce vrei să priveşti? a întrebat Daisy, un pic cam prea curioasă.

— La un magazin de lâneturi.

— *Privind la un magazin de lâneturi?* a spus ea, cam sceptică.

— Exact.

— Pot să vin şi eu?

— Nu.

*

Am eu lista mea, se gândea Juliet. O listă de făptaşi, care s-ar putea foarte bine să fie clandestini şi cărora nimeni nu le-ar simţi lipsa vreodată. Oare doamna Ambrose ar trebui să figureze pe listă? Spunea doamna Ambrose adevărul? Avea ea într-adevăr un magazin de lâneturi inofensiv şi era doar o coincidentă că se întâlnise cu Juliet, în Finchley? Sau făcea parte şi ea din conspiraţia trecutului, care strângea cercul în jurul ei? *Toată gaşca e*

prezentă. Juliet fusese atât de dezorientată de subita reapariţie a doamnei Ambrose în această dimineaţă, încât nici nu se gândise să o întrebe dacă nu ştia poate cine putuse să îi trimită biletul acela. *Vei plăti pentru ceea ce aifăcut.* Era absolut sigură că nu-i era datoare cu nimic doamnei Ambrose.

Exista într-adevăr un magazin de lâneturi pe Ballards Lane şi negreşit firma de deasupra vitrinei anunţa clar „Eckersleys“. Juliet a stat un timp ascunsă, urmărind ce se întâmpla acolo. *Observatorul nostru,* se gândea ea. A intrat o femeie. După câteva minute, aceeaşi femeie a ieşit din magazin. Până aici, toate bune.

Clopoţelul de deasupra uşii a clincănit vesel când Juliet a intrat în magazinul de lâneturi, exact aşa cum se cuvenea pentru a întâmpina un client, deşi înăuntru nu era nimeni în spatele tejghelei pentru a vinde marfa.

Era incontestabil un magazin de lâneturi, se gândea Juliet, privind în jur la fagurele din rafturi de lemn care acopereau pereţii, unde vedeai adunate, ca nişte albine, gheme de lână cu firul de diferite grosimi. Toate la un loc asigurau o izolare fonică destul de bună. Era exact genul de prăvălie de unde Philippa Horrocks, dacă o asemenea persoană exista aievea, ar veni să cumpere lână ca să îi tricoteze prichindelului Timmy un pulover cu model norvegian.

Existau acolo andrele de toate mărimile şi formele.»

Oare cât de letală putea fi o andrea de tricotat? se întreba Juliet. Exista o casă de bani, mare cât o orgă de biserică, şi o tejghea făcută din sticlă, care arăta exact aşa cum îşi imagina Juliet că putea fi sicriul Albei-ca-Zăpada. Fără fete oropsite sau mere otrăvite, în schimb măruntaiele erau alcătuite din rafturi de lemn drepte, pe care se aflau ate de brodat, nasturi şi o sumedenie de articole

» > de mercerie.

Juliet a deschis şi a închis uşa din nou de câteva ori ca să atragă atenţia. Clopoţelul, deloc vesel acum, se zgâlţâia violent, protestând împotriva acestui asalt.

Prăvălia era un paradis al hoţilor, dacă erai genul de hoţ care umblai după andrele circulare şi lână cu fir de grosimea 4. De fapt, aveai destul de multe lucruri la care să priveşti într-un magazin de lâneturi. Ar putea ieşi o emisiune surprinzător de bună pentru Schools. Ai putea începe de la oi, tunsul lor şi aşa mai departe. Apoi, mieii. Lui Prendergast, i-ar plăcea aşa ceva.

— Vine cineva şi aici? a strigat Juliet.

Poate că nu era nimeni acolo. Sau poate că doamna Ambrose zăcea moartă în dosul prăvăliei. O draperie groasă forma o baricadă în calea acestui misterios tărâm, iar Juliet tocmai se întreba dacă nu era mai bine să investigheze dincolo de acea cortină, când o femeie cu părul coafat într-un permanent mărunt s-a ivit din spatele draperiei. Se mişca dificil, din cauza sculului de lână, care îi ţinea antebraţele imobilizate ca în nişte cătuşe. Lui Juliet i-a zburat gândul la Houdini. Chicotind veselă şi întinzând braţele în faţă, de parcă ar fi vrut să fie arestată, femeia a zis:

— Puteţi?

)

— Ce să pot?

— Să faceţi ghemul, vă rog.

Juliet a oftat. Avea ocazia măcar să o interogheze pe îndelete.

— Dumneata eşti Ellen? Ellen Eckersley? a întrebat ea, înfăşurând lâna din scul într-un ghem, o competenţă neglijată de multă vreme.

Făcuse acelaşi lucru de nenumărate ori pentru mama ei.

— Da. Cum aţi ştiut?

— Cred că o cunosc pe mătuşa dumitale – doamna Eckersley. Florence.

— Tanti Florrie?

— E aici?

— Nu, e plecată.

— Unde?

— Oh... undeva, a spus Ellen Eckersley evaziv.

Ce novice, se gândea Juliet. Nu a găsit nici măcar scuza că ar fi avut programare la dentist.

Colacul de lână a fost transformat în cele din urmă într-un ghem, iar Ellen Eckersley a fost eliberată.

— Voiaţi să cumpăraţi ceva? a întrebat ea.

— O să iau asta doar, a spus Juliet, apucând din fagure ghemul aflat cel mai la îndemână – un fir Aran crem. Bun, gata, am plecat, a spus ea după ce a plătit lâna. Spune-i doamnei Eckersley că am trecut pe-aici.

— Şi cine să-i spun că a căutat-o?

— Oh, a zis Juliet cu dezinvoltură. Cineva din trecutul ei, e de ajuns.

*

Vechea casă a lui Godfrey părea nelocuită. Ferestrele cu perdele transparente priveau cu ochi goi spre Juliet. De dimineaţă, Philippa Horrocks păruse foarte teatrală şi nesigură pe ea. Poate dacă o punea la încercare din nou, avea să clacheze până la urmă. Însă de data asta, n-a mai venit nimeni la chemarea ciocănelului în formă de cap de leu.

În schimb, un bărbat, destul de vârstnic, a ieşit din casa de alături şi a spus:

— Bună, dragă, pot să te ajut cumva?

Avea un secator în mână, cu care s-a apucat să ciuntească la întâmplare dintr-un tufiş.

— O căutam pe doamna care locuieşte aici – Philippa

Horrocks.

Bătrânul s-a oprit cu secatorul în mână.

— Nu cred că vreo persoană cu acest nume locuieşte aici, dragă.

El juca rolul bătrânelului cumsecade în această scenă, se gândea Juliet. Tânăra gospodină hărţuită de treburi, vânzătoarea cam distrată din prăvălia cu lâneturi. Toţi reali şi veridici. *{Este important să nu cazi pradă iluziilor şi nevrozelor,* spunea Perry.)

Un bărbat cu un câine, un prepelicar inofensiv, a trecut pe stradă, şi i-a salutat pe amândoi, cu mâna la pălărie. Exista întotdeauna un bărbat cu un câine, era o componentă esenţială a întregului.

Şi locul meu în scenariu? se întreba Juliey. Tânăra eroică în primejdie? Sau personajul ticălos din piesă? A băgat mâna mai adânc în buzunarul mantoului şi a atins vârful ascuţit al unui mic ac de cusut, eliberat din sicriul lui de sticlă. I-ai putea scoate ochiul cuiva cu aşa ceva, se gândea ea.

— Casa aceea e goală de luni de zile, spunea bătrânelul cumsecade.

— Ţineţi minte să fi locuit aici cineva pe nume Godfrey Toby?

Bătrânul a scuturat din cap.

— Nu, îmi pare rău, dar n-am auzit niciodată numele acesta.

— Dar poate John Hazeldine, atunci?

— John? a făcut el, luminându-se la faţă. Ce băiat de treabă era John! Venea şi tundea peluza, aici, la mine. Soţii Hazeldine s-au mutat după război. Cred că au plecat în străinătate. În Africa de Sud, parcă.

— Mulţumesc.

»

— Cu plăcere, dragă.

Totul decursese ca un dialog aproape perfect, plauzibil sub toate aspectele, reflecta Juliet, în timp ce se îndepărta. Şi totuşi.

Din nou, a zăbovit la colţul străzii. Casa bătrânului cumsecade şi grădina din colţ erau împrejmuite de un gard viu din lemn-câinesc foarte des, o ascunzătoare perfectă de unde o femeie, pitită acolo, să o poată vedea acum pe Philippa Horrocks năpustindu-se valvârtej pe stradă în jos, la cârma unui cărucior mare în care se găsea Timmy, în timp ce doi copii de vârstă şcolară veneau ţopăind în urmă, încercând să ţină pasul cu ea. Ei erau pesemne „Christopher şi Valerie“, se gândea Juliet. Când a ajuns la poarta casei ei, Philippa Horrocks abia îşi mai trăgea sufletul.

Bătrânul, nu prea cumsecade acum, postat încă la poarta lui, a zis:

— Ai întârziat. Ai ratat-o.

— Ce i-ai spus?

Dar bătrânul se mişcase probabil pe alee, apropiindu-se de casa lui, întrucât Juliet a prins doar un fragment din ceea ce se vorbea, deşi era limpede că aveau o dispută apropo de cine spusese ce şi cui. Puteau măcar să se fi pus de acord asupra versiunilor, se gândea Juliet. Nişte amatori, peste tot. Căznindu-se să audă, Juliet a prins cuvintele „în străinătate“ şi „descotorosi de ea“.

El s-a descotorosit de mine? se întreba Juliet. Sau *ei se vor* descotorosi de mine? Două timpuri gramaticale cu sensuri destul de diferite. Sau poate Godfrey Toby era cel de care se descotorosiseră. Sau Godfrey era cel care urma să se descotorosească de ea. Era ca la o complicată partidă de şah, însă Juliet nu cunoştea toate regulile şi nici unde erau ceilalţi pe tabla de joc. Era limpede că toţi voiau să facă din ea un pion în această partidă. Dar eu sunt regina, se gândea ea. Pot să mă deplasez în orice direcţie.

În drum spre metrou, a trecut din nou pe lângă prăvălia de lâneturi. Era întuneric înăuntru, iar în vitrină fusese lipit un anunţ: „Magazinul se desfiinţează – Vindem tot“.

*

La Schools, totul era stins deja când Juliet a venit înapoi seara, însă nava-amiral de vizavi naviga vitejeşte înainte, cu toate luminile aprinse.

— Perry Gibbons e încă aici? a întrebat-o ea pe fata de la recepţie, în foaierul ca o catedrală al Broadcasting House.

Fata şi-a consultat registrul.

— Aşa cred, a spus ea, reticentă cu informaţiile.

Avea o faţă cam pungită, de parcă toţi cei care intrau pe uşă nu corespundeau standardelor ei. Aveau oare vreun incubator special undeva pe-aici, unde le creşteau pe toate secretarele astea îngâmfate?

Juliet aştepta ca fata să divulge mai multe. *{Uneori, a nu spune nimic poate fi arma ta cea mai puternica*

Secretara a capitulat.

— E încă la *Ora copiilor,* în studio. Ştie că veniţi?

— Da.

Bineînţeles că nu ştia.

»)

Deşi Juliet susţinea că ştia cum să ajungă acolo, a fost chemat totuşi un curier, care să o conducă la etajul trei. Au aşteptat liftul lângă statuia Semănătorului sculptată de Gill, diseminând cultura sub grandioasa dedicaţie în piatră, închinată cu litere aurii acestui „Templu al Artelor şi Muzelor“. Existase întotdeauna o aură cvasi-religioasă în jurul Corporaţiei. Broadcasting House era dedicată „Dumnezeului Atotputernic“, ca şi cum divinitatea ar fi privit cu bunăvoinţă în jos, din nori, spre transmiţători. Era oare şi asta tot o faţadă părelnică?

A venit liftul.

— Domnişoară? a zis băiatul. Care studio?

»

*

Deasupra uşii, era aprinsă o lampă roşie, aşa că Juliet s-a strecurat silenţios în cabina de vizionare, sus deasupra studioului. Înăuntru mai era doar o femeie, pe care Juliet nu o văzuse niciodată. Femeia a salutat-o, mişcând scurt din cap.

Sub ele, o trupă de actori citea ceea ce părea a fi o dramatizare a Cavalerilor Mesei Rotunde. Juliet a rămas surprinsă văzând că unul dintre actori era Roger Fairbrother, care nu demult se făcuse de ruşine. Se părea că aici nu aflaseră de gafele lui – deşi poate că aflaseră, fiindcă femeia care stătea lângă Juliet, genul de persoană greu încercată în lupte, urmărea totul cu multă atenţie, ca un uliu gata să se năpustească peste pradă. Juliet i-a oferit o ţigară femeii cu alură rapace şi amândouă au fumat apoi în tăcere. Într-un final, copiilor de pretutindeni li s-a urat noapte bună, iar Juliet i-a spus femeii – „Perry?“ –, la care aceasta a ridicat din umeri, arătând în sus cu ţigara.

Juliet a arcuit o sprânceană, cu un aer întrebător *{Uneori tăcerea* şi aşa mai departe), iar femeia în cele din urmă a vorbit.

— Biblioteca de muzică.

— Mulţumesc.

*

Juliet a urcat pe scara întortocheată până sus la etajul patru, deşi nu era chiar aşa de simplu de ajuns acolo. Planul construcţiei Broadcasting House era încâlcit, iar adesea, ieşind dintr-un lift sau de pe vreo scară, te trezeai pe un tărâm necunoscut. Acum, Juliet s-a trezit în faţa unui studio de Teatru, la etajul şase, neavând habar cum nimerise acolo.

— L-ai văzut cumva pe Perry Gibbons? l-a întrebat ea pe

un băiat care venea pe hol, însă trecuse de ora şase seara, aşa că în mintea lui nu era decât cum să ajungă mai repede acasă.

Pe o altă scară pustie, a ajuns şi mai sus. Domniţele din basme – sau tinerele din labirinturi – s-ar fi descurcat mai bine, se gândea ea. Nici ţipenie de om nicăieri, deşi parcă se auzea ceva, cineva – paşi răsunând pe treptele de piatră. *Tac-a-tac.* Cuprinsă brusc de frică, Juliet a împins o uşă şi a ieşit repede pe un coridor. *Moarte la Broadcasting House,* se gândea ea – unul dintre cele mai proaste filme pe care le văzuse vreodată. Val Gielgud, Directorul de la Teatru, îl făcuse şi jucase în el în 1934. Un actor a fost sugrumat în timpul unei transmisiuni în direct. Era o idee bună de scenariu (se gândea la Roger Fairbrother), însă executată neconvingător.

Coridorul îngust şi pustiu se încolăcea la nesfârşit în jurul corpului central unde erau studiourile. Juliet începea să se întrebe dacă nu avea să se întâlnească până la urmă cu ea însăsi venind din cealaltă direcţie. *Ta. C-a. —tac.*

Pantofii cuiva făceau aşa? Putea fi un baston oare? Un baston din lemn de nuc, cu măciulie de argint? *Tac-a-tac.* Zgomotul a devenit mai tare, mai insistent.

Ieşind pe o altă scară, Juliet a ajuns pe neaşteptate la Bând Room, în vârful clădirii. *Tac-a-tac.* Mai aproape, acum. Ceva periculos vine încoace. *Trebuie să o lichidăm definitiv, din păcate.*

Nu era aprinsă nicio lumină roşie deasupra intrării în Bând Room, aşa că s-a strecurat înăuntru şi a închis binişor uşa în urma ei. Încăperea era izolată fonic, prin urmare dacă venea cineva ca să îi facă rău, nimeni nu ar fi putut să o audă aici înăuntru. Bineînţeles, nimeni nu ar auzi-o nici dacă ar ţipa. Cuprinsă de panică deja, bâjbâind cu degetele pe închizătoarea poşetei, a reuşit să o desfacă

şi, tocmai când a apucat cu mâna tremurândă micul Mauser, cineva a deschis brusc uşa masivă a studioului. Se mişca lent, scârţâind, de parcă uşa însăşi ar fi fost un actor prost într-un film poliţist de două parale.

— Domnişoară Armstrong? Juliet? Te simţi bine?

*

Perry! Ce surpriză bine-venită şi reconfortantă era prezenţa lui aici. Slavă Domnului că nu apucase să scoată revolverul din poşetă. Ce-ar fi zis Perry? Că şi-a ieşit din minţi, probabil. Nu i-ar plăcea să creadă aşa ceva despre ea. Chiar şi după atâta timp, preţuia mult opinia lui.

— Juliet, a zis el, cuprinzându-i mâinile între palmele lui. Ce mult timp a trecut! Am auzit că ai venit înapoi la Londra. Mă bucur nespus să te văd.

Ia te uită, se gândea ea, de când începuse el să se apropie fizic de oameni? Părea cu adevărat încântat să o vadă – simţea căldura sufletească în zâmbetul lui frumos. Fusese rănit, frânt, iar acum părea vindecat.

— Te-ai rătăcit? a întrebat-o el.

— Un pic, a recunoscut ea.

— Da, ştiu, clădirea asta e un coşmar, a râs el. Eu mă rătăcesc tot timpul. Pe mine mă căutai?

Au pornit spre lift împreună, iar coridoarele şi scările păreau deja inofensive, graţie prezenţei lui. Şi totuşi. *Tac-a-tac.* Juliet a privit în jur cu nervozitate. Poate într-adevăr *îşi ieşise din minţi.*

F >

— Ai auzit şi tu asta?

Perry a arătat în tăcere spre un om care mergea încet pe coridor, lovind în perete cu un baston alb. În ciuda ochelarilor cu lentile întunecate, puteai vedea în spatele lor opacitatea ochilor lui, pe măsură ce venea mai aproape.

— Pot să vă ajut? a întrebat Perry, atingându-l cu blândeţe pe cot.

— Nu, mulţumesc, e în regulă, a spus bărbatul pe un ton cam acru.

A trecut pe lângă ei, tatonând drumul cu un ritmic *ta. C-a. —tac* pe perete.

— Avionul lui a fost lovit de o bombă şi a luat foc deasupra bazinului Ruhr, a spus Perry încetişor. Bietul om. Apare şi el în *Mrs Dale's Diary*[48].

*

Perry a dus-o la Mirabelle, unde au comandat *Râie au Beurre Noisette* şi *Tarte aux Pruneaux.* Şi vin de Burgundia, o sticlă întreagă. Era îmbrăcat cu un costum de haine cu vestă, dintr-o stofă în dungi fine, foarte bine croit şi scump desigur, şi arăta destul de chipeş. Vârsta mijlocie îl avantaja. Puteam să mă fi măritat cu bărbatul acesta, se gândea Juliét în timp ce ciocneau paharele. Măcar aş fi mâncat bine, dacă nu s-ar mai fi întâmplat nimic altceva, deşi „nimic altceva" ar fi fost probabil la ordinea zilei.

— E foarte plăcut să te revăd, a zis el. Te-am căutat în după-amiaza asta, vizavi. Trec Rubiconul acolo, cu o fată foarte entuziastă de la voi.

— Daisy.

— Da, se pare că are două surori pe care le cheamă Marigold şi Primrose. Un buchet de flori[49], a râs el. Sau poate doar un mănunchi.

Râdea mai mult decât înainte, a remarcat ea, probabil fiindcă nu mai erau în timpul războiului. Sau poate fiindcă era mai împăcat cu el însuşi. Juliét se gândea că, în cazul ei, lucrurile stăteau probabil exact invers, sub ambele

[48] Teatru radiofonic în serial, difuzat săptămânal de BBC în perioada 1948-1969.

[49] *Daisy* – margaretă, *Marigold* – crăiţă, *Primrose* – primulă.

aspecte.

— Da, ştii, încerc să nu stau de vorbă prea mult cu Daisy. Nu vreau să o încurajez la taclale. Perry?

— Da?

— Voiam să te întreb despre ceva.

— Oh, ce anume?

— L-am văzut pe Godfrey Toby acum două zile.

Dacă zice „Cine?“, se gândea Juliét, sau „Oh, bătrânul Toby Jug“, îi torn în cap drojdia de la vinul de Burgundia.

Perry s-a salvat însă de la acest botez profan.

— Godfrey Toby? Doamne Sfinte, iată un nume din trecut. Ce mai face? Credeam că l-au transferat în altă parte. În dominioane. Sau la tropice.

— La tropice?

— Ori în Egipt, poate.

— Eu am auzit că la Viena, a spus Juliét.

Perry a ridicat din umeri.

— E tot una, nu crezi? Ideea e că altundeva. Nu în Anglia.

Juliét a scos biletul din poşetă şi l-a împins pe masă spre el. Perry l-a citit în tăcere şi s-a uitat întrebător la ea.

— Nu e scrisul lui Godfrey.

— Nu, bineînţeles. Dar ştii al cui e?

— Nu, îmi pare rău.

— A fost predat la recepţie, cu numele meu pe plic. De către un bărbat, care cred că mă urmăreşte. Sau o femeie, de asemenea, de fapt. Am impresia că lucrează în tandem. Mă întrebam dacă nu au vreo legătură cu informatorii lui Godfrey.

— Vecinii? a spus Perry şi a zâmbit amintindu-şi porecla şi vremurile de atunci, ca şi cum toţi deveniseră inofensivi odată cu trecerea timpului. În niciun caz. De unde să ştie ei cine erai tu – sau unde eşti acum, bunăoară? Erai absolut anonimă pentru ei. Nu-i aşa?

— Mi s-a părut cumva o coincidenţă, a spus Juliet. L-am văzut pe Godfrey întâmplător şi, pe urmă, am primit biletul ăsta. Tu m-ai învăţat să nu cred niciodată în

J coincidente.

J

— Eu? a zis el râzând. Nu mai ţin minte. Mă îngrijorează însă faptul că ar putea să te urmărească cineva. Cum arăta bărbatul acela?

— Scund, şchiopătează, pielea ciupită de vărsat, un ochi mai sui.

— Dumnezeule, parcă ar fi un personaj negativ din filme. Îmi aminteşte un pic de Peter Lorre.

Mergea şi la cinema acum, se gândea ea. Şi ştia numele actorilor. Ce mult s-a schimbat totul. Oare ce altceva mai făcea el în prezent? se întreba Juliet.

— Şi femeia. Mă gândeam la Betty, sau la Edith – pe ele nu le-am văzut niciodată la faţă.

— Pare improbabil. Negreşit, dacă ar fi ca totuşi cineva să „plătească“, din punctul lor de vedere, acela ar fi Godfrey însuşi. În fond, tu erai doar o dactilografa. (Bun, mulţam frumos, se gândea ea.) Godfrey era un tip cumsecade, a continuat Perry cu un aer gânditor. Avea inima deschisă, cum se spune. Mi-a plăcut întotdeauna de el.

— Mm, şi mie la fel.

— Ce mai face?

— Nu ştiu, n-a vrut să vorbească cu mine.

— Doamne Sfinte, dar *de ce'i*

— Nu ştiu. Mă gândeam că poate ştii tu.

— Eu? a făcut Perry. Eu nu m-am mai văzut cu Godfrey de zece ani, de când am plecat din Security Service.

Amândoi au tăcut, amintindu-şi acel moment. *Te voi părăsi, din păcate, domnişoară Armstrong.* Şi-a pus palmele pe faţa de masă, cu degetele răsfirate, de parcă

ar fi vrut să facă un număr de levitatie.

— Îmi pare rău pentru perioada aceea, Juliet, a şoptit el. Ştii… tot ce s-a întâmplat.

Şi-a aşezat mâinile peste mâinile lui şi a zis:

— E în regulă. Înţeleg. Adică, ce Dumnezeului, a râs ea glumind, BBC s-ar prăbuşi din cauza unei lipse de personal fără un contingent de bărbaţi ca tine.

Perry a tresărit jenat, trăgându-şi mâinile de sub mâinile ei, şi a spus:

— Bărbaţi ca mine?

(O umbră de tristeţe i-a încruntat trăsăturile.)

— Majoritatea nu procedează întotdeauna corect, să ştii, a spus el pe un ton stins. Doar ai senzaţia că faci ce trebuie.

— Mda, dacă poate fi o consolare, află că eu nu m-am simţit niciodată ca făcând parte dintr-o majoritate.

Era deja furioasă pe el. Nu ea era vinovată pentru felul cum se terminase totul.

— Luăm un whisky? a întrebat el şi au redevenit prieteni.

*

El stătea acum în Holland Park, aşa că s-au suit

Împreună într-un taxi până în Kensington.

A deschis porţiera maşinii, ca să o ajute să coboare.

— Ar trebui să mai facem asta din nou, a spus el şi a sărutat-o afectuos pe fiecare obraz.

Ea s-a sprijinit câteva clipe cu mâna pe umărul lui şi a simţit tristeţea care o învăluia deja.

— Pot să mai întreb de Godfrey, ici şi colo, a spus el. Deşi nu prea mai am legătură cu nimeni, să ştii.

— Înseamnă că nu mai lucrezi pentru Security Service? a întrebat ea, încercând să pară că glumea.

— Nu, bineînţeles. Ce te face să crezi asta? a zis el,

aparent foarte amuzat de idee. Nu vor acolo „bărbaţi ca mine“, după cum ştii prea bine. Oricum, nu cei care ajung să fie prinşi. Taximetristul ăsta începe să se impacienteze. Hai să ne luăm la revedere. Îţi doresc un weekend plăcut. Faci ceva deosebit?

Dumnezeule, a deprins şi arta conversaţiei banale, se gândea Juliet.

— Mă duc la mare, a zis ea.

— Ce drăguţ. Petrecere frumoasă acolo.

*

Aerul din casă se simte altfel, s-a gândit Juliet când a intrat în apartamentul ei, ca şi cum o prezenţă străină tulburase atmosfera, deşi toate micile măsuri de precauţie pe care le montase înainte de a pleca în această dimineaţă erau la locul lor – firul de ată dintre uşa din faţă şi tocul de sus, firul de păr pus peste un teanc de cărţi, acul de gămălie care ar fi căzut dacă deschidea cineva sertarul noptierei. Cu toate acestea, ea avea senzaţia clară că aici fusese cineva. Simt că o iau razna, se gândea ea. Ca un ghem de lână, rostogolindu-se pe podea.

A spălat vasele rămase de la micul dejun şi şi-a făcut o cacao. Când orice altceva dă greş, rămân lucrurile prozaice.

*

Peşte, cartofi prăjiţi, mazăre, pâine şi unt, ceai opărit prea mult, toate servite pe o masă acoperită cu o pânză în carouri, într-un restaurant cu vedere spre valurile clocotitoare şi vuitoare ale Canalului Mânecii, pe o zi cu soare şi rafale de vânt. O şleahtă de pescăruşi huligani se învârteau deasupra gălăgioşi, aproape la fel de realist cum obişnuiau să le imite sunetele băieţii de la Efecte,

» 1

În Manchester. Aerul era îmbibat de mirosurile litoralului – canalizare, oţet, vată de zahăr. Asta e Anglia, se gândea

Juliet.

Nu minţise când îi spusese lui Perry că urma să plece la mare. A ajuns în Brighton înainte de prânz. Era sâmbătă, iar vremea dintr-odată frumoasă scosese afară mulţimi de oameni, deşi era încă foarte frig dacă nimereai în vântul care ciupea cu degete reci dinspre mare. Când trenul a scăpat din strânsoarea sumbră a capitalei, Juliet a constatat surprinsă cât de plăcut era să ai senzaţia că ai evadat din Londra.

Până acum, făcuse ceea ce făcea toată lumea – mersese la promenadă pe dig, se plimbase pe plaja cu pietricele, hoinărise pe străduţele oraşului vechi şi căscase gura la Royal Pavilion. Mai fusese aici doar o singură dată înainte – în timpul războiului, cu pilotul RAF, care o curtase înainte de a se băga cu capul în cuptorul cu gaz din bucătăria mamei lui din cauză că rămăsese fără un picior. Alături de el, Juliet ajunsese foarte aproape de banalul unei căsnicii. Se cazaseră într-o pensiune, dându-se drept soţ şi soţie, asemenea sutelor sau miilor de alte cupluri înaintea lor. Brighton era o destinaţie sordidă, însă ei se simţiseră bine acolo timp de două zile pline. Asta era în 1943, când războiul măcina deja de atâta timp totul, încât oamenii uitaseră cum era pe timp de pace, aşa că te bucurai ori de câte ori puteai fura câteva momente de fericire.

— E gata aici? a întrebat ospătăriţa, înşfăcându-i farfuria din fată.

— Da, mulţumesc, a fost delicios.

Ospătăriţa, o femeie la vreo patruzeci şi ceva de ani, a strâmbat un pic din nas. Probabil fiindcă „delicios“ era genul de cuvânt pe care îl foloseau cucoanele din clasa de mijloc, descinse aici din Londra. Şi, de fapt, nu servise decât peşte cu cartofi prăjiţi, însă chiar fusese excelent. Juliet era singurul muşteriu din restaurant. Localul ţinea

deschis toată ziua, dar acum amorţeala tipică după-amiezii îşi spunea cuvântul.

— Mai vrei ceai? a întrebat ospătăriţa, îndreptând înspre Juliet un ditamai ceainicul cu smalţ maro.

Nu era din localitate. Accentul ei avea nazalitatea tipică estuarului de mai sus.

— Da, mulţumesc, a spus Juliet.

Ceaiul era oribil, gros, cafeniu şi mâlos ca fluviul pe care îl lăsase în urmă la Londra.

— Foarte bun.

Ospătăriţa locuia în una dintre nenumăratele şiruri de case destul de mizere construite zid în zid, ceva mai departe de ţărmul mării, spre interior. Numele ei era Elizabeth Nattress, însă cândva fusese Betty Grieve. Betty, Dolly şi Dib, se gândea Juliet, sorbind din ceai. Dolly şi Dib. Şi-a înfrânat un fior, însă nu ştia dacă era din cauza ceaiului sau a amintirilor.

Betty Grieve divorţase de soţul ei în timpul războiului, iar un al doilea mariaj îi schimbase identitatea, însă era în continuare aceeaşi femeie care primise cândva meritul de război clasa a doua, o *Kriegverdienstkreuz,* de la Godfrey Toby, pentru „servicii aduse celui de-al Treilea Reich“.

Hartley făcuse o razie prin Arhive pentru a afla date actuale despre informatorii lui Godfrey, conformându-se cererii ei cu o docilitate neobişnuită la el. Partea bună la Hartley era că nu acţiona în strictă conformitate cu regulile. Desigur, asta era totodată şi una dintre părţile rele la el. Probabil că avea multe necazuri cu Alleyne din cauza fugarului flamingo.

S-a dovedit că MI5 *continuase* să îi supravegheze îndeaproape pe informatorii lui Godfrey. Walter se aruncase în faţa unui tren expres, în gara Didcot, în urmă cu doi ani. („Părea întru totul normal când a plecat la serviciu dimineaţă“, a spus la anchetă soţia lui.) Edith se

mutase într-o comunitate creştină în Iona. Victor se înrolase

i

*Î*n armată şi murise la Tobruk. Despre toţi ceilalţi din amplul păienjeniş de simpatizanţi se ştia ce făcuseră, toţi fiind acum înfrânţi şi puşi cu botul pe labe. Juliet considerase că femeia care purta pe cap o basma imprimată cu papagali ar putea fi Betty Grieve, însă acum îşi dădea seama că ideea fusese ridicolă.

Betty turna ceaiul mai mult în silă, fiindcă sperase probabil să poată sta cu picioarele în sus înainte de ora de vârf, când clienţii dădeau năvală la gustarea de după-amiază, şi nu să ţopăie prin sală servind o sclifosită de clientă.

Bărbatul din spatele grătarului profita de acalmia din local pentru a face curat. Acesta era Stanley Nattress, soţul lui Betty, bărbatul care o scosese din trecutul ei. Atât Betty, cât şi soţul ei erau înfaşuraţi strâns în halate albe, ca nişte bandaje. Halatul lui Stanley avea pete de grăsime. *Folosim doar cel mai bun seu la gătit,* anunţa mesajul de deasupra grătarului.

— Pare destul de aglomerat pentru această perioadă din an, a spus Juliet, ca să intre în vorbă cu ea.

— Soarele îi aduce pe toţi aici, a zis Betty, ca şi cum a veni împins de soare era o dovadă de moralitate îndoielnică.

— Nu ca în timpul războiului, presupun, a spus Juliet. Aveaţi toate fortificaţiile acelea, care probabil îi descurajau pe oameni.

— Eu n-am de unde să ştiu, nu am fost aici în timpul războiului, eram la Londra.

— Oh, şi eu la fel, a spus Juliet veselă. Nu-nseamnă că mi-a convenit, să ştii. Războiul, mă refer, şi aşa mai departe. Slavă Domnului că acum măcar poţi spune

lucrurile astea, fără ca alţii să încerce să te bage la închisoare pentru convingerile tale.

Betty a trântit cu ceainicul de tejghea şi s-a holbat bănuitoare la Juliet.

— Războiul s-a terminat. S-a dus, gata. Nu mă gândesc niciodată la acea perioadă, s-a burzuluit ea la Juliet. Suntem nevoiţi să ne spetim muncind ca să scoatem bani suficienti din localul acesta. Avem şi noi necazu-

rile noastre.

— Îmi pare rău, n-am vrut să insinuez nimic, a spus Juliet spăsită, deşi nu era nicidecum.

Simţind sămânţă de scandal, Stanley a ieşit din spatele tejghelei, venind până în mijlocul localului.

— Eşti bine? a întrebat-o el pe Betty, cuprinzând-o cu braţul pe după umeri.

Era destul de impresionant să vezi o asemenea manifestare de afecţiune în public, de la un bărbat masiv şi greoi ca el.

— Vorbeam şi noi despre război, atâta tot, a spus Juliet.

— Toate astea au trecut acum, a zis el, uitându-se lung la Juliet. Sau nu credeţi?

Oare ce ştia el despre nevasta lui? se întreba Juliet.

— Da, sigur că aşa este, slavă Domnului, a spus Juliet, sărind în picioare. Bun, cât vă datorez pentru peşte şi cartofii prăjiţi? Oh, şi există cumva vreo toaletă aici?

Betty a pufnit pe nări, agasată de întrebare, dar Stanley a zis:

— E o latrină afară, în dos, pe care puteţi să o folosiţi.

În curtea din spate o fată cam posacă, de vreo treisprezece ani – nepoata lui Betty, conform Arhivelor, rămasă orfană la bombardament, care locuia cu soţii Nattress –, pregătea nişte cartofi. (Ce creaturi utile erau şi nepoatele astea!) Fata lua câte un cartof din găleata

zincată de la picioarele ei, îl curăţa de coajă şi îl arunca într-o altă găleată. Era jegoasă pe mâini şi foarte des se ştergea de muci cu mâneca hainei. Privind retrospectiv, peştele şi cartofii pe care Juliet îi mâncase nu mai păreau la fel de deliciosi.

Un băiat de vreo şase ani şedea pe jos în curtea betonată, lovind în mod repetat cu un ciocan de lemn într-un camion de jucărie din tablă. Betty avea deja patruzeci de ani când s-a măritat cu Stanley şi a făcut acest copil, la care nu se aştepta. Saliva se prelingea îmbăloşată din gura mereu deschisă a băiatului. Fata se mai oprea din curăţatul cartofilor şi îl ştergea cu o cârpă pe bărbie. Băiatul se nume Ralph şi figura ca „retardat“ în dosarul lui Betty de la Arhive. Normalitatea are preţul ei.

Betty a apărut în curte, cu mâinile în şold, gata să sară la hartă.

— Tot aici eşti? i-a spus ea lui Juliet. (Clocotea de ranchiună.) Ce-ar fi, mai bine, să-ţi vezi de treburile tale meschine!

Nepoata se holba cu buzele strânse la cartoful pe jumătate curăţat din mâna ei.

— Exact asta o să şi fac, Betty, a spus Juliet. Doamnă Grieve, a mai adăugat ea ca să fie clar şi a ieşit pe poarta din spate a curţii, fără nici măcar să mai verifice cum reacţionase Betty după ce îşi auzise vechiul nume.

Am o mică listă, se gândea Juliet, aşteptând pe peronul gării trenul cu care să se întoarcă la Londra. Betty a fost bifată şi ştearsă de pe acea listă. Nu intenţiona să o facă pe Juliet să plătească pentru nimic, în afară de peşte cu cartofi prăjiţi.

*

La Londra, când ieşea din gara Victoria, Juliet a sesizat o maşină care se apropia spre ea. Geamul de pe partea scaunului de lângă şofer a coborât complet.

— Am auzit că ai fost să te bălăceşti la Brighton, a spus Hartley. Vrei să te duc cu maşina?

— Nu neapărat, a zis ea, suindu-se în automobil.

Maşina lui Hartley era un Rover, toată pe dinăuntru numai piele, lemn şi confort. O maşină de avocat, dar cumva prea ponderată pentru unul ca Hartley.

— Parcă odată îţi plăcea să fii în centrul atenţiei, a spus Juliet.

— Trăim alte vremuri acum. Ţi-ai prins vânatul?

— Da. E inofensivă.

— Ţi-am spus eu.

A luat o sticlă de vin pe jumătate goală, care fusese vârâtă în spaţiul dintre scaune, şi a îmbiat-o pe Juliet să bea şi ea.

— Château Petit-Village, a spus el. O mie nouă sute patruzeci şi trei. Excelentă producţia vinicolă din acel an, în ciuda războiului. Pierre Auguste de la Le Châtelain îmi procură vinul ăsta.

— Nu, mulţumesc.

— Laşi urme, să ştii, a spus Hartley. S-ar putea ca ştabii de la putere să se întrebe deja de ce a apărut dintr-odată tot acest interes pentru informatorii lui Godfrey.

— Crezi că are vreo importanţă pentru ei? Doar nu ar avea de ce să le mai pese!

— Nu, dar poate că le pasă de bătrânul Toby Jug. Sigur nu pot să te tentez cu o băutură? Ce zici de cină, atunci?

— Nu. Mulţumesc.

— Bun, atunci. Hai mai bine să te duc la spital.

*

— Sunteţi o rudă?

— Sunt fina de botez a domnişoarei Hedstrom. Nu are rude de sânge.

— Da, ce trist, a spus sora medicală din spitalul Guy’s. Nu a venit nimeni să o viziteze de când s-a internat la noi. Domnişoara Hedstrom este acolo, dacă vreţi să mă urmaţi, vă rog.

Juliet nu ar mai fi recunoscut-o pe Trude dacă ar fi trebuit să o găsească prin forţe proprii. Fusese o forţă cândva, o femeie trupeşă, dar acum zăcea bolnavă de gălbinare şi fără cunoştinţă pe un pat de spital, dezumflată şi zbârcită în propriul corp, ca o umbră din ceea ce fusese odinioară. Ai fi putut crede că era deja un cadavru dacă n-ar fi fost acea vagă mişcare de respiraţie în pieptul ei. Juliet şi-a tras un scaun şi s-a aşezat lângă pat, fără intenţia de a rămâne până la încheierea orei de vizită, însă sora-şefă a apărut pe neaşteptate, în uniforma ei scârţâind de prea mult apret, şi a spus:

— Credeţi că aţi putea rămâne mai mult?

— Să rămân mai mult?

— Da, sfârşitul pentru ea va veni foarte curând. Preferăm ca pacienţii noştri să aibă pe cineva cunoscut lângă ei atunci când se duc. Aşa ne-am dori toţi, nu? Şi biata domnişoară Hedstrom nu are pe nimeni, se pare.

Trăgea deja draperiile verzi în jurul patului. Oh, Doamne, se gândea Juliet. Părea un gest de răutate să refuzi rugămintea de a veghea la căpătâiul unui muribund, deşi dacă aş fi eu, se gândea Juliet, aş prefera să mă furişez ca o pisică şi să mor de una singură în vreun ungher, nu în compania unor străini.

Trude nu se măritase niciodată; după război, locuise cu chirie într-o cameră deasupra unei curăţătorii chimice din Hounslow şi lucrase în birourile unei fabrici de îmbuteliat băuturi. În mod surprinzător pentru o persoană atât de dornică să stabilească relaţii în timpul războiului, Trude nu mai păstrase legătura cu nimeni după încheierea păcii. Juliet îşi imagina existenţa plină de amărăciune a acestei

femei – izolată în camera ei, trăind din mâncăruri sărăcăcioase, pregătite pe o mică plită electrică.

*

Trude nu avea chef să moară, însă. Juliet a oftat şi, în lipsa oricărui alt amuzament, a scos din poşetă notiţele lui Joan Timpson pentru *Dinastia Tudor.* Le luase cu ea ca să le citească în tren, în drum spre Brighton. Dinastia aceasta ocupase atât de mult spaţiu din istorie, încât nu putea fi înghesuită într-o singură emisiune. Povestea se mişca alert – Henric Tudor a smuls coroana din mâinile familiei York, Henric al VIII-lea s-a născut, s-a însurat şi a divorţat de Caterina de Aragon. Anne Boleyn s-a măritat şi, în final, capul i-a fost despărţit de trup. Juniorilor le-ar plăcea o execuţie. Biata Joan, cât de mult îşi dorise ea să facă emisiunile cu Dinastia Tudor.

Juliet ajunsese la Anne de Cleves (întotdeauna o enigmă – ce cusur avea biata femeie de fusese respinsă atât de categoric?) când respiraţia lui Trude s-a schimbat brusc, transformându-se într-un fel de horcăit mai zgomotos. Ce însemna asta? Juliet a desfăcut draperia ca să găsească o infirmieră, însă somnul se aşternuse greoi peste salonul luminat difuz, unde nu se zărea niciun cadru medical de gardă peste noapte. A revenit la veghea ei. Trude părea să sufere; agonia ultimelor clipe trezise probabil în ea un fel de conştiinţă temătoare.

La asta suntem reduşi cu toţii până la urmă, se gândea Juliet. Mai conta oare atunci care fuseseră convingerilor omului, ce făcuse fiecare în viaţă? (Da!)

Respiraţia lui Trude a căpătat o altă tonalitate, mai aspră – ca un fel de mârâit gutural –, în timp ce capul i se zbătea de pe o parte pe cealaltă, ca şi cum ar fi încercat să scape de ceva. Fălcile morţii, probabil, intenţionând acum să o devoreze. Nu a rostit vreun ultim cuvânt, nici măcar în norvegiană. Juliet şi-a amintit de Joan Timpson,

când spusese „Ce drăguţ“. Se întreba care aveau să fie ultimele ei cuvinte.

Doar unei inimi complet împietrite – mai necruţătoare chiar decât era inima lui Juliet – nu i s-ar fi făcut un pic milă de Trude, dar atunci Juliet s-a gândit la Fräulein Rosenfeld, cu surorile ei mai drăguţe decât ea, care pieriseră toate în lagăre. S-a ridicat în picioare şi a spus:

— La revedere, Trude.

Şi a lăsat-o să moară de una singură.

Bifat, s-a gândit Juliet, străbătând nesfârşite coridoare cu linoleum pe jos, până a ieşit afară, în aerul rece al nopţii.

*

Când s-a trezit din somn, Juliet a simţit că se schimbase ceva. Auzea maşina lăptarului care trecea zdrăngănind pe stradă, huruitul autobuzelor, claxoanele automobilelor, paşi călcând pe trotuar, însă toate sunetele păreau amortizate şi înăbuşite. A nins? s-a întrebat ea. Dar, când s-a uitat afară pe fereastră, nu a văzut zăpadă, ci o ceaţă neobişnuită care se lăsase în timpul nopţii. Asta mai lipsea, se gândea Juliet – o atmosferă adecvată.

— Bună dimineaţa, a zis o fată nouă de la recepţie, consultând imediat un carneţel. Domnişoara Armstrong, da? a zâmbit ea cu toţi dinţii, încântată de eficienta ei.

»

Părea să fi ieşit dintr-o cutie mai afabilă decât predecesoarele ei. O delicatesă pentru Minotaur.

— Da, a spus Juliet. Domnişoara Armstrong.

Daisy a intrat pe uşă, târând după ea în clădire fuioare de ceaţă neguroasă.

— Ia te uită, ce devreme ai venit, domnişoară Armstrong. A fost frumos în weckend?

— Am fost la Brighton, a spus Juliet, adăugând în sinea ei: ca şi cum aş fi o persoană normală.

Un curier a intrat în clădire, păşind aferat, şi a spus vesel, către nimeni în mod special.

— Am auzit că o să fie o pâclă groasă toată ziua. Supă lăptoasă, cum se spune.

Curierii de vârsta lui aveau o predilecţie pentru clişeele verbale.

Prendergast a intrat imediat după el.

— Am ajuns, a spus el, deşi nimeni nu punea la îndoială prezenţa lui.

— Că unde sunt doi sau trei adunaţi[50], a auzit-o Juliet pe Daisy murmurând.

Prendergast părea mai derutat decât de obicei.

— E-n regulă totul, domnule Prendergast? l-a întrebat Juliet.

— Oh, da, domnişoară Armstrong, sunt doar un pic neliniştit în legătură *cuEnglishfor the Under-Nines.* Îl am pe Carleton Hobbs în studio, citind *The Pardoners Tale.*

— E foarte competent. Nu trebuie să vă frământaţi din cauza lui, aşa-i?

— Înmormântarea bietei Joan este la unsprezece. E posibil să întârzii.

Juliet uitase complet de ultimul drum al lui Joan Timpson.

— Staţi liniştit, l-a alinat ea. Mă ocup eu de domnul Hobbs.

— Doamne Sfinte, nu, domnişoară Armstrong. Dumneata trebuie să mergi la înmormântare. Biata Joan te îndrăgea aşa de mult.

Oare? Şi, chiar dacă era adevărat, prezenţa sau absenţa lui Juliet nu prea mai aveau cum să conteze pentru ea acum. Sunt prea aspră, se gândea Juliet. S-a întors spre Daisy.

---

[50] Aluzie la un verset din Evanghelia după Matei, cap. 18:20, citat uneori într-un context nepotrivit.

— Daisy, poţi tu să te ocupi de *English for the Under-Ninesî*

— Sigur că pot. Sigur că putea.

*

— Primeşte, Doamne, cu mila Ta, pe sora noastră Joan...

Joan era coborâtă fără să se plângă în locul ei de odihnă veşnică. *(E mult mai grea decât pare, din păcate. Ridicăm toţi când spun eu* trei – *unu-doi-treif)*

Doar o mână de oameni păşiseră în urma sicriului pentru slujba de înmormântare şi îngropăciune în cimitirul Kensal Green. Fräulein Rosenfeld era unul dintre ei. Era îmbrăcată într-un amestec ciudat de veşminte negre, ca şi cum ar fi dat o razie prin garderoba ei în căutarea tuturor hainelor de acea culoare, pe care apoi şi le pusese alandala pe ea. Semăna cu un liliac mare şi cam abătut.

— Îmi plac înmormântările, i-a spus ea lui Juliet în taxi, când mergeau spre biserică.

— Oh, şi mie, a zis Prendergast. Ştii la ce să te aştepţi în cazul înmormântărilor. Şi ce vreme potrivită e acum, întotdeauna mi s-a părut că e revoltător să iii înmormântat când e soare afară. Zilele frumoase sunt atât de puţine în Anglia, încât nimeni nu şi-ar dori să rateze vreuna.

— Căci pământ eşti şi în pământ te vei întoarce...

În ceaţa din jur, cuvintele au căpătat un timbru distorsionat, bolborosit, de parcă veneau de sub apă. Vizibilitatea era atât de slabă în Kensal Green, încât abia se desluşeau unii pe alţii peste mormânt. O coroană solitară decorase coşciugul simplu şi acum aştepta răbdătoare ca mormântul să fie umplut. „De la prietenii şi colegii tăi din Schools“, scria pe un cartonaş. Era extraordinar de deprimant să te gândeşti că numai la atâta se reducea viaţa unui om. Juliet se gândea la Trude, care nu avea pe nimeni să jelească după ea, iar acum iat-o aici şi pe biata Joan (sudată definitiv de acel epitet

nesatisfăcător în viaţă şi în moarte, deopotrivă), al cărei deces era deplâns doar de Schools.

— Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să vie...

Puţinii rămaşi lângă mormânt s-au împrăştiat şi ei după ce au rostit în surdină „Amin“; Juliet aplecat păşind încet, alături de Prendergast şi Fräulein Rosenfeld.

Înmormântarea părea să-l fi împins pe Prendergast într-o stare de fantezie odioasă.

— Căci multe veşti bune mai avem de auzit şi multe lucruri minunate de văzut înainte de a merge în Paradis via Kensal Green, proclama el, gata parcă să tragă un dans săltăreţ printre pietrele funerare.

— Poftim? a spus Fräulein Rosenfeld.

— G. K. Chesterton.

— N-am auzit niciodată de el, trebuie să recunosc.

— Oh, e foarte deosebit. O să-mi faci plăcerea să mă laşi să-ţi împrumut o carte a lui.

Neexistând niciun fel de masă de pomenire la care să meargă, nu prea ştiau cum să procedeze acum. Parcă biata Joan nu părea moartă de tot fără un pahar cu vin de Xeres şi o felie de tort Dundee cu care să plece pe lumea cealaltă.

— Există o ceainărie foarte drăguţă un pic mai încolo de aici, a spus Prendergast optimist.

— Sau am putea mergea la o tavernă, a zis Fräulein Rosenfeld mai practică.

— Windsor Castle să fie atunci! a decretat vesel Prendergast.

— Mergeţi voi înainte, a zis Juliet. Vin şi eu imediat. Aş vrea să mai rămân un pic. Ştiţi, mama mea este îngropată aici.

— Oh, Doamne, a spus Prendergast cu o figură îndurerată, de parcă mama ei era proaspăt decedată. Îmi

pare nespus de rău. Mergi la mormântul ei, sigur că da.

— Vrei să te însoţesc? a întrebat Fräulein Rosenfeld, punând mâna pe braţul ei cu un gest de compasiune.

E apropiată de cei răposaţi, s-a gândit Juliet.

— Sunteţi foarte drăguţă, însă aş prefera să fiu singură, dacă nu vă supăraţi.

*

Mama ei nu era aici, bineînţeles. Mai exact vorbind, nu era nicăieri, deşi fusese înmormântată în St. Pancras, iar pe piatra ei funerară era inscripţia: „Acasă cu Dumnezeu“, pe care Juliet, la cei şaptesprezece ani ai ei de atunci, o alesese în speranţa deşartă că acele cuvinte ar putea fi adevărate – că mama ei va putea să stea ca o prietenă împreună cu El, ascultând radioul seara şi poate jucând un rummy. Juliet ţinea minte şi acum râsul fericit al mamei ei când arăta triumfătoare un evantai de cărţi

J de joc câştigătoare. Părea puţin probabil ca Dumnezeu să joace rummy. Poker, poate.

Ceaţa groasă îngreuna căutarea mormântului. Era un mormânt modest într-un cimitir mare, iar când în cele din urmă a dat peste el, Juliet era complet vlăguită.

Locul arăta părăginit, mormântul – neîngrijit. Aşa se întâmpla când nimeni nu ştia unde ai fost îngropat, când nimeni nu ştia nici măcar că ai murit, mai bine spus. Juliet se gândea să vină poate altă dată şi să facă un pic curat la mormânt, să planteze nişte ghiocei eventual, deşi ştia că nu va face asta. Sunt mereu indolentă, se gândea ea.

Înscripţia de pe piatra mormântului era: „Ivy Wilson. 1922-1940. Sora preaiubită a lui Madge“. Era un epitaf simplu, însă se întâmplase în timpul războiului, iar înmormântarea se desfaşurase la repezeală. Am întruchipat prea multe persoane, se gândea Juliet. Spioana Iris Carter-Jenkins, genul de fată curajoasă, îndrăzneaţă chiar. „Sora preaiubită“ Madge Wilson, care o identificase

mincinos pe biata Beatrice – aceeaşi Beatrice care putrezea acum în mormântul din faţa ei sub un nume fals. (Cât de straniu i se păruse să o reînvie pe Madge în vizita ei la Philippa Horrocks, în Finchley! *Sora preaiubită^)* Mai fuseseră şi alte identităţi, deşi nu le folosea niciodată în public. Şi apoi era Juliet Armstrong, fireşte, care în unele zile i se părea cea mai fictivă dintre toate, deşi ea era „reală“, adevărata Juliet. Dar în ce consta noţiunea de real? Nu era totul de fapt, chiar şi viaţa însăşi, doar un joc al aparenţelor înşelătoare?

Mormântul este un loc minunat şi intim, se gândea Juliet. Nu şi pentru slujnicuţa doamnei Scaife. Beatrice nu era singură în patul ei de ţărână rece. Nu avusese de ales şi trebuise să împartă locul cu o necunoscută, fără a mai pomeni şi de un câine. Era cam aglomerat înăuntru acolo. Inocenţa şi vinovăţia, împletite fără voie împreună pentru eternitate. Două bife la preţ de una. Tic. Tic.

Ceva a pâlpâit lateral, în câmpul vizual al lui Juliet, întrerupându-i contemplaţia. I se năzărise oare că vedea un crâmpei de verde şi galben prin ceaţă? S-a răsucit pe călcâie, dar nu a zărit pe nimeni. Ieşind în grabă din cimitir, simţea că o pândea din spate ceva sinistru şi ameninţător. Se temea că mormintele aveau să se caşte larg şi că morţii dinăuntru aveau să o fugărească mai departe pe Harrow Road.

*

Până a reuşit ea să ajungă la ieşirea din cimitir şi apoi să găsească Windsor Castle, Prendergast şi Fräulein Rosenfeld plecaseră deja. Bărbatul din spatele barului nu a avut dificultăţi să şi-i amintească („Jumătate de bere neagră fiecare, în separeu.“)

A oprit un taxi cu care a mers până în Tottenham Court Road, de unde a continuat pe jos până la Charlotte Street. De-atâtea ori a ocolit şi s-a întors înapoi pe tot felul de

străduţe şi alei, în efortul de a scăpa de hărţuitorul ei invizibil, încât era stoarsă de oboseală când, în cele din urmă, s-a putut aşeza la una dintre mesele jegoase din Moretti's.

În mijlocul uzualei clientele ponosite, Juliet a mâncat un sandvici cam îndoielnic cu carne din conservă. Nu putea să nu se gândească la brânza pe pâine prăjită pe care o servea domnul Moretti – *pain per du* sub atât de multe aspecte, majoritatea existenţiale acum. Moartea lui Trude, urmată atât de rapid de înmormântarea lui Joan Timpson, îi provocaseră o stare de deprimare. Astăzi, morţii erau pretutindeni, ieşind de-a valma din racla trecutului şi populând lumea celor vii. Acum se pare că era rândul domnului Moretti.

Cât de rău se speriase el probabil când torpila a lovit *Arandora Star.* Deţinuţii italieni fuseseră acuzaţi voalat de laşitate, de parcă s-ar fi putut salva singuri dacă ar fi încercat mai asiduu, numai că ei s-au dus la fund în două minute, aparent îmbrânciţi la o parte de prizonierii germani de război. (Totuşi, puteai blama oare pe cineva pentru instinctul egoist de a supravieţui cu preţul vieţii altora?)

Când a auzit *că. Arandora Star* se scufundase, Juliet îl rugase pe Perry să afle dacă domnul Moretti figura pe lista de pasageri, iar peste câteva zile Perry îi spusese:

— Îmi pare rău, domnişoară Armstrong, se pare că prietenul tău este unul dintre cei care au murit în naufragiu.

Nu plânsese atunci, însă acum lacrimi fierbinţi îi înceţoşau ochii. Şi-a aprins o ţigară ca să le alunge.

— Pot să plătesc, vă rog? l-a întrebat ea răspicat pe armean, care a părut iritat de cuvintele ei.

Vei plăti pentru ceea ce ai făcut. Poate că avea să-şi petreacă restul vieţii privind mereu peste umăr,

întrebându-se când avea să primească nota de plată. Morţii cereau socoteală.

*

Scenariul pentru *Dinastia Tudor – Partea întâi* o aştepta, destul de ameninţător, pe biroul ei când Juliet a ajuns înapoi în Portland Place.

Nu era una dintre creaţiile Mornei Treadwell, slavă Domnului. Undeva, pe parcursul vieţii ei trecute, cotise pe un drum greşit pesemne, se gândea Juliet. Fiindcă altminteri ce căuta ea aici? I-a revenit în minte Giselle. Deşi murise de mâna naziştilor, ea nu meritase niciodată porecla „biata“. Nu puteai să nu te întrebi atunci, ce era mai bine – să faci sex cu un număr nedeterminat de bărbaţi (fie ei şi malefici) interesanţi (dar şi câteva femei, se părea), să afişezi o imoralitate luxoasă, să ingurgitezi cantităţi exagerate de droguri şi alcool şi să ai parte de o moarte oribilă, dar eroică la o vârstă relativ tânără, sau să eşuezi la BBC, producând emisiuni pentru Schools?

A răsuflat uşurată când s-a făcut ora cinci.

*

Pelham Place presupunea doar un mic ocol pe drumul lui Juliet spre casă. Nu mai dăduse pe acolo de când doamna Scaife fusese arestată în vara anului 1940, aşa că i s-a părut ciudat când a ajuns din nou pe trotuarul din faţa porticului impozant, cu bine cunoscuta intrare somptuoasă. Vopseaua neagră de pe uşă nu mai strălucea, porticul alb nu mai sclipea – ca urmare a războiului sau a neglijenţei, ori ambele la un loc.

Dacă exista o persoană care să fi dorit într-adevăr să se răzbune pe Juliet, aceea nu putea fi decât doamna Scaife. Juliet fusese implicată nemijlocit în distrugerea vieţii ei, mătrăşind-o de pe tronul ei de damasc roz ca somonul şi trimiţând-o direct la închisoare pe toată durata războiului. Prăbuşirea ei din starea de graţie fusese cea mai lungă, iar

aterizarea – cea mai dură cu putinţă. Conspiratorul ei, Chester Vanderkamp, făcuse un an de puşcărie în America şi acum preda matematică la un liceu din Ohio. Agenţii FBI îl mai „verificau“ ocazional, potrivit unui bărbat pe care Juliet îl cunoştea la Washington. Avusese o scurtă aventură cu bărbatul acesta, cu puţin timp înainte de Ziua Z, când el era maior în unitatea 82 Aeropurtate. Nu se aşteptase ca tipul să scape cu viaţă după Operaţiunea Overlord şi a fost surprinsă când a reapărut în guvern după război. Păstraseră legătura, deşi distanţa nu era niciodată un bun aliat al prieteniei. Omul era destul de util, însă.

Împreună cu restul simpatizanţilor fascişti, doamna Scaife fusese eliberată la încheierea ostilităţilor şi se întorsese acasă în Pelham Place, cu soţul ei, contraamiralul. Acesta murise în 1947, când apăruse şi un necrolog ambivalent în *The Times-,* în fond, fusese un erou al primei Bătălii de la Heligoland, iar convingerile lui ulterioare inacceptabile erau – se spera – de domeniul trecutului.

*

Ceaţa părea mai groasă acum. Curierul avusese dreptate, era o pâclă densă ca o „supă lăptoasă“, oricât de răsuflată putea fi comparaţia. Ceilalţi pietoni se iveau fantomatici din negură şi, apoi, erau înghiţiţi din nou de ea. Ceaţa constituia acoperirea perfectă pentru oricine ar fi vrut să-i întindă o cursă.

— Pot să te ajut cu ceva?

O voce tăioasă i-a întrerupt gândurile. Cu un accent aristocratic pedant.

— Poftim?

— Vrei ceva?

O femeie stătea în pragul uşii casei doamnei Scaife, scuturând o cârpă de praf. Purta un halat şi părul ei încărunţit era strâns la spate cu o eşarfa, însă alura

patriciană şi accentul, fără a mai pomeni de pielea ei bronzată şi înăsprită de soare, indicau că nu aparţinea categoriei femeilor de serviciu.

— Dacă vrei doar să stai şi să te holbezi, nu există nicio lege care să interzică aşa ceva, dar eu aş prefera să nu faci asta. Sunt destui „vulturi“ care vin să dea târcoale pe-aici.

— Îmi cer scuze, a spus Juliet. N-am venit să dau târcoale, doar că am cunoscut-o mai demult pe doamna Scaife. Şi mă întrebam ce mai face.

J

Femeia s-a îmbunat la faţă şi, cu emoţie în glas, a spus:

— O cunoşteai pe mami?

Juliet a remarcat verbul la timpul trecut.

— Oh, a spus femeia, dumirindu-se subit. Eşti Nightingale?

— Păi... a făcut Juliet, consternată pe moment.

— Slujnica lui mami. (Sigur că da, Nightingale – înlocuitoarea clorotică a lui Beatrice Dodds. Cum putuse să uite?) Mami vorbea foarte afectuos despre tine, să ştii. Ai fost una dintre puţinele persoane care au vizitat-o când aplecat... departe.

La închisoare, se gândea Juliet. Să spunem lucrurilor pe nume.

— A fost foarte bună cu mine, a spus ea umilă, adăugând încă un rol în repertoriul ei.

— Intră un pic, vrei? Să scăpăm de vremea asta îngrozitoare. Nu mi-aş putea imagina să locuiesc din nou într-o tară ca asta. În casă e o harababură teribilă. Fac pregătiri ca să o scot la vânzare.

— Doamna Scaife a...?

— Dacă a murit? Nu, nicidecum. A trebuit să o internez într-un cămin-spital în Maidenhead. E un pic cam senilă, totuşi. Biata mami.

În vestibul, după o mică ezitare, femeia a întins mâna, prezentându-se:

— Eu sunt Minerva Scaife, dar toată lumea îmi spune Minnie.

Nu a întrebat dacă Nightingale avea poate o poreclă, a remarcat Juliet.

Juliet a urcat scările în urma lui „Minnie“, până în salonaşul frumos, unde majoritatea lucrurilor – „piesele de valoare“ ale doamnei Scaife, presupunea Juliet – erau învelite în huse de pânză. Canapelele tapiţate cu damasc de culoarea somonului fuseseră deja luate de-acolo. Majoritatea tablourilor fuseseră date jos de pe pereţi, fiind stivuite acum lângă pianul cu coadă. Fantoma formelor lor geometrice rămânea pe tencuială. Ferestrele erau goale, dezbrăcate de draperiile bogate, care fuseseră aruncate în colţul camerei, într-un maldăr de ţesături prăfuite. Cortina se lăsase asupra doamnei Scaife, sub mai multe aspecte, se gândea Juliet.

Porţelanurile Sèvres nu se vedeau nicăieri, a observat tristă Juliet. Sperase cumva să poată reuni ceşcuţa cu farfurioara ei, însă se părea că erau sortite să rămână desperecheate pe vecie.

*

— Vând totul, spunea Minnie Scaife. Casa şi conţinutul ei, le scot pe toate la licitaţie. În prezent, locuiesc în străinătate – Rhodesia de Sud. Am pornit de la zero după război. Logodnicul meu a murit în Changi, iar Ivo s-a prăpădit şi el, bineînţeles. Fratele meu, a adăugat ea, văzând expresia de nedumerire de pe faţa lui Juliet. Era căpitan pe un avion Lancaster. A murit într-o misiune de luptă deasupra Berlinului, cu întregul echipaj. Dar, bineînţeles, tu ştiai toate astea, nu?

— Da, sigur.

— Mami nu şi-a mai revenit niciodată.

$

Ce ironie stranie, se gândea Juliet. Fiul doamnei Scaife luptând exact împotriva oamenilor cu care ea se aliase. Şi-a amintit cum doamna Ambrose îi spusese despre el că „e cam de stânga“.

— Auzi, ai putea să-mi dai o mână de ajutor cu tabloul de Constable? a zis Minerva. Vreau să-l cobor de pe perete, dar e un monstru.

Juliet a oftat în sinea ei. Servitoare ai fost, servitoare rămâi, se părea. Dar, jucând rolul lui Nightingale, a zis:

— Sigur că da, coniţă.

Tabloul de Constable era jegos şi cântărea o tonă.

— Valorează o avere, a spus Minerva. Am decis să-mi cumpăr din el o fermă în Africa. Vite.

— Vite? Ce idee bună, a zis Juliet.

Oare ea ce şi-ar cumpăra dacă ar avea atâţia bani cât ar putea scoate din vânzarea unui Constable? Nu vaci, asta era sigur. Un automobil, poate. Un iaht sau un avion. Ceva care să o ducă rapid departe de tot.

Când au terminat să se trambaleze de colo colo cu Constable prin cameră („Să-l punem acolo? Nu, stai aşa, dincolo, uite, ar fi mai bine. Nu, stop, perfect, aici e ferit de lumină“), fiica doamnei Scaife a zis:

— Ştii, ce-ar fi să îţi dau ceva de la mami, ca să îţi aminteşti de ea? Ar fi mulţumită, sunt sigură. Ţi-ai dori ceva în mod special?

Juliet se întreba care ar fi fost reacţia dacă ar fi umflat tabloul de Constable, însă Minnie îi propunea deja ceva:

— O eşarfă, poate? Avea câteva eşarfe bune de mătase.

— Da, ştiu. Sunteţi aşa de amabilă.

Minnie Scaife a ieşit repede din cameră şi s-a întors peste câteva minute cu un batic în mână.

— E de mătase, a spus ea. Hermès, să ştii, foarte scump.

Era genul uzual de eşarfa cu model jacquard strident, dar bine măcar că nu era cu păsări sau cu ceva exotic. Şi nici nu fusese înfăşurat strâns în jurul gâtului cuiva, ca să-i ia ultima suflare. *(Strangulată cu o eşarfă.* Biata Béatrice, nimeni nu se mai gândea la ea.) Sau, în orice caz, Juliet spera să nu fi fost aşa. A despăturit pătratul de mătase, din care s-a degajat parfumul doamnei Scaife – gardenii, pudră Coty şi un miros medicinal, pe care acum îl identifica drept un unguent analgezic. Cocteilul olfactiv era atât de puternic, încât Juliet şi-a amintit brusc de acea după-amiază în Pelham Place, când trebuise să fugă pe fereastră, coborând prin păienjenişul viţei sălbatice de pe zidul casei. Arbustul era tot acolo – i se vedeau ramurile lemnoase, care încadrau una dintre ferestrele salonului. Mai încolo, totul părea opac din cauza ceţii. Viţa sălbatică avea să dăinuie şi după moartea doamnei Scaife.

Juliet vedea parcă şi acum, ca aievea, chipul sărmanei Beatrice Dodds, împietrit de spaimă când doamna Scaife intrase în casă. *Pfi-pha-pho-pfiu.* Juliet a vârât baticul în poşetă şi, după câteva „mulţumesc“ şi „sărut’ mâna, dar nu trebuia, coniţă“ pline de reverenţă, a spus:

— Eu o să plec, trebuie să mă întorc la muncă. Nu am liber în seara asta.

— Oh, la cine lucrezi acum? a întrebat Minerva Scaife.

Chiar, la cine lucra oare biata Nightingale în prezent? se întreba Juliet. La vreo babetă urâcioasă în Eton Square, negreşit.

— Lucrez în casa Lordului Reith, a spus Juliet. (Adevărul!)

— Oh, nu cred că îl cunosc. Cum îţi spuneam, sunt cam ruptă de realităţile de aici.

*

Bifat, s-a gândit Juliet când uşa somptuoasă s-a închis cu un *clic* categoric în urma ei. Doamna Scaife nu avea cum

să ceară socoteală prea curând. A aruncat eşarfa în primul coş de gunoi care i-a ieşit în cale.

Un amurg galben şi bolnăvicios învăluise străzile, cât timp ea fusese înăuntru. Pâcla avea acum consistenţa unui gaz uleios, înăbuşind zgomotele, încât nu mai puteai fi sigur de nimic. Juliet simţea cum ceaţa năclăită i se furişa parcă în plămâni, în creier. Umbla cu multă precauţie, ştiind că exista încă undeva pe-aproape o zonă distrusă de bombe, plină de dărâmături şi gropi adânci în care puteai să cazi dacă nu erai atent. S-a gândit din nou la arhitectul care reconstruia Londra. Era de dorit să se pună mai repede în mişcare.

Tac-a-tac. Zgomotul sinistru începuse aproape imediat după ce Juliet plecase din Pelham Place. Poate că sunt captivă într-o dramatizare radiofonică de groază, se gândea *e.i. Jack Spintecătorul* sau ceva histrionic de Poe. *Inima care-şi spune taina,* eventual. *Tac-a-tac.* Risca probabil să îşi piardă minţile dacă zgomotul o urmărea întruna până acasă, aşa că a decis să se oprească şi să opună rezistenţă. S-a întors în loc şi a înfruntat neclintită zidul de ceată şi afurisita emanaţie care avea să se»» > materializeze într-un final.

Tac-a-tac. Doi şcolari au prins contur, ivindu-se agale din aburul neguros. Unul dintre ei avea în mână o riglă de lemn, cu care lovea sistematic în grilajele metalice pe lângă care trecea. Băieţii şi-au săltat şepcile de pe creştet şi au mormăit spre Juliet un „bună seara, domnişoară“.

— Fuguţa acasă, băieţi. Nu e bine să staţi afară pe o vreme ca asta, le-a spus ea.

*

Câţiva metri mai încolo, a sesizat un alt zgomot apropiindu-se din spate, nu acelaşi *tac-a-tac* care îi infesta mintea, ci un tropăit apăsat şi greu. Şi pe urmă, fără nici cea mai mică avertizare, un fel de acceleraţie târşâită

însoţită de un urlet ascuţit, după care ceva dur a izbit-o în spinare. Lovitura a fost atât de puternică, încât a îmbrâncit-o în faţă, făcând-o să aterizeze în patru labe pe trotuar, ca o pisică neajutorată.

Fusese un impact brutal cu trotuarul, o izbitură zdravănă, de se zgâlţâise din toate mădularele, însă Juliet s-a ridicat repede în picioare, hotărâtă să se apere. Când căzuse, îi zburase din mână poşeta, cu Mauserul înăuntru, iar acum zăcea pierdută undeva în ceaţă. Singura armă la îndemână era un ac de cusut, însă atacatorii nevăzuţi fugiseră deja.

După multe căutări şi bâjbâieli, a găsit poşeta în rigolă. Când a vrut să o ia de jos, a fost cât pe-aci să se împiedice de o umbrelă neagră şi mare. Strâns înfăşurată şi grea cum era, umbrela putea foarte bine să fi fost arma de atac. Vârful era din metal solid. *Tac-a-tac.* Părea suficient de ascuţit, încât să poată străpunge trupul unui om. *{Trebuie să o lichidăm definitiv, din păcate.)* Semăna foarte mult cu umbrela pe care o avea bărbatul de la Moretti’s, dar în fond, nu arătau toate umbrelele la fel?

Şontâcăind acum înainte, Juliet încerca să îşi dea seama cât de grav fusese rănită. O dureau genunchii – aveau să fie groaznic de tumefiaţi mâine – şi se julise rău în palme. Să fi fost oare o greşeală? Putea cineva să se fi izbit de ea din cauza ceţii? I se întâmplase odată, în timpul camuflajului nocturn, să fie doborâtă la pământ de un bărbat care alerga să prindă autobuzul. Şi totuşi.

Staţia de metro South Kensington se întrevedea ca un far prin ceaţă, o aură de lumină liniştitoare. În mod normal, Juliet ar fi putut foarte bine să meargă pe jos din Pelham Place până la apartamentul ei, însă strada învăluită de pâclă părea prea periculoasă.

Şi atunci, exact când ajunsese pe ultimele trepte ce duceau jos în staţie...

Bam! Ceva s-a năpustit peste ea venind din spate. Mai mult maimuţă, decât tigru. Atacatorul sărise, probabil, de la o înălţime cu trei sau patru trepte mai sus, ca să poată ateriza direct în spinarea ei. Din cauza loviturii, Juliet a căzut pe burtă, însă imediat a fost ajutată să se ridice în picioare de câţiva trecători îngroziţi, care credeau că fusese un simplu accident. Maimuţa – femeia cu basmaua cu papagali, niciun fel de surpriză aşadar – era deja în picioare şi vocifera într-o limbă străină. Ungureşte, dacă Juliet nu se înşela. Auzise vorbindu-se ungureşte la Moretti's, unde se aciuau destul de mulţi unguri.

— O străină, a mormăit unul dintre trecători.

Femeia avea licăriri de nebunie în ochi şi se răstea la Juliet, dându-i târcoale de parcă ar fi fost într-un ring de box.

— Lily, şuiera ea printre dinţi. Mi-ai omorât-o pe Lily.

Nelly Varga. Unguroaica nebună. Vie şi nevătămată. Vasăzică, până la urmă nu pierise în naufragiul navei *Lancastria.* Un fel de delir paranoic începea să pună stăpânire pe Juliet. Mai existau oare şi alte persoane care nu erau moarte de fapt? *{Cred că acum e moartă de-a binelea, domnule Toby.* Dar dacă nu era? Dacă într-adevăr mormintele se căscaseră atunci, în cimitirul Kensal Green?)

Cum era posibil ca Nelly Varga să fi trăit ani de zile cu ideea fixă de a se răzbuna până la urmă?

Juliet a simţit o furie subită şi a înşfăcat-o pe Nelly de reverele mantoului, scuturând-o frenetic, de parcă ar fi fost o păpuşă neascultătoare. Femeia era micuţă şi uşoară ca un pai. Îi curgea sânge din nas, stropind totul în jur, în timp ce Juliet o zgâlţâia cu putere.

Mulţimea le-a înconjurat, fără intenţia de a curma scandalul. A apărut un poliţist şi a încercat să gonească lumea.

— Hei, hei, doamnelor, se poate? Ce-nseamnă asta? V-aţi luat la ceartă pentru un bărbat?

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu, se gândeaJuliet.

— Mi-a omorât-o pe Lily, s-a plâns femeia poliţistului.

— Cine a omorât pe cine? a întrebat poliţistul, mai atent acum.

— Un câine, i-a spus Juliet poliţistului. Lily era un câine. Dar nu am omorât-o eu. Iar asta s-a întâmplat acum *mulţi ani,* ce Dumnezeului.

— Mi-au promis de la MI5 că vor avea grijă de ea dacă o să fac spionaj pentru ei, i-a spus Nelly poliţistului. Dar n-au avut.

— MI5? a făcut poliţistul, ridicând circumspect o sprânceană. Spionaj?

l-ar fi convenit mai mult varianta cu crima.

— E o *spioană*\ zbiera Nelly, arătând dramatic cu degetul spre Juliet. Trebuie să o arestaţi.

— Chiar sunteţi, domnişoară? s-a interesant cu blândeţe poliţistul.

— Nu, bineînţeles. Ce idee ridicolă. Lucrez la BBC.

Juliet l-a zărit pe bărbatul cu ochi sticloşi de la Moretti’s ieşind discret din mulţime şi venind spre ei. A luat-o de braţ pe Nelly şi a încercat să o potolească şoptindu-i ceva, însă ea l-a împins la o parte, furioasă.

— Soţia mea, a zis bărbatul, oarecum jenat, spre poliţist.

Poliţistul a oftat la ideea de neveste, sau de unguroaice, ori ambele la un loc. Mulţimea îşi pierduse interesul şi se risipise deja.

— Haideţi, zău, nu se face aşa ceva, spunea poliţistul, de parcă ar fi vorbit cu nişte copii pe terenul de joacă.

— Trebuie să plătească fiindcă mi-a omorât câinele, persevera Nelly. Trebuie să plătească pentru ceea ce a făcut.

— Dar *cum* vrei să plătesc? a întrebat Juliet nervoasă.

Este aberant, de-a dreptul.

— Poate dacă i-aţi da doamnei câteva monede, ar fi de acord să plece, a sugerat poliţistul.

Juliet avea mari îndoieli. Ştia ce voia Nelly. Nu voia bani însângeraţi, sau nici chiar un pfund de carne, ci voia ca Juliet să înţeleagă toată durerea pierderii suferite de ea. Dar înţeleg foarte bine, se gândea Juliet.

— Toată chestiunea asta este absurdă, i-a spus Juliet poliţistului. A fost acum zece ani, câinele oricum ar fi murit de bătrâneţe până acum.

Oh, cât de aspru sunau acele cuvinte. Juliet o iubise pe căţeluşa aceea din tot sufletul.

A fost o uşurare pentru ea când bărbatul cu ochi sticloşi a reuşit până la urmă să o înduplece pe Nelly să plece de-acolo. Peste umăr, femeia i-a zbierat ceva lui Juliet în ungureşte, un fel de blestem, după cum sunase.

*

Toată paranoia de până acum, se gândea Juliet, toată spaima că era pândită şi urmărită, toate suspiciunile ei la adresa „vecinilor“, fără a mai pomeni de confuzia pe care i-o provocase reapariţia lui Godfrey în viaţa ei, toate erau neîntemeiate. Părea ridicol ca, dintre toţi oamenii care ar fi putut să îi vrea răul, să fie de fapt tocmai Nelly Varga, smintită şi răzbunătoare – o femeie pe care Juliet nu o întâlnise niciodată. Şi pentru o crimă de care eu sunt întru totul nevinovată, se gândea ea. *Nimeni nu este întru totul nevinovat,* îi spusese mai demult Alleyne.

Ar fi trebuit să fiu mai prevăzătoare, se gândea. Ar fi un epitaf bun pentru mormântul ei! Nu *Soră preaiubită,* nu *Acasă cu Dumnezeu,* ci *Arfi trebuit să fie mai prevăzătoare.*

*

Reperele sistemului defensiv din apartamentul ei erau la locul lor. Firul de lână Aran (util, până la urmă) de la

magazinul Eckersley, pe care îl pusese între buiandrug şi uşa de la intrare era încă acolo, însă apartamentul a rămas în întuneric când Juliet a aprins lumina.

Uitase cumva să alimenteze contorul? Ştia sigur că pusese câţiva şilingi în gura nesăţioasă a aparatului, şi asta chiar ieri. A aşteptat câteva secunde, ca să îi revină vederea de noapte – un subterfugiu din vremea camuflajului nocturn – şi apoi, cu băgare de seamă, a traversat încăperea spre contor. Cu greu, a reuşit să dibuie un şiling amărât pe fundul poşetei.

— Să fie lumină, a murmurat Juliet, dar, deşi s-a auzit un păcănit, urmat de un zbârnâit promiţător din aparat, lumină nu s-a făcut deloc.

O mică adiere în aer. Un foşnet vag – o pasăre instalându-se în cuib. O răsuflare. Un suspin. Desluşea vag o figură aşezată la masă.

Pe furiş, Juliet a scos Mauserul din geantă şi a avansat cu precauţie spre silueta de la masă. Părea imposibil. Şi totuşi.

»

Persoana care avea cea mai îndrituită revendicare asupra sufletului ei. O teroare subită s-a încleştat ca o gheară în pieptul ei.

— Dolly? a şoptit ea. Tu eşti?

1940

A VENIT DOLLY

— 11 —
Discul 3
20.15
VICTOR scoate o hartă. Un zgomot îngrozitor, când harta

este despăturită.

V. Cam la opt kilometri la est de Basingstoke. Nimic nu ajunge până acolo. Ordinul Ministerului de Război.

G. (câteva cuvinte inaudibile) Am înţeles.

V. Mare porcărie.

G. Ţin să îţi mulţumesc pentru hartă şi diagramele Farnborough.

V. Am pus asta în însemnarea aceea. Cred că însemnările sunt de ajutor.

G. Da, da.

V. Şi aceste amplasări antiaeriene (în mod evident, arătând unde).

G. Foarte util. Mulţumesc.

V. (din nou pârâituri) Vedeţi... (foşnete) acolo.

G. Da. Ce-i acolo unde e semnul?

V. Centrala electrică. Iar astea sunt fabrici, între.

G. Mi-ar plăcea dacă ai putea detalia mai mult totul.

V. Hărţile lor sunt depăşite acum (inaudibil) dinainte de război. Fabrici sau hangare. Le asamblează ei... G. În fabrici?

V. Da, şi pe urmă le parchează pe aerodromul acesta vechi, aici.

D. Avioane de luptă?

V. Şi nişte bombardiere. Wellington, cred că sunt. Vin să le preia nişte piloţi de navetă.

— Vi se pare plictisitor acum, domnişoară? După tot senzaţionalul care a fost cu doamna S?

— Sinceră să fiu, Cyril, prefer să fac asta.

— Dar aţi realizat un lucru bun scoţându-i din circuit, nu-i aşa?

— Da. Absolut.

— Până unde aţi ajuns?

— Oh, greu de spus. Victor şi veşnicele lui hărţi. Am

mult de recuperat din urmă.

Trecuseră deja două zile de când doamna Scaife şi Chester Vanderkamp fuseseră arestaţi în apartamentul din Bloomsbury. Juliet fusese convocată să depună mărturie în instanţă, în şedinţa cu uşile închise, la fel ca Giselle şi doamna Ambrose, însă pe Perry nu-l văzuse deloc în tot acest răstimp. „Doamna Peregrine Gibbons“, se amuzase ea scriind în carnetul ei, în timp ce aştepta pe coridor, la tribunal. Deşi exersase de nenumărate ori noua semnătură, nu avea senzaţia că i s-ar fi putut potrivi vreodată. Ea era Juliét Armstrong, şi aşa avea să rămână. Modestul inel cu safir stătea închis într-un sertar al secreterului cu rulou, unde fusese pus cât timp Iris îşi făcea ultima apariţie în apartamentul din Bloomsbury. Perry părea să fi uitat complet de el, iar Juliét se căznea şi ea să facă la fel.

În Dolphin Square, atmosfera era soporifică. Era o după-amiază caldă şi în apartament se simţea zăpuşeala. Aleile pietruite din grădină dogoreau în aerul încins, iar florile din parcele, atât de proaspete cu câteva zile în urmă, se veştejeau acum sub razele fierbinţi ale soarelui. Lily dormea sub birou, iar Juliét şi-ar fi dorit să se poată cuibări lângă ea pe podea şi să tragă un pui de somn. Cum putea lumea să fie în război pe o asemenea vreme?

— Vine şi domnul Gibbons? a întrebat Cyril.

— Nu, a zis că o să ajungă abia mâine. E undeva la ţară, cu Hollis şi White, într-o discuţie importantă apropo de criza Cabinetului – despre ce e de făcut dacă Halifax obţine ce vrea.

La Dunkerque, plaja se umplea de trupe. Trei sute şaizeci de mii de soldaţi, toţi trebuind să fie aduşi acasă. Harta Europei era în flăcări, însă în Parlament Lordul Halifax se lupta pentru un acord de pace cu Hitler. („Mă aduce la disperare“, spunea Perry. „Ce stupizenie iară de

margini.“) Europa era deja pierdută, în continuare avea să urmeze Anglia. („Am rămas singuri “, a spus Perry, de parcă ar fi citat din viitor.)

— Hitler e-n stare să invadeze oricum, domnişoară, a spus Cyril. Nu va ţine seamă de niciun tratat.

— Da, ştiu, e cumplit. Dar noi trebuie să mergem bărbăteste înainte. Cine vine azi?

9

Cyril a consultat diagrama săptămânală întocmită de Godfrey.

— Dolly – la ora patru, urmată de Trude şi Betty la cinci.

Sabatul vrăjitoarelor, s-a gândit Juliet. Aşteaptă toate cu nerăbdare rezultatul votului, ştiind că un tratat de pace cu Hitler nu ar valora nici cât hârtia pe care era scris. Calea ar rămâne deschisă pentru ele şi cei de teapa lor. Poate ar fi mai bine să întorci un Mauser spre tine însuţi dacă naziştii ar ajunge să mărşăluiască pe Mall. Juliet îşi imagina parada – tancuri, şirurile de soldaţi călcând la unison în pas de gâscă, spectacolul aerian al avioanelor zburând în formaţie, membrii coloanei a cincea ovaţionându-i de pe trotuare. Cât de triumfătoare ar fi Trude în trufia ei, alături de toţi camarazii.

— Mă duc să pun ceainicul pe foc, a zis Cyril. Am uitat să ne bem ceaiul la timp.

— Mulţumesc, Cyril.

*

După aceea – şi a urmat un lung interval după aceea Juliet n-a mai reuşit niciodată să îşi dea seama exact cum s-a întâmplat. Poate că începuseră să fie neglijenţi, învăţându-se cu rutina muncii lor, în care monotonia zilnică le erodase vigilenţa. Sau poate că era din cauza caniculei, care îi moleşea şi le distrăgea atenţia. Poate că ceasul lor o luase înainte, deşi Juliet a verificat mai târziu şi totul era în regulă. Poate că era ceasul lui Dolly, care nu

mai arăta ora bine. Indiferent cum se întâmplase, cert era că au fost luaţi prin surprindere.

Juliet se dusese să-şi bea ceaiul în cămăruţa lui Cyril, unde acesta era ocupat să demonteze şi să monteze la loc ceva (ocupaţia lui favorită).

— Pauză de biscuit? a spus ea.

Au râs amândoi – formula devenise una dintre glumele ştiute numai de ei.

Au mâncat ultimii trei biscuiţi – câte unul fiecare şi

J

unul pentru Lily, care se trezise din somn. Au sporovăit despre sora lui Cyril, care încerca să obţină o dispensă specială pentru a se mărita înainte ca logodnicul ei să fie expediat într-o tabără de instrucţie militară a Armatei. Cyril se întreba dacă Perry nu ar putea fi de ajutor în vreun fel, când dintr-odată Lily a început să mârâie. Nu era mârâitul ei obişnuit, care semăna mai degrabă cu un mormăit jucăuş – un protest când se jucau de-a lupta cu odgonul, trăgând amândoi de una dintre jucăriile ei tricotate. Acum era un hârâit furios, înfricoşat, venind din gâtlej, o reminiscenţă a lupului ancestral.

Căţeluşa se holba la uşa livingului, iar Juliet a lăsat ceaiul ca să vadă ce o supărase aşa de rău.

Un intrus! Dib – pudelul zdrenţăros al lui Dolly.

— Dib? a făcut Juliet, consternată de prezenţa câinelui, care şi-a recunoscut numele, zvâcnind plictisit dintr-o ureche. Ce cauţi aici?

— De unde ştii tu numele câinelui meu?

Dolly!

— Porcăria naibii, l-a auzit Juliet pe Cyril şoptind în spatele ei. Am băgat-o pe mânecă acum.

Dolly se postase în pragul livingului. Juliet a observat că uşa de la intrare era întredeschisă – probabil nu fusese

încuiată bine, iar Dib intrase în apartament ca să investigheze şi Dolly venise după el ca să îl recupereze.

Dolly a pătruns în living cu precauţie, ca un animal sălbatic păşind într-o poiană. Privea stupefiată în jurul camerei.

Juliet încerca să vadă apartamentul prin ochii lui Dolly – fişetul pentru acte, maşina de scris Imperial şi două birouri, toate accesoriile care constituiau o cameră de lucru. Existau şi alte persoane în Dolphin Square care lucrau în apartamentele lor – inclusiv Godfrey, bunăoară –, aşa că în sine nu era nimic special în asta, nu? Pe de altă parte, însă, alţi oameni nu aveau o încăpere care să fie plină cu ceea ce se putea numi – în mod evident – tehnică de înregistrare. Şi nici nu aveau aparate de redare a sunetului şi căşti audio şi, cel mai incriminatoriu cu putinţă, dosare peste tot, declarându-şi apartenenţa la „MI5“, sau mape de documente, pe care scria cu roşu şi litere mari „Top Secret“.

Dolly se uita la toate astea amuţită de stupefacţie. Juliet îşi imagina cum se învârteau rotiţele în creierul ei, prelucrând informaţia.

— Dolly, a spus Juliet pe un ton împăciuitor, încercând cu disperare să găsească o explicaţie rezonabilă, însă tot ce-a reuşit să scoată a fost un: Ai venit mai devreme.

Dolly s-a încruntat.

— Devreme? *Devreme?* Ştii la ce *oră* trebuie să vin?

i

Angrenajul procesului de gândire s-a oprit într-un final; edificată, Dolly se uita fioroasă la Cyril, care adoptase o postură destul de pugilistică în faţa secreterului cu rulou al lui Perry.

— Sunteţi agenţi MI5, a spus Dolly cu scârbă în glas. Aţi interceptat tot ce vorbim noi.

A înaintat în cameră şi s-a apucat să tragă nişte hârtii dintr-un teanc de pe biroul lui Juliet. A început să citească cu voce tare de pe foaia de deasupra.

— Discul trei. 19.38. Grupul s-a întrunit. Godfrey, Trude şi Dolly. D. Voiam să vă arăt ce cred eu că este lucrul cel mai important aici. Trebuie să mergi prin Staines, pe Great West Road. D. – asta sunt eu, aşa-i? Tin minte conversaţia de acum două zile.

»

Dolly scutura din cap, nevenindu-i să creadă.

S-a apucat să citească transcrierea din nou.

— T. Există un rezervor, înconjurat de pădure. D. O mulţime de soldaţi acolo. G. Soldaţi? Da.

Doamne Sfinte, doar n-avea de gând să citească până la capăt? se gândea Juliet. Dolly părea ca hipnotizată de ceea ce scria pe hârtie.

— În regulă, ajunge, Dolly.

— Nu-ţi permit să-mi spui pe nume, ca şi cum m-ai cunoaşte.

Oh, dar cât de bine te cunosc, s-a gândit Juliet.

Cu o mişcare violentă a braţului, Dolly a azvârlit pe jos tot ce era pe biroul lui Juliet, tunând şi fulgerând:

— Ticăloşi afurisiţi ce sunteţi voi! Tot ce am vorbit

>

noi cu Godfrey – voi aţi interceptat, nemernicilor!

Dib a început să-şi arate colţii şi să mârâie, pe acelaşi ton apoplectic ca stăpâna lui. Una dintre foile de hârtie măturate de pe birou de Dolly i-a atras atenţia lui Juliet, în timp ce plutea liniştită ca o frunză moartă spre podea. Cuvintele săreau acuzator de pe pagină. *Raport de Godfrey Toby, 22 mai 1940. M-am întâlnit cu informatorul Victor singur la 7.00p.m. Victor voia să discute despre o nouă marcă de motor de avioane, despre care auzise. L-am întrebat dacă nu putea să facă rost de specificaţii...*

Oh, te rog, Dolly, nu te uita în jos, se ruga în gând Juliet. Nu trebuie să afli adevărul despre Godfrey, fiindcă atunci partida se va încheia într-adevăr.

Rugăciunile ei au fost ascultate, cel puţin pentru moment.

— Godfrey? s-a auzit şoapta sugrumată a lui Dolly, mai mult pentru sine decât pentru Juliet. El mi-a făcut cunoştinţă cu tine, aşa-i? a spus ea, împungând cu degetul în direcţia lui Juliet. L-ai păcălit, făcându-l să creadă că eşti doar o vecină. Godfrey trebuie să vină din clipă în clipă. Trebuie să-l previn în privinţa voastră. Îl pândeşte un pericol cumplit.

— Calmează-te odată, Dolly, a insistat Juliet. Ce-ar fi să discutăm despre asta la o cană de ceai?

— O cană de ceai? O cană de *ceai?*

— În fine, poate nu, a zis Juliet.

În mod evident, era o idee absurdă, dar ce naiba aveau să facă totuşi cu Dolly? Uşa de la intrare era încă deschisă, aşa că jumătate din Nelson House auzise probabil vacarmul pe care îl făceau Dolly şi Dib. Juliet a încercat să gesticuleze pe muteşte spre Cyril, ca să închidă uşa, însă Cyril părea fascinat de persoana lui Dolly.

Era prea târziu oricum, fiindcă exact în acea clipă Godfrey a dat bine cunoscutul semnal *tac-a-tac, tac-a-tac-TAC,* bătând în uşa deschisă, şi a intrat în apartament, spunând, destul de îngrijorat:

— E-n regulă totul aici, domnişoară Armstrong? Mi s-a părut că e mare agitaţie.

— A venit Dolly, i-a răspuns Juliet, cu un fel de entuziasm smintit.

Simţea că era în pragul isteriei.

— Da, da. Înţeleg, a murmurat el, mai mult ca pentru sine.

— Oamenii ăştia ne-au spionat! a strigat Dolly spre

Godfrey. Fugi, Godfrey, fugi să nu te prindă. Repede!

Dolly s-a înfipt vitejeşte pe picioare, cu o expresie jertfelnică pe faţă, gata să lupte, cu pumnii goi la nevoie, în numele înaltului Comandament German, întruchipat aici de Godfrey Toby.

Godfrey beneficia încă de acoperire, aşa că le-ar fi putut explica membrilor grupului că, după discuţiile de rigoare, izbutise să scape. La MI5, aduceau mereu noi exponenţi ai coloanei a cincea, pe care îi interogau, lăsându-i pe urmă să plece. Trude însăşi i se lăudase lui Godfrey că „un mahăr de-acolo“ o interogase „foarte tacticos“, înainte de a-şi da seama că avea în faţa lui o persoană superioară, cum era ea. „Am reuşit să-l îmbrobodesc“, spunea ea. Să fi fost oare Miles Merton? se întreba Juliet. Nu, nimeni nu-l putea duce de nas pe Merton, şi în niciun caz nu Trude. *Eu a trebuit doar săpun întrebările potrivite.*

Dar eventual ar putea să o scoată pe Dolly complet din ecuaţie – să o arunce la închisoare şi să le toarne nişte tromboane celorlalţi despre cum plecase ea undeva departe. Încă nu era totul pierdut.

Probabil că aceste tactici îi umblau şi lui Godfrey prin minte acum, de unde şi indecizia lui, se gândea Juliet. Însă, între timp, din nefericire, lui Dolly i-au căzut ochii asupra raportului lui Godfrey, etalat dezaprobator pe podea în faţa ei.

S-a aplecat să-l ia şi a citit:

— Edith a sosit la scurt timp după ce Victor aplecat. Uzuala sporovăială a lui Edith despre rutele de navigaţie. Nu e ofemeie prea inteligentă şi e dificil de spus dacă înţelege ceea ce vede. Dolly a raportat că are o fată nouă, Nora, foarte dornică să colaboreze.

S-a oprit din citit, holbându-se iară cuvinte la Godfrey. Probabil că discrepanţa dintre ceea ce crezuse Dolly şi adevărul situaţiei era uluitoare.

»

— Godfrey, a murmurat ea, ca o femeie înşelată.

Avea lacrimi în ochi, ca şi cum fusese respinsă de iubitul ei.

— Eşti unul dintre ei, i-a spus ea, cu vocea tremurândă.

— Da, Dolly, sunt, a recunoscut Godfrey, cu părere de rău în glas.

Vraja s-a destrămat. Clocotind de turbare şi indignare, Dolly a scos un urlet atât de energic şi ascuţit, încât ar fi putut fărâma o vitrină întreagă de porţelanuri Sèvres. Dib a luat şi el poziţie, începând să latre tare şi monoton. Ai fi putut scoate pe cineva din minţi cu gălăgia pe care o făceau amândoi.

Dezmeticindu-se şi el, Cyril s-a dus repede să închidă uşa, trântind-o cu sete. Dolly era turbată deja, şuierând şi scuipând ca o pisică sălbatică. Oh, Doamne, imediat aveau să apară aici Trude şi Betty, se gândea Juliet. Ce scandal avea să iasă! întreaga operaţiune risca să se ducă pe apa sâmbetei, în cel mai incendiar mod cu putinţă.

În cele din urmă, lui Dolly i-a revenit graiul.

— Trădătorule, trădător afurisit ce eşti tu, Godfrey – nici nu cred că ăsta e numele tău adevărat! Să vezi tu ce-o să păţeşti când o să le spun celorlalţi ce-ai făcut!

— Nu o să spui nimănui, din păcate, Dolly, a decretat calm Godfrey.

Nu puteai să nu admiri cu cât sânge rece reacţiona, se gândea Juliet. Avea nervii tari, spre deosebire de ea.

— Şi cine-o să mă oprească, mă rog? s-a răstit Dolly.

— Păi, eu, eu o să te opresc, a zis Godfrey, perfect raţional. În calitate de agent al guvernului britanic, am puterea să te arestez. Cyril, a continuat Godfrey, întorcându-se spre Cyril. Poţi să găseşti, te rog, nişte sârmă sau ceva similar ca să-i legăm mâinile domnişoarei Roberts?

Cyril s-a dus să scotocească ascultător în dulapul lui şi a venit înapoi ţinând sus între degete un cablu electric lung.

Din nefericire, Dolly reuşise cumva să se apropie de secreterul cu rulou al lui Perry, de unde s-a repezit să apuce singura armă la îndemână – micul bust al lui Beethoven. Evident, nu se aşteptase să fie atât de greu şi abia a reuşit să nu-l scape pe jos, aşa că timp de câteva momente obiectul masiv a rămas spânzurat în mâna ei, dar pe urmă, adunându-şi puterile, a balansat braţul, arcuind bustul prin aer, exact în clipa în care Godfrey ţâşnea în faţă să o oprească. Când bustul l-a pocnit în umăr, din cauza impactului, lui Godfrey i-a fugit pământul de sub picioare şi a căzut grămadă, lovindu-se cu celălalt umăr de podea.

Buimac, Godfrey se căznea deja să se ridice în genunchi când Dolly, cu mâinile încleştate pe baza bustului, l-a ridicat sus, ca pe un trofeu, deasupra capului, zbierând la Cyril şi Juliet:

— Să nu vă apropiaţi de mine! O să-i zdrobesc capul cu asta, jur, aşa o să fac!

Holbându-se îngrozită la acest tablou dramatic, Juliet a făcut atunci singurul lucru la care s-a putut gândi. A împuşcat-o pe Dolly.

*

Când zgomotul micului revolver Mauser a răsunat înspăimântător în spaţiul îngust al apartamentului, toţi au amuţit şocaţi câteva clipe. Dolly a căzut la pământ, ca un cerb rănit, cu mâna încleştată pe coaste. Juliet a pus arma pe biroul ei şi s-a ocupat imediat de Godfrey, ignorând urletele de durere ale lui Dolly. Cyril a ajutat-o pe Juliet să îl ducă pe Godfrey pe sofa, deşi el spunea neîncetat:

— Mă simt bine, zău, n-am nimic. Respir doar un pic mai greu. Trebuie să vezi ce face Dolly.

— N-a murit, domnule Toby, a zis Cyril.

— Bineînţeles că nu a murit, a spus Juliet. Am vrut doar să o rănesc superficial, nu să o *omor.* Nu ne trebuie un cadavru pe cap.

Dolly a început să se târască în patru labe pe podea, lăsând o dâră de sânge, ca un melc. Ţinta ei părea să fie să ajungă la uşa de la intrare. Dib ţopăia lângă ea într-un acces de lătrături, care ar fi sculat morţii din morminte. Trebuia să-l fi împuşcat şi pe afurisitul ăsta de câine, se gândea Juliet.

— Ceilalţi vor ajunge aici curând, i-a spus Godfrey lui Cyril.

Oare Cyril a interpretat asta ca pe un fel de ordin? (Poate şi era.) A luat Mauserul de pe birou şi a împuşcat-o din nou pe Dolly.

— Oh, Doamne Sfinte, Cyril! a ţipat Juliet. Nu era nevoie să faci asta.

— Ba da, era nevoie, domnişoară Armstrong, a spus Godfrey.

Apoi a oftat adânc şi s-a lăsat cu ceafa pe sofa, ca şi cum s-ar fi pregătit să doarmă.

— Tot nu e moartă, a spus Cyril.

Băiatul arăta îngrozitor, livid complet, iar mâna în care ţinea încă revolverul îi tremura violent. Juliet a luat arma din strânsoarea alunecoasă a degetelor lui. Cyril nu mai trăsese niciodată cu un revolver, desigur, şi aţintise arma cu disperare spre Dolly, reuşind doar să o rănească la braţ. Nu a fost suficient pentru a-i opri deplasarea, deşi acum se tara pe jos în cercuri, mieunând ca o pisică bolnavă. În cele din urmă, s-a oprit şi s-a prăbuşit lângă zid, scâncind şi gemând în continuare. Femeia asta era de fier. Parcă ar fi fost un alt Rasputin, nu o femeie de vârstă mijlocie din Wolverhampton.

Cum de se întâmplase ca situaţia să scape de sub control atât de repede? Nu trecuseră mai mult de câteva

minute de când Dolly înţelesese toată anvergura festei care i se jucase, iar acum Godfrey se căznea să se ridice de pe sofa, spunând:

— Trebuie să o lichidăm definitiv, din păcate.

De parcă Dolly ar fi fost un animal rănit şi a o omorî acum era un gest de bunătate.

Juliet se simţea îngreţoşată. Nu ştia dacă era capabilă să comită fapta. I se părea un lucru pe care l-ai face într-un abator, nu în focul luptelor. Până să trebuiască să ia o decizie, Godfrey a făcut ceva la care ea nu s-ar fi aşteptat niciodată din partea lui. În continuare nesigur cumva pe picioare, s-a aplecat şi a luat de jos bastonul, care căzuse pe podea în timpul încleştării lui cu Dolly.

Sucind măciulia de argint din partea de sus, a deblocat un fel de siguranţă, ceea ce i-a dat posibilitatea să extragă şişul care, fără ştiinţa lor, stătuse ascuns frumos în teaca lui din lemn de nuc în tot acest răstimp. Şi, pe urmă, a împuns-o pe Dolly în inimă cu el.

După o tăcere care a părut să dureze o veşnicie, până şi Dib fiind amuţit de şoc, Cyril a spus:

— Cred că e complet moartă acum, domnule Toby. — Şi eu cred că e, Cyril, a convenit Godfrey.

— 18 —

D. Am fost foarte precaută cu ceea ce am spus despre război. A fost doar... „Păi, se pare că ne descurcăm cu asta, nu-i aşa?” şi în niciun caz nu era entuziasmată.

G. De război?

D. Da, de război.

G. Şi nu era entuziasmată de război?

D. Exact.

G. Înţeleg.

T. Ar trebui să scrii.

G. Da, da.

A urmat o conversaţie dezlânată, din care nu s-a putut

pricepe prea mult. DIB latră, ceea ce face greu de desluşit ce urmează.

T. Şi atunci cum e cu starea (?) sarea (?) nu-l plac (nu tac?) nu pot mereu (patru cuvinte)

Câteva cuvine nu se aud, mulţumită lui DIB. Se pare că discută despre cerneala invizibilă.

D. Păi, iese foarte bine, ştii, dar... în fine, nu-mi place să... (patru cuvinte) între un cuvânt în altul. (Inaudibil) Era han (? „lan” sau „fan”?)

Sau ban, pan, şan, van ori dan, şi astea erau doar cuvintele monosilabice. Nu lătratul câinelui era problema, câinele nici nu era acolo. Problema era lipsa de atenţie a lui Juliet. Dar în fond cum să poată fi atentă, ţinând seama de tot ce se întâmplase?

— Domnişoară Armstrong?

Oliver Alleyne era rezemat de tocul uşii, conştient de alura lui dezinvoltă.

— Te-am speriat cumva?

— Nu, domnule, deloc. (Ba da, o speriase. Îngrozitor.)

— Totul e în regulă aici, domnişoară Armstrong?

— Absolut, domnule.

— Ce mai fac vecinii dumitale?

— Oh, ştiţi, la fel ca de obicei, domnule.

— Ceva probleme?

— Nu, domnule, niciun fel de probleme.

Vedea un strop de sânge pe plinta de lemn din spatele lui. De fapt, dacă se uita cu atenţie, vedea mici picături şi împroşcături de sânge peste tot. Va trebui să curăţe din nou. Şi din nou. *Fă-te nevăzută, pată blestemată.*[51] Fusese cumplit de greu să facă curat după carnajul rămas în urma morţii lui Dolly, încât Juliet nici nu voia să-şi mai amintească.

---

[51] Aluzie la monologul lui Lady Macbeth din tragedia omonimii de William Shakespeare.

*

După ce se asiguraseră că Dolly era moartă – sau „complet moartă“, cum se exprimase Cyril Godfrey a zis:

— Se impune să ne vedem de treabă ca în mod normal, domnişoară Armstrong.

Se holbau toţi trei neputincioşi la trupul lui Dolly întins pe podea. Fusta i se ridicase pe picioare, lăsând să se vadă marginea de sus a ciorapilor de mătase şi carnea pală a coapselor de deasupra. Părea mai indecent decât moartea însăşi. Juliet i-a tras fusta în jos la loc.

— Ca în mod normal? a repetat ea, uitându-se la Godfrey.

Ce „normal“ mai putea să existe după aşa ceva?

— Ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic inoportun. Eu voi tine adunarea ca de obicei. Putem salva această operaţiune dacă nu ne vom pierde capul. Crezi că mi-ai putea găsi o cămaşă curată – de la domnul Gibbons?

Cămaşa bună din bumbac alb venea îngrozitor pe Godfrey, fiindu-i mult prea strâmtă, dar îmbrăcat cu vestonul, după ce fusese curăţat de sânge, şi cu cravată la gât, trăgând umerii spre spate, arăta cumva prezentabil. Frecându-se pe umăr, a spus cu un zâmbet trist:

— Cred că mâine o să am o vânătaie după toate astea. Acum, mă duc alături, până nu vin Trude şi Betty.

— Dar cum rămâne cu... a zis Cyril, gesticulând neputincios spre Dolly pe podea.

— O să fiu cât mai expeditiv cu putinţă – o să scurtez întâlnirea, le spun că trebuie să telegrafiez în Germania. Pe urmă, ne ocupăm de această... problemă. Dar deocamdată ne vom face meseria. Cyril – trebuie să înregistrezi această întâlnire. Şi, domnişoară Armstrong, aţi putea eventual să începeţi să curăţaţi un pic pe-aici?

De ce femelele speciei erau întotdeauna cele cărora le revenea să facă curat? se întreba ea. Probabil că Isus a

ieşit afară din mormânt, se gândea Juliet, şi i-a spus mamei lui: „Vrei să faci un pic de ordine înăuntru acolo?“

Godfrey s-a ţinut de cuvânt. Trude şi Betty au fost expediate într-o oră, iar el s-a întors la ei. Juliet nu se gândise niciodată la asta înainte – nu avusese nevoie –, însă Godfrey era un conducător înnăscut, un general, iar ei erau soldaţii lui, care implicit credeau în autoritatea lui.

Conformându-se instrucţiunilor lui, au luat cuvertura croşetată de pe patul lui Perry.

— Puneţi-o pe cuvertură.

Juliet ezita, însă Cyril – ostaş fidel – a zis:

— Haideţi, domnişoară. O facem noi şi pe-asta. Dumneata apuci de cap şi eu apuc de picioare. Domnul Toby nu are voie să ridice, din cauza umărului.

Dar Godfrey a insistat, deşi s-a strâmbat de durere când au săltat cadavrul lui Dolly pe cuvertura de pat. Bocceluţa înfăşurată în prosop a fost vârâtă înăuntru lângă ea şi cei doi au fost înveliţi împreună ca un colet.

Când privea în urmă la ziua aceasta, Juliet îl omitea în general pe Dib din naraţiunea pe care şi-o depăna în gând. I se păruse elementul cel mai dezagreabil din toată povestea.

După afacerea cu şişul, câinele lui Dolly intrase într-o stare de agitaţie, mârâind şi muşcând, gata să-i sfâşie pe toţi în bucăţi. Era un câine mic, nu mai mare decât Lily, însă părea de-a dreptul periculos.

— Poţi să-i distragi atenţia, Cyril? a spus Godfrey, iar Cyril a aruncat spre Dig unul dintre ursuleţii tricotaţi de bunica lui.

A fost sfârtecat în câteva secunde, însă în acest răstimp Godfrey a avut posibilitatea să se furişeze în spatele câinelui şi să-l înşface de zgardă. Când Godfrey l-a ridicat şi l-a ţinut sus, câinele a schelălăit, pedalând cu picioarele lui scurte prin aer, în timp ce spânzura neputincios, cu

ochii bulbucaţi de uimire. Godfrey l-a cărat aşa până la baie, unde înainte să intre, s-a oprit la uşă şi le-a spus:

— Să nu veniţi aici.

După multe chelălăieli şi pleoscăituri în spatele uşii închise, Godfrey a ieşit de-acolo cu ceva înfăşurat într-un prosop. Mai târziu, au găsit-o pe Lily tremurând speriată sub patul lui Perry. Abia după câteva zile şi-a recăpătat încrederea în ei.

Sfoara rezistentă pe care au găsit-o în secreterul cu rulou al lui Perry a fost folosită pentru a împacheta mai bine coletul. Rezultatul era un fel de mumie în cuvertură brodată. Au mutat birourile ca să elibereze covorul, care era pus în mijlocul camerei, şi au ridicat-o pe Dolly cu tovarăşul ei fidel în covor.

— E mult mai grea decât pare, din păcate. Ridicăm toţi când spun eu *trei* – unu-doi-trei! a spus Godfrey.

— Dublu înfăşurată, a spus Cyril când au rulat-o pe Dolly în covor.

Cleopatra, s-a gândit Juliet. Sau un rulou cu cârnat.

— Nu există nicio demnitate în moarte, din păcate, domnişoară Armstrong, a murmurat Godfrey.

Curgea sudoarea pe ei când au terminat. Juliet a observat că Cyril era mânjit de sânge în câteva locuri pe faţă. Şi-a scos batista şi a umezit-o pe limbă, spunând:

— Vino încoace, Cyril – şi a şters urmele de sânge.

— Şi acum, domnule Toby? Ce-o să facem cu ea? a întrebat Cyril.

— În beciul cu cărbuni, cum zicea Trude, poate? a sugerat Godfrey.

— Nu e sezonul potrivit, a replicat Juliet, amintindu-şi cât de repede fusese descoperită biata Beatrice.

Cyril a încuviinţat înţelepţeşte din cap. Tăceau toţi trei, contemplând diversele posibilităţi de a putea scăpa de un

cadavru, dar pe urmă Juliet a spus:

— Ce-ar fi să o înmormântăm cum trebuie într-un cimitir?

*

Au sunat la departamentul lui Hartley. Erau obişnuiţi cu solicitări de transport la orice oră din zi şi din noapte.

— Domnul Gibbons are nevoie de o maşină, vă rog, a spus Juliet. Preluarea este din Dolphin Square. Îi voi comunica şoferului destinaţia când soseste.

»

O maşină a fost pusă la dispoziţie imediat. Juliet a coborât şi a aşteptat la intrarea din Chichester Street. Era trecut mult de miezul nopţii când a văzut apropiindu-se farurile automobilului, ca două fante de lumină în bezna nopţii fără lună.

Când şoferul a coborât, Juliet i-a dat un bacşiş generos de cinci lire (furnizat de Godfrey), o sumă suficient de consistentă pentru a înăbuşi curiozitatea oricui, şi a zis:

— Domnul Gibbons este într-o misiune foarte secretă, va conduce personal maşina.

Şoferul era învăţat cu excentricităţile celor din MI5, iar când ea i-a spus: „Te descurci să ajungi acasă?“, el a băgat în buzunar preţioasa bancnotă şi, râzând, a răspuns:

— Eu aşa cred, domnişoară.

’

Au târât covorul până la lift, prea concentraţi la ceea ce făceau ca să mai fi simţit vreo strângere de inimă. A existat un moment alarmant, în timp ce trăgeau covorul afară din lift, jos, la parter, când s-au întâlnit cu o locatară în vârstă, care aştepta să urce în ascensor. Juliet a rostit veselă:

— Bună seară, noi tocmai ducem covorul ăsta la sora lui Cyril, adică el, ca dar de nuntă.

{Dacă spui o minciună şi aşa mai departe.) Cyril a pufnit

într-un râs isteric. Femeia a păşit în lift, abia aşteptând să scape de ei. Credea probabil că cei trei indivizi ciudati erau beţi.

— Îmi pare rău, s-a scuzat Cyril faţă de Godfrey. Dar efectiv nu m-am mai putut abţine. Domnişoara Armstrong minte cu atâta naturaleţe, încât m-a luat prin surprindere.

Godfrey l-a bătut amical pe umăr, spunând:

— Nu te frământa, băiete.

Covorul în care era înfăşurată Dolly a fost proptit pe scaunul din faţă al maşinii. Era singura modalitate – şi încercaseră deja câteva – în care încăpea. Cyril şi Juliet s-au aşezat în spate, cu Lily între ei. Căţeluşa a amuşinat nervoasă covorul şi pe urmă nu a mai avut nicio treabă cu el. Un câine simte mirosul morţii, presupunea Juliet.

Godfrey ştia să şofeze, ceea ce era un noroc, întrucât nici Cyril, nici Juliet nu ştiau să conducă. A pornit motorul şi a zis:

— La drum.

La fiecare viraj, Dolly se înclina un pic, de parcă ar fi fost încă vie în covorul ei. Din nou, ca şi în Bloomsbury, Juliet avea sentimentul că lua parte la o farsă, deşi nu era nimic amuzant în tot ce se întâmpla acum.

— Unde mergem, de fapt? a întrebat Cyril, ţinând de covor, în timp ce virau strâns în Park Lane.

Godfrey era un şofer surprinzător de aventuros.

— Ladbroke Grove, a spus Juliet.

*

Godfrey dăduse un telefon. Juliet nu ştia cui şi se întreba dacă nu era vorba cumva despre bărbatul cu guler de astrahan. Indiferent cine o fi fost, cert era că persoana respectivă avea multă influenţă, întrucât doi bărbaţi în combinezoane de protecţie îi aşteptau deja când au ajuns la firma de pompe funebre din Ladbroke Grove, unde

patronul însuşi i-a primit în casa mortuară. Bărbaţii în combinezoane de protecţie au cărat-o pe Dolly înăuntru, cu uzualele îndemnuri folosite de muncitori când mută mobilierul – „Ai grijă, Sam“, „Fereşte în capăt, Roy“ şi aşa mai departe. Niciunul dintre ei nu a pus vreo întrebare şi nici nu s-a arătat cumva surprins de livrare, ceea ce a făcut-o pe Juliet să se întrebe cu ce se ocupau în restul timpului aceşti bărbaţi în combinezoane de protecţie (şi patronul firmei de pompe funebre, de asemenea, dacă se gândea bine). Era asta meseria lor – înlăturarea discretă a cadavrelor provenite din omoruri?

Juliet nu voia să vadă cum era deschis coşciugul bietei Beatrice sau cum era pus înăuntru trupul neînsufleţit al lui Dolly, însă a rămas totuşi acolo, ca o observatoare mută. Exista ceva de-a dreptul grotesc în toată această acţiune, chiar dacă ideea fusese a ei. Dib a fost aşezat înăuntru ultimul, iar Godfrey a zis:

— E ca la faraonii din Egipt, care plecau pe lumea cealaltă însoţiţi de diverse lucruri în mormânt. Mumii de pisici şi aşa mai departe.

Au urmărit totul, până când capacul a fost pus peste sicriu şi s-a bătut ultimul cui. Înmormântarea urma să aibă loc a doua zi dimineaţa.

— Nimeni nu va şti de ceva supărător aici, a spus Godfrey.

Dar noi vom şti, se gândea Juliet.

*

L-au dus pe Cyril acasă cu maşina, tocmai în Rotherhithe, prin bezna camuflajului, ceea ce a fost o adevărată performanţă din partea lui Godfrey. Era trecut de ora trei noaptea când l-au lăsat în faţa locuinţei bunicii lui. Drept alinare, Cyril a luat-o cu el pe Lily. După ce au aşteptat ca băiatul să intre cu bine în casă, Godfrey a spus:

— Domnişoară Armstrong, vrei să vii la mine acasă, în Finchley? Cred că ar trebui să ne asigurăm că vom şti să spunem amândoi aceeaşi poveste.

— Adică să ne punem de acord variantele?

— Exact.

*

O splendidă auroră lumina deja cerul când au ajuns să parcheze în faţa casei lui Godfrey, în Finchley. O nouă zi, însă pentru ei era de fapt încă ziua dinainte.

O hortensie mare creştea lângă poartă, dar nu înflorise încă. Godfrey a spus – pe un ton dezinvolt, de parcă nici n-ar îi căsăpit amândoi cu sânge rece o femeie, nu demult.

— Dacă nu intervii în creşterea ei, hortensia face flori roz. Dacă vrei ca florile să fie albastre, şmecheria este să pui câţiva penny în sol. Nişte smocuri de iarbă şi boabe de cafea sunt, de asemenea, o idee, a adăugat el. Hortensiile preferă solul acid.

— Oh, a făcut Juliet.

Chiar îi dădea sfaturi de grădinărit? Dar, în fond, nu asta însemna să te comporţi absolut normal?

Pe uşa de la intrare, exista un ciocănel de alamă în formă de cap de leu. Uşa propriu-zisă era din stejar. Câtă respectabilitate solidă!

Când Godfrey a descuiat uşa, Juliet a simţit un miros de Mansion House şi Brasso[52].

J

— Ah, a fost femeia la curăţenie, a spus Godfrey, păşind peste prag şi amuşinând aerul ca un câine cu nasul fin.

A atârnat mantoul lui Juliet într-un dulap din hol. Soţia lui – „Annabelle“ – era plecată în vizită la mama ei, a spus el. Annabelle! Ce intim i se părea să îi ştie numele. Juliet îşi imagina şiraguri de perle, pantofi, cumpărături în Londra la

[52] Denumiri comerciale (ceară pentru lemn şi, respectiv, soluţie pentru lustruit metale).

„magazine“, urmate de un dejun la restaurantul Bourne & Hollingsworth.

— Vino în salon, a chemat-o Godfrey, iar Juliet s-a conformat ascultătoare.

— Ia loc, te rog, a spus el, indicând o sofa imensă – nu tapiţată cu damasc de culoarea somonului, ci cu o stofă rezistentă de lână.

Sofaua era mare cât o barcă. Plutesc, se gândea Juliet, în Finchley.

— Vreţi să vă aduc o cană de ceai, domnişoară Armstrong? V-ar prinde bine? A fost pentru noi un şoc cam mare.

— Mulţumesc, da.

— Poate aveţi nevoie să folosiţi... (o mică ezitare) instalaţiile sanitare, domnişoară Armstrong?

— Nu, mulţumesc, domnule Godfrey.

— Aveţi o... a zis el, oprindu-se şi arătând spre mâinile ei.

Avea încă sânge pe mâini, ruginiu deja acum. Pieliţele din jurul unghiilor aveau o crustă de sânge uscat.

— Sus, pe scări, prima încăpere pe stânga. Din păcate, nu avem toaletă la parter.

În baia răcoroasă, prosoapele erau proaspăt spălate şi împăturite, iar săpunul mirosea a frezii. Ambele lucruri păreau să confirme existenţa lui Annabelle. La fel şi plapuma de satin roz de pe pat, împreună cu veiozele cu abajururi din pergament înflorat, pe care Juliet le-a zărit prin uşa deschisă de la dormitor. Când s-a spălat cu săpunul mirosind a frezii, apa care se scurgea de pe mâinile ei era roz de la sângele lui Dolly.

Coborând la parter, Juliet l-a auzit pe Godfrey trebăluind încă prin bucătărie. În mod surprinzător, părea foarte familiarizat cu domeniul lui Annabelle.

În salon, nu se vedeau nicăieri fotografii, ci doar două

acuarele anodine pe perete. Câteva scrumiere, o brichetă mare, un suport de lemn pentru chibrituri. Un radio Murphy. Ziarul *The Times* zăcea desfăcut pe o măsuţă joasă. Godfrey stătuse aici, probabil, în dimineaţa precedentă, citind despre Dunkerque, fumând ţigări cu miros aspru, cum îi plăceau lui. Într-o scrumieră de lângă ziar, era un muc de ţigară strivit. Femeia care făcea curăţenie nu făcuse treaba prea bine, s-a gândit Juliet.

Într-un final, Godfrey s-a întors, cărând o tavă. A turnat ceai şi i-a dat lui Juliet o ceaşcă plină.

— Două cuburi de zahăr, am nimerit, aşa-i, domnişoară Armstrong?

Au băut ceaiul în tăcere.

După mult timp, exact când Juliet se temea să nu aţipească, Godfrey s-a dezmorţit şi a spus:

— Cred că ar trebui să o ţinem prezentă pentru o vreme – până să o radiem din poveste.

— Pe Dolly? Da, a zis Juliet. Bună idee.

*

Pe durata scurtului interval rămas din noapte, Juliet a rămas pe sofaua din livingul lui Godfrey Toby, după ce refuzase politicos propunerea lui de a folosi dormitorul de oaspeţi. I s-ar fi părut ciudat să se culce în camera de lângă dormitorul lui şi să şi-l imagineze de cealaltă parte a peretelui, îmbrăcat în pijama sub plapuma de satin roz. De altfel, şi el a părut să răsufle uşurat când ea a ales să doarmă pe stofa solidă de pe sofa.

După două ore, când s-a trezit din somn, l-a văzut pe Godfrey (complet îmbrăcat, slavă Domnului) stând în picioare lângă sofa cu o altă cană şi farfurioară în mână, ca un majordom răbdător.

— Ceai, domnişoară Armstrong? a spus el, aşezând cu grijă ceaşca şi farfurioara pe măsuţa joasă, de parcă s-ar fi temut să nu trezească pe altcineva din casă, deşi o

asigurase când veniseră că nu mai era nimeni acasă.

— Două cuburi de zahăr, a surâs el, cunoscând deja gusturile ei în materie de dulce.

S-a dus înapoi la bucătărie, de unde Juliet l-a auzit fluierând o melodie, care semăna foarte mult cu *Thanks for the Memory.* Poate nu tocmai cel mai adecvat cântec pentru dimineaţa de după un omor. S-a întors cu o farfurie de pâine prăjită şi a spus vesel:

— Unt adevărat. Sora Annabellei locuieşte la tară. Din păcate, ultimul borcan de dulceaţă de portocale l-am terminat acum câteva săptămâni.

După aceea, a condus-o pe jos până la staţia de metrou, de unde Juliet a luat trenul pe linia Northern până la King's Cross, apoi un alt tren pe linia Metropolitan până la Baker Street, şi în sfârşit trenul pe linia Bakerloo. A aţipit pe al treilea tronson al călătoriei şi ar fi dormit în continuare dacă nu ar fi trezit-o un bărbat la Queen's Park, spunând:

— Scuzaţi-mă, domnişoară, m-am gândit să nu rataţi cumva statia unde vreţi să coborâri.

J J»

Era un tip cumsecade, cu cizme mari de muncitor şi cu mâinile unsuroase de ulei.

— Am ieşit din tura de noapte, a spus el guraliv după plictisul unei nopţi lungi, se părea. În drum spre serviciu? a întrebat el când au coborât amândoi din tren la Kensal Green.

— Nu, la o înmormântare, a zis ea, deşi informaţia nu l-a pus pe fugă, aşa că a început să se teamă că voia poate să o agaţe, însă la poarta cimitirului tipul şi-a scos pălăria respectuos şi a spus:

— Mă bucur că am stat de vorbă, domnişoară – şi

’ „şi-a văzut tacticos de drum.

*

Intenţionase oricum să vină aici pentru Beatrice, ca o

mărturie, fie şi în tăcere, a vieţii ei pe pământ, însă acum avea posibilitatea să se asigure că şi tovarăşii nefireşti ai micuţei slujnice aveau să plece în cârca ei pe lumea cealaltă, fără să trezească vreo suspiciune.

MI5 plătise pentru înmormântarea lui Beatrice, deşi a fost ceva foarte sumar şi simplu, nu cu mult mai bine decât la un cerşetor, iar singurele persoane de-acolo au fost Juliet şi, spre groaza ei cumva, detectivul înalt.

— Domnişoară Armstrong, a spus el, săltându-şi pălăria pe creştet. Văd că circuli destul de mult pentru o persoană care a murit. Sunt surprins să te văd aici.

— Am simtit o conexiune ciudată – ştii, felul cum am fost confundate una cu cealaltă.

— Văd că fata noastră are un nume acum.

— Da, Ivy. Ivy Wilson.

— A identificat-o sora ei, parcă. Şi, totuşi, sora ei nu e aici. Ciudat, nu crezi?

— Da. Poate.

— E dificil să fii în două locuri simultan, presupun, a zis el.

Ce voia să spună cu asta? Juliet s-a uitat pătrunzător la el, însă el privea nevinovat spre cer.

În ciuda pâinii prăjite cu unt pe care o mâncase în Finchley (şi care fusese delicioasă), Juliet se simţea ameţită din cauza lipsei de somn atunci când a ajuns pe marginea mormântului supraaglomerat al lui Beatrice. Beatrice, Dolly, Dib, o încărcătură suficient de grea, cât să scufunde luntrea barcagiului, se gândea ea.

— Te simţi bine? a întrebat-o detectivul înalt, în timp ce plecau de la groapă, după cel mai scurt ritual funerar cu putinţă. Eşti cam palidă, domnişoară Armstrong. Mi-a fost teamă să nu cazi în mormânt, adineaori.

— Oh, nu, pe cuvânt, mă simt foarte bine, l-a asigurat ea. (S-a agăţat de cea mai apropiată scuză care i-a venit în

minte.) Logodnicul meu, Ian, ştii, e în Marină. Pe HMS *Hood.* Mă frământ pentru el.

Eroare! Se confundase cu Iris. Era de aşteptat să se întâmple până la urmă, presupunea ea. Dar conta? Mai conta ceva de fapt?

Era o dimineaţă frumoasă, totuşi. Păşind pe aleea cimitirului, un pom înflorit şi-a scuturat petalele peste părul lui Juliet, iar poliţistul înalt le-a dat la o parte cu delicateţe, spunând „Ca o mireasă“. Juliet s-a înroşit, în ciuda împrejurărilor nefericite. Dar în fond aşa era în viaţă, nu? — flori printre morminte. „în cursul vieţii, moartea ne înconjoară.“ Şi aşa mai departe.

*

A ajuns în Dolphin Square exact înainte de ora prânzului. În apartament, nu era nici ţipenie. Trecuseră trei zile de când nu-l mai văzuse nimeni pe Perry, iar Juliet se întreba dacă era cazul să se îngrijoreze deja. Pesemne că era ocupat, într-un fel sau altul, cu evacuarea. Se întreba ce avea să-i spună apropo de lipsa cămăşii şi a cuverturii croşetate de pe pat. Cu cămaşa, era simplu – s-a pierdut la spălătorie –, însă absenţa cuverturii avea să fie mai greu de explicat. Nu ar fi mai bine, îi spusese ea lui Godfrey seara trecută, în Finchley, dacă ar da lucrurile pe faţă, pur şi simplu? Dolly îi atacase, ei făcuseră front comun ca să se apere şi, din nefericire, ea murise.

— La noi există încă domnia legii, nu? Nu e asta diferenţa dintre noi şi duşman?

O anchetă judiciară cu uşile închise, şi toţi ar fi exoneraţi de orice vină. În fine, probabil că nu era chiar aşa de simplu, nimic nu era vreodată simplu, de fapt. Godfrey a râs pe neaşteptate şi a spus:

— Dar imaginează-ţi câtă hârţogărie, domnişoară Armstrong.

Desigur, el proteja operaţiunea. Juliet se întreba dacă

peste ani, privind retrospectiv, li s-ar mai fi părut totul atât de crucial încât să necesite o jertfa omenească.

*

Alleyne nu pleca însă, aparent interesat de conversaţie.

— Şi prietenul nostru Godfrey? a spus el. El ce mai face?

— Nimic de raportat aici, domnule.

— Şi totuşi un curier mi-a adus un bilet, în care spuneai că vrei să „discuţi“ cu mine.

Oh, Doamne Dumnezeule, se gândea Juliet. Uitase complet de biletul acela, uitase că plănuise să dea în vileag rendez-vous-urile lui Godfrey cu bărbatul cu guler de astrahan. Nu avea de gând să facă asta acum. Erau prea complici în oroarea celor întâmplate – mânjiţi de sânge –, încât să se mai trădeze vreodată unul pe celălalt pentru păcate mai mici.

— Ceai, domnule, a spus ea.

— Ceai?

— Ceai. Ceaiul care ni se dă este îngrozitor de prost.

— Aş vrea să îţi reamintesc că suntem în timpul războiului, domnişoară Armstrong.

— Aşa îmi spune toată lumea, însă o operaţiune funcţionează cu ceai.

J

— O să văd ce pot face. Dar ştii cum se spune, serviciu contra serviciu. Încearcă, te rog, altă dată să nu mă mai faci să pierd timpul degeaba, domnişoară Armstrong.

— Scuze, domnule.

— Apropo, dacă vrei să ştii, criza guvernamentală s-a încheiat. Halifax a fost suntat de Churchill. Nu vom face pace. În schimb, vom continua bătălia noastră pentru libertate, a spus el pe un ton donquijotesc, amuzat chiar.

— Da, domnule, ştiu. Cum rămâne cu trupele noastre?

— Facem eforturi extraordinare pentru a le scoate din

Franţa.

J

— Sunt atât de multe.

— Aşa e, a zis el şi a ridicat din umeri.

Lui Juliet nu i-a plăcut gestul lui.

— Şi Nelly Varga, domnule?

— Cine?

— Stăpâna lui Lily. Câinele, a zis ea, arătând-o pe Lily sub birou.

Alleyne s-a uitat la câine, nedumerit câteva clipe, iar pe urmă a zis:

— Oh, ăsta. Nu, nimic.

Fusese foarte important şi acum nu mai era, dar aşa era în război, presupunea Juliet.

Alleyne s-a uitat prin cameră – părea întruchiparea nonşalanţei înseşi – şi a spus:

— Lipseşte ceva din cameră? Nu exista înainte un covor aici?

— Ba da, domnule. E dat la curătat. Am vărsat eu cerneală pe el.

Bărbaţii în combinezoane de protecţie îi scăpaseră de covor, împreună cu cuvertura pătată de sânge.

Beethoven se cuminţise şi revenise la locul lui obis-

> > nuit pe secreterul cu rulou. Mângâindu-l pe zulufii răvăşiţi, Alleyne a spus:

— Crezi că e făcut după modelul viu? Sau când era mort?

— N-am idee, domnule.

— Bun, trebuie să plec, a zis el, dar s-a oprit la uşă, cu acelaşi artificiu deosebit de iritant. Am auzit că ai fost

la o înmormântare în dimineaţa asta.

— Da. La Beatrice Dodds, slujnica doamnei Scaife. Au îngropat-o sub un nume fals. Ivy Wâlson. M-am dat drept

sora ei.

— Mm, a făcut Alleyne, fără nici măcar să catadicsească să pară interesat de spusele ei.

— Presupun că nu a fost prins nimeni – pentru uciderea ei, domnule?

— Nu, şi nici nu cred că va fi prins vreodată vinovatul. A fost o părticică din ceva mult mai mare. Suntem în timpul războiului.

— Da, domnule. Aţi mai spus asta.

— Bun, da, a zis Alleyne. Ţine-mă la curent.

— Cu ce?

— Cu orice, domnişoară Armstrong. Cu orice.

*

— Domnişoară?

— Cyril. Salut.

— Cine era tipul cu care m-am întâlnit pe scări, domnişoară?

i

— Oliver Alleyne. Şeful lui Perry.

— *Şeful* domnului Gibbons, domnişoară? În mintea mea, *el* e şeful.

— Bănuiesc că există multe ranguri deasupra domnului Gibbons, Cyril. MI5 seamănă cu ierarhia îngerilor. Mă îndoiesc că noi îi vom întâlni vreodată pe cei de la vârf – heruvim, serafim şi aşa mai departe.

— Da, dar domnul Alleyne suspectează ceva, domnişoară? Ştiţi dumneavoastră... despre ce.

— Nu, nu cred. Nu trebuie să ne îngrijorăm.

Şi a revenit la transcriere, cu inima şi mai grea decât înainte.

(cont.) Vocile au dispărut. Defecţiune tehnică, două minute fără înregistrare.

G. (Câteva cuvinte inaudibile) Ce-a fost asta – ceva despre ura împotriva evreilor?

D. Sunt pline autobuzele de ei. Cred că ea era în Golders Green, locul unde se adună ei (trei sau patru cuvinte de neînţeles). În masă (? trei cuvinte imperceptibile din cauza lui DIB). O femeie, cunoştinţă a mea, mi-a povestit că era odată într-un autobuz şi acolo, pe platformă, era un evreu, care discuta cu cineva de pe trotuar şi ocupa tot locul, dar s-a urcat la un moment dat o fată voinică şi l-a împins de-acolo!

(Râsete)

G. L-a împins jos din autobuz?

(Pauză de biscuit)

Totul era o plăsmuire, evident. Cuvintele lui Dolly fuseseră rostite, de fapt, de Betty. Era transcrierea întâlnirii care avusese loc imediat după acel grand-guignol cu uciderea lui Dolly. Betty fusese, pur şi simplu, ştearsă din această înregistrare, iar Dolly fusese substituită în locul ei. Pentru autenticitate, Juliet îl băgase şi pe Dib. *{Detaliile sunt totull)* în această nouă viaţă de apoi, Juliet îi acordase privilegiul de a avea numele scris cu litere mari.

Poate avea să servească drept un alibi. *Dar cum am fi putut noi să o omorâm pe Dolly Roberts, când ea era teafără şi nevătămată în acea seară, vorbind despre evrei şi cerneală invizibilă? Trebuia* să distrugă discul, astfel încât să rămână doar transcrierea propriu-zisă, pentru eventualitatea în care cineva ar vrea să asculte şi s-ar întreba de ce Dolly îşi luase subit un accent din Essex. Dar, în fond, singura persoană care asculta vreodată înregistrările era Juliet. Oricum, nu strica să distrugă dovada.

Juliet i-a sugerat lui Cyril să ia masa de prânz împreună cu ea în restaurantul de la parter. Erau amândoi vlăguiri după atâta dramatism.

— Au astăzi şi plăcintă cu carne de miel, cum îţi place ţie, i-a spus ea. Deşi nu ştiu cum de pot numi asta „miel“.

Nu e genul de carne care să fi văzut vreodată o oaie.

Au ajuns înapoi în apartament abia după ora două. Victor trebuia să vină la cinci.

— Deci noi chiar ne vedem de lucru ca de obicei? a spus Cyril.

— Ce altceva am putea face?

Tocmai se apucaseră de treabă din nou – Juliet la transcrieri, în timp ce Cyril se oferise să inspecteze atent apartamentul pentru eventuale urme de sânge –, când s-a auzit un ciocănit la uşă, foarte sonor şi hotărât. Deschizând, Juliet s-a trezit faţă în faţă cu doi ofiţeri de la Secţia Specială, aceiaşi care îl căutaseră pe Perry în urmă cu câteva zile. Doi poliţişti în uniformă stăteau la spatele lor. Unul dintre detectivi ţinea în mână o hârtie oficială, după cum arăta. Un mandat de arestare, şi-a dat seama Juliet. Gata, se aflase totul. Ştiau de Dolly şi veniseră să-i aresteze. Juliet se speriase şi tremura atât de rău, încât se temea să nu o lase picioarele.

— Îl căutăm pe domnul Gibbons, a spus unul dintre detectivi.

— Pe Perry? a rostit Juliet cu vocea gâtuită.

— Peregrine Gibbons, da.

Veniseră aici după Perry, nu după ea şi Cyril.

— Nu ştiu unde e. (Răsufla atât de uşurată, încât de bucurie l-a dat de gol pe Perry): Ar putea fi oriunde – la Whitehall, la Scrubs. Are o locuinţă în Petty France. Vă dau adresa.

Au plecat nemulţumiţi. Cyril a zis:

— Am crezut că o să vomit. Am crezut că au venit să ne umfle pe noi. Ce treabă credeţi că aveau cu domnul Gibbons? Păreau foarte gravi.

— Aveau un mandat de arestare.

— Fir-ar să fie de porcărie, domnişoară. Pe numele domnului Gibbons? Dar de ce? Credeţi că l-au prins în

chestia cu Clubul Dreptei? Credeţi că e unul dintre ei?

— Sinceră să fiu, nu ştiu, Cyril.

Din nou, ciocănea cineva la uşă. Juliet simţea că o lasă nervii, dar pe urmă şi-a dat seama că era bine cunoscutul semnal *tac-a-tac, tac-a-tac-TAC* al lui Godfrey.

— Sunt în trecere, i-a spus el lui Juliet când a deschis uşa. Trebuie să vină Victor.

— Ştiu.

— Voiam doar să verific dacă dumneata şi Cyril sunteţi în regulă.

— Da, domnule Toby. Suntem în regulă.

Ce alt răspuns putea să-i dea? Chiar aşa?

*

— S-a întâmplat ceva cu Perry? l-a întrebat Juliet pe Hartley.

— Ce să se întâmple?

— Nu ştiu, dar nu l-am mai văzut de câteva zile. Am crezut că era -eva legat de Operaţiunea Dynamo, însă au venit de la Secţia Specială să întrebe de el. Cred că aveau un mandat de arestare. Parcă aveai prieteni în Secţia Specială, nu?

— Eu am prieteni peste tot, a spus el sumbru. Nu ştii, aşa-i? Nu, bineînţeles că nu ştii. Eşti foarte naivă în anumite privinţe. A fost arestat pentru *cottaging.*

Cottaging[53]*?* Ce naiba mai era şi asta? Suna de-a dreptul fermecător. Juliet şi-l imagina ca aievea pe Perry, pasionat cum era de expediţii, vizitând case frumoase la ţară, inventariind şi evaluând calităţile fiecăreia – acoperiş de stuf, pereţi de lemn, o boltă de trandafiri în jurul uşii, flori roşii pe araci de fasole verde în grădini, apoi...

— Nu e ce crezi tu, a spus Hartley.

---

[53] Raporturi sexuale între bărbaţi în locuri publice, cum ar fi toalete etc. În engl., *cottage* – casă la ţară, vilă etc.

— Atunci, ce e?

— „Importunarea bărbaţilor în scopuri imorale“, asta este acuzaţia. Oameni care se duc special în toaletele publice, înţelegi... Chiar trebuie să îţi explic totul mură-n gură?

Da, a trebuit.

Hartley a spus:

— A căzut în dizgraţie în ochii ştabilor de la putere, deşi, bineînţeles, jumătate dintre ei sunt invertiţi sau au o conduită deviantă, într-un fel sau altul. Mie, personal, nu-mi pasă nici cât negru sub unghie cine şi cui ce îi face. Şi toată lumea ştia.

— Toată lumea, în afară de mine.

*

— Tu ştiai? a întrebat-o ea pe Clarissa.

— Oh, scumpete, dar toată lumea ştie că Perry Gibbons e gay. Credeam că ai înţeles. Jumătate dintre bărbaţii pe care îi cunosc sunt gay. Sunt nişte oameni atât de amuzanţi – în fine, poate nu Perry, dar ştii ce vreau să spun. Şi, de fapt, în cazul lui Perry – slujba pe care o are îl face vulnerabil. Mă refer la şantaj şi aşa mai departe. Totul este să nu fii prins, bineînţeles. Dar pe el l-au prins.

*

A venit în Dolphin Square ca să îşi ia la revedere.

— Te voi părăsi, din păcate, domnişoară Armstrong, a spus el.

Juliet era singură în apartament, dar niciunul dintre ei nu a pomenit despre „dizgraţia“ lui. Juliet nu se simţea în stare să-l ierte – se folosise de ea ca să se deghizeze în ochii lumii, purtând-o ca un accesoriu la braţul lui. Juliet era încă şocată după moartea lui Dolly, iar din acest motiv, probabil, nu era capabilă de compasiune faţă de el, deşi de fapt tot ceea ce se întâmplase ar fi trebuit să o facă mai înţelegătoare. În fond, nici ea nu era complet nevinovată la

capitolul nelegiuiri.

Nu mergea la închisoare şi nici nu era dat în judecată – acuzaţiile împotriva lui au fost abandonate discret. Cunoştea mulţi oameni şi toţi aveau secrete, iar el le ştia. Urma să lucreze la Ministerul Informaţiilor.

» J

— Surghiunit pe cercul exterior al infernului, a spus el.

*

Oficial, Oliver Alleyne a devenit ofiţerul supervizor al lui Godfrey, însă îl vedeau foarte rar, aşa că au continuat să lucreze fără vreo supraveghere reală. Alleyne îşi pierduse interesul în coloana a cincea şi, implicit, în treburile lui Godfrey. Îşi găsise alte lucruri mai importante de făcut.

La două săptămâni după Dunkerque, Alleyne a trimis un bilet printr-un curier. Nelly Varga reuşise să se îmbarce pe una dintre navele participante la Operaţiunea Ariei, care evacuau trupe şi civili rămaşi mult mai spre sud. Nelly murise împreună cu alte câteva mii de persoane, când vasul *Lancastria* fusese atacat în zona Saint-Nazaire şi se scufundase. „Prin urmare, câinele ăla este al tău, doar dacă nu vrei să te scap eu de el“, i-a scris Alleyne.

*

Ei şi-au văzut de treabă mai departe. Informatorii veneau în Dolphin Square. Godfrey discuta cu ei. Cyril îi înregistra. Juliet transcria conversaţiile lor. Se întreba dacă acum mai citea cineva transcrierile. Godfrey le-a spus informatorilor care o cunoşteau pe Dolly că aceasta se mutase în Irlanda, însă în transcrieri rămânea încă prezentă, ca o fantomă, fiindcă dintr-un motiv sau altul Juliet nu putea să o dea uitării şi continua să inventeze cuvinte pentru ea, inaudibile sau nu, poate. Dib continua să latre în existenţa lui spectrală. Godfrey, de asemenea, o ţinea în viaţă pe Dolly, menţionând-o în rapoartele lui. Cyril îi scria numele pe graficul întâlnirilor săptămânale. Dolly s-

a dus la Coventry după bombardament şi a raportat că moralul era „foarte scăzut“. A recrutat câţiva „oameni“ şi a pregătit multe hărţi, care nu prea foloseau la nimic. De faţadă, totul. Ficţiunea şi realitatea s-au contopit. Diferenţa era, de fapt, foarte mică între „Dolly în viaţă“ şi „Dolly moartă“. Nu şi pentru Dolly însă, desigur.

*

Dar ororile nu s-au terminat, tot ce putea fi mai rău abia avea să urmeze. Timpul trece repede în vreme de război. Imediat după Dunkerque, Bătălia pentru Anglia s-a desfăşurat vara deasupra şesurilor din Kent, iar peste câteva săptămâni începuseră deja bombardamentele fulger asupra Londrei.

Russian Tea Room, doamna Ambrose, doamna Scaife, chiar şi Beatrice şi Dolly, totul s-a şters din memorie, sub impactul unor evenimente mai sfâşietoare. Atuul supravieţuirii a scos din joc memoria. A trebuit înfruntat un măcel mai teribil decât moartea lui Dolly.

Iris, de asemenea, a intrat şi ea în umbra uitării, deşi Juliet, punându-se fugitiv în pielea vechiului ei alter ego, şi-a amintit de logodnicul acesteia, Ian, când crucişătorul HMS *Hood* a fost atacat în mai 1941. Aproape o mie cinci sute de oameni au pierit când nava s-a scufundat. Doar trei au scăpat cu viaţă; Ian nu era printre ei. Cu toate acestea, Juliet era convinsă că Ian murise vitejeşte.

MI5 a părăsit Scrubs după ce clădirile au fost bombardate, iar majoritatea fetelor care lucrau în birouri s-au mutat în Blenheim Palace. Operaţiunea Godfrey, însă, a rămas în Dolphin Square. Toţi trei aveau senzaţia că fuseseră omişi, ba chiar uitaţi acolo. În Dolphin Square, aveau propriile adăposturi antiaeriene, lucrători ARP[54] şi

[54] Acronim pentru „Air Raid Precautions“ – organizaţii şi măsuri de apărare civilă împotriva raidurilor aeriene din Londra în al Doilea Război Mondial.

posturi de prim ajutor. Ansamblul arhitectonic se putea lăuda cu o autonomie admirabilă. A fost bombardat de multe ori. Juliet fusese de serviciu în echipa de pază contra incendiilor, în zona Pimlico, în septembrie 1940, ceea ce a fost norocul ei, întrucât unul dintre adăposturi a fost lovit direct de o bombă şi mulţi oameni au fost îngropaţi sub dărâmături. A fost singura bombă din perimetrul ei vital. Un lucru înspăimântător.

Clarissa a murit în bombardamentul de la Café de

Paris. Domnişoara Dicker a venit în Dolphin Square ca să o anunţe pe Juliet personal.

— Îmi pare nespus de rău – era prietenă cu dumneata, nu-i aşa, domnişoară Armstrong? Vrei, te rog, să ne faci serviciul de a o identifica?

Şi aşa Juliet s-a dus din nou la Morga Publică din Westminster, unde identificase cadavrul lui Beatrice. Fusese atât de liniştit totul atunci, iar acum era plin de morţi şi sânge.

— Ai noroc, a rămas întreagă toată, a spus nepăsător un asistent, în timp ce o acoperea la loc cu cearşaful. Au fost mădulare şi capete peste tot aici.

Când ştia că nu se uita nimeni, Juliet a luat colierul de perle de pe superbul gât de lebădă al Clarissei, iar când a ajuns acasă, l-a spălat de sânge şi şi l-a pus la gât. Şiragul îi stătea destul de sus pe gât – un călău ar fi putut să-l ia drept reper ca să îi reteze capul. Nu simţea nicio remuşcare. Avea convingerea că era un dar pe care ea i l-ar fi oferit bucuroasă.

Cyril şi redutabila lui bunică au scăpat cu viaţă în perioada cumplitelor bombardamente din East End, însă au murit în martie 1945 – au avut soarta crudă de a fi ucişi aproape de sfârşitul războiului –, în timpul atacului cu rachetă în Smithfield Market. Bunica lui îl rugase să meargă cu ea în oraş, auzise că aduseseră iepuri la piaţă.

Operaţiunea din Dolphin Square luase sfârşit deja, desigur, în noiembrie 1944. Godfrey a fost mutat la Paris, ca să interogheze ofiţeri germani luaţi prizonieri. Cineva spunea apoi că era la Nürnberg; după aceea, a dispărut. Juliet a fost repartizată în altă parte. Miles Merton a luat-o ca secretară, o funcţie pe care a ocupat-o până la încheierea războiului, iar apoi, la fel ca atâţia alţii, a fost concediată din serviciile secrete, fără multe formalităţi. Şi-a găsit refugiul în Manchester şi BBC.

Despre Giselle nu s-a mai auzit niciodată nimic. Odată, după mulţi ani de atunci, Juliet a avut impresia că o vede mergând pe Via Veneto. Era îmbrăcată foarte elegant şi însoţită de doi copii, însă Juliet nu a urmărit-o, fiindcă i se părea atât de improbabil, şi oricum nu voia să fie dezamăgită de adevăr.

Lily a fugit şi s-a pierdut în timpul bombardamentelor, îngrozită de zgomot. Juliet ieşise cu ea în Hyde Park când au început să sune sirenele, surprinzător de devreme. Au urmat imediat bubuiturile înspăimântătoare ale tunurile antiaeriene, de care biata căţeluşă se speria întotdeauna. Fusese fără lesă, iar până ca Juliet să o poată opri, Lily a ţâşnit din loc şi a dispărut.

Multă vreme după aceea, Cyril şi Juliet au fabulat împreună, închipuindu-şi o viaţă mai frumoasă acum pentru Lily – o casă mare în Sussex, multe oase cu carne de ros, copii cu care să se joace. Refuzau să creadă că trupul ei micuţ zăcea strivit undeva sub moloz sau că Lily rătăcea pierdută pe străzi, singură şi speriată. După moartea lui Cyril, Juliet a continuat de una singură jocul plăsmuirilor, doar că acum Lily şi Cyril erau din nou împreună, jucându-se de-a aruncă-şi-prinde pe o peluză verde perfectă, înainte de a merge acasă, obosiţi, dar fericiţi, ştiind că îi aşteaptă o masă copioasă gătită de bunica. *Nu te lăsa furată de imaginaţie, domnişoară*

Armstrong. Dar de ce nu, când realitatea era atât de cumplită?

Şi asta a fost tot. Războiul lui Juliet.

*

Detectivul înalt a apărut la uşa ei într-o seară, după o săptămână sau două de când se întâlnise cu el în cimitirul Kensal Green. Nu-i dăduse adresa, însă era probabil în natura profesiei lui să ştie tot.

— Domnişoară Armstrong? a spus el. M-am gândit că ţi-ar plăcea să bei ceva.

A presupus că îi propunea să iasă amândoi la o tavernă, însă el a scos o sticlă mare de bere şi a zis:

— M-am gândit să o bem aici.

— Oh, a făcut ea.

— Pot să intru? a insistat detectivul înalt. („Şi, apropo, nu sunt chiar aşa de înalt“, a zis el. „Am un metru şi optzeci şi cinci, de fapt.“)

Avea şi un nume – Harry, un nume patriotic adevărat.

— Strigaţi în iureş: Dumnezeu cu Henric, cu Englitera şi cu Sfântul Gheorghe, a spus ea, iar el a râs şi a zis:

— La zidul spart daţi iureş iar, domnişoară Armstrong?

Iar ea s-a gândit: Slavă Domnului că a citit măcar ceva Shakespeare[55].

Pe urmă, detectivul înalt – sau Harry, cum trebuia probabil să se înveţe să-i spună – a tras-o în braţele lui puternice de detectiv şi, într-un interval de timp surprinzător de scurt, s-a dezbrăcat complet – entuziast ca un înotător dornic de a se arunca în mare –, înainte de a proceda la faptă, de parcă ar fi fost un sport. Harry a demistificat actul sexual, dându-i o tălmăcire absolut englezească a faimoasei *education sexuelle.* S-a dovedit că era într-adevăr o îndeletnicire asemenea hocheiului sau

[55] Cele două replici fac parte din solilocviul lui Henric al V-lea în piesa omonimă de William Shakespeare.

pianului şi că, dacă exersai suficient, puteai să devii surprinzător de priceput.

Bineînţeles, a durat doar câteva săptămâni. S-a înrolat voluntar în armată şi, deşi a primit vreo două scrisori de la el, sentimentele dintre ei s-au stins repede. După căderea Franţei, Franţa Liberă s-a mutat în Dolphin Square şi şi-a făcut cartierul general acolo, iar când a primit ultima misivă de la detectivul înalt, Juliet avea deja o aventură cu unul dintre ofiţerii francezi încartiruit! la uşa lor.

»

— Ooh la la, domnişoară, a zis Cyril.

1950

REGNUM DEFENDE[56]

Juliet avusese parte de o dimineaţă anostă, citind rapoartele profesorilor despre *Tracing History Backwards.* (Cum altfel să mergi pe urmele istoriei, dacă nu întorcându-te înapoi în timp? se întreba Juliet. Doar dacă nu erai o Casandra, poate!) Era un alt program al lui Joan Timpson, cu care acum se pricopsise ea. A răsuflat uşurată când Frăulein Rosenfeld, cu Langenscheidt-ul ei strâns la piept ca o platoşă, a intrat repede în biroul lui Juliet şi a spus că îl căuta pe „Bernard“.

— Bernard? a repetat politicoasă Juliet, foarte nedumerită.

— Domnul Prendergast.

Juliet nu se gândise niciodată că Prendergast avea şi un prenume.

— Nu, nu l-am văzut deloc azi, a zis ea. Pot să vă ajut eu

[56] în latină, „Apărarea Regatului“ – deviza MI5.

sau aveaţi nevoie de el în mod special?

— Oh, nu era nimic special, a spus Fräulein Rosenfeld, inrosindu-se.

*

Ia te uită, şi-a zis Juliet – Fräulein Rosenfeld şi Prendergast. Cine ar fi crezut?

*

Juliet s-a dus pe jos la Naţional Gallery şi şi-a mâncat sandviciul de prânz aşezată pe trepte, în timp ce, iară vreo tragere de inimă, încerca să dezlege careul de cuvintele încrucişate din *The Times.* Sandviciul conţinea o umplutură deprimantă din pastă de peşte, care ar fi oripilat-o probabil pe Elizabeth David – şi pe bună dreptate. Treptele de la Naţional Gallery ofereau un bun punct de observaţie pentru monitorizarea posibilei apariţii a unor unguroaice smintite.

În plus, ceaţa se ridicase peste noapte şi acum Juliet începea să vadă copacii un pic înmuguriţi, ba chiar, peste zgomotul traficului londonez, auzea cum păsările cântau de zor, chemând primăvara. Şi astea sunt zbârlite toate, se gândea ea.

S-a uitat la ceasul de la mână, apoi a împăturit ziarul, a dat firimiturile la porumbeii din Trafalgar Square şi a intrat în clădire.

Traversând sălile cufundate în linişte, a rămas neimpresionará de pereţii cu mucenici religioşi, răni sângerânde şi ochi ridicaţi în agonii imploratoare. Implacabila Anglie a veacului alXVIII-lea, cu caii, câinii şi costumele ei dichisite, s-a perindat pe lângă ea mai departe, la fel şi eleganţii aristocraţi francezi nebănuind că venea Teroarea peste ei. Juliet a trecut cu hotărâre pe lângă ei toţi. Avea un alt tel.

Rondul de noapte. Exista o banchetă în faţa tabloului,

unde Juliet a putut medita la ceea ce ei i se părea un exerciţiu în arta sumbrului – deşi poate tabloul, la fel ca orice altceva după război, trebuia pur şi simplu curăţat.

— Tenebrism, a spus Merton, aşezându-se lângă ea şi privind la tablou.

Erau ca doi credincioşi în biserică, ocupând întâmplător acelaşi şir de bănci. Rembrandt nu era pe gustul niciunuia dintre ei. Miles Merton era un admirator al lui Tiziano; Juliet rămăsese fidelă interioarelor sobre olandeze.

— Tenebrism? a repetat ea. Întunecime?

— Întuneric *şi* lumină. Sunt pereche, nu pot exista separat. (Jekyll şi Hyde, s-a gândit ea.) Chiaroscuro, dacă vrei, a spus el. *Tenebroşi* erau interesaţi de contrast. Caravaggio şi aşa mai departe. Rembrandt, desigur, era un maestru al tenebrismului. Am ales să ne întâlnim aici, fiindcă odată mi-ai spus că îl admiri pe Rembrandt în mod deosebit.

— Am mintit.

— Ştiu.

— Şi oricum, a spus Juliet, neizbutind să nu se enerveze pe Merton, acest tablou nu este un Rembrant; este o copie de Gerrit Lundens. *„Compania Căpitanului Frans Banning Cocq,* după Rembrandt“. Scrie acolo.

— Exact. Mi s-a părut că există o ironie încântătoare în toată povestea asta. Originalul este în Rijksmuseum, desigur. Este un tablou masiv – mult mai mare decât copia lui Lundens. Ştiai că, aproape de la bun început, pictura lui Rembrandt a fost decupată pentru a se potrivi într-un anumit loc din Primăria oraşului Amsterdam? Vandalism birocratic în slujba decoraţiunii interioare. Splendid! a murmurat el, aparent amuzat de idee.

Juliet a pus exemplarul ei din *The Times* între ei, pe banchetă. În ultima vreme, prefera să existe un spaţiu între ea şi Merton.

— Dar poate ceea ce *nu* ştii, a continuat el, este că o ironie şi mai delicioasă face ca reproducerea de Lundens să fi fost pictată înainte ca originalul să fie ecarisat de către onorabilii cetăţeni ai Amsterdamului. Şi, astfel, acum copia este singura noastră mărturie a felului cum arăta iniţial *Rondul de noapte,* adică aşa cum l-a vrut Rembrandt. Falsul, deşi nu aceasta a fost intenţia lui Lundens, este într-un fel mai adevărat decât tabloul autentic *Rondul de noapte.*

— De fapt, ce vrei să spui?

Merton a râs.

— Nimic. Şi totuşi atât de mult.

Au continuat să privească tabloul în tăcere.

— Ţi-a luat cam mult timp, a spus Merton într-un final. Începusem să cred că ai fugit în lume.

— Am avut câteva probleme.

A scos din poşetă biletul şi i l-a dat.

— Vei plăti pentru ceea ce ai făcut.

Merton s-a încruntat.

— Sunt urmărită.

Merton a tresărit circumspect, dar nu s-a uitat în jur.

— Aici? a întrebat el încetişor.

— Am crezut că e ceva sinistru, dar se dovedeşte că e doar un caz de morţi reînviati.

)»

— Morţi?

— Nelly Varga.

— Oh, *ea,* a zis el, părând deja mai liniştit. Dumnezeule, mi-aduc aminte de ea. Unul dintre primii noştri agenţi dubli. Dementă femeie. Cât tămbălău aputut să facă apropo de câinele ei.

— Mi s-a spus că s-a înecat când s-a scufundat vasul *Lancastria.*

— Da, noi aşa am crezut. Dar era haos la Saint-Nazaire. Un haos total. Niciun fel de listă de pasageri, evident. Femeia a venit înapoi aici, la un moment dat după război.

— Cu un bărbat?

— Soţul ei. Noul ei căţeluş, cred. L-a găsit într-un lagăr de refugiaţi în Egipt.

— Femeia asta vrea să mă ucidă.

— Vreun motiv în mod special?

— Eu am fost cea care am primit sarcina de a avea grijă de câinele ei.

— Oh, zău? N-am ştiut.

— Câinele a murit în „tura“ mea.

— Dar asta a fost demult, nu? a spus Merton.

— Nu şi pentru Nelly Varga. Admir cumva tenacitatea ei. Sau tenacitatea dragostei ei.

— De unde a ştiut de tine? Sau cum *tz-^gâsiti*

— Habar n-am, a zis Juliet. Poate că i-a spus careva.

— Eh, cine ar fi putut să facă asta?

Juliet a oftat.

— Uneori, ştii, am senzaţia că sufletul meu a fost confiscat.

— Oh, Juliet, a râs Merton, cât de absconsă devii. Ai probleme de conştiinţă?

— Zilnic, a răspuns ea, holbându-se cu amărăciune la tablou, înainte de a-şi reveni şi a spune: Trebuie să mă duc înapoi. Mă aşteaptă Henric al VIII-lea în Portland Place.

— Da, a zis Merton. Şi eu am un Uccello cu care»

trebuie să mă reacomodez. Păstrăm legătura.

— Nu! a mormăit ea. Nu vreau. S-a terminat, aşa ai spus.

— Am mintit.

i

— Eu nu mai fac chestia asta. Ai *spus* că, dacă mai fac şi acest ultim lucru, voi fi liberă complet.

Vorbea ca un copil bosumflat, simţea şi ea asta.

— Oh, draga mea Juliet, a râs el. Nimeni nu e liber niciodată. Chestia asta nu se *termină* niciodată.

*

Juliet a lăsat *The Times* pe banchetă când a plecat. Miles Merton a rămas unde era, ca şi cum ar fi fost pătruns de admiraţie pentru *Rondul de noapte.* După câteva minute, a luat ziarul şi s-a ridicat.

*

Ea se imaginase în rolul celei care vâna, Diana, dar s-a dovedit că, de fapt, era cerbul, încolţit de copoi. Ar fi trebuit să fiu mai prevăzătoare, se gândea ea.

Într-un moment de nebunie acută în seara trecută, crezuse că Dolly era cea care o hărţuia, însă şi-a venit în fire, rapid.

— Cine *eştlă* a întrebat ea silueta estompată care şedea pe întuneric în apartamentul ei. Ce vrei de la mine? a spus ea, cu Mauserul pregătit. Sunt gata să te împuşc, să ştii.

Şi apoi, aprinsă parcă de o mână nevăzută, lumina a revenit ca prin farmec, iar Juliet a putut vedea cine era musafirul ei nepoftit.

— Dumneata? a exclamat ea contrariată.

— Din păcate, da, domnişoară Armstrong. Pune, te rog, arma jos, să nu răneşti pe cineva cu ea.

*

— Suntem cu ochii pe dumneata de multă vreme, a spus bărbatul cu guler de astrahan la mantou.

Când curentul electric a repornit în apartamentul ei, Juliet l-a descoperit pe individ stând la masă cu o sticlă de whisky (sticla ei, a remarcat ea) şi două pahare. Paharul lui era pe jumătate gol, iar ea s-a întrebat oare de cât timp şedea omul acesta acolo pe întuneric. Întunericul avusese rostul de a crea un efect dramatic? Exista indubitabil o alură teatrală în persoana lui.

Nu purta mantoul cu guler de astrahan. Spre deosebire de Godfrey, el îşi cumpărase o haină nouă după război. I-a turnat şi ei whisky în pahar şi a spus:

— Stai jos, te rog, domnişoară Armstrong.

— Dumneata ai un nume? a întrebat Juliet.

El a râs.

— Nu prea. Nu un nume pe care să îl cunoşti.

— Merge orice nume, a spus Juliet. Nici nu contează, aşa-i? Un nume este doar un punct de referinţă. *Domnul Green a mâncat la cina. Doamnei White îi place pălăria.* Altminteri, ar fi doar cineva sau oricine.

— Ori nimeni. Numele meu este domnul Fisher[57], a spus el, îmbunându-se până la urmă.

Minţea, probabil. Pescarul de oameni, se gândea ea. Pescarul de fete.

— Dumneata vrei ceva, domnule „Fisher“, sau ai venit aici doar ca să mă bagi în sperieţi? Fiindcă, pe cuvânt, am avut destule faze critice pentru o singură zi. Cine *eşti?* Nu pari din MI5. (Dar dacă nu, atunci de unde?)

— Nimic nu este aşa de simplu pe cât pare, domnişoară Armstrong. Nu se poate ca tocmai dumneata să nu ştii asta. Un lucru poate avea multe straturi. Ca spectrul luminii. Eu exist, s-ar putea spune, în unul dintre straturile invizibile. Consideră că sunt în infrarosu.

J

— Oh, cât de enigmatic poţi fi, a spus ea supărată.

A luat al doilea pahar în care el turnase whisky şi l-a sorbit până la fund, strâmbându-se. Se simţea mai degrabă mai rău, decât mai bine. Se gândea la familia Borgia şi la otrăvurile lor.

— Ce vrei, mai exact?

— M-am gândit că ţi-ar plăcea să ştii că flamingo a apărut în Halifax, a spus Fisher.

---

[57] În engl., „pescar“.

— Halifax?

Ce să caute cehul tocmai într-un oraş cu o veche J manufactură de lână din West Riding, Yorkshire? se întreba ea.

— Nu *acel* Halifax. Halifax, Nova Scoţia. În tranzit. L-au prins americanii, l-au suit în avion la Lakenheath, însă au trebuit să aterizeze ca să alimenteze cu combustibil. Acum e tinut într-o ascunzătoare în Los Alamos. Este evident că n-au avut încredere că li-l vom preda intact.

— Chestia asta nu a avut nimic de-a face cu mine, a spus Juliet. Era „intact“, cum spui dumneata, când era la mine. Şi oricum, în fond nu suntem şi noi de aceeaşi parte cu americanii?

— Hm. Unii aşa ar putea spune.

I-a oferit o ţigară, pe care, după un moment de ezitare, Juliet a luat-o.

— Nu te speria, a zis el, cu un zâmbet subţire, în timp ce îi aprindea ţigara.

— Nu e cu cianură.

A aprins şi pentru el o ţigară.

— Din câte se pare, amicul nostru cehul, pe lângă informaţiile din capul lui, a adus şi nişte documente valoroase. Diagrame, formule şi aşa mai departe. Mă refer la originale, se pare. Noi credem, totuşi, că cineva a făcut copii după ce el a aterizat în Anglia.

— Copii?

— Pe microfilm. Îmi imaginez un scenariu în care bietul om este extenuat după călătoria până pe ţărmurile noastre. Într-o casă conspirativă MI5 – foc plăcut în sobă, ceva de mâncare, ceva bun de la Harrods Food Hali poate, urmat de o băutură – un whisky, poate (şi a bătut uşor cu degetul în buza paharului din faţa lui). Şi, pe urmă, când el a adormit profund, cineva – domnul Green sau doamna White, un nume este doar o referinţă – a scos documentele

din valiza lui – poate cineva care învăţase deja cum să descuie orice încuietoare – şi apoi domnul Green sau doamna White le-a fotografiat. Şi după aceea le-a pus la loc în valiză şi a încuiat-o cum era înainte. Ce părere ai? E plauzibil?

Viaţa se mişcase cu o asemenea viteză în săptămâna precedentă, încât sosirea cehului-flamingo la uşa ei părea acum ceva ca dintr-un vis. Un om scund fără pălărie, un pion. Ei toţi erau pioni, bineînţeles, în marele joc al altcuiva. Ea se crezuse regină, nu pion. Ce prostie să crezi că aşa ceva era posibil, când de fapt Mertonii şi Fisherii acestei lumi obscure erau cei care mutau piesele pe tabla de joc.

— Şi apoi domnişoara White – îmi imaginez cumva că e vorba de o femeie – a vrut să le transmită acest microfilm patronilor ei, astfel încât toate acele informaţii preţioase să nu rămână o necunoscută pentru ei. Presupun că a fost un gest de bunătate din partea domnişoarei White, care nu le-a spus patronilor ei unde era bietul om. Lăsându-l să fugă în Vest. Să fie liber. Presupun că ai fotografiat ce era în valiza cehului, deoarece dumneata consideri că se cuvine ca sovieticii să fie prietenii noştri, fiindcă noi nu am fi câştigat războiul fără ei, şi atunci de ce să nu aibă acces şi ei la acelaşi *know-how* ştiinţific ca noi? Argumentul lui Fuchs, nu? Acesta este motivul pentru care ai extras documentele pentru sovietici? Spune-mi şi mie, domnişoară Armstrong – epurările, procesele înscenate în justiţie, lagărele de muncă silnică –, toate astea nu te îngrijorează? Nu ştiu de ce, dar nu prea te văd muncind într-o cooperativă agricolă sau într-o fabrică.

— Nu vreau să trăiesc în Rusia.

— Asta este problema cu voi, înţelegi? Dumneata, Merton şi cei din tagma lui. Voi sunteţi comunişti *intelectuali,* însă nu vreţi de fapt să trăiţi sub pumnul de

fier al regimului comunist.

— Se numeşte idealism, spun eu.

— Nu, se numeşte trădare, domnişoară Armstrong, şi cred că este exact acelaşi argument pe care îl foloseau informatorii lui Godfrey. Cât de anost de naivă poţi fi.

— Întâmplarea face că acum nu mai cred în asta.

— Şi totuşi eşti pe punctul de a le înmâna înapoi lor aceste documente. Lui Merton. El e supraveghetorul tău de multă vreme, aşa-i? Mă întreb cât de multă lealitate ai faţă de el?

— Surprinzător de puţină.

*

Zarurile fuseseră aruncate demult. Merton avea deja o recomandare în privinţa ei atunci când Juliet a apărut la interviul cu el la începutul războiului. Directoarea ei de la şcoala de fete bune – o cercetasă neverosimilă – i-o

» recomandase lui Merton drept „genul de fată de care avea el nevoie“. Merton uzurpase locul domnişoarei Dicker în acea după-amiază ca să îi poată pune întrebările potrivite. Juliet nu fusese greu de recrutat. Pe vremea aceea, credea în corectitudine şi egalitate, în dreptate şi adevăr. Credea că Anglia putea fi o ţară mai bună. Era ca un măr copt, numai bun de cules, şi era totodată Eva dornică să mănânce mărul. Nesfârşita dialectică dintre inocenţă şi experienţă.

Plecase de lângă Merton la sfârşitul războiului, însă el o revendicase atunci când ea se întorsese de la Manchester, la fel cum procedase şi MI5, desigur. („Doar casă conspirativă ocazional, domnişoară Armstrong“.)

Încă o misiune, i-a spus Merton, atâta tot, şi putea fi liberă, scăpa de el, de sovietici. Liberă, să facă ce voia ea şi să îşi vadă de viaţă. Şi, ca o proastă, ea îl crezuse. Dar, de fapt, nu avea să scape niciodată de ei! Ei nu vor *isprăvi* niciodată cu ea.

*

Fisher şi-a băut whisky-ul din pahar, a stins ţigara şi a spus:

— Îţi pare rău că nu m-ai împuşcat când ai avut ocazia adineaori? Cum ai făcut cu Dolly Roberts? (Era oare ceva ce el să nu fi ştiut?) Godfrey şi-a cam pus pielea la saramură pentru dumneata, a râs el. Ciudat, dar ţinea mult la dumneata, te ocrotea chiar. La fel ca mulţi oameni, de altfel. Presupun că aşa ai reuşit să scapi basma curată până acum. Alleyne, bineînţeles...

A lăsat fraza neterminată, făcând un gest de lehamite din mână, ca şi cum ar fi vrut să împingă la o parte referirea la Alleyne.

— Alleyne avea bănuieli în privinţa lui Godfrey, a spus Juliet. Mi-a cerut să îi raportez despre el. L-am urmărit şi aşa v-am văzut pe amândoi la Brompton Oratory.

— Da, şi ai fost foarte vizibilă. Aveai un câine, dacă ţin bine minte. Întotdeauna există şi un câine, aşa-i? a filosofat el. Aha, a făcut el apoi, ca şi cum găsise, în fine, piesa lipsă dintr-un puzzle. Era câinele lui Nelly Varga, a zis apoi.

— De ce avea Alleyne suspiciuni în privinţa voastră?

— Eu as zice că întrebarea ar trebui întoarsă invers,

nu crezi? Cine îi spionează pe spioni, domnişoară Armstrong?

— Dumneata? *Dumneata* îl suspectai pe Alleyne?

— Eu suspectez pe oricine, domnişoară Armstrong. Este meseria mea.

— Dar doamna Ambrose – lucrează şi ea pentru dumneata?

Fisher a bătut scurt din palme, ca un semnal că distracţia s-a terminat, şi a spus:

— Gata, ajunge cu atâtea elucidări şi explicaţii. Nu ne

apropiem de sfârşitul romanului, domnişoară Armstrong.

Dar ce era cu Godfrey, a perseverat ea. Exista şi el în spectrul luminii invizibile?

— Ce să fie cu el? Noi l-am rechemat pe aceste meleaguri la o vânătoare de cârtiţe, deşi eu prefer cuvântul „trădător“. Există multe elemente îndoielnice în Security

Service, aşa cum ştii şi dumneata prea bine, desigur. Noi am bănuit că flamingo ar putea mătura afară vreo cârtiţă din galeria ei subterană, dacă nu te deranjează metafora. Şi am avut dreptate, aşa-i? Dumneata eşti micuţa noastră cârtiţă, domnişoară Armstrong. Micuţa noastră cârtită oarbă.

A fost nevoie de multă curăţenie, spusese Hartley. Godfrey era bun la curăţenie. Ea îl căutase pe Godfrey, dar în tot acest răstimp el o căutase pe ea.

*

A făcut un aranjament cu Fisher. Nu avea să fie arestată şi nici judecată pentru trădare („şi posibil spânzurată“), cu condiţia de a-i turna informaţii false lui Merton.

— Suntem dispuşi să îţi salvăm pielea, domnişoară Armstrong. Dar cu un preţ, desigur.

— Vreţi să fiu agent dublu? a spus ea vlăguită. Vreţi să lucrez în continuare cu Merton şi în acelaşi timp să lucrez pentru voi?

Cea mai rea variantă cu putinţă. Slugă la doi stăpâni. Un şoricel tăvălit de două pisici.

— Îmi pare rău, dar este singura modalitate prin care poţi să ieşi din această încurcătură. Eu sunt purtătorul consecinţelor, domnişoară Armstrong.

Exemplarul din *The Times,* pe care ea urma să i-l paseze lui Merton în Naţional Gallery, avea să aibă ascuns microfilmul între pagini, aşa cum stabiliseră în prealabil,

însă pe film nu aveau să fie documentele pe care le scosese ea din valiza jerpelită a cehului şi le fotografiase în timp ce el dormea pe sofa. În schimb, microfilmul avea să conţină informaţii false.

J

— O păsărească savantă, a spus Fisher, însă ruşilor le va lua ceva timp până să îşi dea seama. Să sperăm că vor sări în aer de câteva ori, până să se dumirească. Iar după aceea, bineînţeles...

A ridicat braţele larg desfăcute, vrând să indice probabil viitorul infinit în care ea urma să transmită informaţii false, făcând un joc dublu.

— Bun, trebuie să plec, a spus el. Te-am reţinut destul de mult.

— Presupun că te descurci să ieşi singur, având în vedere că te-ai descurcat să şi intri singur, a zis Juliet.

S-a oprit la uşă şi s-a uitat lung la ea.

— Acum eşti fata mea, domnişoară Armstrong. Să nu uiţi asta.

Aceasta, până la urmă, era adevărata notă de plată, s-a gândit Juliet când a auzit uşa de la intrare închizându-se în urma lui. Şi ea trebuia să o achite veşnic. Fără ieşire.

»,

— Eu am crezut, a spus Juliet cu tristeţe, deşi nu avea cine să o audă. Eu am crezut în ceva mai bun. În ceva mai nobil.

Ceea ce, măcar atunci, era adevărul. Iar acum nu mai credea, ceea ce era un alt adevăr. Dar ce conta? Chiar aşa?

’ J

*

De la întâlnirea cu Merton în Naţional Gallery, Juliet s-a dus direct în Portland Place. Fata de la recepţie a fluturat un plic spre ea şi a zis:

— Oh, domnişoară Armstrong, v-a lăsat cineva un mesaj, dar Juliet a trecut pe lângă ea, de parcă nici n-ar fi fost acolo.

Se săturase de mesaje. A mers mai departe, până la biroul lui Prendergast, unde a bătut la uşă. Era singur înăuntru, aşezat la masa de lucru, însă mirosul de nucşoară şi de biserici vechi al lui Frăulein Rosenfeld

parfuma încă aerul, de parcă persoana ei fusese până adineaori în cameră.

— Am scris ceva, a spus Juliet. Este o scrisoare de recomandare pentru Lester Pelling. „Către cei interesaţi – Domnul Pelling este un excelent profesionist...“ – lucruri de genul ăsta. (I-a înmânat scrisoarea). Eu am semnat-o şi mă gândeam că poate vreţi să o semnaţi şi dumneavoastră.

Nu i-ar fi fost greu să plastografieze semnătura lui Prendergast, desigur – avea talent la semnăturile care nu erau ale ei –, însă se gândea că ar fi de bun augur să nu conţină un fals. Lester era un băiat foarte onest, care fusese concediat din cauza neglijenţei ei în serviciu. *Arfi trebuit săfie mai prevăzătoare.* Voia să îi facă bine măcar unei persoane în viaţa ei.

— Oh, cu plăcere, a spus Prendergast entuziasmat, iscălindu-se pe scrisoare cu un gest larg din peniţa cu cerneală. Ce bine că te-ai gândit. Ar fi trebuit eu însumi să redactez un asemenea atestat, fără să-mi fi spus cineva. Era un băiat bun.

— Era. Este.

Juliet a şovăit la uşă înainte să iasă. Ar fi vrut să îi spună ceva lui Prendergast, ceva despre idealism, poate, însă ştia că ar fi putut obiecta la „ism“. Sau, eventual, ar fi fost mai bine să-l îndemne să se însoare cu Fräulein Rosenfeld. Îşi imagina un viitor pentru ei, mergând împreună la înmormântări şi citind cu voce tare, unul celuilalt, din

cărţile lui G. K. Chesterton. În schimb, a spus simplu:

— Bun, atunci, eu trebuie să plec. *Vieţile trecute* ale bietei Joan şi aşa mai departe.

A pus scrisoarea de recomandare a lui Lester într-un plic, pe care i l-a dat unei secretare.

— Află adresa lui Lester Pelling şi trimite asta la registratură pentru expediere, te rog.

Înainte de a-i preda scrisoarea, a notat la repezeală pe spatele plicului: „Mult noroc, Lester, de la Juliet Armstrong.“

S-a întâlnit cu Daisy pe coridor.

— Domnişoară Armstrong? a îngânat cântat Daisy. Unde te duci?

— La optician, Daisy. Ştii – durerile de cap.

— Domnişoară Armstrong, vino înapoi!

Vocea lui Daisy căpătase o nouă intonaţie, ceva autoritar, cum nu-i şedea bine unei fiice de vicar. S-a postat în drum, ca un apărător în faţa porţii, pentru a împiedica înaintarea lui Juliet spre recepţie.

Vasăzică lucrează, totuşi, pentru Security Service, şi-a spus Juliet.

— Oh, ce Dumnezeului, Daisy, va trebui să născoceşti ceva mai eficient decât asta, a spus ea şi a îmbrâncit-o din drum.

Auzea glasul fetei de la recepţie, din ce în ce mai estompat în urma ei, în timp ce se îndrepta spre uşa principală a clădirii.

— Domnişoară Armstrong! Domnişoară Armstrong!

Juliet avea un plan de evadare. O „ieşire“. La prima oră, în această dimineaţă, depusese o valiză la Biroul de bagaje de mână din gara Victoria. Pe lângă haine, valiza conţinea câteva lucruri cu valoare sentimentală – nişte broderii lucrate de mama ei, o fotografie făcută de Perry, în care Juliet era cu Lily şi Cyril, ceşcuţa de cafea

întruchipând pentru ea Arcadia idilică.

Acum aştepta în bufetul din Victoria, de unde intenţiona să ia trenul de noapte până în Gare du Nord. Cumpărase un bilet la clasa întâi, ca să nu trebuiască să coboare din tren la Dover, riscând astfel să le atragă atenţia celor din Security Service sau, la fel de bine, oamenilor lui Merton. Din Franţa, se gândea să plece într-un loc neutru – Elveţia era opţiunea evidentă –, un loc unde nimeni să nu poată dispune de persoana ei, unde nu trebuia să fie de partea unuia sau altuia, ci doar de partea ei înseşi.

Plănuia să se urce în tren în ultimul minut. A venit ultimul minut şi Juliet s-a îndreptat spre peronul unde era tras trenul care mergea în port. Oamenii roiau încă pe lângă vagoane, animaţi de emoţia indusă îndeobşte de farmecul unei plecări pe continent. Locomotiva scosese un formidabil panaş de abur, iar conductorul îi zorea pe hamali să urce mai repede bagajele în vagoane.

A văzut doi indivizi. Mătăhălosi, în nişte costume care stăteau prost pe ei, înaintau îndârjiţi pe peron spre ea, exact când conductorul începea să închidă primele uşi de la vagoane.

— Am venit să te escortăm, a spus unul dintre ei, în timp ce o înşfăca fiecare de un braţ.

Oh, Doamne, eu sunt flamingo acum, s-a gândit ea.

— Unde să mă escortaţi? a întrebat Juliet, în timp ce ei o târau cu forţa de lângă tren.

Nu avea habar pentru cine lucrau, însă nici nu mai conta. Puteau la fel de bine să o ducă la Moscova sau într-o casă la ţară în Kent. Ori, bineînţeles, puteau să o ducă s-o ucidă în tăcere undeva.

În acea clipă, locomotiva a pufăit un nor de abur, cu un ţiuit strident şi asurzitor, iar în acelaşi timp s-a ivit de niciunde salvatoarea lui Juliet, atacându-i prin surprindere. Nelly Varga. Nelly Varga dezlănţuind o ploaie de lovituri

peste Juliet şi peste dulăii ei de pază, fără discriminare. Bărbaţii au fost derutaţi pe moment de acest asalt frenetic lansat de o femeie micuţă şi smintită, zbierând într-o limbă impenetrabilă. În timp ce ei se luptau să scape de Nelly, Juliet a profitat de ocazie.

Ea era cerbul. Ea era săgeata. Ea era regina. Ea era contradicţia. Ea era sinteza. Juliet fugea.

*

Ajunsese deja la Vauxhall Bridge, când un automobil a venit în viteză şi a frânat din scurt lângă ea. Porţiera dinspre locul pasagerului s-a deschis şi Perry a spus:

— Urcă.

*

— Nu puteam să-i las să te înhaţe, a zis el. Sunt nişte lupi, toţi sunt nişte lupi.

— Şi tu eşti un lup?

— Un lup singuratic, a râs el.

A dus-o cu maşina, nu la Dover, ci tocmai la Lowestoft. Se întunecase afară când au ajuns. Au mâncat peşte prăjit şi au băut bere într-o tavernă pescărească lângă port.

— De unde ai ştiut unde aveam să fiu? a întrebat ea.

— Oh, mi-a şoptit o păsăruică.

I-a oferit o ţigară, iar ea a spus:

— Vasăzică *fumezi* totuşi.

— Mi-a fost dor de tine, domnişoară Armstrong.

— Şi mie mi-a fost dor de tine, domnule Gibbons.

Exista o duioşie între ei acum, care părea insuportabil de sfâşietoare.

— Va trece şi asta, a spus el şi i-a aprins ţigara.

*

O traversare pe un trauler a fost aranjată şi plătită. Bărbaţii au acceptat să o ducă până în Olanda a doua zi în zori.

— Cred că va fi un loc bun unde să măriţi cerceii ăia cu

diamante, a spus Perry.

Şi eu care credeam că aveam atâtea secrete, se gândea Juliet, ca acum să constat că toată lumea le ştia.

— Nu sunt cu mult mai bună decât o hoaţă ordinară, din păcate.

— Nu ordinară. Ci extraordinară, de fapt.

— Vei avea necazuri? Dacă vor afla că m-ai ajutat?

— Nu vor afla.

Exista probabil ceva dincolo chiar de infraroşu. Strat după strat de secrete.

— De partea cui eşti, Perry?

— De partea ta, domnişoară Armstrong. Doar eşti fata mea, în fond.

Era o minciună frumoasă, iar ea i-a mulţumit în tăcere. Era întotdeauna aşa de manierat. Dar, probabil, nu era nicidecum o chestiune de partizanat, ci în realitate lucrurile erau cu mult mai complicate.

*

Şi-au petrecut noaptea într-o pensiune, dormind în hainele de stradă, peste cuverturi. Efigii, pentru o ultimă oară.

La revărsatul zorilor, în aerul răcoros de afară, Perry a condus-o până în port. I-a înmânat un plic cu nişte bancnote înăuntru („Să ai pentru început“), apoi a sărutat-o pe amândoi obrajii şi a spus:

— Curaj, domnişoară Armstrong, acesta-i cuvântul de ordine, iar ea a urcat la bordul traulerului.

Putea a peşte şi petrol, iar bărbaţii nu prea ştiau cum să o trateze, aşa că au preferat să o ignore.

*

Avea să fie plecată timp de treizeci de ani, iar când s-a întors avea să descopere că ţara se schimbase mult, în comparaţie cu ceea ce lăsase ea la plecare. Viaţa ei în toţi aceşti ani de absentă avea să fie interesantă, dar nu din

cale afară. Avea să fie fericită, dar nu din cale afară. Aşa trebuia să fie. Lunga pace de după război.

Avea să locuiască în Ravello când au venit după ea. Un ciocănit la uşă într-o zi şi doi bărbaţi stând la intrare, unul dintre ei spunând:

— Domnişoara Armstrong? Domnişoara Juliet Armstrong? Am venit să vă luăm acasă.

Ea tocmai plantase un lămâi şi era dezamăgită la gândul că nu avea să-l vadă niciodată rodind.

Pentru a lămuri ultimele detalii, au spus ei. Avea să fie interogată de nenumărate ori. Le trebuia mărturia ei pentru a-l da jos pe Merton şi „a regla conturile“. Merton rămăsese protejat într-un mod misterios. Era un cavaler al regatului, un demnitar al statului, însă până la urmă zvonurile au devenit prea puternice pentru a mai fi trecute cu vederea. Ascensiunea lui fusese spectaculoasă, la fel şi căderea. Aceasta era singura intrigă.

Ea nu avea să fie numită explicit, deşi după aceea nu intenţionau să o lase să plece.

— Am vrea să nu vă scăpăm din ochi pe viitor, domnişoară Armstrong, i-au spus ei.

Nici n-o deranja prea mult. Matteo era liber să o viziteze, deşi fata care îl făcea nefericit se străduia din răsputeri să îl împiedice.

Oliver Alleyne fusese deja demascat, în 1954. Dezvăluirea i-a luat pe toţi prin surprindere, chiar şi pe Juliet. Era agil şi a reuşit să iasă din ţară, urmărit de titluri de-o şchioapă în ziare şi de o vânătoare de vrăjitoare pe tot continentul. Au urmat alte două persoane după el, un diplomat de la Ambasada din Washington şi un ins într-o funcţie cheie în Ministerul de Externe.

»

Alleyne a reapărut în mod foarte public la Moscova, după un an.

Existau zvonuri persistente despre un „al cincilea om“. Mulţi credeau că era Hartley, deşi lui Juliet i s-a părut întotdeauna neverosimil. O vagă umbră de suspiciune avea să plutească mereu asupra lui şi, cu toate că nu s-a dovedit niciodată nimic care să-l incrimineze, lucrul acesta i-a afectat cariera.

Perry a continuat să profeseze în radiodifuziune. A murit în împrejurări oarecum misterioase în 1961. Godfrey Toby păşise înapoi în umbră de multă vreme deja. Cineva spunea că se mutase în America. Sau să fi fost, poate, Canada.

*

Traulerul a ieşit din port în pâcla cenuşie a zorilor, care vesteau vreme bună pentru mai târziu. *Humber, Tamisa, vânt din nord, mai târziu din sud-vestpatru sau cinci, vizibilitate bună.* Trecea Rubiconul. Lui Juliet îi părea bine că nu plecase din Dover. Ar fi fost prea emoţionant să lase în urmă ţărmul cu stâncile acelea albe, o metaforă prea puternică pentru un lucru pe care nu-l mai înţelegea pe deplin. Anglia aceasta, merită să luptăm pentru ea? Da, se gândea ea. Ce alt răspuns exista de fapt? Chiar aşa?

*

Traulerul se apropia de rada portului, pregăti ndu-se să renunţe la braţele lui protectoare. Moluri, nu aşa se numeau parcă? se gândea Juliet. Un ultim dar ironic din partea ţării ei.[58] Şi acolo, stând în picioare pe unul dintre moluri, ivindu-se treptat din ceaţa dimineţii, mai clar şi tot mai clar pe măsură ce se apropiau, era figura inconfundabilă a lui Godfrey Toby.

Era oare Godfrey „păsăruica“ aceea care îi şoptise lui Perry unde să o găsească? Cumva Godfrey o salvase? Sau

[58] Prin omofonie, „mol“ (în limba română) sugerează cuvântul polisemantic *mole* (în limba engleză), care înseamnă printre altele „cârtiţă“ şi, metaforic, „agent infiltrat, spion“.

el o trădase? Era Godfrey „unul dintre noi“ sau unul dintre ei? Ambele? Niciuna, nici cealaltă? întrebările nu aveau să se epuizeze niciodată, şi-a dat seama ea. Marea Enigmă. Cum spusese Hartley cu mulţi ani în urmă? *Toby este un maestru al nebulozităţii. E uşor să te rătăceşti prin negurile lui.*

Godfrey şi-a ridicat pălăria, în semn de salut. Ea a ridicat mâna, în semn de răspuns mut. El a înălţat bastonul, drept recunoaştere. Toiagul lui Prospero, s-a gândit Juliet. Godfrey, Magicianul. Maestrul de Ceremonii.

Ca la un semn, ceaţa s-a închis în jurul lui încă o dată şi el a dispărut.

1981

LUMINA INVIZIBILĂ

— Anglia aceasta, a murmurat ea.

— Domnişoară Armstrong? Mă auziţi?

Juliet se stingea repede deja. Viaţa ei, ca o amintire. Şi-ar fi dorit să-şi vadă fiul pentru ultima oară. Să-i reamintească să îşi trăiască viaţa bine, să îi spună că îl iubeşte. Să îi spună că nimic nu conta şi că asta era o libertate, nu o povară.

Era singură. Nu se mai afla pe Wigmore Street, ci începea să coboare în lungul tunel întunecat.

— Domnişoară Armstrong?

O voce în capul ei – putea să fi fost chiar vocea ei – spunea: *Noapte bună, copii de pretutindeni.* Şi cuvintele au alinat-o în mod neaşteptat.

— Domnişoară Armstrong? Ce aţi spus?

— Cred că a spus: „E în regulă.“

— Domnişoară Armstrong? Domnişoară Armstrong?

NOTA AUTORULUI

În linii mari, pentru tot ceea ce ar putea fi considerat fapt istoric în această carte, eu am născocit ceva – şi mi-ar plăcea să cred că, de cele mai multe ori, cititorii nu vor sesiza diferenţa. Menţionez acest lucru doar pentru a nu se spune cumva că aş fi redat ceva greşit. Am redat multe lucruri greşit, în mod intenţionat. După multe conversaţii cu mine însămi, m-am apucat de treabă şi am inventat tot ce-am avut eu chef – o prerogativă a romancierului, presupun. Dacă ar fi să descriu procesul, aş spune că a fost ca un fel de sfârtecate a istoriei, urmată de o reconstrucţie imaginativă. (Şi da, am făcut într-adevăr un fel de obsesie – fără vreun folos – din specificul ficţiunii istorice.)

Asta nu înseamnă că originile *Transcrierilor* nu ar fi de fapt înrădăcinate în realitate – ceea ce mi-a stimulat iniţial imaginaţia a fost exact unul dintre pachetele de informaţii declasificate periodic de MI5 şi trimise la Naţional Archives. Documentele care mi-au sărit în ochi (scuze lui Juliet) se refereau la un agent secret din al Doilea Război Mondial, cunoscut drept „Jack King“ (şi aproape întotdeauna menţionat doar drept „Jack“ în aceste documente). După ani întregi de supoziţii, într-un final s-a dezvăluit şi adevărata identitate a lui Jack, în persoana lui Eric Roberts, aparent un funcţionar bancar „obişnuit“, care locuia împreună cu familia lui în Epsom.

Există o scrisoare în dosar, de la Westminter Bank, în care banca se întreabă de ce („de ce naibii“, îţi vine să spui) serviciile secrete erau interesate de acest funcţionar al ei, aparent cam insignifiant – „Ce calităţi deosebite şi

speciale ale domnului Roberts – pe care noi nu am fost capabili să le sesizăm – îl recomandă pentru o asemenea activitate specială de importanţă naţională“. (Ador această scrisoare.)

În realitate, Roberts lucra pentru MI5 de ceva vreme, infiltrându-se în cercurile fasciste, iar CV-ul lui sugerează o persoană nicidecum obişnuită – competenţele lui în judo, bunăoară (era membru al Societăţii de Judo Anglo-japoneze) şi limbile străine pe care le stăpânea: spaniolă, franceză şi „un pic“ de portugheză, italiană şi germană.

Noua operaţiune pentru care fusese recrutat (agentul lui supervizor era Victor Rothschild) viza monitorizarea coloanei a cincea şi a oricăror subterfugii pe care exponenţii acesteia le-ar fi putut plănui. Roberts poza drept agent Gestapo şi, într-un apartament lângă Edgware Road, se întâlnea cu câţiva fascişti britanici, care îi raportau despre diverşi simpatizanţi nazişti. Unii, ca Mărită Perigoe, erau plătiţi pentru serviciile lor, însă majoritatea erau în slujba celui de-al Treilea Reich din convingeri principiale. Doar că, desigur, nu erau în slujba celui de-al Treilea Reich, din moment ce toate informaţiile pe care i le aduceau lui „Jack“ erau transmise mai departe către serviciile secrete. Practic, fiecare exponent al coloanei a cincea din Anglia a fost neutralizat prin această operaţiune şi multe informaţii importante (dintr-un noian de rebuturi) nu au mai putut ajunge în Germania – deşi, se cuvine spus că, raportat la ansamblu, coloana a cincea s-a dovedit a fi relativ neînsemnată până la urmă.

Există transcrieri ale întâlnirilor lui Jack King – sute de pagini – care constituie o lectură fascinantă. Deşi am început cu „Jack“, transcrierile propriu-zise au ajuns să îmi capteze imaginaţia. Nu se consemnează nicăieri în domeniul public cine a dactilografiat documentele – pare a fi în principal o singură persoană (o „fată“, evident) – şi,

întrucât eu mi-am petrecut o perioadă din viaţă lucrând ca dactilografa de materiale audio, am simţit o stranie afinitate cu această dactilografa anonimă, în special când, ocazional, personalitatea ei răzbate brusc prin text.

În perioada când pachetul de informaţii declasificate a intrat la Naţional Archives, eu citeam scurtele memorii ale lui Joan Miller (probabil că nu ar putea fi considerată o naratoare foarte de încredere). Joan Miller a fost unul dintre agenţii-femei ai lui Maxwell Knight, infiltraţi în Clubul Dreptei – alţi exponenţi ai coloanei a cincea şi mi s-a părut că ar fi interesant să îmbin fictiv „cazulJack“ cu operaţiunea desfăşurată de Maxwell Knight din apartamentul său în Dolphin Square, unde Joan Miller lucra cu el. (Şi, de asemenea, trăia cu el, de o manieră cumva nesatisfacătoare.) Joan Miller nu este Juliet Armstrong, însă cu siguranţă au avut parte oarecum de aceleaşi experienţe.

Eric Roberts, Maxwell Knight, Joan Miller, „doamna Amos“ (Marjorie Mackie), Helene de Munck, Căpitanul Ramsey şi soţia, Anna Wolkoff, Tylor Kent au fost sursele de inspiraţie fantomatice de la care am pornit pe această cale fictivă specială, însă ei sunt doar nuanţe şi umbre în spatele personajelor şi întâmplărilor din această carte. (Deşi Anna Wolkoff apare fugitiv, iar adevărata domnişoară Dicker – acea „Lady Superintendent“ a personalului feminin – îşi face şi ea apariţia.) Nălucile spionilor de la Cambridge bântuie şi ele pe aici, iar unele dintre izbucnirile lui Perry se regăsesc în menţiuni din jurnalele lui Guy Liddell. Nelly Varga şi Lily amintesc cumva de agentul dublu Nathalie „Lily“ Sergueiew, nume de cod „Treasure“, şi câinele ei, denumit divers Frisson sau Babs (personal, prefer Babs), care a murit, spre furia lui Treasure, în timp ce era în grija MI5. Sergueiew, asemenea multora din acea vreme, a avut o viaţă

fascinantă.

Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu BBC, deşi aici am avut mai multă libertate de a plăsmui în interesul romanului şi, de aceea, le cer scuze acelor pionieri zeloşi din Schools. Unele – multe – dintre programele menţionate sunt reale, însă câteva sunt inventate. O bună parte din conţinutul lor se bazează pe ceea ce îmi amintesc din vremea copilăriei, când le ascultam. Nu avusesem de gând să introduc BBC-ul în roman, şi cu atât mai puţin departamentul Schools Broadcasting, însă tocmai citisem acel giuvaier de roman al Penelopei Fitzgerald, *Human Voices,* şi totodată reluasem din nou memoriile lui Rosemary Horstmann, iar cumva mi s-a părut că aceşti „doi grandioşi monoliţi“ îşi aveau locul, umăr la umăr, pe aceleaşi pagini. Rosemary a fost o prietenă a mamei mele, la o vârstă mai înaintată, iar eu i-am copiat viaţa în carte – inofensiv, se cuvine să adaug. După război, Rosemary a lucrat la BBC în Manchester, întâi ca prezentatoare, iar apoi ca producător la *Ora copiilor,* înainte de a se muta la Londra şi de a lucra în departamentul Schools Broadcasting, în 1950. Povestea ei este plină de mici bulgări de aur, care altminteri ar fi fost negreşit daţi uitării. (întâmplarea când lui Juliet îi curge sânge din nas este preluată, de fapt, de la pianista Harriet Cohen.) Rosemary s-a mutat în televiziune la începutul anilor 1950 şi a urmat un curs de producător la Alexandra Palace. (Unul dintre colegii ei de atunci a fost tânărul David Attenborough.) Ceea ce m-a surprins pe mine, scriind această carte, a fost nu cât de multe lucruri fuseseră păstrate în memorie şi în documente, ci cât de multe, de fapt, se pierduseră şi fuseseră uitate, iar misiunea mea, aşa cum o văd eu – nu şi alţii, poate – este să astup golurile.

Oricât am încercat de mult, MI5 nu a vrut să vorbească cu mine despre aspectele tehnice ale serviciului de

transcrieri din timpul războiului (şi e bine că serviciile secrete vor să rămână secrete), aşa că „am împrumutat“ echipamentul de înregistrare de la ceea ce foloseau ascultătorii în M Room la Trent Park, deşi aparatura lor era de o anvergură mai mare (un inventar detaliat este păstrat în Naţional Archives).

Transcrierile propriu-zise, cu excepţia unor citate directe, sunt născocite de mine, însă oglindesc foarte îndeaproape textele reale, în materie de subiect, tipare de vorbire şi aşa mai departe. Pauzele de biscuit, conversaţiile uşoare, defecţiunile tehnice, chiar şi crucile de fier, sunt autentice, la fel ca nesfârşitele „(cuvinte) inaudibile“ din text. Sugestia lui Trude privind posibilitatea de a ascunde cadavre într-un beci de cărbuni i-a aparţinut Măritei Perigoe, deşi ea nu pomenea nimic de Carlton Club. (Carlton Club a fost distrus în timpul bombardamentelor asupra Londrei, aşa că ideea nu ar fi fost deloc rea.) Multe dintre aspectele tehnice ale înregistrărilor BBC se bazează, de asemenea, pe memoriile lui Rosemary, precum şi pe *The History of School Broadcasting,* şi nu sunt neapărat întru totul exacte sau contemporane (însă suficient de apropiate). Eu sunt un apologet al ficţiunii.

Am avut convingerea că odată cu romanul *Human Voices* Penelope Fitzgerald ajunsese să controleze piaţa, cum s-ar spune, în materie de romane despre BBC în timpul războiului (cum ar fi putut să existe ceva mai bun?), însă după aceea Roger Hudson mi-a prezentat minunatele memorii ale lui George Beardmore, *Civilians at War,* o carte care, împreună cu *Sound and Fury* de Maurice Gorham, m-a ajutat să înţeleg că existau mult mai multe materiale de explorat. (Mi-a plăcut în mod deosebit cum povestea George Beardmore că a stat în faţa uşii de la Control Room în BBC, cu o puşcă încărcată pe genunchi,

gata să apere până la moarte aparatura tehnică.) Prea târziu pentru mine, din păcate, însă recomand cu căldură cartea lui Beardmore celor care doresc să citească un text accesibil şi elocvent despre viaţa cotidiană în Londra pe timpul războiului. (Am adăugat o bibliografie prescurtată pentru cei interesaţi de materialele care au constituit o parte din izvoarele şi motivele mele de inspiraţie.)

În final, tin să mă scuz din nou, de data asta fată de administratorul apartamentelor din Dolphin Square, care m-a condus prin imobil, având iluzia că mă interesa să închiriez ceva acolo. Nu m-ar mira însă ca entuziasmul meu la vederea unui şemineu original să mă fi dat de gol până la urmă.

SURSE

Andrews, Christopher, *The Defence of the Realm: The Authorized History of MIS* (Penguin, 2009)

Fry, Helen, *The M Room: Secret Listeners Who Bugged the Nazis în WW2* (Marranos Press, 2012)

Pugh, Martin, *Hurrah for the Blackshirts!* (Jonathan Cape, 2005)

Quinlan, Kevin, *The Secret War Between the Wars* (Boydell Press, 2014)

Saikia, Robin (ed.), *The Red Book* (Foxley Books, 2010)

West Nigel, *MIS* (Stein and Day, 1982)

*

Carter, Miranda, *Anthony Blunt: His Lives* (Macmillan, 2001)

Masters, Anthony, *The Man Who Was M: The Life of Maxwell Knight* (Basil Blackwell, 1984)

Miller, Joan, *One Girl's War* (Brandon, 1986; publicat iniţial în 1945)

Rose, Kenneth, *Elusive Rothschild* (Weidenfeld & Nicolson, 2003)

West, Nigel (ed.), *The Guy Liddell Diaries, Vol. L: 1939-1942* (Routledge, 2005)

*

Lambert, Sam (ed.), *London Night and Day* (Old House, 2014; publicat iniţial în 1951 de Architectural Press) Panter-Downes, Mollie (ed. William Shawn), *London War Notes, 1939-1945* (Farrar, Straus and Giroux, 1971)

Sweet, Matthew, *The West End Front* (Faber and Faber, 2011)

Bathgate, Gordon, *Voices from the Ether: The History of Radio* (Girdleness Publishing, 2012)

Briggs, Aşa, *The Golden Age of Wireless: The History of Broadcasting în the United Kingdom, Vol. 1* (OUP, 1995)

Compton, Nic, *The Shipping Forecast* (BBC Books, 2016)

Higgins, Charlotte, *The New Noise: The Extraordinary Birth and Troubled Life of the BBC* (Guardian Books, 2015)

Hines, Mark, *The Story of Broadcasting House* (Merrell, 2008)

Murphy, Kate, *Behind the Wireless: A History of Early Women at the BBC* (Palgrave, 2016)

Palmer, Richard, *School Broadcasting în Britain* (BBC, 1947)

*

Fitzgerald, Penelope, *Human Voices* (Flamingo, 1997; publicat iniţial în 1980)

Gorham, Maurice, *Sound and Fury: Twenty-One Years în the BBC* (Percival Marshall, 1948)

Horstmann, Rosemary, *Haifa Life-Story: 1920-1960* (Country Books, 2000)

Shapley, Olive, *Broadcasting a Life* (Scarlet Press, 1996)

*

Beardmore, George, *Civilians at War* (OUP, 1986) de

Courcy, Anne, *Debs at War* (Weidenfeld & Nicolson, 2005)
Din Arhivele Naţionale
KV-2-3874 (Transcrierile conversaţiilor lui Jack King cu informatorii lui din coloana a cincea)
KV-4-227-1 (Istoria MS, operaţiunea lui Jack King)
WO-208-3457,001-040 (Inventarul echipamentului de înregistrare folosit în M Room)
KV-2-3800 (Cazul Marita Perigoe)
KV-2-84, 1-4 (Cazul Anna Wolkoff)
DVD-uri
Death at Broadcasting House (Studiocanal)
BBC: The Voice of Britain, Addressing the Naţion (GPO Film Unit Collection Vol. 1, BFI, 2008)
CUVINTE DE MULŢUMIRE
Lt Col M. Keech, BEM, Royal Signal (retd)
David Mattock – pentru informaţii geografice despre comitatele din jurul Londrei
Sam Hallas şi „cognoscenti“ de la Telecoms Heritage Group – pentru ajutorul lor privind codurile telefonice zonale în anii 1940
Simon Rook, Archive Manager, BBC.
Şi agentul meu Peter Straus, editorul meu Marianne Velmans, Alison Barrow şi toţi de la Transworid, care *» > ’ fac din paginile mele o carte.

CUPRINS

1981
Ora copiilor
1950
Domnule Toby! Domnule Toby!
1940
Unul de-ai noştri
A venit Dolly
Contemplând vidrele
Ai întâlnit vreodată un spion?
Schimb de informaţii la distanţă
Munca pentru război
Mascarada
Jocul aparenţelor înşelătoare
Mori ca să trăieşti
Zarurile au fost aruncate
1950
Defecţiune tehnică
1940
A venit Dolly
1950
Regnum Defende 477
1981
Lumina invizibilă 505
Nota autorului 507
Surse 514
Cuvinte de mulţumire 518

Comenzi – Cartea prin poştă
C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, Bucureşti tel.: (021) 224.01.30,0744.300.870,0721.213.576;
fax: (021) 369.31.99

Comenzi – online comenzi@editura-art.ro www.editura-art.ro

Există cărţi care trebuie citite pentru că-s importante.

Există cărţi care trebuie citite pentru că-s bune.

Şi există cărţi care trebuie citite pentru că vorbeşte toată lumea despre ele – de la criticii literari la colegii de birou ieşiţi la ţigară.

Cărţile alea care fac vâlvă.

Cărţile care-s şi bune, şi importante, şi care devin referinţe în discuţiile de zi cu zi.

Şi pentru că, lăsând modestia la o parte, ne pricepem destul de bine la cărţi, de acum încolo vă aducem tot ce este hype şi bun în literatură în cărţile IYIUSai.

Suntem în Anglia anilor patruzeci. Deşi pare să se fi obişnuit cu gândul că în ochii celor din jur condiţia ei de femeie o obligă să fie întotdeauna cea care strânge după ceilalţi, serveşte ceaiul şi se îndeletniceşte cu treburile casnice, Juliet Armstrong e plină de surprize. Tocmai a fost recrutată de serviciile secrete şi urmează să transcrie la maşina de scris conversaţiile înregistrate dintre un agent special şi anumiţi simpatizanţi fascişti din societatea britanică E conştientă că tot ca îndeletnicire femeiască e catalogată şi această ocupaţie, dar Juliet descoperă că viaţa la noul loc de muncă, dincolo de zilele lungi şi cu adevărat anoste, poate ajunge pe muchie de cuţit Sau în bătaia unui revolver.

„O poveste cu spioni, incisivă şi jucăuşă, care îţi dă fiori şi te cucereşte cu umorul ei negru.“

MARIE CLAIRE

„Transcrieri este un alt triumf al lui Atkinson – e un roman plin de suspans, emoţionant, pătrunzător şi original.”

THE SAN FRANCISCO CHRONICLE

„în păienjenişul complex al ficţiunii şi-al realităţii, al copiilor şi-al originalelor, Atkinson ne arată că transcrierile ne pot duce mai aproape de adevăr.”

FINANCIAL TIMES

De aceeaşi autoare:

www.editura-art.ro

ISBN 978-525-710-775-3